

ม.๑

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ม.๑

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชาบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน เช่น ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากร และกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรม และบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่ง และเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) ประจำปีภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมิน ที่ตรงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั่วประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ คณะครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ค
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ช
คำชี้แจงรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ด
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒	
คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๐
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒	
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	๑๑
โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๓
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา	๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	๒๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่	๓๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์	๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก	๕๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย	๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย	๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒)	๙๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เปิดม่านเอเชีย	๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้	๑๐๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้	๑๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนิ่ห่าวเอเชียตะวันออกเฉียง	๑๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง	๑๓๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรและหมู่เกาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑๔๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑๔๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้	๑๕๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้	๑๖๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง	๑๗๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง	๑๘๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	๑๙๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย	๑๙๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	๒๐๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร	๒๐๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์	๒๑๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในป่าปัวนิวกินี	๒๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ทรัพยากรและวิถีชีวิตทางธรรมชาติของออสเตรเลียและโอเชียเนีย	๒๓๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย และแนวทางการจัดการ	๒๓๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๒๔๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๒๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย	๒๕๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๒๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติ	๒๖๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	๒๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง อ้อ ! เศรษฐศาสตร์	๒๗๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต	๒๘๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	๒๙๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์	๓๐๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส	๓๑๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค	๓๑๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมการบริโภค	๓๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักการบริโภคที่ดี	๓๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค	๓๓๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม	๓๔๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์	๓๔๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน	๓๕๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน	๓๖๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย	๓๖๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน	๓๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง สถาบันทางการเงินที่สำคัญ	๓๘๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง	๓๙๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง การออมและการลงทุน	๔๐๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน	๔๐๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย	๔๑๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ	๔๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	๔๑๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ	๔๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ	๔๓๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจของไทย	๔๔๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรสินทางปัญญา	๔๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพยากรสินทางปัญญา	๔๕๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง	๔๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๔๖๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔๗๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	๔๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)	๔๘๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๒)	๔๙๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๕๐๐
บรรณานุกรม	๕๐๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

รายวิชาประวัติศาสตร์

คำชี้แจงรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔

๕๐๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔

๕๑๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

๕๒๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔

๕๒๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ รัฐโบราณในดินแดนไทย

๕๒๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)

๕๒๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)

๕๓๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา)

๕๔๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณ์ และรัฐศรีจำปา)

๕๕๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย

๕๖๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

๕๖๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย

๕๗๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น

๕๘๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย

๕๙๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๖๐๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย

๖๑๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย

๖๒๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย

๖๓๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย

๖๔๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๖๕๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๖๖๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย	๖๘๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย	๖๘๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ลังกาและนครศรีธรรมราช)	๖๙๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ล้านนา มอญ)	๖๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (อยุธยา)	๗๐๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัยกับจีน	๗๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย	๗๑๙
บรรณานุกรม	๗๒๔
ภาคผนวก	๗๒๕
ก. แบบประเมินรวม	๗๒๕
ข. แผนผังความคิด (Graphic Organizers)	๗๒๓
ค. บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)	๗๘๒
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๗๙๐
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้	๗๙๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒	
คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๗๙๕
ภาคเรียนที่ ๒	
คณะตรวจปรับปรุงและจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้	๗๙๕
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒	
รายชื่อคณะทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๗๙๗

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอน จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

เวลาเรียน/นอกเวลาเรียน

DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑/สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒/ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓/วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑/รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒/สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗-๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

คำชี้แจง

รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะด้านภาษาหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการ

เรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีความรู้ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ การศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์การเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการศึกษาทำความเข้าใจและบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อาศัยหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วย การกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้ โดยที่ไม่ใช้เวลาจนเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวผู้สอน อาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อ วิดีทัศน์ หรือ การสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่าการกระทำหรือการกระทำการใดๆ ที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้ อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยรู้มาก่อนจำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนอาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมาก และบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสาร เพื่อให้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำ

ข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้วมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) การเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model)

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติพัฒนาขึ้นโดยแชฟเทล และแชฟเทลให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล การสวมบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมาทำศึกษาทำความเข้าใจกัน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเอง ในขณะเดียวกัน การที่บุคคลสวมบทบาทของผู้อื่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๒) การเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model)

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นรูปแบบที่จอยส์และวิลพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ที่กล่าวว่าบุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ ของตน โดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่นทำให้การคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายังให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหาจะยิ่งได้วิธีการที่หลากหลายขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น กอร์ดอนจึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่น หรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model) คือ พัฒนาคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๓) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการ

แข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการประกอบด้วย (๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง และด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา และอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสำหรับการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่

- ๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๓) วัสดุทัศนสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๕) แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- ๖) ภาพถ่ายทางอากาศในแผนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๗) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๘) บทความจากข่าวและเหตุการณ์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) อินเทอร์เน็ต
- ๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๕๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือหรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) **การวัดและประเมินหลังเรียน** เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนหลังการเรียนรู้ ได้แก่ แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

(๔) **ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้** เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงการ การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) **ผู้ประเมิน** ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่น และเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่มเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทางเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

ศึกษาพิกัดภูมิศาสตร์ เส้นแบ่งเวลา เปรียบเทียบวันเวลาของโลก ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำเลที่ตั้ง ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางการจัดการภัยพิบัติ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ บทบาท หน้าที่ ความแตกต่างของสถาบันการเงินและธนาคารกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพา อาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และแนวทางแก้ไขปัญหา กฎของอุปสงค์ อุปทาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ อุปทาน การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ความเป็นมา หลักการของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และโครงการตามพระราชดำริ

โดยใช้กระบวนการและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลลักษณะทางกายภาพ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งวางแผนแนวทางการจัดการภัยพิบัติ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการอุปนิสัยและนิรนัย กระบวนการตัดสินใจในการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

เพื่อให้เกิดความตระหนักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า มีค่านิยมในการเป็นผู้บริโภคที่ดี เห็นความสำคัญและคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรชุมชนในประเทศไทย ทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนียเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒
จำนวนหน่วยกิต ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง

ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ

ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน

ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลา ของโลก

ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วิธีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

จำนวนหน่วยกิต ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวันเวลาของโลก	การศึกษาพื้นที่ของดินแดนต่าง ๆ บนโลกจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ และเส้นแบ่งเวลาในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล เพื่อเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๕	๕
๒	ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลา ของโลก ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย	ทวีปเอเชียเป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ทำให้ทวีปเอเชียมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างมากในทุกด้านของโลกอีกทั้งยังได้เปรียบทวีปอื่น ๆ ในด้านของทรัพยากรธรรมชาติและบุคคลที่มีจำนวนมากอีกด้วย	๑๔	๑๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน			
๓	ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลา ของโลก ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย	ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปขนาดเล็กได้ชื่อว่า ทวีปแห่งเกาะ แต่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานทำปศุสัตว์และอุตสาหกรรมขนาดเล็กเพื่อส่งออก อีกทั้งประชากรยังมีคุณภาพส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว	๖	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการ ภัยพิบัติ และการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน			
๔	ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย และแนว ทางการจัดการ	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ ของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัย พิบัติและผลกระทบในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหา จากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับ มนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการ ภัยพิบัติ และการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติ สร้างความเสียหายอย่าง มหาศาล มนุษย์จึงจำเป็นต้อง เรียนรู้แนวทางการจัดการภัย พิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อยู่ร่วมกับ ธรรมชาติได้อย่างปลอดภัย	๕	๖

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความ สำคัญของเศรษฐศาสตร์	เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ของมนุษย์ การศึกษาและทำ ความเข้าใจทรัพยากรที่มีจำกัด กับความต้องการที่มีไม่จำกัด มีผลต่อการตัดสินใจในการ บริโภคของมนุษย์ได้อย่าง เหมาะสม	๕	๒
๖	พฤติกรรมกรรมการบริโภค	ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติ- กรรมการบริโภคของคนใน สังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจ ของชุมชนและประเทศ ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ กำหนดอุปสงค์และอุปทาน	การบริโภคสินค้าและบริการ เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มี ความสำคัญต่อมนุษย์ ผู้บริโภค จึงควรเข้าใจในหลักการบริโภค วิธีการเลือกซื้อสินค้าเพื่อให้ เกิดความพึงพอใจสูงสุด	๖	๕
๗	สถาบันทางการเงิน	ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และ ความแตกต่างของสถาบัน การเงินแต่ละประเภทและ ธนาคารกลาง	สถาบันการเงินมีบทบาท สำคัญต่อการออม การลงทุน และการรักษาเสถียรภาพ ทางการเงินในระบบเศรษฐกิจ ของประเทศให้เติบโตอย่าง ยั่งยืน	๖	๔
๘	เศรษฐกิจประเทศไทย	ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็น การพึ่งพาอาศัยกันและการ แข่งขันกันทางเศรษฐกิจใน ประเทศ	ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ไทยย่อมมีการพึ่งพาและการ แข่งขันทางเศรษฐกิจ ดังนั้น กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา จึงมีความจำเป็นในการปกป้อง สิทธิของผู้ดำเนินการผลิต	๗	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ส ๓.๒ ม.๑/๔ อธิบายผลของการมีกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา			
๙	เศรษฐกิจพอเพียง	ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมาหลักการ และความสำคัญของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อ สังคมไทย	การประยุกต์แนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน การพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศจะเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการป้องกันการเกิดปัญหา ทางเศรษฐกิจของชุมชนและ ประเทศ	๖	๔
สอบกลางภาค					๒๐
สอบปลายภาค					๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลา ของโลก

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาพื้นที่ของดินแดนต่าง ๆ บนโลกจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ พิกัดทางภูมิศาสตร์ และเส้นแบ่งเวลาในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล เพื่อเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม ภูเกิลเอิร์ธ อินเทอร์เน็ท ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด)

๒) พิกัดทางภูมิศาสตร์

๓) เส้นแบ่งเวลา

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

๒) การอ่านและแปลความหมายแผนที่

๓) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ประเภทต่าง ๆ เช่น ลูกโลก แผนที่ อินเทอร์เน็ท รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

เจตคติ

๑) เห็นความสำคัญของพิกัดทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) และการแบ่งเวลาของโลก

๒) เห็นคุณค่าในการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- ๕) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ในใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ในใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การค้นหาและ รวบรวมข้อมูล	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ ๔ เครื่องมือ ขึ้นไป ในการค้นหา และรวบรวมข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ ของทวีปเอเชีย	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ ๓ เครื่องมือ ในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ ของทวีปเอเชีย	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ ๒ เครื่องมือ ในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ ของทวีปเอเชีย	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ ๑ เครื่องมือ ในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ ของทวีปเอเชีย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ วิเคราะห์ลักษณะ ทางกายภาพ ได้แก่ ที่ตั้ง ขนาด และ อาณาเขตของทวีป เอเชียได้ถูกต้อง และครอบคลุมทั้ง ๓ ประเด็น	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ วิเคราะห์ลักษณะ ทางกายภาพได้ถูก ต้องและครอบคลุม ๒ ประเด็น	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ วิเคราะห์ลักษณะ ทางกายภาพได้ถูก ต้องและครอบคลุม ๑ ประเด็น	ไม่สามารถใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ในการ วิเคราะห์ลักษณะ ทางกายภาพได้ถูกต้อง
๓. การนำเสนอข้อมูล ที่ได้จากการศึกษา	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ นำเสนอลักษณะ ทางกายภาพของ ทวีปเอเชียได้อย่าง เหมาะสม และข้อมูล ที่นำเสนอมีความ ถูกต้องทั้งหมด	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ นำเสนอลักษณะ ทางกายภาพของ ทวีปเอเชียได้อย่าง เหมาะสม และข้อมูล ที่นำเสนอส่วนใหญ่ มีความถูกต้อง	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ นำเสนอลักษณะ ทางกายภาพของ ทวีปเอเชียได้อย่าง เหมาะสม แต่ข้อมูล ที่นำเสนอผิดเป็น ส่วนใหญ่	ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการ นำเสนอลักษณะทาง กายภาพของทวีป เอเชียไม่เหมาะสม และข้อมูลที่นำเสนอ ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๙ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ ลักษณะทางกายภาพของ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๒. ประเภทของเครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ ๓. ลักษณะสำคัญของ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๔. ประโยชน์ของ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถบอก	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน โดยตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนเคยเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัดหรือไม่ ๑.๒ การที่นักเรียนเดินทางไปต่างจังหวัด นักเรียนใช้วิธีการศึกษาเส้นทางอย่างไร ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “คำตอบที่นักเรียนตอบมาเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีจำนวนมาก ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาถึงความหมาย ประเภท ลักษณะสำคัญ และประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายว่าประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จำแนกตามหน้าที่หลักของการใช้งานได้ ๒ ประเภท คือ เครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ๒. ครูเปิดโปรแกรม Power Point ตัวอย่างเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ดังต่อไปนี้ - ลูกโลก - เข็มทิศ - แผนที่ - ตำราเรียนภูมิศาสตร์ - ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ - รูปถ่ายทางอากาศ - ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก - ภาพจากดาวเทียม หลังจากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจำแนกบัตรคำประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (Obj.๒)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ตัวอย่างเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๓. บัตรคำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนอธิบายลักษณะสำคัญของ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ลงในใบ งาน เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ความหมายของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเขียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	๓. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ (เครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ ตำราเรียนภูมิศาสตร์ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ เซ็มทิศ ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก) แล้วให้นักเรียนอภิปราย การจำแนกประเภทเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ นักเรียนพิจารณาอย่างไร (Obj.๑) ๔. ครูอธิบายเรื่อง “เครื่องมือทางภูมิศาสตร์” แต่ละประเภท (ลูกโลก รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม คุเกิลเอิร์ธ อินเทอร์เนต ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์) โดยใช้โปรแกรม Power Point ๕. ครูให้นักเรียนเขียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ลงในใบงานที่ครูแจกให้ (Obj.๓) ๖. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเฉลยคำตอบหน้าชั้นเรียน โดยมีครูและเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันตรวจสอบ และเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (มีประโยชน์ต่อนักเรียน คือ สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ใช้ในการนำทาง ฯลฯ มีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ คือ สามารถนำมาใช้ในการวางผังเมือง พัฒนาระบบเศรษฐกิจ ใช้ในการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ) (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๒. จำแนกประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	การตอบคำถาม การตอบคำถาม	คำถาม บัตรคำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	บอกความหมายของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง จำแนกประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๕ เครื่องมือ
ด้านทักษะ/กระบวนการ เขียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	การเขียนอธิบายลักษณะของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ใบงานเรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	เขียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้องและตรงประเด็น อย่างน้อย ๔ เครื่องมือ
ด้านคุณลักษณะ เห็นประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรคำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ลูกโลก

แผนที่

ตำราเรียนภูมิศาสตร์

รูปถ่ายทางอากาศ

ภาพจากดาวเทียม

เข็มทิศ

ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก

ใบงาน เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

คำสั่ง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ลักษณะสำคัญ
๑. ลูกโลก	
๒. รูปถ่ายทางอากาศ	
๓. ภาพจากดาวเทียม	
๔. กูเกิล เอิร์ธ	
๕. อินเทอร์เน็ต	
๖. ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก	
๗. ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์	

เฉลย ใบงาน เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

คำสั่ง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ลักษณะสำคัญ
๑. ลูกโลก	เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อจำลองลักษณะของโลก แสดงที่ตั้งอาณาเขต พรมแดนของประเทศต่าง ๆ โดยมีลักษณะเป็นทรงกลม
๒. รูปถ่ายทางอากาศ	รูปภาพแสดงภูมิประเทศที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก ถ่ายโดยใช้กล้องถ่ายรูปติดไว้กับเครื่องบิน สามารถแปลความหมายให้มีความเข้าใจได้มากขึ้นผ่านกล้องสามมิติ
๓. ภาพจากดาวเทียม	ภาพที่ได้จากการส่งดาวเทียมที่มีการติดตั้งเครื่องถ่ายภาพ โดยอาศัยการสะท้อนรังสีความร้อนของสิ่งต่าง ๆ บนผิวโลก ข้อมูลจากดาวเทียม เป็นสัญญาณตัวเลขที่ได้รับ ณ สถานีรับสัญญาณดาวเทียมภาคพื้นดิน ซึ่งกระจายอยู่ในบางประเทศทั่วโลก เมื่อสถานีรับสัญญาณภาคพื้นดินได้รับข้อมูลตัวเลขที่ส่งมาแล้ว จึงแปลงตัวเลขออกเป็นภาพอีกครั้งหนึ่ง
๔. กูเกิล เอิร์ธ	ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการศึกษาตำแหน่งที่ตั้ง ดูภาพถ่ายทางอากาศ พร้อมทั้งแผนที่ เส้นทาง ลักษณะทางกายภาพ อาณาเขตของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่ปรากฏอยู่ในโลกและผังเมืองซ้อนทับลงในแผนที่ในรูปแบบสามมิติ
๕. อินเทอร์เน็ต	เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลก
๖. ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก	Global Positioning System : GPS อาศัยดาวเทียมและระบบคลื่นวิทยุนำร่อง และรหัสที่ส่งมาจากดาวเทียม NAVSTAR เพื่อระบุตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก มีองค์ประกอบ ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนอวกาศ ส่วนสถานีควบคุม และส่วนผู้ใช้
๗. ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์	Geographic Information System : GIS คือกระบวนการทำงานเกี่ยวกับข้อมูลในเชิงพื้นที่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ที่ใช้กำหนดข้อมูลและสารสนเทศ ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ เช่น ที่อยู่ บ้านเลขที่ สัมพันธ์กับตำแหน่งในแผนที่ ตำแหน่งละติจูด ลองจิจูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ : ๕E) ขั้นสร้างความสนใจ ๑. ครูสุ่มให้นักเรียนผลัดกันเสนอชื่อเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่นักเรียนรู้จัก และเขียนชื่อเครื่องมือนั้นไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียน ๒. เมื่อนักเรียนเสนอชื่อเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้ “ถ้านักเรียนมีโอกาสได้เดินทางไปทัศนศึกษาในประเทศเกาหลี นักเรียนจะใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ชนิดใดในการศึกษาข้อมูลก่อนเดินทาง เพราะเหตุใด <i>(ใช้ลูกโลกเพราะสามารถบอกตำแหน่งที่ตั้งของประเทศเกาหลีได้ ใช้รูปถ่ายทางอากาศเพราะสามารถศึกษาลักษณะทางกายภาพของประเทศเกาหลีในบริเวณกว้างได้ ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพราะสามารถบอกสถานที่สำคัญต่าง ๆ ที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวในเกาหลีได้ ฯลฯ)</i> ๓. ครูตั้งคำถามนำเข้าสู่บทเรียนว่า “นักเรียนเคยนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่” <i>(เคย/ไม่เคย)</i>	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. โปรแกรม Power Point เรื่องแนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการนำเสนอข้อมูล ๒. ลูกโลก ๓. แผนที่รัฐกิจทวีปเอเชีย ๔. รูปถ่ายทางอากาศของทวีปเอเชีย ๕. ภาพจากดาวเทียมของทวีปเอเชีย ๖. กูเกิล เอิร์ธ ๗. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑
ขอบเขตเนื้อหา แนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ได้ถูกต้องและเหมาะสม	ขั้นสำรวจและค้นหา ๑. ครูตั้งคำถามว่า “สำหรับนักเรียนที่ตอบว่า เคย มีการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร” โดยสุ่มเรียกนักเรียนตอบ <i>(ใช้เมื่อหลงทาง ใช้ศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวในประเทศ ฯลฯ)</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นคุณค่าในการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูอธิบาย เรื่อง แนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการนำเสนอข้อมูล โดยใช้โปรแกรม PowerPoint ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป ครูทบทวนความเข้าใจในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์โดยตั้งคำถามว่า “นักเรียนมีแนวทางในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างไรจึงทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียที่ถูกต้องและเหมาะสม” <i>(ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมีความหลากหลาย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล)</i> (Obj.๑) ขั้นขยายความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย โดยเขียนอธิบายรายละเอียดในใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (Obj.๒) ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (Obj.๒) ขั้นประเมิน ๑. ครูให้นักเรียนกลุ่มอื่นผลัดกันเสนอความคิดเห็นที่ได้จากการฟัง โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้	ภาระงาน/ชิ้นงาน ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียในใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ นักเรียนคิดว่ากลุ่มใดใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาข้อมูลได้ครอบคลุมและถูกต้องที่สุด ๑.๒ นักเรียนคิดว่ากลุ่มใดใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาข้อมูลไม่ถูกต้องและควรแก้ไขอย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (<i>การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะทำให้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ที่ได้จากการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอมีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ</i>) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกแนวทางการใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกแนวทางการใช้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใน การค้นห รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอลักษณะทาง กายภาพของทวีปเอเชีย	การทำกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	แบบประเมินผลการใช้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ผ่าน เกณฑ์ การใช้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ตั้งแต่ระดับพอใช้
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าในการนำเครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกประโยชน์ที่เกิดจาก การใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

คำสั่ง : ให้นักเรียนใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชีย

๑. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชียอย่างน้อย ๒ เครื่องมือ

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย		
	ที่ตั้ง	ขนาด	อาณาเขต
๑. ลูกโลก			
๒. แผนที่รัฐกิจทวีปเอเชีย			
๓. รูปถ่ายทางอากาศของทวีปเอเชีย			
๔. ภาพจากดาวเทียมของทวีปเอเชีย			
๕. อินเทอร์เน็ต			
๖. กูเกิล เอิร์ธ			
๗. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑			

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการค้นหาและรวบรวม มาวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

๑) ที่ตั้ง

.....

.....

.....

๒) ขนาด

.....

.....

.....

๓) อาณาเขต

.....

.....

.....

๓. การนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชีย

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล คือ

.....

.....

ให้นักเรียนสรุปข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ในรูปแบบการบรรยายเพื่อนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบกิจกรรม เรื่อง การใช้เครื่องมือทาง

คำสั่ง : ให้นักเรียนใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชีย

๑. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา รวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชียอย่างน้อย ๒ เครื่องมือ

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย		
	ที่ตั้ง	ขนาด	อาณาเขต
๑. ลูกโลก	ละติจูด ๑ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือถึง ๗๗ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือและ ลองจิจูด ๒๔ องศา ๔ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๖๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันตก	ประมาณ ๔๔ ล้านตาราง กิโลเมตร เป็นทวีปที่มี พื้นที่กว้างที่สุดในโลก	ทิศเหนือ : มหาสมุทร อาร์กติก
๒. แผนที่รัฐกิจทวีป เอเชีย			ทิศใต้ : มหาสมุทร อินเดีย
๓. รูปถ่ายทางอากาศ ของทวีปเอเชีย			ทิศตะวันออก : มหา- สมุทรแปซิฟิก
๔. ภาพจากดาวเทียม ของทวีปเอเชีย			ทิศตะวันตก : เทือก เขาอูราล ทวีปยุโรป
๕. อินเทอร์เน็ต			
๖. กูเกิล เอิร์ธ			
๗. หนังสือเรียน สังคม ศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ม.๑			

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการค้นหาและรวบรวม มาวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

๑) ที่ตั้ง

ละติจูด ๑ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือถึง ๗๗ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือและลองจิจูด ๒๔ องศา ๔ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๖๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันตก

๒) ขนาด

ประมาณ ๔๔ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีพื้นที่กว้างที่สุดในโลก

๓) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับมหาสมุทรอาร์กติก

ทิศใต้ ติดกับมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก

ทิศตะวันตก ติดกับเทือกเขาอูรอล ทวีปยุโรป

๓. การนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ของทวีปเอเชีย

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล คือ ๑. ลูกโลก ๒. แผนที่รัฐกิจทวีปเอเชีย

๓. รูปถ่ายทางอากาศของทวีปเอเชีย ๔. ภาพจากดาวเทียมของทวีปเอเชีย ๕. อินเทอร์เน็ต ๖. กูเกิล เอิร์ธ

๗. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ (แล้วแต่การเลือกของนักเรียนและดุลพินิจของครูผู้สอน)

ให้นักเรียนสรุปข้อมูลลักษณะทางกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต) ในรูปแบบการบรรยายเพื่อนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ทวีปเอเชียมีที่ตั้งอยู่ที่ ละติจูด ๑ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือถึง ๗๗ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือและลองจิจูด ๒๔ องศา ๔ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๖๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันตก มีขนาดประมาณ ๔๔ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีพื้นที่กว้างที่สุดในโลก มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับมหาสมุทรอาร์กติก

ทิศใต้ ติดกับมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก

ทิศตะวันตก ติดกับเทือกเขาอูรอล ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของแผนที่ ๒. ประเภทของแผนที่ ๓. องค์ประกอบของแผนที่ ๔. การใช้งานแผนที่ ๕. ประโยชน์ของแผนที่ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของแผนที่ได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถบอกประเภทของแผนที่ได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพสถานที่ท่องเที่ยว กำแพงเมืองจีน ที่มา : https://board.postjung.com/1013829.html ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ ถ้านักเรียนจะไปเที่ยวกำแพงเมืองจีน นักเรียนคิดว่า จะเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดบ้างในการศึกษาการเดินทาง (ใช้แผนที่ GPS กูเกิลเอิร์ธ ฯ) ๒.๒ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดที่เหมาะสมกับเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดในแผนที่ ๒.๓ นักเรียนคิดว่า แผนที่มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ในการเดินทางไปต่างประเทศหรือไปยังสถานที่ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย (แผนที่ ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสถานที่ท่องเที่ยว กำแพงเมืองจีน ๒. โปรแกรม Power Point เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ ภาระงาน/ชิ้นงาน เขียนคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๓. นักเรียนสามารถระบุองค์ประกอบของแผนที่ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถอ่านและแปลความหมายแผนที่ได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นคุณค่าของการอ่านและแปลความหมายแผนที่	จำเป็นอย่างมากในการไปเที่ยวต่างประเทศ เพราะแผนที่จะช่วยให้เราไม่หลงทางและเอาชีวิตรอดจากสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย) ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “แผนที่ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยค้นหาตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ได้ นอกจากนี้ ในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้แผนที่เพื่อศึกษาลักษณะกายภาพของโลก” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของแผนที่แล้วตั้งคำถามว่า สรุปแล้วแผนที่หมายถึงอะไร (สิ่งที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น โดยแสดงลงในพื้นแบนราบ ด้วยการย่อให้เล็กลงตามขนาดที่ต้องการ และอาศัยเครื่องหมายกับสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้น)(Obj.๑) ๒. ครูอธิบายประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ โดยใช้สื่อ Power Point ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันทำใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ (Obj.๒, ๓, ๔) โดยแบ่งหน้าที่กันทำใบงาน ดังนี้ - สมาชิกคนที่ ๑ มีหน้าที่อ่านคำสั่ง แยกแยะให้ชัดเจน - สมาชิกคนที่ ๒ ฟังขั้นตอน รวบรวมข้อมูล หาแนวทางเสนอแนะในการตอบคำถาม - สมาชิกคนที่ ๓ ตอบคำถาม - สมาชิกคนที่ ๔ ตรวจสอบความถูกต้อง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. ครูสุ่มนักเรียนเฉลยคำตอบในใบงานแต่ละตอน โดยครูและสมาชิกกลุ่มอื่นช่วยเพิ่มเติมคำตอบจนสมบูรณ์ ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าของการอ่านและแปลความหมายแผนที่ (การอ่านและแปลความหมายแผนที่อย่างถูกต้องจะช่วยให้ผู้ใช้แผนที่ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ) (Obj.๕)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของแผนที่ ๒. บอกประเภทของแผนที่ ๓. ระบุองค์ประกอบของแผนที่	การตอบคำถาม เขียนคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ เขียนคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่	คำถาม ใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ ใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่	บอกความหมายของแผนที่ได้ถูกต้อง เขียนประเภทของแผนที่ลงในใบงานได้ถูกต้อง และครบถ้วน เขียนระบุองค์ประกอบของแผนที่ในใบงานได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๓ องค์ประกอบ
ด้านทักษะ/กระบวนการ อ่านและแปลความหมายแผนที่	เขียนคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่	ใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่	อ่านและแปลความหมายแผนที่ในใบงานได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๒ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าของการอ่านและแปลความหมายแผนที่	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกคุณค่าของการอ่านและแปลความหมายแผนที่ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่

คำสั่ง : ใบงาน เรื่อง ประเภทและองค์ประกอบของแผนที่ จะมีทั้งหมด ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้องและครบถ้วน

ตอนที่ ๒ ให้ระบุองค์ประกอบของแผนที่ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ตอนที่ ๓ให้อ่านและแปลความหมายแผนที่พร้อมทั้งตอบคำถาม

ตอนที่ ๑ ประเภทของแผนที่

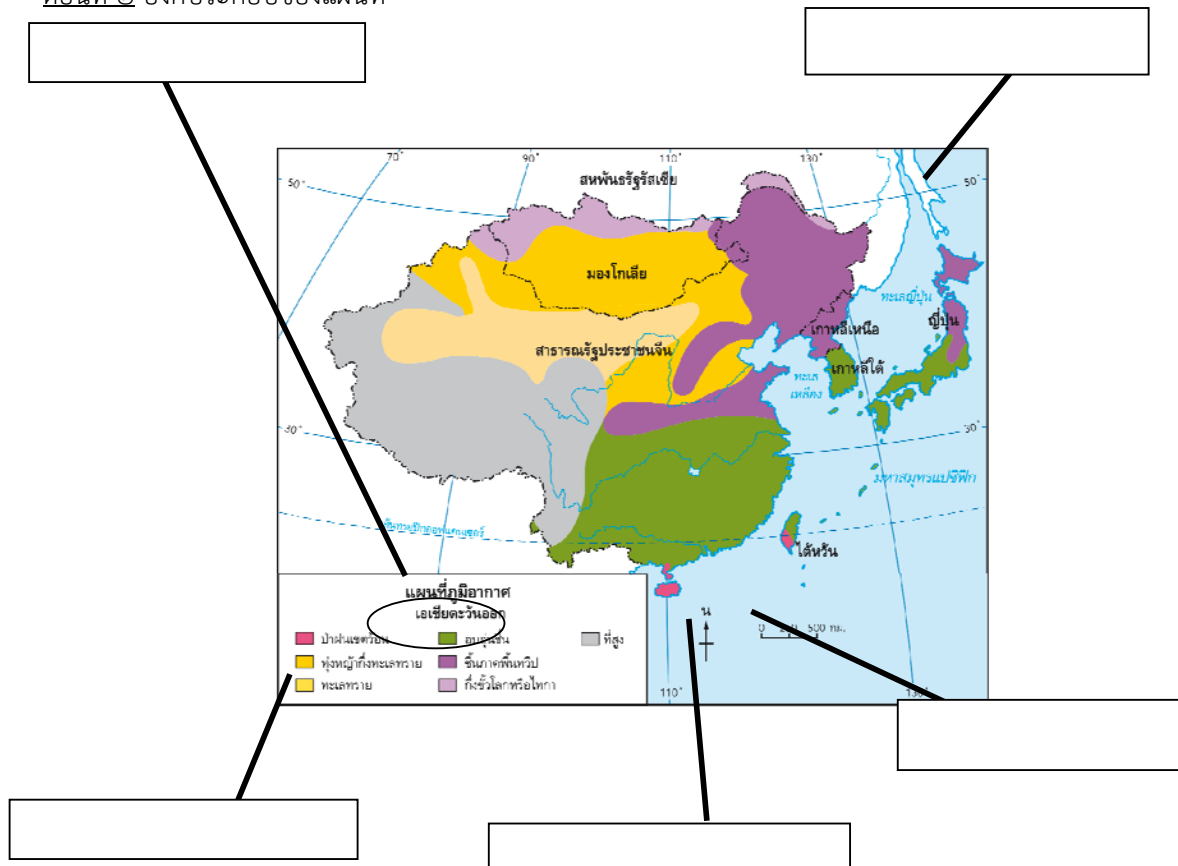
แผนที่แบ่งออกเป็นกี่ประเภท ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

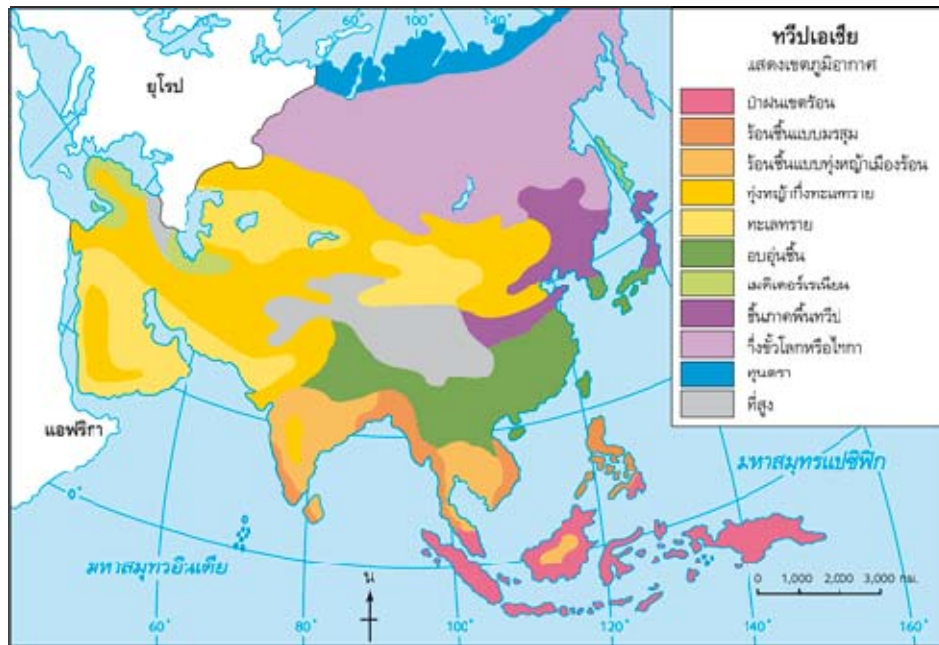
.....

ตอนที่ ๒ องค์ประกอบของแผนที่

ที่มา : <http://www.truelookpanya.com/learning/detail/31661>

ตอนที่ ๓ การอ่านและแปลความหมายแผนที่

ที่มา : <https://sites.google.com/site/socialstudies30509/thwip-xecheiy>

๑. จากภาพแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใด

.....

๒. ทวีปเอเชียมีเขตภูมิอากาศกี่เขต ได้แก่ เขตภูมิอากาศอะไรบ้าง

.....

.....

.....

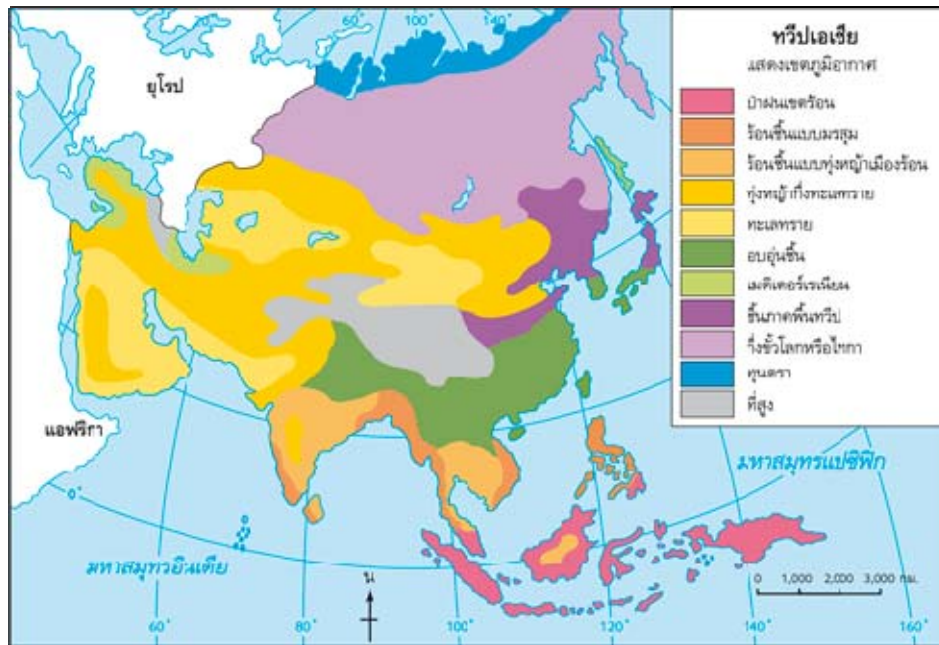
.....

๓. เขตภูมิอากาศที่พบมากที่สุดที่สุดในทวีปเอเชียคือเขตภูมิอากาศใด

.....

.....

ตอนที่ ๓ การอ่านและแปลความหมายแผนที่

ที่มา : <https://sites.google.com/site/socialstudies30509/thwip-xecheiy>

๑. จากภาพแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใด

เขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย

๒. ทวีปเอเชียมีเขตภูมิอากาศกี่เขต ได้แก่ เขตภูมิอากาศอะไรบ้าง

ทวีปเอเชียมีเขตภูมิอากาศ ๑๑ เขต ได้แก่ ป่าฝนเขตร้อน ร้อนชื้นแบบมรสุม ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน ทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย ทะเลทราย อบอุ่นชื้น เมดิเตอร์เรเนียน ชื้นภาคพื้นทวีป กึ่งขั้วโลกหรือไทกา ทุนดรา ที่สูง

๓. เขตภูมิอากาศที่พบมากที่สุดที่สุดในทวีปเอเชียคือเขตภูมิอากาศใด

กึ่งขั้วโลกหรือไทกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก ขอบเขตเนื้อหา พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ๒. จากกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” นักเรียนสามารถระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถระบุเส้นพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่โลก แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียนว่า “ถ้านักเรียนต้องระบุตำแหน่งของประเทศไทยจากแผนที่โลกข้างต้น จะระบุอย่างไรถึงจะชัดเจนที่สุด” (พิกัดทางภูมิศาสตร์, ละติจูด, ลองจิจูด) ที่มา : https://sites.google.com/a/wr.ac.th/geom2/geotool3-12 ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบาย เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์ โดยใช้สื่อ Power Point ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนความเข้าใจของนักเรียน ดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพแผนที่โลก ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์ ๓. ลูกโลกจำลองใหญ่ ๔. ลูกโลกจำลองเล็ก ๘ ลูก ๕. ใบกิจกรรม เรื่อง “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” ภาระงาน/ชิ้นงาน ระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ในใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของพิกัดทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด)	๒.๑ พิกัดทางภูมิศาสตร์ คืออะไร (ตำแหน่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลกซึ่งเกิดจากการตัดกันระหว่างเส้นสมมติละติจูดกับลองจิจูด) (Obj.๑) ๒.๒ ละติจูดและลองจิจูด หมายถึงอะไร (ละติจูด คือ เส้นสมมติที่ลากรอบโลกในแนวตะวันออก-ตะวันตก ลองจิจูด คือ เส้นสมมติที่ลากรอบโลกในแนวเหนือ-ใต้) ๓. ครูสุ่มนักเรียนออกมาชี้เส้นพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ เส้นละติจูด เส้นลองจิจูด เส้นเมริเดียนแรก เส้นศูนย์สูตร เส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์ เส้นทรอปิกออฟแคปริคอร์น เส้นอาร์กติกเซอร์เคิล และเส้นแอนตาร์กติกเซอร์เคิลบนลูกโลกจำลองใหญ่ (Obj.๓) ๔. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นชี้แจงกติกาการเล่นเกม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” โดยครูจะแจกลูกโลกจำลองเล็กให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ลูก พร้อมใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” แล้วให้นักเรียนสำรวจตำแหน่งประเทศบนลูกโลก ตามที่กำหนดในใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย หลังจากนั้นให้นักเรียนนำพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำรวจได้มาระบุลงในใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” (Obj.๒) ๕. ครูเฉลยคำตอบใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” ดังนี้ ๕.๑ ประเทศไทย (ก. ละติจูด ๕ องศา ๓๗ ลิปดาเหนือถึง ๒๐ องศา ๒๘ ลิปดาเหนือ ลองจิจูดที่ ๙๗ องศา ๒๑ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๐๕ องศา ๓๗ ลิปดา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พิกัดทางภูมิศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ตะวันออก) ๕.๒ ประเทศจีน (ค. ละติจูด ๑๘ องศาเหนือถึง ๕๔ องศาเหนือ และลองจิจูด ๗๓ องศาตะวันออกถึง ๑๓๕ องศาตะวันออก) ๕.๓ ประเทศอินเดีย (จ. ละติจูดที่ ๘ องศา ๔ ลิปดา เหนือถึง ๓๗ องศา ๖ ลิปดา เหนือ และลองจิจูด ๖๘ องศา ๗ ลิปดาตะวันออกถึง ๙๗ องศา ๒๕ ลิปดา ตะวันออก) ๕.๔ ประเทศนิวซีแลนด์ (ข. ละติจูด ๓๔ องศาใต้ถึง ๔๗ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๖๘ องศาตะวันออกถึง ๑๗๘ องศาตะวันออก) ๕.๕ ประเทศออสเตรเลีย (ง. ละติจูด ๙ องศาใต้ถึง ๔๔ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๑๒ องศาตะวันออกถึง ๑๕๔ องศาตะวันออก) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของละติจูดและลองจิจูดที่มีต่อการศึกษา วิชาภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด มีความสำคัญต่อการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ คือ ทำให้สามารถบอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ บนพื้นโลกได้) (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของพิกัดทางภูมิศาสตร์ ๒. จากกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์” สามารถระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์	การตอบคำถาม การทำกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์”	คำถาม ใบกิจกรรม “พิชิตพิกัดทางภูมิศาสตร์”	บอกความหมายของพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง จากการสำรวจลูกโลกสามารถระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๓ เส้น
ด้านทักษะ/กระบวนการ ระบุเส้นพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ	ชี้เส้นพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ	ลูกโลกจำลองใหญ่	ชี้เส้นสำคัญในพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๓ เส้น
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของพิกัดทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด)	การตอบคำถาม	คำถาม	ระบุความสำคัญของพิกัดทางภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “พิชิตพิภตทางภูมิศาสตร์”

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจตำแหน่งประเทศบนลูกโลกและระบุตัวอักษรหน้าพิภตทางภูมิศาสตร์ลงในช่องว่างหน้าประเทศให้ถูกต้อง

ก. ละติจูด ๕ องศา ๓๗ ลิปดาเหนือถึง ๒๐ องศา ๒๘ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๗ องศา ๒๑ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๐๕ องศา ๓๗ ลิปดาตะวันออก

ข. ละติจูด ๓๔ องศาใต้ถึง ๔๗ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๖๘ องศาตะวันออกถึง ๑๗๘ องศาตะวันออก

ค. ละติจูด ๑๘ องศาเหนือถึง ๕๔ องศาเหนือ และลองจิจูด ๗๓ องศาตะวันออกถึง ๑๓๕ องศาตะวันออก

ง. ละติจูด ๙ องศาใต้ถึง ๔๔ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๑๒ องศาตะวันออกถึง ๑๕๔ องศาตะวันออก

จ. ละติจูดที่ ๘ องศา ๔ ลิปดาเหนือถึง ๓๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ และลองจิจูด ๖๘ องศา ๗ ลิปดาตะวันออกถึง ๙๗ องศา ๒๕ ลิปดาตะวันออก

๑. ประเทศไทย

๒. ประเทศจีน

๓. ประเทศอินเดีย

๔. ประเทศนิวซีแลนด์

๕. ประเทศออสเตรเลีย

เฉลยใบกิจกรรม “พิชิตพิภตทางภูมิศาสตร์”

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจตำแหน่งประเทศบนลูกโลกและระบุตัวอักษรหน้าพิภตทางภูมิศาสตร์ลงในช่องว่างหน้าประเทศให้ถูกต้อง

ก. ละติจูด ๕ องศา ๓๗ ลิปดาเหนือถึง ๒๐ องศา ๒๘ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๗ องศา ๒๑ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๐๕ องศา ๓๗ ลิปดาตะวันออก

ข. ละติจูด ๓๔ องศาใต้ถึง ๔๗ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๖๘ องศาตะวันออกถึง ๑๗๘ องศาตะวันออก

ค. ละติจูด ๑๘ องศาเหนือถึง ๕๔ องศาเหนือ และลองจิจูด ๗๓ องศาตะวันออกถึง ๑๓๕ องศาตะวันออก

ง. ละติจูด ๙ องศาใต้ถึง ๔๔ องศาใต้ และลองจิจูด ๑๑๒ องศาตะวันออกถึง ๑๕๔ องศาตะวันออก

จ. ละติจูดที่ ๘ องศา ๔ ลิปดาเหนือถึง ๓๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ และลองจิจูด ๖๘ องศา ๗ ลิปดาตะวันออกถึง ๙๗ องศา ๒๕ ลิปดาตะวันออก

ก

๑. ประเทศไทย

ค

๒. ประเทศจีน

จ

๓. ประเทศอินเดีย

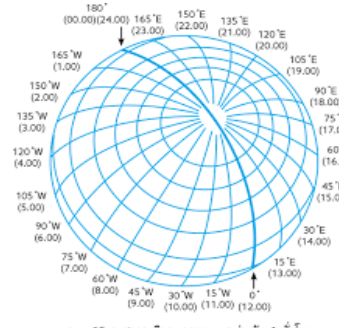
ข

๔. ประเทศนิวซีแลนด์

ง

๕. ประเทศออสเตรเลีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก ขอบเขตเนื้อหา ๑. เส้นแบ่งเวลา ๒. เส้นวันที่สากล จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลองจิจูดกับเวลาได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถคำนวณวันและเวลาได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเวลาได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ เรื่อง บรรยากาศการฉลองปีใหม่ของทั่วโลก ให้นักเรียนดูพร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=fyye_UNHMB0 ๑.๑ จากวิดีโอทัศน์นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดแต่ละประเทศจึงมีเวลาในการฉลองปีใหม่ไม่พร้อมกัน (เพราะแต่ละประเทศตั้งอยู่ในเขตเวลาที่แตกต่างกัน) ๑.๒ ทำไมจำเป็นต้องมีการกำหนดเขตเวลาโลกขึ้นมาใช้ (เพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้สะดวกและง่ายยิ่งขึ้น) (Obj.๔) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “การแบ่งเขตเวลาช่วยให้นักเรียนเข้าใจกิจกรรมของประเทศต่าง ๆ ตามเวลามาตรฐานหรือเวลาท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง”	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง บรรยากาศการฉลองปีใหม่ของทั่วโลก ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ความสำคัญของเส้นเมริเดียนแรกและละติจูด ๓. ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างลองจิจูดกับเวลา ภาระงาน/ชิ้นงาน คำนวณและเปรียบเทียบวันและเวลาในแบบฝึกทักษะเรื่อง World Time Zone

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการแบ่งเวลาของโลก	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายความสำคัญ เรื่องเส้นเมริเดียนแรกและเส้นละติจูด โดยใช้โปรแกรม Power Point (เส้นเมริเดียนแรก คือ เส้นสมมติที่ลากจากขั้วโลกเหนือลงไปจดขั้วโลกใต้ โดยมีค่ามุมเท่ากับ 0 องศา มีความสำคัญ คือ เป็นเส้นที่กำหนดเวลามาตรฐานสากล ซึ่งลากผ่านหอดูดาวที่ตำบลกรีนิช กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และเส้นละติจูด มีความสำคัญ คือ เป็นเส้นที่กำหนดลักษณะเขตภูมิอากาศของโลก) ๒. ครูนำภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างลองจิจูดกับเวลามาให้นักเรียนดู และสื่อนักเรียนออกมาชี้เส้นเมริเดียนแรกและเส้นแบ่งวันสากล (เส้นลองจิจูดที่ ๑๘๐ องศา) หลังจากนั้น ให้นักเรียนสังเกตภาพ แล้วตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://www.truelookpanya.com/knowledge/detail/31991-044580	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ ลองจินตนาการกับเวลาที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร (ลองจินตนาการกับเวลาที่มีความสัมพันธ์กัน คือ ทุก ๑๕ องศาลองจิจูด เวลาจะต่างกัน ๑ ชั่วโมง โดยซีกโลกตะวันออกเวลาจะเร็วกว่าซีกโลกตะวันตก) (Obj.๑) ๒.๒ มีการแบ่งโซนเวลาโลกออกเป็นกี่โซน (๒๔ โซน) ๒.๓ นักเรียนคิดว่าการที่เส้นแบ่งเขตวันมีลักษณะไม่เป็นเส้นตรงแนวเดียวกัน เป็นเพราะเหตุใด (เส้นแบ่งเขตวันมีลักษณะหยักไปมาไม่เป็นแนวเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศที่อยู่ในบริเวณละติจูดที่ ๑๘๐ องศา อยู่ในวันและเวลาเดียวกันจะได้สะดวกในการติดต่อสื่อสาร) ๓. ครูสอนการคำนวณเวลาโดยใช้สูตร การหาความต่างระหว่างลองจิจูดและยกตัวอย่างประกอบ ดังนี้ ๓.๑) $0^\circ + E = \text{กรีนิช} + \text{ตะวันออก}$ ๓.๒) $0^\circ - W = \text{กรีนิช} - \text{ตะวันตก}$ ๓.๓) $E - E = \text{ตะวันออก} - \text{ตะวันออก}$ ๓.๔) $W - W = \text{ตะวันตก} - \text{ตะวันตก}$ ๓.๕) $E + W = \text{ตะวันออก} + \text{ตะวันตก}$	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	<u>ตัวอย่าง</u> ถ้ากรีนิช (ประเทศอังกฤษ) เป็นเวลา ๐๐.๐๐ น. วันอาทิตย์ อยากทราบว่าประเทศไทยเป็นเวลาเท่าใด วันอะไร ใช้สูตรที่ ๑ $0^{\circ} + E = \text{กรีนิช} + \text{ตะวันออก}$ กรีนิช 0° ประเทศไทยลองจิจูด 105° องศาตะวันออก <u>วิธีทำ</u> หาลองจิจูดที่ต่างกัน $0^{\circ} + E = 0 + 105^{\circ} = 105^{\circ}$ หาเวลาต่างกัน 15° ลองจิจูด เวลาต่างกัน = ๑ ชั่วโมง 105° ลองจิจูด เวลาต่างกัน = ๗ ชั่วโมง สรุปว่า ประเทศไทยอยู่ห่างจากกรีนิช ๗ ชั่วโมง (เวลาจะเร็วกว่ากรีนิช) ถ้ากรีนิช (ประเทศอังกฤษ) เป็นเวลา ๐๐.๐๐ น. วันอาทิตย์ ประเทศไทยจะเป็นเวลา ๐๗.๐๐ น. วันจันทร์ ๔. ครูแจกแบบฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone ให้นักเรียนฝึกการคำนวณและเปรียบเทียบวันและเวลาตามที่โจทย์กำหนด (Obj.๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแบ่งเขตเวลาโลก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการแบ่งเขตเวลาโลกที่มีต่อการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ (การแบ่งเขตเวลาโลกมีความสำคัญต่อการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ คือ ทำให้สามารถเปรียบเทียบวันและเวลาของประเทศต่าง ๆ บนโลกได้อย่างถูกต้อง) (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ลองจิจูดกับเวลา	การตอบคำถาม	คำถาม	อธิบายความสัมพันธ์ ระหว่างลองจิจูดกับเวลา ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. คำนวณวันและเวลา	การคำนวณวันและเวลา	แบบฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone	สามารถคำนวณวันและ เวลาได้ถูกต้องอย่างน้อย ๒ ข้อ
๒. เปรียบเทียบเวลา	เปรียบเทียบเวลาในแบบ ฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone	แบบฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone	สามารถเปรียบเทียบเวลา ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๒ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการแบ่ง เวลาของโลก	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกความสำคัญของการ แบ่งเขตเวลาของโลก ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone

คำสั่ง : ให้นักเรียนแสดงวิธีการคำนวณและเปรียบเทียบวันและเวลา ตามที่โจทย์กำหนดให้

๑. ถ้าตำบลกรีนิช ประเทศอังกฤษ เป็นเวลา ๒๒.๐๐ น. วันอาทิตย์ อยากทราบว่า ประเทศกรีนแลนด์ ประเทศเดนมาร์ก (๔๕ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ถ้าประเทศอินเดีย (๗๕ องศาตะวันออก) เป็นเวลา ๐๑.๐๐ น. วันอาทิตย์ อยากทราบว่า ประเทศบราซิล (๖๐ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ถ้ากรุงฮาวานา ประเทศคิวบา (๗๕ องศาตะวันตก) เป็นเวลา ๐๗.๐๐ น. วันพุธ อยากทราบว่า กรุงเม็กซิโกซิตี ประเทศเม็กซิโก (๙๐ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยแบบฝึกทักษะ เรื่อง World Time Zone

คำสั่ง : ให้นักเรียนแสดงวิธีการคำนวณและเปรียบเทียบวันและเวลา ตามที่โจทย์กำหนดให้

๑. ถ้าตำบลกรีนิช ประเทศอังกฤษ เป็นเวลา ๒๒.๐๐ น. วันอาทิตย์ อยากทราบว่า ประเทศกรีนแลนด์ ประเทศเดนมาร์ก (๔๕ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

ตำบลกรีนิช ประเทศอังกฤษ ตั้งอยู่ที่ลองจิจูดที่ ๐ องศา ประเทศกรีนแลนด์ ประเทศเดนมาร์ก ตั้งอยู่ที่ ๔๕ องศาตะวันตก ห่างกัน ๔๕ องศา

ห่างกัน ๑ องศา คิดเป็นเวลา ๔ นาที ห่างกัน ๔๕ องศา คิดเป็นเวลา $45 \times 4 = 180$ นาที ๑๘๐ นาที คิดเป็นชั่วโมง โดยการหาร ๖๐ ได้เท่ากับ ๓ ชั่วโมง

ตำบลกรีนิช ประเทศอังกฤษ เป็นเวลา ๒๒.๐๐ น. วันอาทิตย์ ประเทศกรีนแลนด์ ประเทศเดนมาร์ก อยู่ทางทิศตะวันตกของตำบลกรีนิช ให้นำเวลา ๓ ชั่วโมง ไปลบ เวลา ๒๒.๐๐ น. วันอาทิตย์

คำตอบคือ ประเทศกรีนแลนด์ ประเทศเดนมาร์ก เป็นเวลา ๑๙.๐๐ น. วันอาทิตย์

๒. ถ้าประเทศอินเดีย (๗๕ องศาตะวันออก) เป็นเวลา ๐๑.๐๐ น. วันอาทิตย์ อยากทราบว่า ประเทศบราซิล (๖๐ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

ประเทศอินเดีย ตั้งอยู่ที่ ๗๕ องศาตะวันออก ห่างจากเส้นปฐุมเมริเดียนที่ ๗๕ องศา

ประเทศบราซิล ตั้งอยู่ที่ ๖๐ องศาตะวันตก ห่างจากเส้นปฐุมเมริเดียนที่ ๖๐ องศา

ประเทศอินเดียและประเทศบราซิล ห่างกัน $75 + 60 = 135$ องศา

ห่างกัน ๑ องศา คิดเป็นเวลา ๔ นาที ห่างกัน ๑๓๕ องศา คิดเป็นเวลา $135 \times 4 = 540$ นาที ๕๔๐ นาที คิดเป็นชั่วโมง โดยการหาร ๖๐ ได้เท่ากับ ๙ ชั่วโมง

ประเทศอินเดีย เป็นเวลา ๐๑.๐๐ น. วันอาทิตย์ ประเทศบราซิลอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศอินเดีย ให้นำเวลา ๙ ชั่วโมง ไปลบเวลา ๐๑.๐๐ น. วันอาทิตย์

คำตอบคือ ประเทศบราซิลเป็นเวลา ๑๖.๐๐ น. วันเสาร์

๑. ถ้ากรุงเทพมหานคร ประเทศไทย (๗๕ องศาตะวันตก) เป็นเวลา ๐๗.๐๐ น. วันพุธ อยากทราบว่า กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย (๙๐ องศาตะวันตก) จะเป็นเวลาเท่าใดและวันอะไร

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ลองจิจูดที่ ๗๕ องศาตะวันตก

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ลองจิจูดที่ ๙๐ องศาตะวันตก

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ห่างกัน $90-75 = 15$ องศา

ห่างกัน ๑ องศา คิดเป็นเวลา ๔ นาที ห่างกัน ๑๕ องศา คิดเป็นเวลา $15 \times 4 = 60$ นาที ๖๐ นาที คิดเป็นชั่วโมง โดยการหาร ๖๐ ได้เท่ากับ ๑ ชั่วโมง

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เป็นเวลา ๐๗.๐๐ น. วันพุธ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย อยู่ทางทิศตะวันตกของกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ให้นำเวลา ๑ ชั่วโมง ไปลบ เวลา ๐๗.๐๐ น. วันพุธ

คำตอบคือ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เป็นเวลา ๐๖.๐๐ วันพุธ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๑๔ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทวีปเอเชียมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย จึงมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในแต่ละพื้นที่ รวมไปถึงการรับรู้และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชียเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ลักษณะทางกายภาพและปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย

๒) ภูมิอากาศและปัจจัยที่มีผลต่อภูมิอากาศของทวีปเอเชีย

๓) อิทธิพลของภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย

- ๔) ทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร การนับถือศาสนา การใช้ภาษาในทวีปเอเชีย
 - ๕) ทำเล ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียใต้
 - ๖) ปัญหาสิ่งแวดล้อมแนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้
 - ๗) ทำเลที่ตั้งของประเทศ เมืองสำคัญ และแหล่งทรัพยากรของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
 - ๘) ปัญหาสิ่งแวดล้อมแนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
 - ๙) ตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ๑๐) ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญ และสาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ๑๑) ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
 - ๑๒) สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
 - ๑๓) ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลาง
 - ๑๔) อธิบายและวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลาง
- ทักษะ/กระบวนการ**
- ๑) วิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลให้ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย
 - ๒) วิเคราะห์ลักษณะเขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย
 - ๓) อธิบายอิทธิพลของภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย
 - ๔) สืบค้นและระบุตำแหน่งของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มประชากร การนับถือศาสนา และ การใช้ภาษา บนแผนที่ของทวีปเอเชีย วิเคราะห์ลักษณะทางสังคมของทวีปเอเชียได้ถูกต้องโดยใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์
 - ๕) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของภูมิภาคเอเชียใต้
 - ๖) วิเคราะห์สาเหตุและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรูปแบบของโครงการเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียใต้
 - ๗) ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมและอิทธิพลของ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
 - ๘) ออกแบบป้ายรณรงค์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการปัญหามลพิษในเอเชียตะวันออกเฉียง
 - ๙) วิเคราะห์แนวโน้มของการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
 - ๑๐) วิเคราะห์สภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์
 - ๑๑) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๑๒) อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
วาดภาพการ์ตูนเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

๑๓) วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในเอเชียกลาง

๑๔) วาดภาพเพื่อเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลาง

เจตคติ

๑) คุณค่าในการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

๒) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย

๓) อภิปรายคุณค่าของการร่วมมือกันด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียและทั่วโลก

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๒) มีวินัย

๓) ใฝ่เรียนรู้

๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การออกแบบ อินโฟกราฟิก ทวีปเอเชีย

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : การออกแบบ อินโฟกราฟิก ทวีปเอเชีย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกประเด็น เข้าใจง่าย น่าสนใจ และมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างชัดเจน	เนื้อหาถูกต้อง ขาดไป ๑ ประเด็น และมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล	เนื้อหาถูกต้องแต่ยังไม่น่าสนใจ ขาดไป ๒ ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดการอ้างอิงแหล่งข้อมูล
ความสวยงาม		สีสันทสวยงาม มีความหลากหลาย องค์ประกอบภาพน่าสนใจ และรูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	มีความสวยงามและมีรูปภาพตรงกับเนื้อหา	ไม่มีการตกแต่งให้สวยงาม
ความคิดสร้างสรรค์		ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ และนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ	ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ แต่ขาดความน่าสนใจในการนำเสนอ	ไม่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐-๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ขอบเขตเนื้อหา ๑. ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตติดต่อทวีปเอเชีย ๒. ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้ง ขนาด ภูมิภาคและอาณาเขตติดต่อของทวีปเอเชียได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสืบเสาะหาความรู้) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ๑. ครูเปิดวิดีโอวีดิทัศน์เรื่อง “Travel ๒๓ Countries of Asia and Australia In ๒๓๐ Seconds !” ให้นักเรียนชมโดยใช้เวลาชมประมาณ ๓.๔๒ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=IG_CfbUQKqI ๑.๑ จากการดูวิดีโอวีดิทัศน์เรื่อง “Travel ๒๓ Countries of Asia and Australia In ๒๓๐ Seconds !” นักเรียนคิดว่าทวีปเอเชียมีลักษณะทั่วไปอย่างไร (เช่น ทวีปที่มีความหลากหลายทั้งธรรมชาติ ประชากร และวัฒนธรรม มีทรัพยากรมากมาย เป็นทวีปที่กว้างใหญ่ เป็นต้น)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์เรื่อง “Travel ๒๓ Countries of Asia and Australia In ๒๓๐ Seconds !” ๒. แผนที่กายภาพของทวีปเอเชีย ๓. แผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ๔. ลูกโลก ๕. ภาพปริศนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ใช้เครื่องมือสื่อสารสืบค้นข้อมูลในกิจกรรม ปักหมุดเอเชีย และบันทึกลงในสมุดประจำวิชา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลให้ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชียมีความแตกต่างกันได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายคุณค่าของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้	๑.๒ จุดเด่นของทวีปเอเชียที่นักเรียนได้จากการดูวีดิทัศน์และที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง ลองยกตัวอย่างคนละ ๑ ข้อ (เช่น มียอดเขาที่สูงที่สุดในโลกคือ ยอดเขาเอเวอเรสต์ มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ มีวัฒนธรรมที่สวยงาม เป็นต้น) ๒. นักเรียนชื่นชอบประเทศใดในทวีปเอเชีย เพราะเหตุใด (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ๑. จากตัวอย่างจุดเด่นของทวีปเอเชียที่นักเรียนได้ร่วมกันนำเสนอมา จะพบว่าจุดเด่นเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย จะมีเอกลักษณ์โดดเด่นต่างจากทวีปอื่น ๆ เป็นอย่างมาก ปัจจัยใดที่ทำให้ทวีปเอเชียมีลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่น ? (นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น) ๒. ครูแสดงแผนที่กายภาพของทวีปเอเชียและสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชียจากหนังสือและแหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ตและบันทึกลงในสมุดประจำวิชา (ที่ตั้ง/ขนาด : ทวีปเอเชียมีพื้นที่ประมาณ ๔๔ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีพื้นที่กว้างที่สุดและตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของโลก ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด ๑ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือถึง ๗๗ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือและลองจิจูด ๒๔ องศา ๔ ลิปดา ตะวันออกถึง ๑๖๙ องศา ๔๐ ลิปดา ตะวันตก/อาณาเขต : ทิศเหนือติดกับมหาสมุทรอาร์กติก ทิศใต้ติดกับมหาสมุทร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	อินเดีย ทิศตะวันออกติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก ทิศตะวันตกติดกับเทือกเขาอูราล ทวีปยุโรป/มี ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ๑) เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒) เอเชียตะวันออก ๓) เอเชียใต้ ๔) เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๕) เอเชียกลาง) (Obj.๑) ที่มา : http://bit.ly/32R33Ad ๓. จากนั้นทำกิจกรรม ปักหมุดเอเชีย โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ คน ส่งตัวแทนออกมาปักหมุดตำแหน่งของประเทศต่าง ๆ จากภาพปริศนาบนแผนที่กายภาพของทวีปเอเชีย และบันทึกลงในสมุดประจำวิชา จากนั้น ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

เวลา ๑ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เกาะมัลดีฟส์ สาธารณรัฐมัลดีฟส์

ภูเขาไฟฟูจิ ประเทศญี่ปุ่น

ทะเลทรายโกบี ประเทศจีน

แม่น้ำคงคา ประเทศอินเดีย

ที่มา : <http://bit.ly/32UsOQ0>ที่มา : <http://bit.ly/2Yl0reF>ที่มา : <http://bit.ly/30UMRMz>ที่มา : <http://bit.ly/2Mp0X51>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓.๑ ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ในภาพปริศนาเป็นอย่างไร (เช่น เกาะมัลดีฟส์ สาธารณรัฐมัลดีฟส์ มีลักษณะเป็นเกาะกลางมหาสมุทรอินเดีย หมู่เกาะปะการัง ตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ในภูมิภาคเอเชียใต้ เป็นต้น) ๓.๒ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ใดที่ส่งผลให้สถานที่ในภาพปริศนามีลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่นแตกต่างจากสถานที่อื่น (เช่น จากแผนที่กายภาพ เกาะมัลดีฟส์มีที่ตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตรเล็กน้อย ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น อยู่กลางมหาสมุทรอินเดีย มีทรัพยากรทางทะเลที่หลากหลาย เป็นเกาะที่สวยงามเหมาะกับการท่องเที่ยว เป็นต้น) (Obj.๒) ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษา ความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย จากลูกโลก แผนที่ทางกายภาพและแผนที่รัฐกิจ พร้อมอธิบายให้สมบูรณ์ ที่มา : http://bit.ly/32R33Ad ที่มา : http://bit.ly/2SDBeqi	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น คุณค่าของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย จากตัวอย่างภาพ ได้แก่ (Obj.๓) ที่มา : http://bit.ly/2Y3ISQN ที่มา : http://bit.ly/2SFTpeW ๑.๑ จากภาพตัวอย่าง แสดงให้เราเห็นถึงคุณค่าของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียอย่างไร <i>(ความแตกต่างและหลากหลายในเอเชียทำให้เอเชียเป็นทวีปที่มีสีสันมากขึ้น)</i> ๑.๒ จากภาพตัวอย่าง นักเรียนจะมีวิธีการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของทวีปเอเชียอย่างไร <i>(การแต่งกายจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศและพื้นที่ที่อยู่อาศัย/อื่น ๆ)</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เปิดโลกเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นประเมิน (Evaluation) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยครูตั้งคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลาย (ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญคือ ลักษณะทางกายภาพทั้งภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ต่างกัน) ๑.๒ จากการสืบค้นโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียมีความโดดเด่นแตกต่างจากทวีปอื่นอย่างไร (ทำเลที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตติดต่อส่งผลต่อรูปแบบการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของประชากรในแต่ละภูมิภาคของทวีปเอเชีย/ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การดำรงชีวิต ศาสนา การปกครอง เศรษฐกิจ ทรัพยากร)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้ง ขนาด ภูมิภาค และอาณาเขต ติดต่อของทวีปเอเชียได้ ถูกต้อง	การตอบคำถาม การชี้ตำแหน่งบนแผนที่	คำถาม แผนที่กายภาพทวีปเอเชีย	ตอบคำถามเกี่ยวกับ ทวีปเอเชียได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๖ ข้อ ชี้ตำแหน่งของที่ตั้ง อาณาเขต ภูมิภาค และ ประเทศในทวีปเอเชีย ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๔ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ที่ส่งผลให้ ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีป เอเชียมีความแตกต่างกัน ได้ถูกต้อง	การทำกิจกรรมปัทมุด เอเชีย	แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม ในการทำกิจกรรมปัทมุด เอเชีย	วิเคราะห์ปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ที่ส่งผลให้ ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีป เอเชียมีความแตกต่างกันได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายคุณค่าของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ของประชากรในทวีป เอเชียได้	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย แบบสังเกตพฤติกรรม การ อภิปราย	อภิปรายคุณค่าของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ของประชากรในทวีป เอเชียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการสอนโมเดลซิปปา) ขั้นทบทวนความรู้เดิม ๑. ครูแสดงภาพสภาพภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย พร้อมใช้คำถามเพื่อทบทวนความรู้เรื่อง พิกัดภูมิศาสตร์ ดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสภาพภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (หิมะตกในฤดูหนาวประเทศเกาหลี น้ำค้างแข็ง ประเทศไทย) ๒. แผนที่เขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย ๓. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เขตภูมิอากาศทั้ง ๑๑ เขต ๔. วิดีทัศน์ เรื่อง Climate zones of the world for kids and Affecting Factors ๕. ชุดกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” (กระดาษคำตอบ/บัตรภาพเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงชาวเอเชีย ใบกิจกรรม เรื่อง “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน”) ๖. ภาพการประกอบอาชีพในเขตภูมิอากาศต่าง ๆ เช่น การทำไร่ส้มประเทศอิสราเอล ในเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน, การเลี้ยงอูฐในทะเลทรายอาร์ เขตภูมิอากาศแห้งแล้งทาง
ขอบเขตเนื้อหา ๑. เขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย ๒. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปเอเชีย	 	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งเขตภูมิอากาศของทวีปเอเชียได้ถูกต้อง	หิมะตกในฤดูหนาวประเทศญี่ปุ่น ที่มา : http://bit.ly/2JT3q63 น้ำค้างแข็ง ประเทศไทย ที่มา : http://bit.ly/2ydG04y	
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะเขตภูมิอากาศของทวีปเอเชียได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล	๑.๑ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยตั้งอยู่ในพิกัดภูมิศาสตร์ใด (<i>ระบุละติจูด/ลองจิจูด/ตำแหน่งที่ตั้ง/อื่น ๆ</i>) ๑.๒ จากภาพสภาพภูมิอากาศ ปัจจัยใดที่ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศฤดูหนาวในแต่ละประเทศของทวีปเอเชียแตกต่างกัน (<i>ตำแหน่งที่ตั้ง พิกัดภูมิศาสตร์ ขนาด ทิศทางลม กระแสน้ำ ความใกล้ไกลทะเล/อื่น ๆ</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

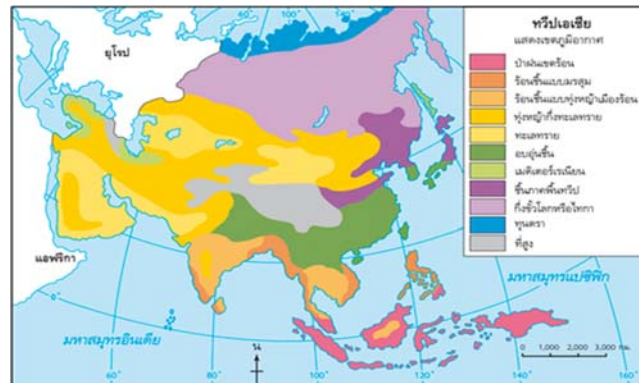
ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องเขตภูมิอากาศได้อย่างเหมาะสม

๑.๓ ตำแหน่งที่ตั้งมีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศอย่างไร (ประเทศไทยอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร ในเขตร้อนชื้น ทำให้ในฤดูหนาวไม่หนาวจัดเหมือนประเทศญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่เหนือขึ้นไปจากเส้นศูนย์สูตร ในเขตอบอุ่นชื้น)

ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่

ครูแสดงแผนที่เขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย พร้อมให้นักเรียนใช้เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์) เพื่อสืบค้นข้อมูลของเขตภูมิอากาศทั้ง ๑๑ เขต จากนั้นให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งเขตภูมิอากาศ อธิบายลักษณะเฉพาะและยกตัวอย่างประเทศที่อยู่ในเขตภูมิอากาศดังกล่าวด้วย (Obj.๑)

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปเอเชีย
ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะอื่น ๆ, ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์, 2555, หน้า 15.

ที่มา : <http://bit.ly/2K7gq6F>

ตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย เป็นต้น

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์ลักษณะของเขตภูมิอากาศของทวีปเอเชียลงในใบกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นทำความเข้าใจความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ครูอธิบายโดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เขตภูมิอากาศทั้ง ๑๑ เขต และวิดีโอคลิป เรื่อง Climate zones of the world for kids and Affecting Factors ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=C1cUEXmDXgc ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ๑. จากนั้นครูนำเสนอกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” โดยมีเงื่อนไขของกิจกรรม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ คน รับกระดาษคำตอบกลุ่มละ ๑ ใบ ๑.๒ นักเรียนศึกษาบัตรภาพเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงชาวเอเชีย จำนวน ๑๐ ใบ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑.๓ นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์รายละเอียดในบัตรกิจกรรม ระดมความคิดและตอบคำถามภายในเวลา ๑ นาที จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยกิจกรรม กลุ่มไหนตอบถูกทั้งหมดได้ ๑๐ คะแนน (Obj.๒)
ตัวอย่างบัตรภาพเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงชาวเอเชีย

คำถามข้อที่ 1 : ฉันชื่อ ฉางเอ๋อ บ้านฉันอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย ฉันชอบภูมิอากาศบ้านฉันมาก มันสวยงามและอบอุ่น มักจะมีฝนตกในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาว บ้านฉันปลูก ต้นไผ่ ต้นมะปราง และข้าว ไร่ บ้านเป็นบ้านที่เขียวตลอดทั้งปีเลย (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น)

คำถามข้อที่ 2 : ผมชื่อปิ่นงั ผมอยู่ประเทศมาเลเซีย บ้านผมฝนตกตลอดทั้งปีอากาศร้อนมาก แต่มีธรรมชาติที่สวยงามอยู่คือ ป่าดงดิบชื้นใหญ่ที่เขียวชอุ่มตลอดปี และป่าชายเลนหรือโรงเรียนอนุบาลสัตว์น้ำตามธรรมชาตินั่นเอง นอกจากนั้นบ้านผมยังมีสัตว์ป่าอีกหลายชนิด เช่น ช้าง เสือ งู หมูป่า เป็นต้น (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบบ้านเขตร้อน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ๑. นักเรียนบันทึกความรู้ลงในใบกิจกรรม เรื่อง “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” ๒. ครูสุ่มนักเรียนออกมาทำสัญลักษณ์หรือสีของเขตภูมิอากาศบนกระดานอัจฉริยะ หรือให้นักเรียนทำในแผนที่โครงร่างของทวีปเอเชียในใบกิจกรรม เรื่อง “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” นักเรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสัญลักษณ์หรือเลือกใช้สีได้อย่างอิสระ ขั้นปฏิบัติหรือการแสดงผลงาน จากนั้นส่งตัวแทนออกมานำเสนอแผนที่โครงร่างของทวีปเอเชียในใบกิจกรรม เรื่อง “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” ที่เสร็จเรียบร้อยแล้วหน้าชั้นเรียน พร้อมอธิบายเหตุผลที่เลือกใช้สัญลักษณ์หรือเลือกใช้สีแทนเขตภูมิอากาศต่าง ๆ ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ๑. ครูแสดงภาพการแต่งกายในแบบต่าง ๆ เช่น การแต่งกายของประชากรในภูมิอากาศแบบไทกาของประเทศไซบีเรีย เป็นต้น พร้อมเปิดประเด็นการอภิปราย ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

เวลา ๑ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <http://bit.ly/2Gs9Uqc>

- ๑.๑ ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปเที่ยว ในเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ นักเรียนจะเตรียมตัวอย่างไร เพราะเหตุใด (เขตภูมิอากาศแบบไทก้า ต้องเตรียมเสื้อผ้าและอุปกรณ์กันหนาว เพราะในเขตนี้มีภูมิอากาศที่หนาวเย็นมาก/เขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย ต้องเตรียมเสื้อผ้าที่มิดชิด เพื่อป้องกันฝุ่นและความร้อน/อื่น ๆ) (Obj. ๓)
๒. ครูใช้คำถามสรุปความคิดรวบยอด และให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปเอเชีย” (ตำแหน่งที่ตั้ง พิกัดภูมิศาสตร์ ขนาด ทิศทางลม กระแสน้ำ ความใกล้ไกลทะเล/อื่น ๆ)

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งของเขต ภูมิอากาศของทวีปเอเชียได้ ถูกต้อง	การตอบคำถาม การชี้ตำแหน่งบนแผนที่	คำถาม แผนที่เขตภูมิอากาศของ ทวีปเอเชีย	ตอบคำถามเกี่ยวกับเขต ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๒ ข้อ ชี้ตำแหน่งเขตภูมิอากาศ ของทวีปเอเชีย ได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๗ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จากกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขต ไหน” สามารถวิเคราะห์ ลักษณะของเขตภูมิอากาศ ของทวีปเอเชียได้	กิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่ เขตไหน”	แบบสังเกตพฤติกรรม กลุ่มในการทำกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน”	ดี : วิเคราะห์ลักษณะของ เขตภูมิอากาศของทวีป เอเชียลงในใบกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” ได้ ถูกต้องอย่างน้อย ๘ ข้อ พอใช้ : วิเคราะห์ลักษณะ ของเขตภูมิอากาศของทวีป เอเชียลงในใบกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน” ได้ ถูกต้องอย่างน้อย ๕ ข้อ ปรับปรุง : วิเคราะห์ ลักษณะของเขตภูมิอากาศ ของทวีปเอเชียลงในใบ กิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขต ไหน” ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๕ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายอิทธิพลของเขต ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการ ดำเนินชีวิตของประชากรใน ทวีปเอเชียได้	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย แบบสังเกตพฤติกรรม การอภิปราย	อภิปรายอิทธิพลของเขต ภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการ ดำเนินชีวิตของประชากร ในทวีปเอเชียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “เอ๊ะ ! ฉันอยู่เขตไหน”

คำชี้แจง : ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสัญลักษณ์หรือเลือกใช้สีแทนเขตภูมิอากาศทั้ง ๑๑ เขตในทวีปเอเชีย พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลในการออกแบบ

คำอธิบาย :

A large, empty rectangular box with a black border, intended for students to draw or write their explanations for the climate zone distribution on the map.

ตัวอย่างบัตรกิจกรรม :

คำถามข้อที่ 1 : ฉันชื่อ ฉางเอ๋อ บ้านฉันอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย ฉันชอบภูมิอากาศบ้านฉันมาก มันสวยงามและอบอุ่น มักจะมีฝนตกในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาว บ้านฉันปลูก ต้นไผ่ ต้นเมเปิ้ล และข้าว ๆ บ้านเป็นบ้านที่เขียวตลอดทั้งปีเลย (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น)

คำถามข้อที่ 2 : ผมชื่อปิ่น ผมอยู่ประเทศมาเลเซีย บ้านผมฝนตกตลอดทั้งปีอากาศร้อนมาก แต่มีธรรมชาติที่สวยงามอยู่คือ ป่าดงดิบชื้นใหญ่ที่เขียวชอุ่มตลอดปี และป่าชายเลนหรือโรงเรียนอนุบาลสัตว์น้ำตามธรรมชาตินั่นเอง นอกจากนั้นบ้านผมยังมีสัตว์ป่าอีกหลายชนิด เช่น ช้าง เสือ งู หมูป่า เป็นต้น (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบป่าฝนเขตร้อน)

คำถามข้อที่ 3 : หนูชื่อ มิเชล อาศัยอยู่ที่ประเทศเลบานอน พื้นที่แถบนี้ได้รับอิทธิพลของลมตะวันตกที่พัดมาจากทะเล ทำให้ ฤดูร้อน อากาศร้อนและแห้งแล้งมาก แต่ฤดูหนาวกลับมีฝนตก พ่อของมิเชลทำธุรกิจไร่ส้ม ฮ่องกงและส่งออกมะกอกไปยังประเทศอิตาลีด้วยคะ (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน)

คำถามข้อที่ 4 : ผมชื่อ ลาวา บ้านผมอยู่ทางขึ้นเทือกเขาหิมาลัย ผมและครอบครัวมักทำกิจกรรมปีนเขากันบ่อย ๆ อากาศบนเทือกเขาหนาวเย็นมาก ๆ มีหิมะปกคลุมทั้งปีเลยและไม่มีพืชชนิดใดสามารถเจริญเติบโตอยู่ได้ แต่ทิวทัศน์บนยอดเขาสวยงามมาก เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวครับ (เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบที่สูง (H))

คำถามข้อที่ 5 : ผมชื่อ ไมเคิล บ้านผมมีฤดูหนาวเป็นเวลายาวนานมาก หิมะตกตลอดเวลาเลย แต่ยังโชคดีกว่าเขตหนาวอื่น ๆ เพราะยังมีฤดูร้อนให้พักผ่อนกันเป็นช่วงระยะสั้น ๆ ทุกฤดูร้อนผมมักจะไปเดินในป่าสนกับพ่อครับ

(เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือไทกา)

คำถามข้อที่ 6 : ฉันชื่อ ซาร่าห์ หนูเป็นลูกครึ่งตุรกีกับมองโกลเลย บ้านฉันอากาศร้อนมากในฤดูร้อนและมีอุณหภูมิต่ำมากในฤดูหนาว มีฝนตกบ้างในฤดูใบไม้ผลิและฤดูร้อน ตอนเย็น ๆ ฉันจะพาเจ้าซารุตออกไปเดินเล่นบริเวณทุ่งหญ้าสเตปป์

(เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย)

คำถามข้อที่ 7 : ผมชื่อ อาซิด เด็กชายที่แข็งแรงที่สุดในกองคาราวานอูฐ ครอบครัวของผมมีอาชีพส่งสินค้าข้ามดินแดนอันร้อนระอุ บริเวณนี้ตอนกลางคืนจะมีอากาศที่หนาวเหน็บมาก ซึ่งต่างจากตอนกลางวันอากาศร้อนสุด ๆ เช่นกัน พืชพรรณที่พบมักจะเป็นต้นกระบองเพชรหน้าตาแปลก ๆ ถึงแม้ว่าสภาพอากาศแบบนี้จะโหดร้ายเพียงใด แต่กองคาราวานของผมก็อยู่รอดได้ด้วยโอเอซิสอันอุดมสมบูรณ์นั่นเอง

(เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย)

คำถามข้อที่ 8 : ฉันชื่อ ดาริน อาศัยอยู่ในประเทศพม่า บ้านของฉันอยู่ในเขตทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่ ปีนี้มี 2 ฤดูกาลคือ ฤดูแล้งกับฤดูฝน ฝนตกบ้างแต่ก็ไม่มากเท่าเขตรมรุ่ม ทุ่งหญ้าสูง ๆ เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์ที่สุดเลยละ

(เฉลย : เขตภูมิอากาศร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือทุ่งหญ้าสะวันนา)

คำถามข้อที่ 9 : ผมชื่อ คิมทัน อาศัยอยู่บริเวณภาคเหนือของประเทศไทยบ้าน อากาศที่นั่นฤดูร้อนจะค่อนข้างร้อนเพราะเป็นช่วงเวลาที่กลางวันจะยาวกว่ากลางคืนปีละ 5 - 6 เดือน มีฝนตกในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาว บ้านของผมมีอาชีพปลูกข้าวโพด ข้าวสาลี และเลี้ยงโคนมด้วย

(เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป)

คำถามข้อที่ 10 : ฉันชื่อ โอตรา ฉันรักฤดูหนาวและทุ่งน้ำแข็ง ครอบครัวของฉันชอบการผจญภัย พวกเราวางแผนไว้ว่า เดือนหน้าจะไปท่องเที่ยวแถบชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติก ซึ่งเป็นบริเวณที่มีอากาศหนาวมาก ๆ ไม่มีฤดูร้อนเลย มีแต่หิมะขาวโพลนไปหมด พืชที่พบมักเป็นพวกตะไคร่น้ำหรือมอสส์

(เฉลย : เขตภูมิอากาศแบบทุนดรา)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สืบค้นข้อมูล ขอบเขตเนื้อหา อิทธิพลของภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายอิทธิพลของภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศและการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้เดิม เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศในทวีปเอเชียโดยการตั้งคำถาม “ภูมิอากาศในทวีปเอเชียมีกี่ลักษณะ อะไรบ้าง” (<i>เขตภูมิอากาศของทวีปเอเชียแบ่งออกเป็น ๑๑ เขต ดังนี้</i> <i>๑. ภูมิอากาศแบบป่าดงดิบชื้น อยู่ระหว่างละติจูด ๑๐ องศาเหนือ ถึง ๑๐ องศาใต้ ได้แก่ บริเวณภาคใต้ของประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ จะมีอุณหภูมิสูงตลอดปี พืชพรรณธรรมชาติจะเป็นป่าดงดิบ ซึ่งไม่ผลัดใบ</i> <i>๒. ภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน หรือเขตร้อนชื้นแถบมรสุม เป็นดินแดนที่อยู่เหนือละติจูด ๑๐ องศาเหนือขึ้นไป จะมีฤดูแล้งสลับกับฤดูฝนปีละ ๖ เดือน ได้แก่ บริเวณชายฝั่งบางส่วนของคาบสมุทรอินเดีย และคาบสมุทรอินโดจีน พืชพรรณธรรมชาติจะเป็นไม้ใบกว้างและเป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้สัก ไม้จันทน์ ไม้ประดู่ เป็นต้น</i> <i>๓. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีลักษณะอากาศคล้ายกับแบบมรสุมเขตร้อน คือ มีฤดูหนึ่งที่แห้งแล้งกับอีกฤดูหนึ่งที่มีฝนตก แต่ปริมาณน้ำฝนจะน้อยกว่า</i> ได้แก่ บริเวณตอนกลางของอินเดีย พม่า และคาบสมุทรอินโดจีน พืชพรรณธรรมชาติ เป็นป่าโปร่งแบบป่าเบญจพรรณ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่กายภาพของทวีปเอเชีย ๒. แผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ๓. ลูกโลก ๕. ภาพการประกอบอาชีพ ภาระงาน/ชิ้นงาน -

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของอิทธิพลของ เขตภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของ ประชากรในทวีปเอเชียได้	๔. ภูมิอากาศแบบมรสุมเขตอบอุ่น มีฝนตกในฤดูร้อน ฤดูหนาวค่อนข้างหนาว ได้แก่ บริเวณตะวันออกของจีน ภาคใต้ของญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ตอนเหนือของอินเดีย ลาว และตอนเหนือของเวียดนาม พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ผสมและป่าไม้ ผลัดใบ เช่น โอ๊ก เมเปิล ถ้าขึ้นไปทางเหนือที่มีอากาศหนาว พืชพรรณธรรมชาติจะ เป็นไม้สนที่มีใบเขียวตลอดปี ๕. ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป ได้แก่ บริเวณภาคเหนือและ ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีน เกาหลีเหนือ ภาคเหนือของญี่ปุ่น และ ตะวันออกเฉียงใต้ของไซบีเรีย พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าผสมระหว่างป่าไม้ผลัดใบ และป่าสน ลึกเข้าไปเป็นทุ่งหญ้า สามารถปลูกข้าวโพด ข้าวสาลีได้ ๖. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทรายแถบอบอุ่น มีอุณหภูมิสูงมากในฤดูร้อน และมีอุณหภูมิต่ำมากในฤดูหนาว ได้แก่ บริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของ คาบสมุทรอาหรับ ตอนกลางของตุรกี ตอนเหนือของอิหร่าน ในมองโกเลีย พืชพรรณ ธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าสั้น (Steppe) ทุ่งหญ้าบริเวณดังกล่าวบางแห่งที่มีการ ชลประทานเข้าถึงสามารถเพาะปลูกข้าวสาลี ข้าวฟ่าง ฝ้าย และเลี้ยงสัตว์ได้ดี ๗. ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิกลางวันกับ กลางคืนจะแตกต่างกันมาก ได้แก่ บริเวณทะเลทรายโกบี ทะเลทรายอาร์ และที่ราบ สูงทิเบต ที่ราบสูงอิหร่าน สำหรับในเขตทะเลทรายบริเวณที่มีน้ำและต้นไม้ขึ้นได้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เรียกว่า โอเอซิส ซึ่งจะมีพืชพรรณธรรมชาติ เช่น อินทผลัม ตะบองเพชร และไม้ประเภทมะพร้าว ๘. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ภูมิอากาศซึ่งฤดูร้อนอากาศร้อนและแห้งแล้ง มีฝนตกในฤดูหนาว เนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมตะวันตก ได้แก่ บริเวณชายฝั่งของประเทศตุรกี เลบานอน ซีเรีย อิสราเอล พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ต้นเตี้ย ไม้พุ่มมีหนาม ต้นไม้เปลือกหนา พืชที่เพาะปลูก ได้แก่ ส้ม องุ่น และมะกอก ๙. ภูมิอากาศแบบไทกา (แบบกึ่งขั้วโลก) มีฤดูหนาวยาวนาน และมีอากาศหนาวจัด ส่วนฤดูร้อนจะมีเวลานั้น ได้แก่ ดินแดนทางภาคเหนือของทวีป บริเวณไซบีเรีย พืชพรรณธรรมชาติจะเป็นป่าสนไม้เนื้ออ่อน ที่เรียกว่า ไทกา หรือป่าสนไซบีเรีย ๑๐. ภูมิอากาศแบบทุนดรา (แบบขั้วโลก) ได้แก่ บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติกทางตอนเหนือสุดของทวีปเอเชีย จะมีฤดูหนาวที่ยาวนานมาก และอากาศหนาวจัด มีหิมะปกคลุมตลอดปี ไม่มีฤดูร้อน พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ พวกตะไคร่น้ำ และมอสส์ ๑๑. ภูมิอากาศแบบที่สูง ได้แก่ ที่ราบสูงทิเบต เทือกเขาหิมาลัย เทือกเขาฮินดูกูช เทือกเขาคุนลุน จะมีอากาศที่หนาวเย็นและมีหิมะปกคลุมตลอดปี (obj.๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแสดงภาพการประกอบอาชีพในเขตภูมิอากาศต่าง ๆ เช่น การทำไร่ส้ม ประเทศอิสราเอล ในเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน, การเลี้ยงอูฐในทะเลทราย ซาฮารา เขตภูมิอากาศแห้งแล้งทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย เป็นต้น พร้อมเปิดประเด็นการอภิปราย ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/316egLN ที่มา : http://bit.ly/2Y3ISQN ๑.๑ ถ้านักเรียนอาศัยอยู่ในบริเวณประเทศอิสราเอล ในเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน นักเรียนจะประกอบอาชีพใด เพราะเหตุใด (ชาวสวน เพราะในเขตนี้มีพืชพรรณธรรมชาติจำพวกส้ม องุ่น มะกอก/อื่น ๆ) ๑.๒ ถ้านักเรียนอาศัยอยู่ในบริเวณภูมิอากาศแบบทะเลทราย เขตแห้งแล้ง นักเรียนจะประกอบอาชีพใดได้บ้าง เพราะเหตุใด (เลี้ยงอูฐเพื่อการท่องเที่ยว) (Obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปเอเชีย (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูใช้คำถามเปิดประเด็นว่า ภูมิอากาศของทวีปเอเชียมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอย่างไร (ลักษณะภูมิอากาศของทวีปเอเชียมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของประชากร รวมทั้งการสร้างสรรค์สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของในแต่ละภูมิภาคของทวีปเอเชียด้วย) และครูตั้งคำถามว่า “นักเรียนคิดว่าภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในด้านใดบ้าง อย่างไร” (ด้านสังคม : ประเพณีและวัฒนธรรม/ด้านเศรษฐกิจ : การประกอบอาชีพ/อื่น ๆ)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายอิทธิพลของภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามเกี่ยวกับทวีปเอเชียได้ถูกต้องอย่างน้อย ๖ ข้อ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศและการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศและการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของอิทธิพลของเขตภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย แบบสังเกตพฤติกรรม การอภิปราย	อภิปรายความสำคัญของอิทธิพลของเขตภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปเอเชียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เป็ดมานเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ทรัพยากรธรรมชาติ ๒. ประชากร ๓. การนับถือศาสนา ๔. การใช้ภาษา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถสำรวจและระบุตำแหน่งของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มประชากร การนับถือศาสนา และ การใช้ภาษา บนแผนที่ของทวีปเอเชีย ได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสืบเสาะหาความรู้) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ๑. ครูนำเสนอตัวอย่างภาพประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ การนับถือศาสนา และ การใช้ภาษาในทวีปเอเชีย พร้อมใช้คำถาม ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/2Gt1L4I ที่มา : http://bit.ly/2K5RwEz ที่มา : http://bit.ly/2YL3r6G ที่มา : http://bit.ly/30PCppE ที่มา : http://bit.ly/2YyEicY ตัวอย่างคำถาม : ๑.๑ จากภาพประชากร นักเรียนคิดว่าเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณใด (บริเวณเอเชียตะวันออก ประเทศเกาหลี ประเทศจีน หรือประเทศญี่ปุ่น)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ การนับถือศาสนา และ การใช้ภาษาในทวีปเอเชีย ๒. แผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ๓. เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์) ๔. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เป็ดมานเอเชีย ๕. แผนที่เล่มของทวีปเอเชีย ๖. บัตรกิจกรรม จุดเด่นของสังคมเอเชีย ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำแผนผังโน้ตค้นเรื่อง Hello, Asia

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เป็ดมานเอเซีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมของทวีปเอเชียได้ถูกต้องโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถเห็นความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลของทวีปเอเชีย	๑.๒ ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชียมีอะไรบ้าง <i>(ทรัพยากรน้ำ ดิน ถ่านหิน ฯลฯ)</i> ๑.๓ ประชากรในทวีปเอเซียนับถือศาสนาใดบ้าง <i>(ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ฯลฯ)</i> ๑.๔ ประชากรในทวีปเอเชียใช้ภาษาใดบ้างในการสื่อสาร <i>(ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ฯลฯ)</i> ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียส่งผลต่อรูปแบบการดำรงชีวิตของประชากร ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เอเชียมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจต่างจากทวีปอื่น ๆ ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ๑. ครูแสดงแผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย พร้อมให้นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูล โดยสามารถใช้เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์) ช่วยในการหาคำตอบได้ ดังนี้ ๑.๑ ประเทศใดในเอเชียที่มีการนับถือศาสนาพุทธ <i>(ไทย ลาว อินเดีย/อื่น ๆ)</i> ๑.๒ ประเทศใดในเอเชียที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด ๓ อันดับ <i>(สิงคโปร์ ฮองกง บาหลีเรน)</i> ๑.๓ ประเทศใดในเอเชียที่มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ <i>(ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินเดีย/อื่น ๆ)</i> ๑.๔ ภูมิภาคใดในทวีปเอเชียที่มีทรัพยากรน้ำมันมากที่สุด ๓ อันดับ <i>(เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เอเชียกลาง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้)</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เปิดม่านเอเชีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๕ บริเวณใดในทวีปเอเชียที่มีประชากรเบาบาง (บริเวณที่ราบสูงทิเบต หมู่เกาะในคาบสมุทรลาอู บริเวณทะเลทรายโกบี) ๑.๖ ภูมิภาคใดในทวีปเอเชียที่มีทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด ๓ อันดับ (เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออก) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ พร้อมบันทึกแหล่งที่มาของข้อมูล/คำตอบ ลงในสมุดประจำวิชาด้วย (Obj.๑) ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) จากนั้นครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง ตำแหน่งของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มประชากร การนับถือศาสนา และการใช้ภาษา โดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เปิดม่านเอเชีย และแผนที่เล่มของทวีปเอเชีย ดังนี้ แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรในทวีปเอเชีย ที่มา : http://bit.ly/2ZcO4hR	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เปิดม่านเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนที่แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย

ที่มา : <http://bit.ly/2Y7MRfi>

แผนที่แสดงการนับถือศาสนาในทวีปเอเชีย

ที่มา : <http://bit.ly/32RLVdD>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เปิดม่านเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนที่แสดงการใช้ภาษาในทวีปเอเชีย

ที่มา : <http://bit.ly/2Gxk2Ot>

ชั้นขยายความรู้ (Elaboration)

จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรม จุดเด่นของสังคมเอเชีย เจาะลึกคือ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมของทวีปเอเชียจากบัตรกิจกรรมกลุ่มละ ๑ ชุด ชุดละ ๑๐ ใบ ในประเด็นจุดเด่นของสังคมเอเชีย ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร ศาสนา ภาษา โดยนำเสนอในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์เรื่อง Hello, Asia ลงในกระดาษปรีฟและส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj.๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เป็ดมานเอเซีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวอย่างบัตรกิจกรรม : ประชากรจีน ศาสนาอิสลาม ขั้นประเมิน (Evaluation) ๑. ครูตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์ ดังนี้ ๑.๑ จากกิจกรรม จุดเด่นของสังคมเอเชีย นักเรียนได้ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดบ้าง ในการสืบค้นข้อมูลของทวีปเอเชีย (แผนที่เล่มของทวีปเอเชีย แผนที่รัฐกิจ/อื่น ๆ) ๑.๒ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว นักเรียนต้องนำมาทำอย่างไรต่อไป (วิเคราะห์ ตีความ แปลผลข้อมูล) ๑.๓ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญในการทำกิจกรรม จุดเด่นของสังคมเอเชีย อย่างไรบ้าง (ช่วยในการแปลผลข้อมูล/ตรวจสอบข้อมูล/เป็นแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้/อื่น ๆ) (Obj.๓)		

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สสำรวจและระบุตำแหน่งของ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มประชากร การนับถือ ศาสนา และการใช้ภาษา บน แผนที่เล่มของทวีปเอเชียได้ ถูกต้อง	การตอบคำถาม การชี้ตำแหน่งบนแผนที่	คำถาม แผนที่รัฐกิจทวีปเอเชีย แผนที่เล่มของทวีปเอเชีย	ตอบคำถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มประชากร การนับ ถือศาสนา และการใช้ ภาษาจากแผนที่เล่มของ ทวีปเอเชียได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๖ ข้อ ชี้ตำแหน่งแหล่งทรัพยากร- ธรรมชาติ กลุ่ม ประชากร การนับถือ ศาสนา และการใช้ภาษา ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๖ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะทางสังคม ของทวีปเอเชียได้ถูกต้องโดย ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สืบค้นข้อมูล	กิจกรรมจุดเด่นของสังคม เอเชีย	แบบสังเกตพฤติกรรม กลุ่มในการทำกิจกรรม จุดเด่นของสังคมเอเชีย	วิเคราะห์ลักษณะทาง สังคมของทวีปเอเชียจาก บัตรกิจกรรมจุดเด่นของ สังคมเอเชียได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการใช้ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการ สืบค้นข้อมูลของทวีปเอเชีย	การตอบคำถาม	คำถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการ อภิปราย	เห็นความสำคัญของการ ใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ในการสืบค้น ข้อมูลของทวีปเอเชีย

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรกิจกรรมจุดเด่นของสังคมเอเชีย

ทรัพยากรน้ำมัน

ทรัพยากรป่าไม้

ประชากรอินเดีย

ประชากรจีน

ศาสนาอิสลาม

ศาสนาพุทธ

ศาสนาคริสต์

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

ชุดกิโมโน

ที่มา

ทรัพยากรป่าไม้ <http://bit.ly/2JQ0FSN>

ประชากรอินเดีย <http://bit.ly/2YkbBfi>

ประชากรจีน <http://bit.ly/2Y7mNke>

ศาสนาอิสลาม <http://bit.ly/2SEVVCg>

ศาสนาพุทธ <http://bit.ly/2MhCEpd>

ศาสนาคริสต์ <http://bit.ly/2Yiq5wn>

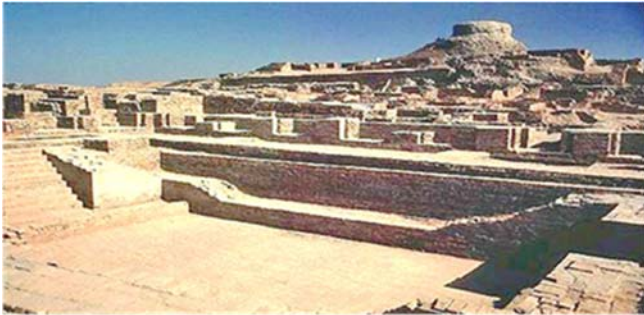
ภาษาอังกฤษ <http://bit.ly/2YaR8yl>

ภาษาจีน <http://bit.ly/2Ok1O9C>

ชุดกีโมโน <http://bit.ly/2JTkCbn>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของประเทศเมืองสำคัญ และแหล่งทรัพยากรของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูแสดงแผนที่ของภูมิภาคเอเชียใต้ พร้อมตั้งคำถามว่า รูปร่างของภูมิภาคแห่งนี้มีลักษณะคล้ายอะไร (แนวคำตอบ : สามเหลี่ยมหัวกลับ, อื่น ๆ) ๒. จากนั้นครูวิดีโอทัศน์เรื่อง เปิดเลนส์ส่องโลก ชีตตอน เสน่ห์ดนตรีเอเชียใต้ และภาพความเป็นอยู่ของประชากรภูมิภาคเอเชียใต้ ได้แก่ แม่น้ำคงคาอันศักดิ์สิทธิ์ สายน้ำแห่งชีวิตของชาวเอเชียใต้ เป็นทั้งแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และประกอบพิธีกรรม อาคารบ้านเรือนของชาวอินเดีย การโดยสารรถประจำทางของชาวปากีสถาน ทัชมาฮาล เป็นต้น พร้อมตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Jlt_esXMgJc	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่กายภาพภูมิภาคเอเชียใต้ ๒. รูปภาพ ได้แก่ แม่น้ำคงคา บ้านเรือนของชาวอินเดีย การโดยสารรถประจำทางของชาวปากีสถาน ทัชมาฮาล ระบบวรรณะ การแต่งกาย การแต่งงาน การร่ำรำ การนับถือเทพเจ้า ๓. วิดีทัศน์ เรื่อง เปิดเลนส์ส่องโลก ชีตตอน เสน่ห์ดนตรีเอเชียใต้ ๔. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้ ๕. หนังสือแผนที่ (ATLAS)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างมีเหตุผล	ที่มา : http://bit.ly/32V8XjW ๒.๑ จากภาพดังกล่าว ปัจจัยใดที่ทำให้ภูมิภาคเอเชียใต้มีลักษณะสังคมและวัฒนธรรมดังเช่นในภาพ (ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ) ๒.๒ ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง คือ อารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ ตลอดระยะเวลาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคนี้ได้สร้างมรดกให้แก่โลกมากมาย ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พระพุทธศาสนา วัฒนธรรมอินเดียที่แพร่กระจายไปทั่วภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น ภูมิภาคเอเชียใต้จึงเป็นอีกภูมิภาคหนึ่งของเอเชียที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ วันนี้เราจะเรียนเรื่องภูมิภาคเอเชียใต้กัน ในหัวข้อที่ชื่อว่า นมัสเต เอเชียใต้”	๖. บัตรคำ จากกิจกรรมนมัสเต : ดินแดนสามเหลี่ยมหัวกลับ ๗. ภาพการบูชาเทพเจ้าและแม่น้ำคงคาของชาวเอเชียใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนผังความคิด เรื่องความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายโดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้ แสดงภาพซากเมืองฮาร์ปาและโมเฮนโจดาโร แม่น้ำสินธุ แม่น้ำคงคา เมืองโมเฮนโจดาโรซึ่งขุดพบในคริสต์ศตวรรษที่ 20 เคยเป็นเมืองศูนย์กลางของอารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ ประมาณ 2,500-1,500 ปีก่อนคริสต์ศักราช แหล่งอารยธรรมโบราณลุ่มน้ำสินธุ ที่มา : http://bit.ly/2K2f2Cq (เนื้อหา : ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง คือ อารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ บริเวณประเทศปากีสถานในปัจจุบัน และจากการสำรวจขุดค้นซากเมืองฮาร์ปาและโมเฮนโจดาโร ทำให้ทราบว่าอารยธรรมบริเวณนี้มีอายุเก่าแก่ประมาณ ๒,๕๐๐-๑,๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ตลอดระยะเวลาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคนี้ได้สร้างมรดกให้แก่โลกมากมาย เช่น ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พระพุทธศาสนา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	วัฒนธรรมอินเดียที่แพร่กระจายไปทั่วภูมิภาคเอเชีย เป็นต้น) ๒. จากนั้นให้นักเรียนศึกษาแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้และเปิดหนังสือแผนที่ (ATLAS) ประกอบการอธิบาย จากนั้นทำกิจกรรม นมัสเต : ดินแดนสามเหลี่ยมหัวกลับ โดยครูแจกบัตรคำและให้นักเรียนจับคู่ ๒ คนช่วยกันหาตำแหน่งของบัตรคำและให้นำบัตรคำออกมาติดบนแผนที่ภูมิภาคเอเชียใต้บนกระดานให้ถูกต้อง พร้อมทั้งบอกลักษณะเด่นตามบัตรคำที่ได้รับ จากนั้นบันทึกข้อมูลลงในสมุดประจำวิชา (Obj.๑) ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้ (ภูมิลักษณะของภูมิภาคเอเชียใต้ ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว) พร้อมตั้งคำถามและให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด ดังนี้ (Obj.๒) ๓.๑ ภูมิลักษณะของภูมิภาคเอเชียใต้เป็นอย่างไร (มีเขตภูเขาสูงทางภาคเหนือ เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญหลายสาย และเขตที่ราบสูงทางตอนใต้) ๓.๒ จงยกตัวอย่างทรัพยากรที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียใต้ (ป่าไม้ น้ำ สัตว์ป่า เช่น ช้าง สิงโต เสือ และแร่ เช่น เหล็ก) ๓.๓ ลักษณะทางกายภาพส่งผลให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเอเชียใต้ได้อย่างไร (เศรษฐกิจของเอเชียใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะปลูกเพื่อยังชีพตามที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปลูกพืชเศรษฐกิจตามดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา มีการปลูกข้าวสาลีและฝ้ายมาก เพราะอากาศค่อนข้างร้อนและแห้งแล้ง มีการทำประมง จับสัตว์น้ำเป็นสินค้าส่งออก การทำเหมืองแร่แถบที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ แม่น้ำคงคา ได้แก่ ถ่านหิน เหล็ก พลอยในศรีลังกา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ส่วนอุตสาหกรรมเจริญก้าวหน้ามาก เพราะมีความพร้อมของวัตถุดิบอยู่แล้ว ได้แก่ อุตสาหกรรมเหล็กกล้า) ๓.๔ เพราะเหตุใดประชากรของเอเชียใต้จึงอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา (เพราะมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพ อีกทั้งมีความเชื่อว่า แม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์จึงมีผู้คนเข้ามาแย่งที่ทำกินแถบนี้กันมาก) ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันสำรวจวัฒนธรรมของเอเชียใต้ที่นักเรียนรู้จัก โดยใช้เครื่องมือสื่อสาร จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพวัฒนธรรมต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียใต้ ได้แก่ ระบบวรรณะ การแต่งกาย การแต่งงาน การร่ำรำ การนับถือเทพเจ้า อาหาร พร้อมตั้งคำถามดังนี้ ที่มา : https://www.catdumb.com/hindu-christian-wedding-looks-gorgeous-093/ ที่มา : https://www.siamganesha.com/trimurti.html ที่มา : http://worldcivil14.blogspot.com/2016/12/blog-post_22.html		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๑ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในประเด็น ระบบวรรณะในอินเดีย (<i>ความคิดเห็นของนักเรียน</i>) ๔.๒ นักเรียนรู้จักเทพเจ้าของภูมิภาคเอเชียใต้คงคใดบ้าง และมีลักษณะเป็นอย่างไร (<i>ได้แก่ พระพิฆเนศ พระพรหม พระศิวะ เป็นต้น</i>) ๔.๓ วัฒนธรรมการแต่งงานของประเทศอินเดีย (การที่ผู้หญิงไปสู่ขอผู้ชาย) มีลักษณะคล้ายหรือแตกต่างกับวัฒนธรรมไทยอย่างไร (<i>ลักษณะคล้ายกันในเรื่อง พิธีกรรมแต่ต่างกันที่การไปสู่ขอ ฝ่ายหญิงต้องเป็นคนไปสู่ขอฝ่ายชายเอง</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูแสดงภาพการบูชาเทพเจ้าและแม่น้ำคงคาของชาวเอเชียใต้ พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/2YhDBjX ๑.๑ ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร (<i>ภูมิภาคเอเชียใต้มีภูมิลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาหิมาลัย แม่น้ำ</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นมัสเต เอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	คงคา ซึ่งภูมิลักษณะดังกล่าวมีอิทธิพลต่อความคิดและความเชื่อของประชากรตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น การบูชาแม่น้ำคงคาอันศักดิ์สิทธิ์ การนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นต้น) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียใต้ จากนั้นเขียนสรุปความรู้ในรูปแบบแผนผังความคิด (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งของประเทศ เมืองสำคัญ และแหล่ง ทรัพยากรของภูมิภาคเอเชีย ใต้ได้ถูกต้อง	การทำกิจกรรมนันทนาการ : ดินแดนสามเหลี่ยมหัวกลับ	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พ ฤ ต ิ ก ร ร ม ก า ร ท า กิจกรรมในชั้นเรียนผ่าน เกณฑ์ ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผล ต่อลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาค เอเชียใต้ได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามเกี่ยวกับ ภูมิภาคเอเชียใต้ได้ ถูกต้องอย่างน้อย ๔ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายอิทธิพลของลักษณะ ทางกายภาพที่ส่งผลต่อการ ดำรงชีวิตของประชากรใน ภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างมี เหตุผล	การอภิปราย การทำแผนผังความคิด เรื่อง ความสัมพันธ์ของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาค เอเชียใต้	ประเด็นการอภิปราย แบบสังเกตพฤติกรรมการ อภิปราย แผนผังความคิด	อภิปรายอิทธิพลของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ของประชากรในภูมิภาค เอเชียใต้ ดี : วิเคราะห์ ความ สัมพันธ์ของลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อ ลักษณะทางสังคมและ วัฒนธรรมของภูมิภาค เอเชียใต้ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น และ ตก แต่ง ได้อย่าง สวยงาม เป็นระบบ พอใช้ : วิเคราะห์ความ สัมพันธ์ของลักษณะ ทางกายภาพที่ส่งผลต่อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ลักษณะทางสังคมและ วัฒนธรรมของภูมิภาค เอเชียใต้ได้อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อลักษณะทาง สังคมและวัฒนธรรมของ ภูมิภาคเอเชียใต้ได้ไม่ ถูกต้องเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างบัตรคำ

มาเล	บังกลาเทศ
กาฐมัณฑุ	แม่น้ำสินธุ
ที่ราบสูงเดกกัน	แม่น้ำคงคา
นิวเดลี	ถ่านหินและเหล็ก
เทือกเขาหิมาลัย	ศรีลังกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย อย่างยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรูปแบบของโครงการเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ได้อย่างสร้างสรรค์	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอภาพข่าวการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่รุนแรงในภูมิภาคเอเชียใต้ พร้อมใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/120424 ๑.๑ ภูมิภาคเอเชียใต้มีลักษณะทางกายภาพเป็นอย่างไร (ลักษณะภูมิประเทศของเอเชียใต้ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และยังมีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา (ในประเทศอินเดีย) ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ (ในประเทศปากีสถาน) และที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตร (ในประเทศบังกลาเทศ) ทางตอนเหนือของเอเชียใต้ติดกับที่ราบสูงทิเบตและเทือกเขาหิมาลัย ทำให้มีอากาศหนาวเย็น) ๑.๒ นักเรียนคิดว่า สาเหตุใดที่ทำให้เอเชียใต้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงของ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพข่าวการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่รุนแรงในภูมิภาคเอเชียใต้ ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ ๓. วิดิทัศน์ เรื่อง ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร ๔. บัตรกิจกรรม “ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร” ๕. ภาพข่าวผลกระทบจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างรุนแรงในเอเชียใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์สาเหตุและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถเห็นความสำคัญของการดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการจัดการได้อย่างสร้างสรรค์	สภาพอากาศที่รุนแรงตามข่าว (การเพิ่มขึ้นของประชากร การทำลายสิ่งแวดล้อม แม่น้ำ ป่าไม้เพื่ออยู่อาศัยและดำรงชีวิต การเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม ภาวะโลกร้อน ปรากฏการณ์เรือนกระจก อื่น ๆ)(Obj.๑) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า ประเทศที่สำคัญในภูมิภาคนี้ ได้แก่ อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา บังกลาเทศ ประเทศเหล่านี้มีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ได้แก่ ปัญหาการเพิ่มประชากร เป็นผลให้ในแต่ละเมืองมีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่นและประชากรเหล่านี้อยู่ในสภาพยากจนเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการเสื่อมโทรมของดิน ป่าไม้ แม่น้ำ และอากาศ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายโดยใช้ โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ พร้อมนำเสนอวีดิทัศน์ เรื่อง ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=ITCRzUdo9IY	รูปแบบของโครงการเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมลงในกระดาษปฐพี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรม “ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร” ๒.๑ จับคู่เลือกบัตรกิจกรรม ได้แก่ บัตรใบที่ ๑ เอเชียใต้ ส่อร้อนจัดจนอยู่ไม่ได้ในสิ้นศตวรรษนี้ ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/767564 บัตรใบที่ ๒ วิจัยชี้ เอเชียใต้อาจร้อนจัดจนอยู่ไม่ได้อีก ๘๓ ปี ที่มา : https://www.posttoday.com/world/506902	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้ รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๒ นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์จากข่าวในประเด็น สาเหตุและแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ โดยนำเสนอในรูปแบบของโครงการเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ทำลงในกระดาษปฐพี นำเสนอหน้าชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันโหวตโครงการที่ดีที่สุด ๑ โครงการ (Obj. ๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูนำเสนอภาพข่าวผลกระทบจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างรุนแรงในเอเชียใต้ จากนั้นใช้คำถามสรุปความคิดรวบยอด ดังนี้ ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1036609 ที่มา : https://www.prachachat.net/uncategorized/news-16134 ๑.๑ จากภาพข่าวฯ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อประชากรอย่างไร (สถิติการเสียชีวิตของประชาชนในเอเชียใต้จากอิทธิพลของคลื่นความร้อน ส่วนใหญ่)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	พบในอินเดียและปากีสถาน โดยเมื่อ ปี ๒๐๑๕ มีผู้เสียชีวิตเพราะอากาศร้อนจัดกว่า ๓,๕๐๐ คน/มีโอกาสดเกิดอาการฮีตสโตรก (heat stroke) หรือโรคลมแดด และอาจเสียชีวิตภายในไม่กี่ชั่วโมงแม้จะอยู่ในที่ร่มและมีอากาศถ่ายเทก็ตาม) ๑.๒ จากกิจกรรม “ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร” นักเรียนคิดว่า แนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ที่นักเรียนได้ร่วมกันจัดตั้งเป็นโครงการสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทยได้อย่างไรบ้าง (การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม/ลดการใช้ถุงพลาสติก/ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์/ไม่ตัดไม้ทำลายป่า/อื่น ๆ) (Obj. ๓) ๑.๓ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนมีแนวทางอย่างไรบ้าง (มนุษย์ต้องทำความเข้าใจในระบบของธรรมชาติและเรียนรู้ที่อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุของการเกิด ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ได้ ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๒ ข้อ
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุและการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรูปแบบ ของโครงการเพื่อแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ได้อย่าง สร้างสรรค์	การทำกิจกรรม	กิจกรรม “ร้อนเกินอยู่ ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร”	วิเคราะห์สาเหตุและการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน รูปแบบของโครงการเพื่อ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการดูแล ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อม ทั้งนำเสนอแนวทางการจัดการได้ อย่างสร้างสรรค์	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นความสำคัญของการ ดูแลธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้ง นำเสนอแนวทางการ จัดการได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรกิจกรรม “ร้อนเกินอยู่ได้ เอเชียใต้จะอย่างไร”

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1036609>

ที่มา : <https://www.prachachat.net/uncategorized/news-16134>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีท้าวเอเชียตะวันออกเฉียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ๑.๑ ความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ ๑.๒ เศรษฐกิจมั่นคงก้าวหน้า ๑.๓ รากฐานวัฒนธรรมที่งดงาม ๑.๔ มาเฟียแห่งโลกตะวันออก	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูแสดงแผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชียและสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง และตำแหน่งของประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี มองโกเลีย ไต้หวัน มาเก๊า ฮองกง เมืองสำคัญ เช่น ปักกิ่ง กรุงโซล โตเกียว เป็นต้น ตามลำดับ (Obj.๑) ที่มา : http://aboyvincentmalloy.blogspot.com/2015/10/blog-post_26.html ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงมีพื้นที่กว้างใหญ่ จึงมีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม อีกทั้งยังมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ ทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเป็นที่จับตามองของสังคมโลกในปัจจุบัน ดังนั้น วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงกัน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ๒. รูปภาพ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร วัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว ๓. วิดีทัศน์เรื่อง JAPAN - Where tradition meets the future และ Let's Go - China ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีห่าวเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของประเทศ เมืองสำคัญ และแหล่งทรัพยากรของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายภาพ “หนีห่าว : ดินแดนเอเชียตะวันออก” โดยมีกติกา ดังนี้ ๑.๑ ให้นักเรียนทายภาพเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร วัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวแล้วตอบคำถามว่า ภาพดังกล่าวคือภาพเกี่ยวกับอะไร ตั้งอยู่บริเวณใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ซึ่งจะมี ๓ กลุ่มภาพ ดังนี้ พร้อมเขียนคำตอบลงในสมุด (Obj.๑, ๒) กลุ่มที่ ๑ ป่าไผ่สูงเสียดฟ้า ภูเขาไฟฟูจิสวยงามตา สายธาราแม่น้ำแยงซีเกียง แว่วเสียงซากุระปลิว ตัวอย่างภาพ : ที่มา : http://www.cpholidays.co.th ที่มา : https://sites.google.com/site/kanokporn2030com/thirab-lum-maena ที่มา : http://www.chillinjapan.com/kyoto-sagano-bamboo-forest/	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีห่าวเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กลุ่มที่ ๒ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เคยขาดนักคิด ร่วมประดิษฐ์เทคโนโลยี เศรษฐกิจดีก้าวไกล อุตสาหกรรมใหญ่แห่งโลกตะวันออก ตัวอย่างภาพ : ที่มา : https://www.worldvision.org/economic-empowerment-newsstories/gift-catalog-sheep-mongolia ที่มา : http://www.acnews.net/detailnews.php?news_id=N255807825 ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/tutortoo/2010/08/01/entry-1 กลุ่มที่ ๓ อารยธรรมจีนเกรียงไกร ยุคสมัยสามก๊ก มรดกแห่งวัฒนธรรม งามเลิศล้ำมังกร ตะวันออก ตัวอย่างภาพ :	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีห่าวเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ที่มา : https://sites.google.com/site/sevenmiracleofworld/ced-sing-mha-scray-lok-yukh-him/kaphaeng-meuxng-cin ที่มา : http://www.gotokyo.org/th/kanko/minato/spot/s_12.html ที่มา : https://travel.mthai.com/news/3201.html ๒. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์เรื่อง JAPAN - Where tradition meets the future และ Let's Go - China จากนั้นร่วมกันอภิปรายอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียออก ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=WLIv7HnZ_fE ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=jU0OkwdkMxs	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีห่าวเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ ประเทศจีนมีความโดดเด่นในด้านใดบ้าง (ภูมิประเทศ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม) จงยกตัวอย่างมา ๓ ข้อ พร้อมเขียนคำตอบลงในสมุด (เช่น มีธรรมชาติสวยงาม เศรษฐกิจดี อุตสาหกรรมขนาดใหญ่มากมาย ประชากรมากที่สุดในโลก ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ การแต่งกาย อาหารการกิน เป็นต้น) ๒.๒ ประเทศญี่ปุ่นมีความโดดเด่นในด้านใดบ้าง (ภูมิประเทศ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม) จงยกตัวอย่างมา ๓ ข้อ พร้อมเขียนคำตอบลงในสมุด (เช่น ประชากรมีคุณภาพ มีระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวบ่อยครั้ง มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นชาตินักคิด นักประดิษฐ์ มีธรรมชาติสวยงามอยู่เพราะอยู่ในเขตอบอุ่นชื้น) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูเปิดประเด็นให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ (Obj.๓) ๑.๑ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์อะไรบ้าง (มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่กว้างใหญ่ ลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายเป็นเทือกเขา ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่ราบสูง ที่ราบชายฝั่ง ทะเลทราย พร้อมทั้งภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิต) ๑.๒ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะเศรษฐกิจไปในทิศทางใด (ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีพื้นฐานทางเกษตรกรรมที่ทันสมัยเพราะมีการคิดค้นเทคโนโลยีเข้ามาอำนวยความสะดวก มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง หนีห่าวเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็กกล้า ที่มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก อีกทั้งยังมีแนวโน้มจะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วต่อไปในอนาคตอีกด้วย) ๑.๓ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีวัฒนธรรมที่โดดเด่นอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างมา ๑ ประเทศ (ครูยกตัวอย่างวัฒนธรรมโดยให้นักเรียนดูภาพการเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบของคนญี่ปุ่น) ที่มา : https://talk.mthai.com/inbox/406536.html ๒. ครูใช้คำถามสรุปความรู้โดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกจุดเด่นที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ในทวีปเอเชียอย่างไร (ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีพื้นที่ราบขนาดใหญ่เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานและทำการเกษตร ดังนั้น ภูมิภาคเอเชียตะวันออกจึงมีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุดและเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจมาเป็นอันดับต้น ๆ ของทวีปเอเชีย)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งของประเทศ เมืองสำคัญ และแหล่ง ทรัพยากรของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม ชี้ตำแหน่งบนแผนที่	คำถาม แผนที่ ภูมิภาค เอเชีย ตะวันออก	ชี้ตำแหน่งบนแผนที่ได้ ถูกต้องอย่างน้อย ๓ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคมที่ส่งผล ต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออก	การตอบคำถาม การเล่นเกม “หนีห่าว : ดินแดนเอเชียตะวันออก”	คำถาม เกมทายภาพ “หนีห่าว : ดินแดนเอเชียตะวันออก”	วิเคราะห์ปัจจัยทาง กายภาพและปัจจัยทาง สังคมที่ส่งผลต่อทำเล ที่ตั้งของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออก ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายอิทธิพลของลักษณะ ทางกายภาพที่ส่งผลต่อการ ดำรงชีวิตของประชากรใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ อย่างมีเหตุผล	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย	อภิปรายอิทธิพลของ ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ของประชากรในภูมิภาค เอเชียตะวันออกได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ จากกิจกรรม “เอเชียตะวันออกเฉียงควรทำอย่างไร” นักเรียนสามารถออกแบบป้ายรณรงค์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการปัญหา	กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสืบเสาะหาความรู้) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน พร้อมทบทวนความรู้เดิมจากคาบที่แล้ว ๒. ครูเปิดวิดีโอเรื่อง ประกาศมลภาวะขั้นวิกฤติ จีนส่งlakมลพิษหนักสุดในประวัติศาสตร์ พร้อมให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=cnv_BXX5BMA ๒.๑ จากการดูวิดีโอเรื่อง ประกาศมลภาวะขั้นวิกฤติ จีนส่งlakมลพิษหนักสุดในประวัติศาสตร์ ชาวที่นำเสนอให้นักเรียนคิดว่าได้ข้อมูลมาจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ชนิดใดบ้าง พร้อมอธิบายเหตุผล (<i>แผนที่/เครื่องวัดฝุ่นละอองในอากาศ (Air quality pollution)/ภาพถ่ายทางอากาศ/ข้อมูลสถิติ/กราฟและแผนภูมิ/อินเทอร์เน็ต/อุปกรณ์ใช้วัดความชื้นของอากาศ/อื่น ๆ</i>)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดิทัศน์เรื่อง ประกาศมลภาวะขั้นวิกฤติ จีนส่งlakมลพิษหนักสุดในประวัติศาสตร์ ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียง ๓. แผนที่การเกิดมลพิษทางอากาศโลก ๔. ภาพตาราง โรคและจำนวนผู้เสียชีวิตจากมลพิษทางอากาศ ๕. วิดิทัศน์ เรื่อง ต้นตอวิกฤตมลพิษทางอากาศในจีน ๖. ภาพมลพิษทางอากาศในประเทศจีน ภาระงาน/ชิ้นงาน ออกแบบป้ายรณรงค์ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการปัญหามลพิษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
มลพิษในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สร้างสรรค์ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างยั่งยืน	๓. ครูสรุปคำตอบพร้อมเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งบางปัญหาส่งผลกระทบต่อคนในภูมิภาคและทั่วโลกด้วย เรามาร่วมกันวิเคราะห์กันในบทเรียนที่ชื่อว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียใต้ ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ๑. ครูอธิบายโดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกครั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากประสบการณ์การติดตามข่าวสาร และสื่อนักเรียนออกมาเขียนบนกระดาน ๒. จากนั้นครูนำเสนอวีดิทัศน์ เรื่อง ต้นตอวิกฤตมลพิษทางอากาศในจีนพร้อมใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=kOsOJq_CH_o	ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้สร้างสรรค์และสวยงามหลังจากทำกิจกรรม “เอเชียตะวันออกเฉียงใต้อะไร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ ต้นตอของการเกิดภาวะมลพิษในเอเชียตะวันออกเฉียงคืออะไร (การใช้เชื้อเพลิง ถ่านหินในโรงงานอุตสาหกรรม/การใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง/ฟาร์มกังหันลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า) (Obj.๑) ๒.๒ สาเหตุทั้งหมดเกิดจากมนุษย์หรือธรรมชาติ (การกระทำของมนุษย์) ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้สื่อ PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียง จากนั้นแสดงแผนที่การเกิดมลพิษทางอากาศทั่วโลก พร้อมกับให้นักเรียนใช้เครื่องมือสื่อสาร (คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน) เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในจีน มลพิษทางอากาศต้นเหตุการตาย 3 ล้านคนต่อปี: WHO รายงานล่าสุด จีน 1.02 ล้านคน, อินเดีย 6.2 แสนคน, อินโดนีเซีย 6.2 หมื่นคน, ญี่ปุ่น 3.1 หมื่นคน, ไทย 2.2 หมื่นคน, ฝรั่งเศส 1.1 หมื่นคน, มาเลเซีย 6.2 พันคน, ออสเตรเลีย 93 คนต่อปี ค่าเฉลี่ยของความเสี่ยงต่อชีวิตในอากาศที่ปริมาณไม่เกิน 2.5 ไมโครกรัม (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) Global map of modelled annual median concentration of PM_{2.5} in µg/m³ รายงานประจำปี 2016 มลพิษทางอากาศ: ภาวะฉุกเฉินด้านสิ่งแวดล้อม โดย องค์การอนามัยโลก 2016 หมายเหตุ องค์การอนามัยโลกแนะนำ ค่าเฉลี่ยปีของความเสี่ยงต่อชีวิตในอากาศ ที่ปริมาณไม่เกิน 2.5 ไมโครกรัม ไมโครกรัม 10 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร PM_{2.5} : Fine particulate matter of 2.5 microns or less กลุ่มประเทศที่มีค่าเฉลี่ย PM_{2.5} ปีละไม่เกินสอง เท่ากลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวโน้มเป็นเช่น ที่มา : https://mgronline.com/daily/detail/9600000082718	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง					เวลา ๑ ชั่วโมง																																																																																																														
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย			รายวิชาสังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑																																																																																																														
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม																																																																																																																			
ชั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ๑. กรุณาเสนอภาพตาราง โรคและจำนวนผู้เสียชีวิตจากมลพิษทางอากาศ พร้อมอธิบายและใช้คำถาม ดังนี้ <table><tr><th colspan="8">ความเข้มข้นของ PM2.5 และจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยมลพิษในอากาศ</th></tr><tr><th rowspan="2">ประเทศ</th><th rowspan="2">สาร PM2.5 (ในโตรกรัม/ลูกบาศก์เมตร)</th><th colspan="5">จำนวนคนตาย</th><th rowspan="2">อัตราการตาย (ต่อประชากร 1 แสนคน)</th></tr><tr><th>โรค ALRI</th><th>โรค COPD</th><th>โรคมะเร็งปอด</th><th>โรค IHD</th><th>โรค Stroke</th></tr><tr><td>จีน</td><td>54</td><td>6,716</td><td>90,626</td><td>228,479</td><td>257,638</td><td>449,373</td><td>1,032,832</td><td>76</td></tr><tr><td>อินเดีย</td><td>62</td><td>39,914</td><td>110,500</td><td>26,334</td><td>249,388</td><td>195,001</td><td>621,137</td><td>49</td></tr><tr><td>อินโดนีเซีย</td><td>14</td><td>2,534</td><td>1,000</td><td>4,951</td><td>16,781</td><td>36,527</td><td>61,793</td><td>25</td></tr><tr><td>ญี่ปุ่น</td><td>13</td><td>18</td><td>281</td><td>9,743</td><td>10,286</td><td>10,463</td><td>30,791</td><td>24</td></tr><tr><td>ฝรั่งเศส</td><td>12</td><td>4</td><td>126</td><td>4,256</td><td>3,793</td><td>2,774</td><td>10,953</td><td>17</td></tr><tr><td>มาเลเซีย</td><td>15</td><td>29</td><td>148</td><td>670</td><td>3,630</td><td>1,773</td><td>6,250</td><td>22</td></tr><tr><td>ออสเตรเลีย</td><td>6</td><td>0</td><td>1</td><td>14</td><td>58</td><td>20</td><td>93</td><td>0.4</td></tr><tr><td>ไทย</td><td>25</td><td>104</td><td>976</td><td>4,323</td><td>9,669</td><td>7,302</td><td>22,374</td><td>33</td></tr><tr><td colspan="2">ALRI คือ โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน</td><td colspan="3">IHD คือ โรคหัวใจขาดเลือด</td><td colspan="3"></td></tr><tr><td colspan="2">COPD คือ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง</td><td colspan="3">Stroke คือ โรคหลอดเลือดในสมอง</td><td colspan="3"></td></tr></table> ที่มา : https://mgronline.com/daily/detail/9600000082718 ๑.๑ จากตารางโรคและจำนวนผู้เสียชีวิตจากมลพิษทางอากาศ โรคที่เกิดจากมลพิษทางอากาศได้แก่โรคใดบ้าง (โรคมะเร็งปอด/โรคลมแดด/อื่น ๆ) ๑.๒ นอกจากปัญหาเรื่อง โรคทางเดินหายใจแล้ว ปัญหามลพิษทางอากาศในเอเชียตะวันออกเฉียง ยังส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชากรอย่างไรบ้าง (วิถีทัศน์ในการมองเห็นและการขับรถ/การประกอบอาชีพ/งบประมาณการแก้ไขปัญหามลพิษ/อื่น ๆ)							ความเข้มข้นของ PM2.5 และจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยมลพิษในอากาศ								ประเทศ	สาร PM2.5 (ในโตรกรัม/ลูกบาศก์เมตร)	จำนวนคนตาย					อัตราการตาย (ต่อประชากร 1 แสนคน)	โรค ALRI	โรค COPD	โรคมะเร็งปอด	โรค IHD	โรค Stroke	จีน	54	6,716	90,626	228,479	257,638	449,373	1,032,832	76	อินเดีย	62	39,914	110,500	26,334	249,388	195,001	621,137	49	อินโดนีเซีย	14	2,534	1,000	4,951	16,781	36,527	61,793	25	ญี่ปุ่น	13	18	281	9,743	10,286	10,463	30,791	24	ฝรั่งเศส	12	4	126	4,256	3,793	2,774	10,953	17	มาเลเซีย	15	29	148	670	3,630	1,773	6,250	22	ออสเตรเลีย	6	0	1	14	58	20	93	0.4	ไทย	25	104	976	4,323	9,669	7,302	22,374	33	ALRI คือ โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน		IHD คือ โรคหัวใจขาดเลือด						COPD คือ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง		Stroke คือ โรคหลอดเลือดในสมอง					
ความเข้มข้นของ PM2.5 และจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยมลพิษในอากาศ																																																																																																																			
ประเทศ	สาร PM2.5 (ในโตรกรัม/ลูกบาศก์เมตร)	จำนวนคนตาย					อัตราการตาย (ต่อประชากร 1 แสนคน)																																																																																																												
		โรค ALRI	โรค COPD	โรคมะเร็งปอด	โรค IHD	โรค Stroke																																																																																																													
จีน	54	6,716	90,626	228,479	257,638	449,373	1,032,832	76																																																																																																											
อินเดีย	62	39,914	110,500	26,334	249,388	195,001	621,137	49																																																																																																											
อินโดนีเซีย	14	2,534	1,000	4,951	16,781	36,527	61,793	25																																																																																																											
ญี่ปุ่น	13	18	281	9,743	10,286	10,463	30,791	24																																																																																																											
ฝรั่งเศส	12	4	126	4,256	3,793	2,774	10,953	17																																																																																																											
มาเลเซีย	15	29	148	670	3,630	1,773	6,250	22																																																																																																											
ออสเตรเลีย	6	0	1	14	58	20	93	0.4																																																																																																											
ไทย	25	104	976	4,323	9,669	7,302	22,374	33																																																																																																											
ALRI คือ โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน		IHD คือ โรคหัวใจขาดเลือด																																																																																																																	
COPD คือ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง		Stroke คือ โรคหลอดเลือดในสมอง																																																																																																																	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) จากนั้นทำกิจกรรม “เอเชียตะวันออกเฉียงควรทำอะไร” โดยให้นักเรียนออกแบบป้ายรณรงค์ (Poster) เกี่ยวกับแนวทางการจัดการปัญหามลพิษในเอเชียตะวันออกเฉียง ลงในกระดาษแข็งขนาด A๔ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม (Obj.๒) ขั้นประเมิน (Evaluation) ๑. ครูนำเสนอภาพมลพิษทางอากาศในประเทศจีน พร้อมใช้คำถาม ดังนี้ ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/571091 ๑.๑ แนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงยังยืนต้องทำอะไร (การควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อย่างจริงจัง/การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม/การเพิ่มพื้นที่สีเขียว/การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อส่วนรวมให้ประชาชน/อื่น ๆ) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชีย ตะวันออกได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๓ ข้อ
ด้านทักษะ/กระบวนการ จากกิจกรรม “เอเชียตะวันออก ควรทำอะไร” นักเรียน สามารถออกแบบป้ายรณรงค์ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการ ปัญหาลพิษในเอเชียตะวันออก ได้อย่างสร้างสรรค์และสวยงาม	การทำกิจกรรม “เอเชีย ตะวัน ออก ควร ทำ อย่างไร ?”	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พฤติกรรมการปฏิบัติ กิจกรรมในชั้นเรียนผ่าน เกณฑ์ในระดับพอใช้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการเสนอ แนวทางการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออก อย่างยั่งยืน	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นความสำคัญของการ เสนอแนวทางการจัดการ ปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียตะวันออกอย่าง ยั่งยืน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

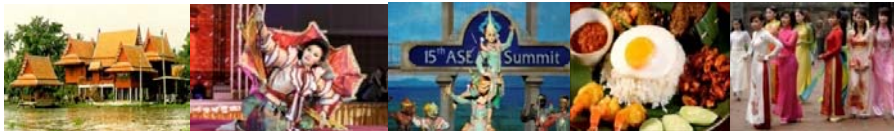
ลงชื่อผู้ตรวจ

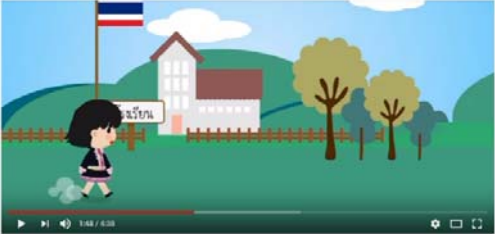
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรและหมู่เกาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๑.๑ ความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ ๑.๒ เศรษฐกิจมั่นคงก้าวหน้า	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาแผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสื่อนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ตำแหน่งของประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมา เวียดนาม สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์ พร้อมทั้งตำแหน่งของเมืองสำคัญ เช่น กรุงกัวลาลัมเปอร์ กรุงเทพมหานคร เวียงจันทน์ เนปิดอร์ ตามลำดับ แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มา : http://dfthyw.blogspot.com/2014/07/8.html ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยดินแดน ๒ ส่วน คือ ดินแดนคาบสมุทรอินโดจีนและดินแดนที่เป็นหมู่เกาะ ลักษณะทางกายภาพที่หลากหลายเช่นนี้ ได้ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของคนในภูมิภาค ในปัจจุบันได้มี	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒. ชุดกิจกรรมเรื่อง Sawasdee Asian ประกอบด้วยเกมทายภาพ ๔ กลุ่ม คือ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม และประชาคมอาเซียน ๓. วิดีทัศน์เรื่อง แนวคิดและที่มาของวัฒนธรรมอาเซียนศึกษา ภาระงาน/ชิ้นงาน การอภิปรายความสำคัญของการใช้แผนที่เพื่อสืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์และให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ในประเด็นอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรมหุเมาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
๑.๓ รากฐานวัฒนธรรมที่งดงาม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวโน้มของการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการใช้แผนที่เพื่อสืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์และให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ในประเด็นอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่	การรวมตัวเพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมให้กับประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนถือว่ามีคามสำคัญมากสำหรับนักเรียน วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายภาพ Sawasdee Asian โดยมีกติกา ดังนี้ ๑.๑ ให้นักเรียนทายภาพเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศทั้ง ๔ กลุ่ม (เช่น ภูมิอากาศ ทรัพยากร วัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ) แล้วตอบคำถาม ภาพดังกล่าวคือภาพเกี่ยวกับอะไร ตั้งอยู่บริเวณใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความสำคัญหรืออิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างไร ซึ่งจะมี ๔ กลุ่มภาพ ดังนี้ พร้อมเขียนคำตอบลงในสมุด (Obj.๑) ภาพกลุ่มที่ ๑ ลักษณะทางกายภาพ (ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ) ตัวอย่างภาพ : ที่มา : http://news.ch3thailand.com/locat/38739	ของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรและหมู่เกาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสร้างสรรค์	ภาพกลุ่มที่ ๒ ลักษณะทางเศรษฐกิจ (การเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการ) ตัวอย่างภาพ : ที่มา : https://www.marketingoops.com/news/brand-move/hong-thong-rice/ ภาพกลุ่มที่ ๓ ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม (การดำรงชีวิต ชนชั้นทางสังคม ศาสนา ภาษา ประเพณี การแต่งกาย อาหาร ฯลฯ) ตัวอย่างภาพ : ที่มา : http://www.thaigoodview.com/node/201856 ภาพกลุ่มที่ ๔ ประชาคมอาเซียน ตัวอย่างภาพ : ที่มา : https://lifestyle.campus-star.com/knowledge/5575.html	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรและหมู่เกาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๑) ประชาคมอาเซียนมีกี่ประเทศ อะไรบ้าง (ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน) ๒) จงบอกจุดเด่นของประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน (เช่น พม่า มีแก๊สธรรมชาติ) ๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง แนวคิดและที่มาของวัฒนธรรมอาเซียนศึกษา พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ (Obj.๒) ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=DF4GeMV6o7E ๒.๑ การรวมตัวของกลุ่มประเทศอาเซียนส่งผลให้เกิดข้อดีทางด้านเศรษฐกิจในบริเวณนี้ อย่างไรบ้าง (ทำให้เกิดฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีอำนาจต่อรองกับประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกมากขึ้น) ๒.๒ กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือประเทศอาเซียน มีประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จงยกตัวอย่างประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศมาคนละ ๑ อย่าง (เช่น ระบำบารอง ประเทศอินโดนีเซีย)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ดินแดนคาบสมุทรและหมู่เกาะ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปเกมทายภาพ Sawasdee Asian และอภิปรายในประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความเชื่อดั้งเดิมของชนเผ่าในอินโดนีเซีย สงครามเครื่องเทศ เป็นต้น ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดและให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการใช้แผนที่เพื่อสืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์และให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้ (Obj.๓) ๑.๑ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์อะไรบ้าง (มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่หลากหลายทั้งแบบคาบสมุทรและหมู่เกาะนับพัน มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ที่ราบสูง ที่ราบชายฝั่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม พร้อมทั้งมีภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิต) ๑.๒ ในปัจจุบันประชาคมอาเซียนมีลักษณะทางเศรษฐกิจไปในทิศทางใด (ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นฐานมาจากสังคมเกษตรกรรมทำให้สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งยังมีอุตสาหกรรมน้ำมัน อุตสาหกรรมท่าเรือ อุตสาหกรรมฮาลาล อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอาเซียนมีความหลากหลาย อีกทั้งยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อาจส่งผลเศรษฐกิจไปในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมและเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของทั่วโลกได้) ๒. ครูใช้คำถามสรุปความรู้โดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจุดเด่นที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ในทวีปเอเชียอย่างไร (ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ ดังนั้น จึงเกิดการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของวัฒนธรรมในภูมิภาค)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้	การตอบคำถาม การชี้ตำแหน่งบนแผนที่	คำถาม แผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ตอบคำถามได้ถูกต้องอย่างน้อย ๖ ข้อ ชี้ตำแหน่งบนแผนที่ได้ถูกต้องอย่างน้อย ๓ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์แนวโน้มของการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้	การทำกิจกรรม Sawasdee Asian	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้นเรียน	พฤติกรรมการปฏิบัติงานกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับพอใช้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการใช้แผนที่เพื่อสืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์และให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสร้างสรรค์	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย แบบสังเกตพฤติกรรม	บอกความสำคัญของการใช้แผนที่เพื่อสืบค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์และให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอภาพ “This Giant Beached Whale is Filled With Plastic Trash” ที่ประเทศฟิลิปปินส์ พร้อมใช้คำถามกระตุ้นความสนใจ ดังนี้ ที่มา : http://www.onegreenplanet.org/news/whale-filled-with-plastic-trash/ ๑.๑ ภาพดังกล่าวสะท้อนให้นักเรียนเห็นอะไรบ้าง (แนวคำตอบ : ขยะในมหาสมุทร/การตายของปลาวาฬที่มีสาเหตุมาจากขยะในมหาสมุทร/อื่น ๆ) ๑.๒ จากภาพดังกล่าวสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร (แนวคำตอบ : มนุษย์พึ่งพาสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต ขณะเดียวกันก็ทำลายสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพ “This Giant Beached Whale is Filled With Plastic Trash ” ๒. วีดิทัศน์จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่ ๒.๑ การทิ้งขยะเกลื่อนกลาดกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของเวียดนาม ๒.๒ ปัญหาขยะล้นคลองในกัมพูชา ๒.๓ รัฐบาลจากรัตต้า ตั้งเป้ากำจัดขยะเมืองหลวงในปีนี้ ๒.๔ วิถีรีมน้ำเค็มคู่ขยะ ของชาวสลัมฟิลิปปินส์ ๒.๕ วิกฤติขยะทั่วไทย ๒.๖ นักดำน้ำอึ้ง ขยะเต็มทะเลบาห์ลี ๓. บัตรกิจกรรม “ขยะเป็นพิษ คือ วิกฤติร้ายแรงของอาเซียน” ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์สภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรูปแบบของ

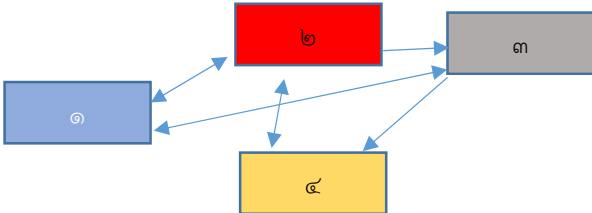
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ในรูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ได้ถูกต้องและสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของแนวทางการจัดการหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ในวงกว้างทั้งต่อตัวมนุษย์เองและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ดังนั้น ต้นตอของปัญหามาจากกระทำของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องร่วมมือกันรับผิดชอบและแก้ไขปัญหา) ๑.๓ นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพดังกล่าว (ความรู้สึกของนักเรียน) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “ปัจจุบันประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นวาระสำคัญของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในโลก ประเทศในภูมิภาคนี้มีจุดแข็งและจุดอ่อนของประเทศเองในเรื่องการป้องกันสิ่งแวดล้อมซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายและการบังคับใช้กฎหมายของประเทศนั้น ๆ โดยเฉพาะปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ ส่งผลกระทบในวงกว้างและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูนำเสนอวิดีโอที่ ๕ เรื่อง พร้อมใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้ เรื่องที่ ๑ การทิ้งขยะเกลื่อนกลาดกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของเวียดนาม (๒.๑๙ นาที) ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=dE0Laab5_i8	แผนผังมโนทัศน์นี้ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์จากกิจกรรม “ขยะเป็นพิษ คือ วิกฤติร้ายแรงของอาเซียน” พร้อมออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	เรื่องที่ ๒ ปัญหาขยะล้นคลองในกัมพูชา (๑.๓๑ นาที) ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=goM6lfkiwuE เรื่องที่ ๓ รัฐบาลจากรัฐบาลตั้งเป้ากำจัดขยะเมืองหลวงในปี (๔ นาที) ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=rn0Sulcg06o	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	เรื่องที่ ๔ วิถีรึมน้ำเคียงคู้ขะ ของชาวสลับฟิลิปปินส์ (๒.๓๕ นาที) ที่มา : https://www.facebook.com/watch/?v=10155515436070841 เรื่องที่ ๕ วิกฤตขยะทั่วโลก (๔.๕๑ นาที) ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=h8flHnoNvyc ๑.๑ ปัญหาขยะในกลุ่มประเทศอาเซียนมีสาเหตุมาจากอะไร (การเพิ่มขึ้นของประชากร/การใช้พลาสติกในการอุปโภคและบริโภค/การผลิตหรือใช้สิ่งของมากเกินไป)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ความจำเป็น/ไม่มีแหล่งกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ/ความมั่งคั่งและขาดความสำนึกถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น/อื่น ๆ) (Obj. ๑) ๑.๒ จากวิดีโอ เรื่อง วิถีริมน้ำเค็มคู่ขยะ ของชาวสลัมฟิลิปปินส์ สะท้อนให้นักเรียนเห็นอะไรบ้าง (ปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากร การทำมาหากิน สุขภาพกายและสุขภาพจิต และยังส่งผลในวงกว้างถ้าขยะเหล่านี้ไหลลงสู่ทะเลจีนใต้ และอันตรายต่อสัตว์น้ำ) ๑.๓ ถ้านักเรียนต้องใช้ชีวิตกับ "คลองขยะ" เช่นในวิดีโอจะเป็นอย่างไร (เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิต/อื่น ๆ) ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ขยะเป็นพิษ คือ วิกฤติร้ายแรงของอาเซียน” ดังนี้ ๒.๑ แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ส่งตัวแทนรับกระดาษปรีฟและบัตรกิจกรรม เรื่อง “ขยะเป็นพิษ คือ วิกฤติร้ายแรงของอาเซียน” ตัวอย่างบัตรกิจกรรม : ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/803604	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ที่มา : http://www.bltbangkok.com/article/info/8/243 ๒.๒ ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับปัญหาสิ่งแวดล้อม (สภาพปัญหาขยะในอาเซียน) จากบัตรกิจกรรมที่ได้รับ จากนั้นบูรณาการหรือเชื่อมโยงบัตรกิจกรรมเข้าด้วยกันในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ดังนี้ (Obj. ๒) ๒.๒.๑ การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์ : คำถามสำคัญ ๒.๒.๒ การรวบรวมข้อมูล : ระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย ๒.๒.๓ การจัดการข้อมูล : แยกประเด็นสำคัญ ๒.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล : สาเหตุ สภาพปัญหา ผลกระทบ ๒.๒.๕ การสรุปเพื่อตอบคำถาม : นำเสนอโครงการแก้ปัญหา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ตัวอย่าง : ๒.๓ จากนั้นส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนและร่วมกันอภิปรายแนวทางการจัดการปัญหา โดยเริ่มต้นจากการแก้ปัญหาในประเทศไทยและความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนด้วย ดังนี้ ๒.๓.๑ โครงการใดบ้างสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาขยะในประเทศไทยได้ (เลือกจากโครงการที่นักเรียนช่วยกันนำเสนอ) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูนำเสนอวิดีโอเรื่อง นักดำน้ำอึ้ง ขยะเต็มทะเลบาห์ลี พร้อมใช้คำถามสรุปความคิดรวบยอด ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Vy1u9n6u1-Q	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุของการเกิด ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : อธิบายสาเหตุของการ เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ถูกต้องชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายสาเหตุของ การเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ถูกต้องชัดเจนเพียงบาง ประเด็น ปรับปรุง : อธิบายสาเหตุ ของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม- ล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้ไม่ถูกต้องและให้เหตุผล ไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สภาพปัญหาและ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน รูปแบบของแผนผังมโนทัศน์ ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์	การทำกิจกรรม “ขยะ เป็นพิษ คือ วิกฤตร้าย แรงของอาเซียน”	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พ ฤ ตិ ก ร ร ม ก า ร ป ฏิ บั ตี กิ จ ก ร ร ม ใน ชั น เรี ย น ผ ่า น เกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของแนว ทางการจัดการหรือการ แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้อง ชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : ตอบคำถามไม่ ถูกต้องและให้เหตุผลไม่ ชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
	การดูวิดีโอ เรื่อง นัก ดำน้ำอั้ง ขยะเต็มทะเล บาหลี่	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พ ฤ ต ิ ก ร ร ม ก า ร ป ฎ ิ บั ติ กิจกรรมในชั้นเรียนผ่าน เกณฑ์ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๑.๑ ความได้เปรียบ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้บนแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ได้แก่ ตำแหน่งของประเทศซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน ตุรกี อัฟกานิสถาน เยเมน อิรัก โอมาน ซีเรีย จอร์แดน เอมิเรตส์ อิสราเอล คูเวต กาตาร์ เลบานอน ไซปรัส และบาร์เรน พร้อมทั้งตำแหน่งของเมืองสำคัญ เช่น อิสตันบูล ริยาด เยรูซาเลม ตามลำดับ (Obj. ๑) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณเมโสโปเตเมีย บริเวณลุ่มน้ำไทกริส-ยูเฟรติส ซึ่งปัจจุบันอยู่ในประเทศอิรัก และภูมิภาคนี้ยังเป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญของโลก ได้แก่ ศาสนายูดาห์ คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลาม ด้วยความได้เปรียบทางทรัพยากรน้ำมัน ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของภูมิภาคอันร้อนระอุนี้ให้หมั่งคั่งและร่ำรวย ดังนั้น วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้กัน ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแสดงภาพอารยธรรมโบราณ เมโสโปเตเมียและความเป็นอยู่ของชาวอาหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://www.komchadluek.net/news/politic/170725	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพอารยธรรมโบราณ เมโสโปเตเมียและความเป็นอยู่ของชาวอาหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๒. แผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๓. เกม “ตามหาบ่อน้ำมัน” ๔. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑ หรือหนังสือ Atlas

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ทางด้านภูมิศาสตร์ ๑.๒ ทรัพยากรน้ำมัน อันล้ำค่า ๑.๓ ดินแดนอุดมรูป พระจันทร์เสี้ยว ๑.๔ เศรษฐีบ่อน้ำมัน แห่งดินแดนรูปพระจันทร์ เสี้ยว จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุ ตำแหน่งของประเทศและ เมืองสำคัญของภูมิภาค เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้ ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ปัจจัยทางกาย-	๑.๑ จากภาพดังกล่าว นักเรียนคิดว่า อารยธรรมของโลก มักจะเกิดขึ้นบริเวณใด <i>(บริเวณลุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ เช่น อารยธรรมเมโสโปเตเมีย เกิดขึ้นบริเวณลุ่มน้ำไทกริส-ยูเฟรติส)</i> ๑.๒ จากภาพความเป็นอยู่ของชาวอาหรับ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่สำคัญมา ๒ ประการ <i>(ตัวอย่าง : การนับถือศาสนาอิสลามและศาสนาอื่นในบางประเทศ แต่งกายตามความเชื่อของศาสนา อาศัยอยู่ในทะเลทราย ใช้พาหนะเป็นอูฐ มีบ่อน้ำมันทำให้มีอุตสาหกรรมน้ำมันขนาดใหญ่ อื่น ๆ) (Obj. ๒)</i> ๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ตามหาบ่อน้ำมัน” โดยมีกติกา ดังนี้ ๒.๑ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ คน ส่งตัวแทนออกมาหยิบซองสีน้ำตาล (ซองคำสั่ง : ภายในซองจะมีรูปบ่อน้ำมันและคำใบ้อยู่ด้านหลัง) ๒.๒ ให้นักเรียนช่วยกันหาแหล่งน้ำมันของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ โดยสามารถเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ตัวช่วยได้กลุ่มละ ๑ อย่าง คือ หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๑ หรือหนังสือ Atlas ๒.๓ เมื่อเจอแหล่งน้ำมันแล้วให้นักเรียนนำรูปภาพบ่อน้ำมันมาติดบริเวณที่พบในแผนที่กายภาพภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ พร้อมเขียนชื่อแหล่งน้ำมันนั้นด้วย และต้องบอกได้ว่า มีความสำคัญอย่างไร ๒.๔ เมื่อหมดเวลา ครูจะทำการเฉลยและนับคะแนนจากจำนวนบ่อน้ำมันที่ถูกต้องและการให้เหตุผลประกอบของนักเรียน ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกม “ตามหาบ่อน้ำมัน” พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ๓.๑ จุดเด่นของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้คืออะไร <i>(ทรัพยากรที่มีคุณค่า ได้แก่ น้ำมันดิบ)</i> ๓.๒ จุดด้อยของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร <i>(ปัญหาภูมิอากาศที่ร้อนระอุ และการขาดแคลนน้ำดื่ม)</i>	ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์ปัจจัยทาง กายภาพและปัจจัย ทางสังคมที่ส่งผล ต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในภูมิภาค เอเชียตะวันตกเฉียง ใต้หลังจากดูภาพ ความเป็นอยู่ของชาว อาหรับและการร่วม แสดงมุมมองเชิง ภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะ ทางกายภาพที่ส่งผล ต่อการดำรงชีวิตของ ประชากรในภูมิภาค เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถแสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์ เรื่องอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	<i>ปัญหาการแทรกแซงทางการเมือง การก่อการร้าย)</i> ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ดังนี้ (<i>Obj. ๓</i>) ๑.๑ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์อะไรบ้าง (<i>มีทรัพยากรน้ำมันที่สร้างรายได้ให้กลุ่มประเทศเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างมหาศาลและมีพื้นที่ดินอุดมรูปพระจันทร์เสี้ยวไว้ทำการเกษตรและกิจกรรมอื่น ๆ</i>) ๑.๒ จงยกตัวอย่างประเทศที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มา ๑ ประเทศ พร้อมบอกจุดเด่นของประเทศนั้น (<i>ประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคนี้ และมีทรัพยากรน้ำมันมากที่สุดด้วย</i>) ๑.๓ ปัจจัยทางกายภาพส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างไร (<i>มุมมองของนักเรียน</i>) ๒. ครูใช้คำถามสรุปความรู้โดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีจุดเด่นที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ในทวีปเอเชียอย่างไร (<i>ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีจุดเด่นคือ ทรัพยากรน้ำมันที่อุดมสมบูรณ์และเป็นที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมแรกของโลก คือ อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ดังนั้น ภูมิภาคนี้จึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของโลกในยุคของพลังงานเชื้อเพลิงที่ขาดแคลน และเป็นจุดเริ่มต้นของสังคมอารยธรรมของมนุษย์อีกด้วย</i>)	หลังจากเล่นเกม “ตามหาบ่อน้ำมัน”

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง	การชี้ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ดี : ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ๖ ข้อขึ้นไป พอใช้ : ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ๓-๕ ข้อ ปรับปรุง : ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้น้อยกว่า ๓ ข้อ
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	การตอบคำถาม การเล่นเกม “ตามหาบ่อน้ำมัน”	คำถาม เกม “ตามหาบ่อน้ำมัน”	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ แสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์เรื่องอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้	การสังเกตพฤติกรรม การแสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ จากกิจกรรม “การ์ตูนสร้างสรรค์ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม” นักเรียนสามารถวาดภาพการ์ตูนเสนอแนว	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอภาพข่าว ฮือฮา ! อากาศวิปริต หิมะตกปกคลุมทะเลทรายซาฮารา และภาพข่าว อิหร่านมลพิษหนาจัด ส่งหยุดเรียนในเมืองหลวง พร้อมใช้คำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1190528 ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1196415	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพข่าว ฮือฮา ! อากาศวิปริต หิมะตกปกคลุมทะเลทรายซาฮารา ๒. ภาพข่าว อิหร่านมลพิษหนาจัด ส่งหยุดเรียนในเมืองหลวง ๓. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. แผนที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในทวีปเอเชีย ๕. วิดีทัศน์ เรื่อง หิมะตกในทะเลทรายซาฮารา และ Heavy air pollution shuts schools in Iran ๖. กระดาษปรู๊ฟ ภาระงาน/ชิ้นงาน วาดภาพการ์ตูนเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากการทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสร้างสรรค์ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องและเหมาะสม	๑.๑ จากภาพข่าวดังกล่าว นักเรียนคิดว่าสาเหตุเกิดจากอะไร <i>(ความแปรปรวนของสภาพอากาศที่รุนแรง/เป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน/อื่น ๆ)</i> ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น เป็นผลมาจากภาวะโลกร้อนและส่วนหนึ่งมาจากการกระทำของมนุษย์เอง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาค วันนี้เราจะเรียนรู้ในประเด็น สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมและร่วมกันเสนอแนวทางการจัดการปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้โปรแกรม PowerPoint และแผนที่การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในทวีปเอเชีย จากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งและแปลข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากแผนที่ <i>(สีแดงหมายถึง พื้นที่ที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุดและเกิดภาวะโลกร้อนที่รุนแรง)</i> ที่มา : http://bit.ly/30Yq5DE	“การตูนสร้างสรรค์ ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม” ลงในกระดานปฐพี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒. จากนั้นนักเรียนชมวิดีโอเรื่อง หิมะตกในทะเลทรายซาฮารา และ Heavy air pollution shuts schools in Iran พร้อมตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=2lhkmzNNCTE ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=y5HbRYinVvc ๒.๑ จากวิดีโอที่ชมดังกล่าว ปัญหาหิมะตกในทะเลทรายซาฮารา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : สาเหตุที่ทำให้หิมะตกในพื้นที่ทะเลทรายส่วนหนึ่งมาจากสภาพอากาศที่แปรปรวนซึ่งเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ร้อนที่รุนแรงขึ้น/การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประชากรต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน/อื่น ๆ) (Obj.๑) ๒.๒ จากวิดิทัศน์ดังกล่าว ปัญหามลพิษที่หนาจัดในประเทศอิหร่านเกิดจากสาเหตุใด (แนวคำตอบ : การเผาไหม้ของยานพาหนะ/การบังคับใช้กฎระเบียบด้านการปล่อยมลพิษที่ไม่มีประสิทธิภาพ/ที่ตั้งของประเทศอิหร่านล้อมรอบไปด้วยภูเขาเหมือนกับดักเก็บควันพิษ/การพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมัน/อื่น ๆ) (Obj.๑) ๒.๓ จากวิดิทัศน์ดังกล่าว ปัญหามลพิษที่หนาจัดในประเทศอิหร่าน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : เกิดโรคทางเดินหายใจ/กระทรวงสาธารณสุขอิหร่านประเมินว่า มลพิษทางอากาศเป็นสาเหตุให้ประชากรในกรุงเตหะรานเสียชีวิตก่อนวัยอันควรถึง ๔,๕๐๐ คนในปี ๒๕๕๕ และหากนับทั่วประเทศก็จะสูงถึง ๘๐,๐๐๐/อื่น ๆ) (Obj.๑) ๓. จากนั้นนักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม “การตูนสร้างสรรค์ ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม” โดยให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สะท้อนออกมาในรูปแบบการ์ตูนวาดลงในกระดาษปรี๊ฟ และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (Obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมเอเชีย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ตะวันออกเฉียงใต้จากกิจกรรม “การสร้างสรรค์ ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม” ๒. ครูใช้คำถามเพื่อสรุปความคิดรวบยอด ดังนี้ ๒.๑ แนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างยั่งยืนควรทำอย่างไร (แนวคำตอบ : ประชากรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องปรับตัวและเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่รุนแรงในอนาคต และปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตที่เป็นสาเหตุของการเกิดมลพิษ มีกฎหมายบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์/อื่น ๆ) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : อธิบายและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ จากกิจกรรม “การบูรณาการสร้างสรรค์ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม” นักเรียนสามารถวาดภาพการนำเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสร้างสรรค์และสวยงาม	การทำกิจกรรม “การบูรณาการสร้างสรรค์ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม”	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้นเรียน	พฤติกรรม การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อม	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : อธิบายความสำคัญ ของการแก้ไขปัญห า สิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายความ สำคัญ ของการแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ ถูกต้อง ชัดเจนเพียงบาง ประเด็น ปรับปรุง : อธิบายความ สำคัญ ของการแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ไม่ ถูกต้อง ไม่ชัดเจน
	การทำกิจกรรม “การ์ตูนสร้างสรรค์ ป้องกันปัญหาสิ่งแวด- ล้อม”	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พฤติกรรมการปฏิบัติ กิจกรรมในชั้นเรียนผ่าน เกณฑ์ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

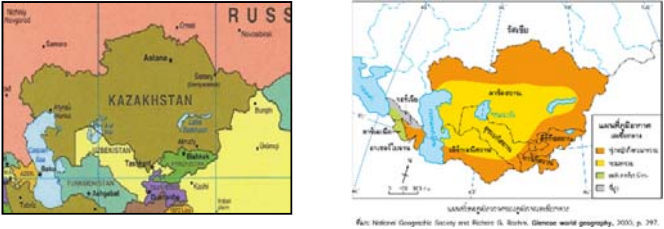
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สืบค้นและระบุ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทาง กายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ภูมิภาคเอเชียกลาง ๑.๑ ความได้เปรียบทางด้าน ภูมิศาสตร์ ๑.๒ ทรัพยากรน้ำมันและก๊าซ ธรรมชาติ ๑.๓ ขนฝั้วขาวในดินแดนทะเลทราย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูและนักเรียนสนทนาถึงภูมิภาคของทวีปเอเชีย ดังนี้ ๑.๑ ทวีปเอเชียประกอบด้วยกี่ภูมิภาค (๕ ภูมิภาค) ๑.๒ ภูมิภาคใดในเอเชียที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล (เอเชียกลาง) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าบทเรียนโดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียกลางเป็นภูมิภาคที่เคยรวมอยู่กับ ดินแดนบางส่วนที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรปเป็นประเทศสหภาพโซเวียต ต่อมาได้ประกาศตน แยกออกเป็นสาธารณรัฐอิสระเพื่อปกครองตนเอง ส่งผลให้เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชีย กลางยังไม่เจริญเท่าที่ควรเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ทั้งเป็นดินแดนที่อยู่ห่างไกลจาก ศูนย์กลางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของโลก และการเป็นประเทศเกิดใหม่จึงขาดแคลนทั้งเงินทุน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้น วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ภูมิภาคเอเชียกลางกัน ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31661/044244	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชีย กลาง ๒. ภาพข่าว/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ภูมิภาคเอเชียกลาง ๓. ภาพภูมิประเทศที่โดดเด่นใน ภูมิภาคเอเชียกลาง ๔. เกม “ประเทศในเอเชียกลาง” ๕. แผนที่กายภาพของภูมิภาค เอเชียกลาง ๖. บทความเรื่อง ประเทศในเอเชีย กลาง ภาระงาน/ชิ้นงาน การอภิปรายมุมมองเชิงภูมิศาสตร์ เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ของประชากรในภูมิภาคเอเชีย กลาง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๑.๔ ดินแดนแห่งใหม่ของทวีปเอเชีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างสร้างสรรค์	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาแผนที่รัฐกิจและแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและสื่อนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งประเทศในภูมิภาคเอเชียกลาง ตามลำดับขนาดของประเทศจากประเทศที่มีขนาดใหญ่ไปยังประเทศที่มีขนาดเล็ก ดังนี้ ประเทศคาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน คีร์กีซสถาน ทาจิกิสถาน อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย และอาร์มีเนีย พร้อมชี้ตำแหน่งของเมืองสำคัญ เช่น อัสตานา อาชกาบัต เป็นต้น (<i>Obj.๑</i>) จากนั้นนักเรียนศึกษาภาพข่าวและวิเคราะห์ภาพลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ความเป็นอยู่ของประชากรของภูมิภาคเอเชียกลาง พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ (<i>Obj.๒</i>) ตัวอย่างภาพ : ที่มา : http://www.komchadluek.net/news/foreign/215301 ๑.๑ จากภาพดังกล่าว ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคนี้อย่างไร จงยกตัวอย่างประเด็นสำคัญ เช่น การแต่งกาย หน้าตา บุคลิกภาพ อาหาร เป็นต้น (<i>มีการใช้อรรถในการเดินทางในเขตทะเลทราย/เชื้อชาติคอเคซอยด์ มีผิวขาว ตาสีเข้ม/ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยง</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สัตว์ จึงเป็นอีกภูมิภาคหนึ่งของโลกที่มีการเลี้ยงสัตว์มากที่สุด มีทั้งการเลี้ยงแบบเร่ร่อน และฟาร์มปศุสัตว์/ส่วนใหญ่อาหารประจำชาติมักจะเป็นเนื้อสัตว์ เช่น Palov ซึ่งเป็นข้าวผัดผสมขึ้นเนื้อ เป็นต้น เพราะมีการเลี้ยงสัตว์เยอะนั่นเอง) ๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ประเทศในเอเชียกลาง” โดยมีกติกา ดังนี้ ๒.๑ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ คน ตั้งชื่อกลุ่มตามชื่อประเทศในเอเชียกลาง เช่น กลุ่ม คาซัคสถาน กลุ่มอาร์เมเนีย เป็นต้น พร้อมทั้งช่วยกันตอบคำถามจากบทความ “ประเทศในเอเชียกลาง” ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ให้ส่งตัวแทนออกมาเขียนคำตอบบน กระดานที่ละข้อ กลุ่มไหนตอบถูกจะได้เลื่อนอันดับไปที่ละช่อง (คล้ายเกมบันไดงู) ถ้าช่องที่ได้มีคำถามหรือเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น เดินเพลงช้าง ร้องเสียงเสือ ตบมือ ๑๐ ครั้ง เป็นต้น จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม ถึงจะได้ผ่านไปช่องต่อไป กลุ่มไหนถึงช่อง Winner ก่อนจะเป็นฝ่ายชนะ สามารถตั้งเงื่อนไขลงโทษผู้แพ้ได้ ๑ อย่าง ตัวอย่างข้อคำถาม : ๑. คำว่า “สถาน” (-Stan) แปลว่าอะไร (แปลว่า สถานที่ของ (“Place of”)) ๒. คำว่า “สถาน” (-Stan) เป็นคำภาษาอะไร (ภาษาเปอร์เซีย) ๓. คำว่า “golestan” แปลว่าอะไร (แปลว่า สวนกุหลาบ (place of roses, rose garden)) ๔. อัฟกานิสถาน แปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนแห่งนักขี่ม้า”) ๕. คาซัคสถาน แปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนแห่งผู้รักอิสระ”)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ศิริกีสถานแปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนแห่ง ๔๐ สาวน้อย”) ๗. ทาจิกิสถานแปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนแห่งผู้คนมีเกียรติ”) ๘. เติร์กเมนิสถานแปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนของชาวเติร์กเมนส์”) ๙. อุซเบกิสถานแปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนแห่งผู้ปกครองตนเอง”) ๑๐. ปากีสถานแปลว่าอะไร (แปลว่า “ดินแดนของผู้บริสุทธิ์”) ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากเกมโดยใช้ตอบคำถาม ดังนี้ ตัวอย่างคำถาม : ๓.๑ จากเกม “ประเทศในเอเชียกลาง” ให้นักเรียนวิเคราะห์ความหมายของชื่อประเทศต่าง ๆ ในเอเชียกลาง บ่งบอกถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในประเทศนั้น ๆ อย่างไร (เช่น อัฟกานิสถาน แปลว่า “ดินแดนแห่งนักขี่ม้า” ซึ่งหมายถึง ดินแดนบริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา อากาศแห้งแล้ง มีการเลี้ยงสัตว์หลายชนิด โดยการขี่ม้าไล่ต้อนไปตามทุ่งหญ้า ดังนั้น ประชากรในประเทศจึงมีความสามารถในการขี่ม้า อัฟกานิสถานจึงได้ชื่อว่า ดินแดนแห่งนักขี่ม้า) ๓.๒ ครูเฉลยคำตอบเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของชื่ออย่างชัดเจนอีกครั้ง ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลาง (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง เอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ตัวอย่าง : ๑.๑ ภูมิภาคเอเชียกลางมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์อะไรบ้าง (มีทรัพยากรแร่ธาตุ ได้แก่ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่ต้องการของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก) ๑.๒ ลักษณะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียกลางไปในทิศทางใด (เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ยังไม่เจริญเท่าที่ควรเนื่องจาก ปัจจัยเรื่องทำเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจที่ห่างไกลจากศูนย์กลางทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ของโลก อีกทั้งยังขาดเงินทุนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วย ส่งผลให้ภูมิภาคนี้ยังมีการพัฒนาล่าช้ากว่าภูมิภาคอื่น ๆ ของเอเชีย) ๒. ครูใช้คำถามสรุปความรู้โดยกล่าวว่า ภูมิภาคเอเชียกลางมีจุดเด่นที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ในทวีปเอเชียอย่างไร (ภูมิภาคเอเชียกลางเป็นกลุ่มประเทศเกิดใหม่ที่เศรษฐกิจยังไม่เจริญเท่าที่ควร มีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงสัตว์และมีทรัพยากรธรรมชาติ แร่ธาตุที่สำคัญคือ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ส่งผลให้ภูมิภาคแห่งนี้มีการพัฒนาที่ล่าช้ากว่าภูมิภาคอื่นในทวีปเอเชีย)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง	การระบุตำแหน่ง	แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียกลาง แผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียกลาง	ดี : ชี้ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลางได้ ได้ถูกต้อง ๖ ข้อ ขึ้นไป พอใช้ : ชี้ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง ๓-๕ ข้อ ปรับปรุง : ชี้ระบุตำแหน่งของประเทศและเมืองสำคัญของภูมิภาคเอเชียกลางได้น้อยกว่า ๓ ข้อ
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม การเล่นเกม การอ่านบทความ	คำถาม เกม “ประเทศในเอเชียกลาง” บทความเรื่อง ประเทศในเอเชียกลาง	วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้
ด้านคุณลักษณะ แสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์เรื่องอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างสร้างสรรค์	การตอบคำถาม การแสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์	คำถาม	แสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์เรื่องอิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประเทศในเอเชียกลาง : ทำไมต้อง “สถาน” ?

“ปากีสถาน คีร์กีซสถาน ทาจิกิสถาน คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน เติร์กเมนิสถาน”

หลายท่านคงสงสัยมานานแล้วว่าทำไมประเทศเหล่านี้จึงต้องมีคำว่า “สถาน” ต่อท้ายชื่อของประเทศ แต่การหาคำตอบไม่ใช่เรื่องง่ายนักเพราะประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วล้วนเป็นประเทศที่เกิดขึ้นมาใหม่ โดย ๕ ประเทศหลังเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียกลางที่เป็นส่วนหนึ่งของอดีตสหภาพโซเวียต และเพิ่งสถาปนาความสัมพันธ์กับไทยเมื่อปี ๒๕๓๕ ดังนั้น เกร็ดความรู้ของประเทศเหล่านี้จึงไม่มีมากนัก

เนื่องจากการที่เราคงจะได้ยินชื่อและมีการปฏิสัมพันธ์กับประเทศเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น เพราะประเทศเอเชียกลางได้ชื่อว่าเป็นแหล่งพลังงานของโลกในอนาคต (คาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน) ทั้งประเทศเหล่านี้ยังเป็นประเทศที่มีบทบาทในเวทีการต่างประเทศเพิ่มขึ้น เช่น คาซัคสถานรับตำแหน่งประธาน OSCE เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๓ และจะเป็นประธานการประชุมระดับรัฐมนตรีของ OIC ในปี ๒๕๕๔ ทาจิกิสถานเป็นประธานการประชุมระดับรัฐมนตรี OIC ในเดือนพฤษภาคม ศกนี้ ส่วนอุซเบกิสถานจะเป็นเจ้าภาพการประชุมสภาผู้ว่าการธนาคารพัฒนาเอเชียในเดือนพฤษภาคม ศกนี้ กลุ่มงานเอเชียกลางขอไขข้อข้องใจถึงที่มาของคำว่า “สถาน” ที่ต่อท้ายชื่อประเทศดังกล่าว ดังนี้

คำว่า “สถาน” (-Stan) เป็น วิภัติหรือคำเสริมท้าย (Suffix) แปลว่า สถานที่ของ (“Place of”) ในภาษาเปอร์เซีย ซึ่งคล้ายคลึงกับภาษาพาสตุณ ภาษาอินโดอารยัน และสันสกฤต ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความหมายในทำนองเดียวกันคือใช้บ่งบอกว่า เป็น “สถานที่”

คำเสริมท้ายนี้ได้ปรากฏอยู่ในชื่อ หรือการเรียกสถานที่ โดยเฉพาะภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นกำเนิดของชาวอินโด เช่น คำว่า “golestan” ซึ่งแปลว่า สวนกุหลาบ (place of roses, rose garden) และต่อมาเมื่อกลุ่มคนที่ใช้ภาษาในตระกูลเปอร์เซียก่อตั้งประเทศของตนขึ้น ชื่อประเทศของกลุ่มคนเหล่านั้นก็จะมีรากศัพท์ทางภาษาที่คล้ายคลึงกันโดยมีพื้นฐานมาจากภาษาในแถบเปอร์เซีย เช่น

Afghanistan :

อัฟกานิสถาน แปลว่า ดินแดนของชาวอัฟกัน (Land of Afghans) โดยคำว่า Afghans มาจากชื่อของเผ่าภาษาสันสกฤตคือ “Aśvaka (अश्वक)” ซึ่งแปลว่า นักขี่ม้า และเมื่อรวมกับคำเสริมท้ายในภาษาเปอร์เซีย “สถาน (-stan)” ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่าแปลว่าสถานที่ ดังนั้น อัฟกานิสถาน จึงแปลได้ว่า “ดินแดนแห่งนักขี่ม้า”

Kazakhstan :

คาซัคสถาน แปลว่า ดินแดนของชาวคาซัค (Land of Kazakhs) โดยคำว่า Kazakh ไม่มีความหมายที่แน่นอนโดยสามารถแปลได้หลายนัย เช่น อิสราภาพ ความกล้าหาญ กระจ่างกระตือรือร้น คนเร่ร่อน ส่วนในภาษารัสเซียคำว่า kazak (казак) มีความหมายเหมือนคำว่า “Cossack” ในภาษาอังกฤษซึ่งแปลว่า นักผจญภัย หรือ

คนรักอิสระ ดังนั้น เมื่อรวมกับคำเสริมท้ายในภาษาเปอร์เซีย “สถาน” (-stan) จึงสามารถแปลชื่อประเทศคาซัคสถานได้ว่า “ดินแดนแห่งผู้รักอิสระ”

Kvrevzstan :

คีร์กีซสถาน เกิดจากการผสมคำสามคำคือ “kyrg” ซึ่งแปลว่า ๔๐ “yz” ซึ่งแปลว่า เผ่า และ stan ซึ่งแปลว่า ดินแดน ดังนั้นจึงแปลได้ว่า “ดินแดนแห่ง ๔๐ ชนเผ่า (Land of forty tribes)” นอกจากนี้ คำว่า “kyz” ยังสามารถแปลในอีกความหมายหนึ่งคือ เด็กผู้หญิง (girls) ดังนั้นจึงสามารถแปลความหมายได้อีกความหมายคือ “ดินแดนแห่ง ๔๐ สาวน้อย (Land of forty girls)”

Tajikistan :

ทาจิกิสถาน (Tajikistan) หรือ ชื่อเดิม คือ โทจิกิสเทิน (Tojikiston) แปลว่า ดินแดนของชาวทาจิกส์ (Land of the Tajiks) โดย ประเทศทาจิกิสถานเป็นเพียงประเทศเดียวในสหภาพโซเวียตซึ่งพูดภาษาเปอร์เซียและประวัติศาสตร์ของชาติสามารถสืบย้อนไปถึงสมัยจักรวรรดิเปอร์เซีย โดยรากศัพท์ของ “toj” ซึ่งมาจากภาษาเปอร์เซียมีความหมายว่า “มงกุฎ, เกียรติ (crown)” ต่อมาในสมัยของสหภาพโซเวียต “toj” ก็ได้แปลงเป็น “tojik” ดังนั้น “Tajikistan” จึงแปลได้ว่า “ดินแดนแห่งผู้คนมีเกียรติ (Place where people have crowns)” แต่ยังมีรากศัพท์ที่น่าจะเป็นไปได้อีกแนวทางหนึ่งคือในทิเบตมีคำว่า Tag Dzig ซึ่งออกเสียงว่า ทาจิส (Tajik) โดยเป็นคำที่ชาวทิเบตใช้เรียกชาวเปอร์เซีย แต่ในภาษาทิเบตคำดังกล่าวมีความหมายคือ เสือ-เสือดำ นี่จึงอาจเป็นเหตุผลที่ตำนานทิเบตส่วนใหญ่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านชาวตะวันตกจะมีลักษณะเป็นเสือ หรือเสือดำ

Turkmenistan :

เติร์กเมนิสถาน มาจากส่วนประกอบของคำคือ Turkmen และคำเสริมท้ายคือ “สถาน (-stan)” ดังนั้น Turkmenistan จึงสามารถแปลได้ว่า “ดินแดนของชาวเติร์กเมนส์ (Land of the Turkmen people)”

Uzbekistan :

อุซเบกิสถาน มาจากส่วนประกอบของคำ ๓ คำ คือ “uz” ซึ่งแปลว่า ตนเอง “bek” ซึ่งแปลว่า ผู้บังคับการหัวหน้า ในภาษาของชาว Sogdian ต้นตระกูลของชาวอิหร่าน และ “stan” ในภาษาเปอร์เซีย ดังนั้น Uzbekistan จึงมีความหมายว่า “ดินแดนแห่งผู้ปกครองตนเอง (Land of the Self Masters)”

Pakistan :

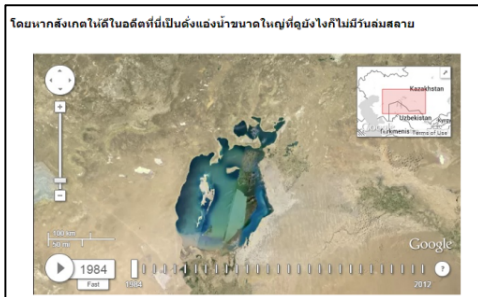
ปากีสถาน มาจากคำสองส่วนคือ “Paki” ซึ่งแปลว่าบริสุทธิ์ (the pure) มีที่มาจากภาษาอูรดู และ “stan” ในภาษาเปอร์เซีย ดังนั้น ปากีสถาน (Pakistan) จึงมีความหมายว่า “ดินแดนของผู้บริสุทธิ์” ดังนั้น คำว่า “สถาน” ในชื่อประเทศของหลาย ๆ ประเทศ จึงมีความหมายในเชิงบ่งบอกความเป็นสถานที่เหมือน ๆ กัน จึงสามารถ

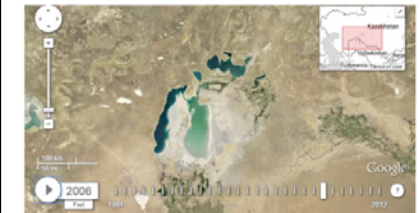
ชี้ให้เห็นถึงความเป็นมาวัฒนธรรมของชาติเหล่านั้นว่า เคยมีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกันมาก่อน แม้ปัจจุบันชาติบางชาติจะมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นของตนเองก็ตาม

ที่มา : ข้อมูลจาก Wikipedia

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายและวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอภาพข่าว เตือน !! เอเชียกลาง อาจเกิดสงครามแย่งน้ำ ในอนาคต พร้อมใช้คำถามกระตุ้นความสนใจ ดังนี้ ที่มา : https://news.mthai.com/world-news/122616.html ๑.๑ จากภาพข่าวดังกล่าว สะท้อนข้อมูลใดบ้างเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลาง (<i>ปัญหาระบบนิเวศถูกทำลาย/ปัญหาการใช้สารเคมี/ปัญหาแหล่งน้ำ</i>) ๑.๒ นักเรียนคิดว่า “ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางตามข่าว จะส่งผลกระทบต่อ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพข่าว เตือน !! เอเชียกลาง อาจเกิดสงครามแย่งน้ำ ในอนาคต ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลาง ๓. แผนที่กายภาพของเอเชียกลาง ๔. แผนที่ตั้งของแม่น้ำอาบู-ดาร์ยา ๕. ภาพข่าว ยูเอ็น เตือนโลกส่อเผชิญวิกฤติน้ำในปี ๗๓ ภาระงาน/ชิ้นงาน จากกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลากลับไปไม่ได้...” นักเรียนสามารถวาดภาพเพื่อเสนอแนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางได้อย่างสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๑.๑ ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางเป็นอย่างไร (สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยทะเลทรายและที่ราบทุ่งหญ้า ไม่ค่อยมีต้นไม้อายุยืน มีสภาพภูมิอากาศที่รุนแรง ในฤดูร้อนแห้งแล้งมากและเย็นยะเยือกในฤดูหนาว สภาพพื้นที่ดินที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้ผู้คนในภูมิภาคนิยมประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์มาตั้งแต่ดั้งเดิม เช่น ม้า แพะ แกะ และอูฐ จนกลายเป็นวิถีการดำรงชีวิตที่มีความผูกพันกับสัตว์เลี้ยงของพวกเขาอย่างลึกซึ้ง) ๑.๒ แม่น้ำอาму-ดาร์ยามีความสำคัญต่อภูมิภาคเอเชียกลางอย่างไร (เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในเอเชียกลาง เป็นเส้นแบ่งพรมแดนทางธรรมชาติระหว่างประเทศอัฟกานิสถานกับประเทศทาจิกิสถาน ไหลลงทะเลอารัล) ๒. ครูแสดงแผนที่ตั้งของแม่น้ำอาму-ดาร์ยา เพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำจากอดีตและปัจจุบัน พร้อมใช้คำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	แต่แล้วเมื่อเข้าสู่ปี 1996 มนุษย์ก็เริ่มสร้างความเปลี่ยนแปลงอันใหญ่โตให้กับทะเลสาบแห่งนี้ โดยสหภาพโซเวียตได้เป็นผู้นำโครงการสร้างเขื่อนกั้นน้ำ ซึ่งหากเราได้ออกตระเวนตามเส้นทางแม่น้ำอาмуเดรียและแม่น้ำซีร์ดาร์ยา จนมาในทะเลสาบแห่งนี้ด้วยอาจน่าและเหลือเชื่อ แล้วถึงเวลาผ่านไปจนมาถึงปี 2006 ทุกอย่างก็กลับตาลปัตร จนในปี 2012 สถานการณ์เลวร้ายยิ่งกว่า ก็แทบจะกลายเป็นทะเลทรายจนหมดสิ้น ที่มา : https://www.catdumb.com/largest-lake-disappear/	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ การเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำอาму-ดาร์ยาสะท้อนให้เราเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง (การเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำอาму-ดาร์ยา ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน แต่มนุษย์ก็มีส่วนทำลายระบบนิเวศของแม่น้ำแห่งนี้เหมือนกัน คือ การขุดคลองเบี่ยงเส้นทางแม่น้ำและการใช้สารเคมีทำให้ปนเปื้อนในแม่น้ำ ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก รวมถึงนโยบายการเกษตรของประเทศริมแม่น้ำก็มีส่วนทำให้แม่น้ำแห่งนี้กำลังกลายเป็นทะเลทราย) (Obj.๑) ๒.๒ ปัญหาที่จะตามมาหลังจากแม่น้ำอาму-ดาร์ยาเหือดแห้งกลายเป็นทะเลทรายไปในที่สุดคืออะไร (แนวคำตอบ : ปัญหาการแย่งชิงแหล่งน้ำ/การอุปโภคบริโภค/สงคราม/ระบบนิเวศน์เสื่อมโทรม/อื่น ๆ) ๓. จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลากลับไปไม่ได้” โดยแบ่งกลุ่ม ๕ คน ส่งตัวแทนรับกระดานปูฟ เจื่อนไขการทำกิจกรรมคือ ให้นักเรียนเสนอแนวทางการจัดการปัญหาแหล่งน้ำในเอเชียกลาง เมื่อเราไม่สามารถย้อนเวลากลับไปไม่ได้ เราควรทำอย่างไรต่อไปในอนาคต นักเรียนสามารถออกแบบและสร้างสรรค์เป็นรูปภาพหรือข้อความ พร้อมออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (Obj.๒) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อชิ้นงานจากกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลากลับไปไม่ได้...” และคัดเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุด	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูนำเสนอภาพข่าว ยูเอ็น เตือนโลกเสี่ยงเผชิญวิกฤติน้ำในปี ๗๓ พร้อมใช้คำถาม ดังนี้ ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/640204 (เนื้อหาของข่าว : สหประชาชาติเตือนโลกขาดแคลนน้ำ ภายในปี ๒๕๗๓ หากยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมใช้น้ำ และไม่ควบคุมจำนวนประชากรโลก สหประชาชาติหรือยูเอ็น เตือนในรายงานประจำปีว่า โลกอาจจะเข้าสู่วิกฤติขาดแคลนน้ำ เนื่องจากการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างสิ้นเปลืองในปัจจุบัน และหากรัฐบาลไม่เร่งการปฏิรูปในเรื่องนี้ ประเทศทั่วโลกอาจต้องพบกับภาวะน้ำขาดแคลน ๔๐% ภายในปี ๒๕๗๓ รายงานระบุด้วยว่า ความเป็นจริงคือ ปริมาณน้ำทั้งหมดเพียงพอกับความต้องการทั่วโลก แต่หากคนยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ บริหารจัดการ หรือแบ่งปันน้ำ ก็อาจทำให้น้ำขาดแคลนได้ นอกจากนี้ การเติบโตของจำนวนประชากรก็เป็นหนึ่งในปัจจัยหลักของวิกฤติดังกล่าวด้วยเช่นกัน)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ จากภาพข้างดังกล่าว นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร <i>(ความรู้สึกของนักเรียน)</i> ๑.๒ จากบทเรียนเรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชียกลาง นักเรียนจะเห็นได้ว่า ปัญหาแหล่งน้ำเป็นปัญหาสำคัญระดับโลก ที่มนุษย์จะได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นักเรียนคิดอย่างไรกับคำว่า สงครามแย่งชิงน้ำ (water conflict) <i>(ถ้าประชากรยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งน้ำ และยังทำลายระบบนิเวศน์กันต่อไป อาจเกิดสงครามแย่งชิงน้ำได้ในอนาคต/อื่น ๆ)</i> ๗.๓ แนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม (แหล่งน้ำ) ในเอเชียกลางที่ยั่งยืนควรทำอย่างไร <i>(ประชากรในเอเชียกลางต้องหยุดทำลายระบบนิเวศน์แหล่งน้ำ และฟื้นฟูแหล่งน้ำอย่างจริงจัง ประเทศในเอเชียกลางต้องไม่เห็นแก่ประโยชน์เฉพาะประเทศตน ต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม/อื่น ๆ) (Obj.๓)</i>	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายและวิเคราะห์สภาพ ปัญหา สาเหตุ และผลกระทบ ของปัญหาสิ่งแวดล้อมใน เอเชียกลางได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : อธิบายและวิเคราะห์ สภาพปัญหา สาเหตุ และ ผลกระทบ ของปัญ หา สิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางได้ ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : อธิบายและวิเคราะห์ สภาพปัญหา สาเหตุ และ ผลกระทบ ของปัญ หา สิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางได้ ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อธิบายและ วิเคราะห์สภาพปัญ หา สาเหตุ และผลกระทบของ ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเอเชีย กลางได้ไม่ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จากกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลา กลับไปไม่ได้” นักเรียน สามารถวาดภาพเพื่อเสนอ แนวทางการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมในเอเชียกลางได้ อย่างสวยงามและสร้างสรรค์	การทำกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลากลับไป ไม่ได้”	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน	พ ฤ ติ ก ร ร ม ก า ร ป ฏิ บั ตติ กิ จ ก ร ร ม ใน ชั น เรี ย น ผ่ า น เกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการดูแล สิ่งแวดล้อม	การทำกิจกรรม “เมื่อย้อนเวลากลับไป ไม่ได้” การตอบคำถาม	แบบประเมินพฤติกรรม การทำกิจกรรมในชั้น เรียน คำถาม	พ ฤ ติ ก ร ร ม ก า ร ป ฏิ บั ตติ กิ จ ก ร ร ม ใน ชั น เรี ย น ผ่ า น เกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ตอบคำถามถูกต้อง ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปขนาดเล็ก ได้ชื่อว่า ทวีปแห่งเกาะ แต่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน ทำปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมขนาดเล็กเพื่อส่งออก อีกทั้งประชากรยังมีคุณภาพส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

๒) ภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

- ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๔) ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๕) การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๖) ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๗) แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียอย่างยั่งยืน

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ลูกโลก แผนที่ อินเทอร์เน็ต ในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๒) การอ่านและแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๓) การคิดเชิงพื้นที่ในประเด็น การทำกิจกรรมเศรษฐกิจและสังคมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๔) การออกแบบนิทรรศการในหัวข้อ ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- ๕) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการทรัพยากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียอย่างเป็นระบบ

เจตคติ

- ๑) คุณค่าในการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ๒) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย
- ๓) อภิปรายคุณค่าของการร่วมมือกันด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียและทั่วโลก

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

นิทรรศการในหัวข้อ ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : นิทรรศการในหัวข้อ ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกประเด็น เข้าใจง่าย น่าสนใจ และมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างชัดเจน	เนื้อหาถูกต้อง ขาดไป ๑ ประเด็น และมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล	เนื้อหาถูกต้องแต่ยังไม่น่าสนใจ ขาดไป ๒ ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดการอ้างอิงแหล่งข้อมูล
ความสวยงาม		นิทรรศการมีสีสันสวยงาม มีความหลากหลาย จัดองค์ประกอบภาพได้อย่างน่าสนใจ และรูปภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	นิทรรศการมีความสวยงาม และมีรูปภาพตรงกับเนื้อหา	ไม่มีการตกแต่งให้สวยงาม
ความคิดสร้างสรรค์		ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ และนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ	ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ แต่ขาดความน่าสนใจในการนำเสนอ	ไม่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐-๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ลักษณะทางกายภาพของประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศปาปัวนิวกินี และประเทศในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิกหรือโอเชียเนีย	กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน) ขั้นสังเกต ๑. นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง Australia (travel video) พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนทายว่าเป็นทวีปใด ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=bqslTaZ8Bfl ๑.๑ จากวิดีโอที่มีจุดเด่นหรือสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับทวีปใด (<i>ทวีป/ออสเตรเลียและโอเชียเนีย</i>) ๑.๒ ถ้าคิดถึงทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย นักเรียนจะคิดถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก (<i>จิงโจ้ หมูเกาะ หมีโคอาลา ประเทศออสเตรเลีย ชนเผ่าอะบอริจิน ผึ้งเกาะ โคอาลา โอเปร่าเฮ้าส์ (Opera House)</i>) ๑.๓ ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีขนาดใหญ่หรือเล็กกว่าทวีปเอเชีย (<i>มีขนาดเล็กกว่าทวีปเอเชีย และเป็นทวีปที่เล็กที่สุดในโลกด้วย</i>)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง Australia (travel video) ๒. แผนที่โลก ๓. แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ๔. รูปภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยว จุดเด่นหรือสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศ (Landmark) ชนเผ่า ความเป็นอยู่ของประชากร ฯลฯ ของประเทศต่าง ๆ ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ๕. หนังสือสนุกกับแผนที่ ๒ : ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เขียนโดย กฤษณา วิเชียรเพชร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากแผนที่กายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่างมีเหตุผล	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แผนที่กายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยกล่าวว่า ถ้าเราลองสังเกตที่ตั้ง ขนาด และลักษณะทางกายภาพอื่น ๆ ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจากแผนที่กายภาพ จะเห็นได้ว่า ทวีปแห่งนี้มีขนาดเล็กที่สุดเมื่อเทียบกับทวีปอื่น และมีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่และหมู่เกาะอีกนับร้อยในมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณซีกโลกใต้ ด้วยลักษณะทางกายภาพดังกล่าว ทวีปแห่งนี้จึงได้รับสมญานามว่า ทวีปแห่งเกาะ หรือดินแดนมหาสมุทร นั่นเอง วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียกัน ๓. ครูให้นักเรียนดูแผนที่โลกและแผนที่กายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พร้อมทั้งสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งที่ตั้งของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากนั้นสุ่มให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปาปัว-นิวกินี และหมู่เกาะในทะเลแปซิฟิกหรือเรียกว่า โอเชียเนีย ตามลำดับขนาดของพื้นที่ (Obj. ๑) ที่มา : http://www.worldandcitymaps.com/oceania/	๖. หนังสือใคร ๆ ก็ไปเที่ยวนิวซีแลนด์ เขียนโดย เพชร ปญฺญุทธ ๗. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ภาระงาน/ชิ้นงาน การจัดนิทรรศการในหัวข้อ ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาสังคมศึกษา		
	ขั้นอธิบาย ๑. ครูอธิบายเรื่อง ที่ตั้งและประเทศต่าง ๆ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย และแผนที่กายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียประกอบ (ที่ตั้ง ขนาด อาณาเขตติดต่อ ฯลฯ) ๒. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยว จุดเด่นหรือสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศ (Landmark) ชนเผ่า ความเป็นอยู่ของประชากร ฯลฯ ของประเทศต่าง ๆ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จำนวน ๑๒ ภาพ พร้อมตั้งคำถามและให้นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในสมุดประจำวิชา เรื่อง ทวีปแห่งจิงโจ้ ผีเสื้อ และเผ่ากินคน (Australia & Oceania) ดังนี้ Opera House จิงโจ้ สัตว์ประจำถิ่น ชนเผ่าอะบอริจิน Great Barrier โคอาลา สัตว์ประจำถิ่น หมู่บ้านเก่าแก่ ทัสแมเนีย ชนเผ่าในปาปัวนิวกินี การประมงในหมู่เกาะโซโลมอน		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ฝูงแกะในนิวซีแลนด์ เวลลิงตัน (Wellington) ภูเขาไฟตองการีโร (Tongariro) ที่มา : https://travelblog.expedia.co.th/oceania/ ที่มา : http://bit.ly/2GxsIV1 ที่มา : http://bit.ly/2JQE34B ขั้นทำนายน ๑. ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพแต่ละภาพและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้ ตัวอย่างคำถาม ๑.๑ จากภาพ นักเรียนคิดว่า ชนเผ่าอะบอริจินมีลักษณะการดำรงชีวิตอย่างไร (ชนเผ่าอะบอริจินเป็นชนเผ่าเริ่มแรกของประเทศออสเตรเลีย มีการดำรงชีวิตแบบยังชีพ ผูกพันกับธรรมชาติ บทบาทของผู้ชายจะเป็นนักล่า และฝ่ายหญิงจะดูแลบ้านเรือนและลูก ชาวอะบอริจินรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของสัตว์และฤดูกาลของพืชชนิดต่าง ๆ ไม่ล่าสัตว์ หรือเก็บเกี่ยวพืชผลจนถึงขนาดที่จะนำไปสู่การสูญพันธุ์ นับได้ว่าชาวอะบอริจินเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติโดยแท้จริง ลักษณะการแต่งกายคือ มีการทาสีบนร่างกายและมีอาวุธ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ประจำกาย คือ บูมเมอแรง) (Obj. ๒, ๓) ๑.๒ ประเทศออสเตรเลียมีจุดเด่นทางด้านธรรมชาติที่สวยงามคือ แนวปะการังที่ยาวที่สุดในโลก (Great Barrier Reef) นักเรียนคิดว่า จุดเด่นทางธรรมชาติดังกล่าวส่งผลในด้านใดต่อประเทศออสเตรเลีย (ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เพราะในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาดำน้ำและดูปะการังที่สวยงามมากมาย) ๑.๓ จากภาพ นักเรียนจะเห็นว่า จิงโจ้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์หรือสัตว์ประจำถิ่นของประเทศออสเตรเลีย เพราะเหตุใดจึงพบจิงโจ้ในประเทศออสเตรเลียเพียงแห่งเดียวเท่านั้น (เพราะนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่า เมื่อก่อนนี้ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเชื่อมต่อกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาจเป็นในลักษณะของเกาะที่อยู่ต่อกันหรือไม่ก็แยกจากกันเพียงแค่ว่าเป็นคอคอด พวกจิงโจ้ก็เลยอพยพสู่ทวีปออสเตรเลีย ซึ่งในขณะนั้นยังเป็นดินแดนที่ปลอดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่น เมื่อดินแดนส่วนนี้แยกห่างจากกัน จึงกลายเป็นว่าออสเตรเลีย มีแต่สัตว์ประเภทนี้อยู่เท่านั้น พวกมันก็เลยสามารถรอดชีวิตและมีวิวัฒนาการมาเรื่อยจนกระทั่งทุกวันนี้) ๑.๔ ครูทบทวนความรู้โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่างอิสระ (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นนำไปใช้ ๑. ครูให้นักเรียนดู แผนที่กายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พร้อมใช้คำถามสรุปโดยกล่าวว่า ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีจุดเด่นทางกายภาพที่แตกต่างจากทวีปอื่น ๆ ทั่วโลกอย่างไร (ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีขนาดเล็กที่สุดเมื่อเทียบกับทวีปอื่น และมีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่และหมู่เกาะอีกนับร้อยในมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณซีกโลกใต้ ด้วยลักษณะทางกายภาพดังกล่าว ทวีปแห่งนี้จึงได้รับสมญานามว่า ทวีปแห่งเกาะ หรือดินแดนแห่งมหาสมุทร) ที่มา : http://bit.ly/32WOZp5 ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม สร้างสรรค์นิทรรศการในหัวข้อ ทวีปแห่งเกาะ : ออสเตรเลียและโอเชียเนีย	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากแผนที่กายภาพของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ อย่างถูกต้องและชัดเจน	การชี้ตำแหน่ง	แผนที่โลก แผนที่กายภาพของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย แผนที่รัฐกิจของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ชี้ตำแหน่งทำเลที่ตั้ง ของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจาก แผนที่กายภาพของ ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้ถูกต้อง จำนวน ๖ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะ ทางสังคมและวัฒนธรรม ของทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม การดูวีดิทัศน์	คำถาม วีดิทัศน์ เรื่อง Australia (travel video)	วิเคราะห์ลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อ ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของ ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง อิทธิพลของลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อการ ดำรงชีวิตของประชากร ในทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้อย่างมีเหตุผล	การตอบคำถาม	คำถาม	อภิปรายเชิงภูมิ- ศาสตร์เรื่อง อิทธิพล ของลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อ การดำรงชีวิตของ ประชากรในทวีป ออสเตรเลีย และ โอเชียเนียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล ขอบเขตเนื้อหา ลักษณะภูมิอากาศและเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถจำแนกเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกอิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากร	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพทะเลทรายเกรตวิกตอเรีย ทางฝั่งตะวันตกของออสเตรเลียและภาพอุทยานแห่งชาติเมาท์คุกและให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้ ภาพทะเลทรายเกรตวิกตอเรีย ภาพอุทยานแห่งชาติเมาท์คุก ที่มา : http://bit.ly/2SGQSKN ที่มา : http://bit.ly/2GqfZUb ๑.๑ ภาพทั้ง ๒ ภาพ มีสภาพภูมิอากาศเหมือนกันหรือไม่ (แตกต่างกัน ภาพแรกเป็นภูมิอากาศแบบทะเลทราย แสดงถึงลักษณะภูมิอากาศที่ร้อนและแห้งแล้ง ภาพที่สองแสดงถึงสภาพอากาศที่หนาวเย็น)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนรายวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. บัตรข้อความลักษณะภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ๓. ภาพทะเลทรายเกรตวิกตอเรีย และภาพอุทยานแห่งชาติเมาท์คุก ๔. แผนที่เขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ๕. โปรแกรม PowerPoint เรื่องสภาพภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ชิ้นงาน/ภาระงาน บันทึกความรู้ในสมุด เรื่องสภาพภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้	๑.๒ จากสภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกันส่งผลอย่างไรบ้างต่อการดำรงชีวิต (ภูมิอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งแบบทะเลทรายและเขตภูมิอากาศแบบภูเขาสูงทำให้ประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยใช้ภาพแผนที่เขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียพร้อมทั้งกล่าวเชื่อมโยงว่าสภาพภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีทั้งหมด ๘ เขต ซึ่งลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกันนี้ยังมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเนื้อหาจากโปรแกรม PowerPoint เรื่อง สภาพภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียและให้นักเรียนบันทึกความรู้ลงไปโน้ตบุ๊ค ๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ (Obj.๑) ๒.๑ ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีลักษณะอย่างไร (ออสเตรเลียตั้งอยู่ทางซีกโลกใต้ จึงมีฤดูตรงกันข้ามกับซีกโลกเหนือ มีทั้งหมด ๔ ฤดู ดังนี้ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง ฤดูหนาว และฤดูใบไม้ผลิ) ๒.๒ เขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีทั้งหมดกี่เขต (เขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียสามารถแบ่งได้ทั้งหมด ๘ เขต ดังนี้ แบบศูนย์สูตร แบบสะวันนา แบบชื้นกึ่งเขตร้อน แบบชื้นภาคพื้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สมุทรชายฝั่งตะวันตก แบบเมดิเตอร์เรเนียน แบบกึ่งทะเลทราย แบบทะเลทราย และแบบที่สูง) ๒.๓ แต่ละเขตภูมิอากาศมีลักษณะภูมิอากาศแบบใด ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน รับบัตรข้อความเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศแต่ละเขตพื้นที่และร่วมกันจำแนกและเขียนตอบว่า เป็นเขตภูมิอากาศแบบใด (Obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูใช้คำถามสรุปความรู้ว่า ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอย่างไร (ลักษณะภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีความหลากหลาย ทำให้มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของประชากร)	

๗. การวัดและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ถูกต้อง	การจำแนกเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	จำแนกเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้
ด้านคุณลักษณะ บอกอิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้	การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและแสดงความคิดเห็น

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรข้อความลักษณะภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

บัตรข้อความที่ ๑ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณตอนเหนือของปาปัวนิวกินีและหมู่เกาะไมโครนีเซีย มีอุณหภูมิสูงตลอดทั้งปี กลางวันอุณหภูมิใกล้เคียงกับกลางวัน พืชพรรณธรรมชาติที่พบ ได้แก่ เฟิร์น บอนสี ไม้แดง ไม้ ปาล์ม คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๒ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณตอนเหนือของออสเตรเลีย ตอนใต้ของปาปัวนิวกินี หมู่เกาะเมลานีเซีย พืชพรรณธรรมชาติที่พบ ได้แก่ ทุ่งหญ้าสะวันนา ไม้ ยูคาลิปตัส ต้นคูน คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๓ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณรัฐนิวเซาท์แลนด์ รัฐควีนแลนด์แถบทิศเหนือและทิศตะวันออกของประเทศ พบพืชพรรณธรรมชาติ เช่น โอ๊ก อาเคเซีย ยูคาลิปตัส คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๔ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณเกาะเหนือและเกาะใต้ของนิวซีแลนด์และตอนใต้ของรัฐวิกตอเรียกับรัฐแทสเมเนีย พบพืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าไม้เขตอบอุ่น เช่น เมเปิ้ล ไม้สน เฟิร์น คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๕ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณภาคใต้ของทวีปออสเตรเลีย ฤดูร้อนอากาศร้อนและแห้งแล้ง ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นมีฝนตก พบพืชพรรณธรรมชาติสกุลส้ม มะกอก องุ่น โอ๊ก สน คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๖ : เขตภูมิอากาศที่มีอุณหภูมิสูงและมีความแห้งแล้งแต่มีความชื้นมากกว่าภูมิอากาศแบบทะเลทราย พบพืชพรรณธรรมชาติจำพวกกระบองเพชร ครีโอลิสต์ ไม้พุ่มอาเคเซีย คือเขตภูมิอากาศแบบใด

บัตรข้อความที่ ๗ : เขตภูมิอากาศที่มีอุณหภูมิสูงและมีปริมาณฝนต่ำ มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง พบพืชพรรณธรรมชาติจำพวก กระจับปี่เพชร ไม้พุ่มหนาม คือเขตภูมิอากาศแบบใด

.....

บัตรข้อความที่ ๘ : เขตภูมิอากาศที่พบบริเวณตอนกลางของปาปัวนิวกินี มีอากาศหนาวเย็นมีหิมะปกคลุมตลอดปี พืชพรรณธรรมชาติที่พบ ได้แก่ ไม้สนชนิดต่าง ๆ คือเขตภูมิอากาศแบบใด

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ลักษณะทางกายภาพของประเทศออสเตรเลีย ๒. เมืองสำคัญของประเทศออสเตรเลีย ๓. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งและระบุ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูแสดงภาพชนเผ่าอะบอริจิน พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://worldcivil14.blogspot.com/2016/12/aborigins.html ๑.๑ กลุ่มคนในภาพคือใคร และเกี่ยวข้องกับประเทศออสเตรเลียอย่างไร (ชาวอะบอริจิน หมายถึง ชาวพื้นเมืองดั้งเดิมของประเทศออสเตรเลียอพยพมาจากทวีปเอเชีย ประมาณ ๕๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ปัจจุบันมีอยู่ประมาณ ๒% ของประชากรทั่วประเทศหรือราว ๕๐๐,๐๐๐ คน) ๑.๒ “มนุษย์พึ่งพาสิ่งแวดล้อมและต้องดูแลสิ่งแวดล้อมด้วย” จากข้อความดังกล่าวนี้หรือจากภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตของชาวอะบอริจินได้อย่างไร (อะบอริจินเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในป่า ถ้า บ้างใช้ชีวิตเร่ร่อน ล่าสัตว์หาของป่า ชาวอะบอริจินรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความรู้และความ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่รัฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียและแผนที่กายภาพของประเทศออสเตรเลีย ๒. แผนที่ท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลียและโอเชียเนีย ๓. วิดีทัศน์ เรื่อง 5 DAYS IN SYDNEY & NSW Topdeck Australia Travel Vlog ๔. ข้อความเชิญชวนท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลีย ๕. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร ๖. ภาพชนเผ่าอะบอริจิน ภาระงาน/ชิ้นงาน ตอบคำถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทวีปออสเตรเลียลงในสมุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศออสเตรเลียได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้อย่างสร้างสรรค์	เข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของสัตว์ และฤดูกาลของพืชชนิดต่าง ๆ ไม่ล่าสัตว์หรือเก็บเกี่ยวพืชผลจนถึงขนาดที่จะนำไปสู่การสูญพันธุ์นับได้ว่าชาวอะบอริจินเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติโดยแท้, ชาวอะบอริจินตกแต่งร่างกายให้กลมกลืนกับธรรมชาติ มีการใช้ขนนก ใบไม้ กิ่งไม้ สี เพื่อความสวยงามด้วย) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แผนที่กายภาพของประเทศออสเตรเลีย โดยกล่าวว่า คนเผ่าอะบอริจิน คือ เจ้าถิ่นของประเทศออสเตรเลีย ประเทศกลางมหาสมุทรอันโดดเดี่ยวแต่ไม่เคยหยุดพัฒนาขีดความสามารถ ด้วยทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์จากธรรมชาติที่สวยงามส่งผลให้ประเทศออสเตรเลียเป็นหนึ่งในประเทศที่น่าจับตามองในทุก ๆ ด้านไม่ว่าเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น วันนี้เราจะเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศออสเตรเลียกัน ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแสดงแผนที่รัฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียและแผนที่กายภาพของประเทศออสเตรเลีย พร้อมทั้งสุ่มนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของประเทศออสเตรเลียและตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศออสเตรเลียตามขนาดพื้นที่ ได้แก่ เมืองเพิร์ท รัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย เมืองบริสเบน รัฐควีนแลนด์ เมืองซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เมืองแอดิเลด รัฐเซาท์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ออสเตรเลีย เมืองเมลเบิร์น รัฐวิกตอเรีย เมืองโฮบาร์ต รัฐแทสเมเนีย ตามลำดับ ครูอธิบายเพิ่มเติมในเกี่ยวกับจุดเด่นของแต่ละเมืองสำคัญ (Obj. ๑) ที่มา : http://hpe4.anamai.moph.go.th/hpe/australia/about_australia.php ที่มา : http://53010512034so.blogspot.com/ ๒. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ เรื่อง 5 DAYS IN SYDNEY & NSW Topdeck Australia Travel Vlog ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Exo4LR6QzD8	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. จากนั้นครูอธิบายเรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร โดยใช้โปรแกรม PowerPoint (ที่ตั้ง ขนาด อาณาเขตติดต่อ เมืองสำคัญ แหล่งทรัพยากร ฯลฯ) และแผนที่กายภาพของประเทศไทยประกอบ พร้อมทั้งคำถามเกี่ยวกับประเทศไทยให้นักเรียนบันทึกคำตอบลงสมุดประจำวิชา ดังนี้ ตัวอย่างข้อคำถาม : ๑) แนวปะการังที่ยาวที่สุดในโลกชื่อว่าอะไร (<i>Great Barrier Reef</i>) ๒) อ่างเก็บน้ำใต้ดินขนาดยักษ์ของประเทศไทยมีชื่อว่าอะไร (<i>เกรตอาร์ทีเซียนเบซิน (Great Artesian Basin)</i>) ๓) จงยกตัวอย่างแม่น้ำในประเทศไทย (แม่น้ำ<i>ดาร์ลิง</i>) ๔) เมืองหลวงของประเทศไทย (เมือง<i>แคนเบอร์รา</i>) ๕) รัฐที่เป็นแหล่งผลิตเหล้าไวน์ชั้นเยี่ยมของประเทศไทย (<i>รัฐเซาท์ออสเตรเลีย</i>) ๖) จงยกตัวอย่างสัตว์ประจำถิ่นของประเทศไทย (<i>จิงโจ้</i>) ๗) ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทยเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์หรือการเพาะปลูกมากกว่ากัน (<i>เลี้ยงสัตว์</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความเชิญชวนท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลียจาก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เว็บไซต์การท่องเที่ยว (Travel Guide) และให้นักเรียนดูแผนที่ท่องเที่ยวของประเทศออสเตรเลีย พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ (Obj. ๒) เยือนถิ่นจิงโจ้ มนต์เสน่ห์แห่งออสเตรเลีย สัมผัสความมหัศจรรย์แห่งธรรมชาติที่ออสเตรเลีย ดำน้าชมแนวปะการังเกรตแบร์ริเออร์รีฟ ที่แหลมแคปยอร์ก ซึ่งเป็นแนวปะการังที่ใหญ่ที่สุดในโลก ชมการเดินพาเหรดของนกแพนกวินบนเกาะฟิลลิป ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นบ้านเกิดของนกเพนกวิน เทียวชมสวนสัตว์โคอาลา และชมสัตว์พื้นเมือง เช่น โคอาลา จิงโจ้ วอมแบท เป็นต้น และร่วมกิจกรรมตัดขนแกะ นอกจากนี้ยังได้สัมผัสความยิ่งใหญ่ของอุทยานแห่งชาติบลู เมานเทนด์และชมสถาปัตยกรรมที่ชิตินิโยเปราเฮาส์ ซึ่งถือว่าเป็นสัญลักษณ์สำคัญของประเทศออสเตรเลีย ที่มา : https://www.gotoknow.org/posts/261514 ๑.๑ จากข้อความเชิญชวนท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลียข้างต้น สิ่งใดเป็นเอกลักษณ์ของประเทศออสเตรเลีย (ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและสวยงามเหมาะแก่การเที่ยวชม โดยเฉพาะสัตว์ประจำถิ่น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ประเทศออสเตรเลีย : มงกุฎกลางมหาสมุทร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	นานาชนิต เช่น แพนกวิน โคอาลา จิงโจ้ วอมแบท แกะ เป็นต้น และแนวปะการังเกรตแบร์ริเออร์รีฟที่ยาวที่สุดในโลก) ๑.๒ จากแผนที่ท่องเที่ยวของประเทศออสเตรเลีย นักเรียนคิดว่า จุดเด่นของกิจกรรมการท่องเที่ยวของประเทศออสเตรเลียคืออะไร (การดำน้ำดูปะการัง การเล่นเรือ การทำกิจกรรมชายหาด การชมสัตว์นานาชนิต) ๒. ครูใช้คำถามสรุปโดยกล่าวว่า นักเรียนคิดว่า ลักษณะทางกายภาพประเทศออสเตรเลียมีอิทธิพลต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและการมีสังคมแบบพหุวัฒนธรรมอย่างไร (ประเทศออสเตรเลียมีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ได้แก่ สัตว์ป่า แนวปะการัง ดังนั้น ประเทศออสเตรเลียจึงเกิดวัฒนธรรมแบบหมู่เกาะที่พึ่งพาธรรมชาติ อีกทั้งปัจจัยเหล่านี้ได้กลายเป็นจุดเด่นของประเทศที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกและเพิ่มความสามารถทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นอีกด้วย) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งและระบุตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศออสเตรเลียได้ถูกต้อง	การชี้ตำแหน่ง	แผนที่รัฐกิจทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แผนที่กายภาพทวีปออสเตรเลีย	ชี้ตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศออสเตรเลียได้ถูกต้องอย่างน้อย ๖ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้อย่างสร้างสรรค์	การตอบคำถาม การแสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์ การสังเกตพฤติกรรม	คำถาม แบบสังเกตพฤติกรรม	อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศออสเตรเลียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ลักษณะทางกายภาพประเทศนิวซีแลนด์ ๒. ลักษณะทางสังคมของประเทศนิวซีแลนด์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งและระบุตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศนิวซีแลนด์	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูแสดงการทักทายของชาวเมารีในประเทศนิวซีแลนด์พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของประเทศนิวซีแลนด์ ที่มา : http://www.catdumb.com/13-greeting-around-the-world-420/ ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ชาวเมารี มีวิธีการทักทายหรือต้อนรับแขกผู้มาเยือน โดยการจรดหน้าผากและจุมพิตกัน เป็นการแลกเปลี่ยนลมหายใจกันชาวเมารีเชื่อว่าลมหายใจเป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานมาให้ และยังสามารถตีความได้ว่าเป็นการแบ่งปันจิตวิญญาณของทั้งสองฝ่าย ชาวเมารีจะทักทายด้วยสองงิ ก็ต่อเมื่อพวกเขารู้สึกถึงความเป็นมิตร ปลอดภัย และการทักทายแบบนี้สมัยโบราณยังเป็นการแสดงถึงความจริงใจของทั้งสองฝ่าย เพราะต่างแสดงให้เห็นว่า ต่างฝ่ายต่างไร้อาวุธ” ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ประเทศนิวซีแลนด์มีลักษณะทาง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการทักทายของชาวเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ ๒. แผนที่กายภาพประเทศนิวซีแลนด์ ๓. แผนที่รัฐกิจประเทศนิวซีแลนด์ ๔. แผนที่ท่องเที่ยวประเทศนิวซีแลนด์ ๕. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์ ๖. ภาพเกี่ยวกับเมืองสำคัญต่าง ๆ ของประเทศนิวซีแลนด์ ๗. ภาพสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศนิวซีแลนด์ เช่น กีวี แกะ นกกีวี ชาวเมารี เป็นต้น ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ในกิจกรรม “ภาพสื่อความหมาย อธิบายได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่อง ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้อย่างสร้างสรรค์	กายภาพเป็นเกาะกลางมหาสมุทรและมีลักษณะทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับประเทศออสเตรเลีย คือ มีลักษณะวัฒนธรรมดั้งเดิมแบบชนเผ่าและวัฒนธรรมใหม่แบบตะวันตก กลุ่มคนพื้นเมืองยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมแบบชนเผ่าไว้ได้อย่างน่าสนใจ ดังนั้น วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ประเทศนิวซีแลนด์ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของประเทศนิวซีแลนด์ โดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์ ประกอบการใช้แผนที่กายภาพ แผนที่รัฐกิจและแผนที่ท่องเที่ยวประเทศนิวซีแลนด์ พร้อมทั้งให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีลักษณะโดดเด่นของนิวซีแลนด์ (Obj.๑) ที่มา : http://bit.ly/2GvA5wi, http://bit.ly/30YJuUR, http://bit.ly/2K4p7il ๒. หลังจากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับเมืองสำคัญต่าง ๆ ของประเทศนิวซีแลนด์ พร้อมทั้งให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของเมืองสำคัญ ได้แก่ เมืองเวลลิงตัน เมืองโอ๊คแลนด์ ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับจุดเด่นของเมืองนั้น ๆ (Obj.๑)	วิเคราะห์เป็น”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาสังคมศึกษา	
	ตัวอย่างภาพ : เมืองเวลลิงตัน (Wellington) โอ๊คแลนด์ (Auckland) ที่มา : http://bit.ly/30Wk4Y0 ที่มา : http://bit.ly/2LHoiiv ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ภาพสื่อความหมาย อธิบายได้ วิเคราะห์เป็น” โดยมีกติกา ดังนี้ (Obj. ๒, ๓) ๓.๑ ครูแจกภาพสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศนิวซีแลนด์ เช่น กีวี่ แกะ นกกีวี่ ชาวเมารี เป็นต้น โดยให้นักเรียนติดภาพลงในสมุดบันทึกประจำวิชาของตนเองพร้อมบรรยายภาพดังกล่าวโดยครูยกตัวอย่างประเด็นการบรรยายว่า “ภาพที่นักเรียนได้มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของนิวซีแลนด์อย่างไร เช่น ผลกีวี่ พืชเศรษฐกิจที่ปลูกมากที่สุดในนิวซีแลนด์ ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการปลูกกีวี่ ส่งผลให้กีวี่นิวซีแลนด์ได้รับความนิยมจากทั่วโลก อีกทั้งยังมีรสชาติดีกว่าพื้นที่อื่นด้วย” เป็นต้น	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์ รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ตัวอย่างภาพ : ที่มา : http://zespri.co.th/the-zespri-difference ๓.๒ ครูสุ่มนักเรียนออกมาอธิบายภาพที่เกี่ยวข้องกับประเทศนิวซีแลนด์ เป็นรายบุคคล นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหากิจกรรม “ภาพสื่อความหมาย อธิบายได้ วิเคราะห์เป็น” ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนแต่งประโยคหรือคำกลอนสรุปความรู้เกี่ยวกับประเทศนิวซีแลนด์ โดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้คนละ ๑ ประโยคบันทึกลงในสมุด ความยาวไม่เกิน ๑ บรรทัด ครูยกตัวอย่างให้นักเรียน เช่น นิวซีแลนด์แดนสองเกาะ เพาะพันธุ์กีวี เลี้ยงแกะดี เพราะมีทุ่งหญ้า เป็นต้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ดินแดนแห่งทิวเมฆขาว : นิวซีแลนด์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูใช้คำถามสรุปโดยกล่าวว่า ลักษณะทางกายภาพประเทศนิวซีแลนด์มีอิทธิพลต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างไร (ประเทศนิวซีแลนด์มีลักษณะที่มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลาย เช่น ดินภูเขาไฟที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก การพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ดังนั้น ประเทศนิวซีแลนด์จึงมีการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานของการทำเกษตรกรรมและการส่งออกสินค้าที่เป็นผลผลิตจากการทำเกษตร) (Obj. ๒)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งและระบุตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศนิวซีแลนด์ได้ถูกต้อง	การชี้ตำแหน่งที่ตั้งและเมืองสำคัญบนแผนที่ประเทศนิวซีแลนด์	แผนที่กายภาพประเทศนิวซีแลนด์ แผนที่รัฐกิจประเทศนิวซีแลนด์ แผนที่ท่องเที่ยวประเทศนิวซีแลนด์	ชี้ตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศนิวซีแลนด์ได้ถูกต้อง ๓ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้อย่างสร้างสรรค์	การตอบคำถาม	คำถาม	อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ได้อย่างสร้างสรรค์

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในปาปัวนิวกินี หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ลักษณะทางกายภาพประเทศปาปัวนิวกินี ๒. ลักษณะทางสังคมของประเทศปาปัวนิวกินี ๓. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศปาปัวนิวกินี	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูแสดงภาพเมืองพอร์ตมอร์สบี เมืองหลวงและเมืองท่าที่สำคัญที่สุดของประเทศปาปัวนิวกินี พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/2Y2WxaV ที่มา : http://bit.ly/2K3VzkS ๑.๑ จากภาพดังกล่าวนักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของเมืองโดยรวมของประเทศปาปัวนิวกินีจากภาพได้อย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : มีลักษณะเป็นเกาะ/เป็นแหลมยื่นออกออกมาในทะเล มีที่ราบ และเนินเขาเตี้ย ๆ บริเวณชายฝั่ง มีเส้นทางติดต่อค้าขายทางน้ำได้อย่างสะดวก)(Obj. ๒) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “ประเทศปาปัวนิวกินี ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก มีพรมแดนติดกับอินโดนีเซียและอยู่ทางตอนเหนือของออสเตรเลีย มีลักษณะทางกายภาพเป็นเกาะ มีเทือกเขาสูงและชายฝั่งทะเล มีที่ราบเป็นป่าดิบชื้นและทุ่งหญ้าสะวันนา และมีภูเขาไฟ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของประเทศปาปัวนิวกินี ๒. วิดีทัศน์เรื่อง Overview of Papua New Guinea ๓. ภาพและตารางแสดงข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและปาปัวนิวกินี ๔. ภาพเมืองพอร์ตมอร์สบี ๕. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง สภาพทั่วไปของประเทศปาปัวนิวกินี ภาระงาน/ชิ้นงาน ตอบคำถามเกี่ยวกับประเทศปาปัวนิวกินีลงในสมุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในปาปัวนิวกินี หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งและตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศปาปัวนิวกินีได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับประเทศปาปัวนิวกินีได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศปาปัวนิวกินีได้อย่างสร้างสรรค์	จำนวนมาก ด้วยปัจจัยทางภูมิศาสตร์เหล่านี้ทำให้ประเทศปาปัวนิวกินีเป็นประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากที่สุดในโลก วันนี้เราจะเรียนเรื่อง ประเทศปาปัวนิวกินีกัน” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเรื่อง สภาพทั่วไปของประเทศปาปัวนิวกินี โดยใช้โปรแกรม PowerPoint (ที่ตั้ง ขนาด อาณาเขต ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ) พร้อมทั้งให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศปาปัวนิวกินีบนแผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และชี้เมืองสำคัญของปาปัวนิวกินี ได้แก่ เมืองพอร์ตมอร์สบี (Port Moresby) เมืองลาเอ (Lae) เมืองราบาล (Rabaul) บนแผนที่กายภาพประเทศปาปัวนิวกินี (Obj.๑) ที่มา : http://bit.ly/30QKxGi ที่มา : http://bit.ly/2JRWLce	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในปาปัวนิวกินี หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง Overview of Papua New Guinea ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=n0amE96UjWk ๓. จากนั้นครูเขียน “คำถามชวนคิด” ลงบนกระดาน ให้นักเรียนบันทึกคำถาม ลงสมุดแล้ววิเคราะห์คำตอบได้จากวิดีโอ เรื่อง Overview of Papua New Guinea (Obj. ๒) ตัวอย่างคำถาม : ๓.๑ ประเทศปาปัวนิวกินีมีภูเขาไฟหรือไม่ (มี) ๓.๒ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศปาปัวนิวกินีมีอะไรบ้าง (ปาปัวนิวกินีเป็นแหล่งแร่ทองคำแหล่งใหญ่ของโลก และเป็นแหล่งป่าไม้เมืองร้อนที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นยังมีทองแดง เงิน และก๊าซธรรมชาติด้วย) ๓.๓ ประเทศปาปัวนิวกินีก็เป็นหนึ่งในประเทศแถบนี้ที่มีชาวยุโรปเดินทางเข้ามา แต่ด้วยปัจจัยใดที่ทำให้ประเทศปาปัวนิวกินียังมิมีรูปแบบการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองและมีชาวยุโรปอาศัยอยู่น้อยมาก ถ้า	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในปาปัวนิวกินี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เทียบกับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ที่มีวัฒนธรรมตะวันตกอย่างชัดเจน (เพราะปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ ได้แก่ สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะแก่ชาวยุโรป คือ มีภูมิอากาศร้อนและชื้น ซึ่งต่างจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ที่มีอากาศอบอุ่นจึงมีชาวยุโรปมาอาศัยจำนวนมาก ซึ่งแตกต่างจากปาปัวนิวกินีด้วยเหตุนี้จึงทำให้ปาปัวนิวกินียังคงรูปแบบการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง) (Obj.๓) ๓.๔ ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศปาปัวนิวกินีเป็นอย่างไร (เศรษฐกิจแบบยังชีพ เพาะปลูกเพื่อเลี้ยงตนเอง พืชที่สำคัญ เช่น มันเทศ เผือก กล้วย สาคุ พืชบางชนิดก็ปลูกเพื่อการค้า เช่น มะพร้าว กาแฟ ชา ปาล์มน้ำมัน โกโก้) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายภาพ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจของไทยและปาปัวนิวกินีตารางมูลค่าการค้ารวมไทย-ปาปัวนิวกินี และตารางสินค้านำเข้าสำคัญ ๑๐ อันดับแรกจากปาปัวนิวกินีมายังไทย (ประเทศปาปัวนิวกินีเป็นแหล่งผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันสำหรับการผลิตไบโอดีเซลของไทย และเป็นแหล่งนำเข้าปลาทูน่าที่สำคัญของไทย โดยสินค้าที่ไทยส่งออกไปมากที่สุดคือ ข้าว รองลงมาคือ เหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก) (Obj.๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในป่าป่านิวกินี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ตารางที่ 2: สิ้นค้าไม้สำหรับ 10 สิ้นค้าแยกจากป่าป่านิวกินี					
ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	มูลค่า : ล้านเหรียญ			
		2553	2554	2555	2556 (ม.ค.-ก.ย.)
1	ไม้เนื้อแข็ง	-	-	-	-
2	ไม้เนื้ออ่อน เนื้อแข็ง เนื้ออ่อน และเนื้ออ่อน	32.1	53.1	73.2	69.3
3	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	22.8	8.0	10.5	10.3
4	เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค	2.4	1.5	0.7	0.6
5	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	-	-	-	-
6	เครื่องใช้จากไม้และส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0
7	ไม้เนื้ออ่อน เนื้อแข็ง เนื้ออ่อน และเนื้ออ่อน	0.4	0.4	0.5	0.5
8	เครื่องใช้จากไม้และส่วนประกอบ	0.0	-	0.0	0.0
9	เครื่องใช้จากไม้เนื้ออ่อนและส่วนประกอบ	-	0.1	0.0	0.0
10	สินค้าอื่น ๆ	-	0.0	0.0	0.0
รวม 10 รายการ		57.7	63.1	84.9	80.7
อื่นๆ		0.5	2.4	15.4	15.4
รวมทั้งสิ้น		58.2	65.4	100.3	96.1

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 3: มูลค่าการค้ารวมไทย-ปาปัวนิวกินี					
รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ				
	2553	2554	2555	2556(ม.ค.-ก.ย.)	2556(ม.ค.-ก.ย.)
ไทย - โลก					
มูลค่าการค้า	376,225.26	451,358.90	479,224.06	357,766.36	361,953.68
การส่งออก	193,298.14	222,579.16	229,236.13	172,056.49	172,139.76
การนำเข้า	182,927.12	228,779.74	249,987.93	185,709.88	189,813.92
ดุลการค้า	10,371.02	-6,200.58	-20,751.80	-13,653.39	-17,674.16
ไทย - ปาปัวนิวกินี					
มูลค่าการค้า	198.34	269.96	359.96	287.88	310.52
การส่งออก	140.14	204.52	259.68	206.11	146.13
การนำเข้า	58.20	65.43	100.28	81.77	164.39
ดุลการค้า	81.93	139.09	159.40	124.34	-18.26

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวง

พาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ความหลากหลายในปาปัวนิวกินี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาสังคมศึกษา	
	 ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/334719 ๒. ครูใช้คำถามโดยกล่าวว่า “ประเทศปาปัวนิวกินีมีจุดเด่นที่แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียอย่างไร” (ประเทศปาปัวนิวกินีเป็นเกาะที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ทองคำ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ พร้อมทั้งยังเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณีมากที่สุดในโลก ดังนั้น ประเทศปาปัวนิวกินีจึงเป็นประเทศที่น่าสนใจด้านการลงทุนทางเศรษฐกิจ)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุทำเลที่ตั้งและตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศปาปัวนิวกินีได้	ชี้ทำเลที่ตั้ง ตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศปาปัวนิวกินี	แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของประเทศปาปัวนิวกินี	ชี้ทำเลที่ตั้งและตำแหน่งเมืองสำคัญของประเทศปาปัวนิวกินีได้ถูกต้อง ๓ ตำแหน่ง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับประเทศปาปัวนิวกินีได้	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับประเทศปาปัวนิวกินีได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ อธิบายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศปาปัวนิวกินีได้อย่างสร้างสรรค์	การตอบคำถาม การแสดงมุมมองเชิงภูมิศาสตร์	คำถาม	อธิบายเชิงภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศปาปัวนิวกินีได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ทรัพยากรและวิกฤติทางธรรมชาติของออสเตรเลียและโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ทรัพยากรทางธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ๑.๑ ทรัพยากรดิน ๑.๒ ทรัพยากรน้ำ ๑.๓ พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ป่า ๑.๔ แร่และพลังงาน ๒. วิกฤติทางธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างทรัพยากรทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพและตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/30Uk0ba ๑.๑ จากภาพคือสัตว์ชนิดใด พบได้ในทวีปใด ประเทศใด (จึงได้พบได้ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย เป็นสัตว์ประจำถิ่นของออสเตรเลีย) ๑.๒ นักเรียนคิดว่านอกจากจิงโจ้แล้วทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียยังมีทรัพยากรสัตว์ป่าอะไรบ้าง (หมีโคอาล่า ชูการ์ไกลเดอร์ และวอมแบท เป็นต้น) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่าทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีทรัพยากรสัตว์ป่าที่ไม่หลากหลายมากนักเนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นเกาะและอยู่กระจ่ายห่างกัน ทั้งนี้สัตว์ประจำถิ่น เช่น จิงโจ้ หมีโคอาล่า ยังเสี่ยงต่อภาวะสูญพันธุ์อีกด้วย ซึ่งวันนี้เราจะมาเรียนเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและวิกฤติทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒. บทความวิกฤติทางธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย เรื่องการสูญพันธุ์ของหมีโคอาล่า ๓. ภาพจิงโจ้ ๔. โปรแกรม PowerPoint เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและวิกฤติธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ชิ้นงาน/ภาระงาน แผนผังก้างปลาเรื่องการสูญพันธุ์ของหมีโคอาล่าในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ทรัพยากรและวิถีทางธรรมชาติของออสเตรเลียและโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ถูกต้อง	ขั้นสร้างองค์ความรู้	
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดวิถีทางธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. ครูอธิบายเรื่องทรัพยากรทางธรรมชาติและวิถีทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยใช้โปรแกรม PowerPoint และให้นักเรียนบันทึกความรู้ลงในสมุด ๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีอะไรบ้าง <i>(ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำเมอร์รีย์-ดาร์ลิง ทรัพยากรสัตว์ป่า เช่น จิงโจ้ นกคีรีบูน หมีโคอาล่า และพบแหล่งแร่ตามหมู่เกาะต่าง ๆ)</i> (Obj.๑) ๒.๒ วิถีทางธรรมชาติที่พบในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีอะไรบ้าง <i>(วิถีทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่พบ ได้แก่ การสูญพันธุ์ของสัตว์ประจำถิ่น คลื่นความร้อนและการแปรปรวนของสภาพอากาศ เป็นต้น)</i> ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คนและครูแจกบทความวิถีทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุการสูญพันธุ์ของหมีโคอาล่าโดยสรุปเป็นแผนผังก้างปลา (Obj.๒) ๔. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ทรัพยากรและวิถีทางธรรมชาติของออสเตรเลียและโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูแจกกระดาษสีแดงรูปหัวใจให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนเขียนความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คนละ ๑ ข้อและออกมาติดหน้ากระดานหน้าห้องและครูสุ่มของนักเรียนแต่ละคน (Obj.๓) ๒. ครูใช้คำถาม “นักเรียนมีแนวทางในการรับมือกับวิถีการณทางธรรมชาติอย่างไรบ้าง” (เผ่าละวัง ตีตตามข่าวสาร และเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคให้พร้อม)(Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างทรัพยากรทาง ธรรมชาติในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ยกตัวอย่างทรัพยากร ทางธรรมชาติในทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุการเกิด วิกฤติทางธรรมชาติของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้อย่างสมเหตุสมผล	การทำแผนผังก้างปลา	แบบประเมินชิ้นงานการ ทำแผนผังก้างปลา	วิเคราะห์สาเหตุเรื่องการ สูญพันธุ์ของหมีโคอาล่า ในทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียเป็นแผนผัง ก้างปลาได้อย่างสมเหตุ สมผล
ด้านคุณลักษณะ ๑. เห็นความสำคัญในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกความสำคัญในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้ถูกต้อง
๒. อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์ ในการรับมือกับการเกิด วิกฤติทางธรรมชาติได้อย่าง เหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถาม	อภิปรายเชิงภูมิศาสตร์ใน การรับมือกับการเกิดวิกฤติ ทางธรรมชาติได้สมเหตุ สมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วิกฤติทางธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เรื่อง การสูญพันธุ์ของหมีโคอาล่า

นักวิทยาศาสตร์จากหน่วยงานของรัฐบาล New South Wales หมีโคอาล่าได้ถูกขึ้นรายชื่อเป็นสัตว์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์เนื่องจากสภาพอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและอาจตายลงเป็นจำนวนมาก จากภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น ความแห้งแล้ง และคุณค่าทางโภชนาการของอาหารทางธรรมชาติที่ลดลง

Dan Lunney ได้ประกาศในที่ประชุมของ NSW Nature Conservation Council ว่าปรากฏการณ์เรือนกระจกที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในชั้นบรรยากาศนั้นจะทำให้สารเคมีส่วนประกอบสำคัญในดินนั้นไปอยู่ในชั้นบรรยากาศและทำให้สารอาหารสำหรับต้นยูคาลิปตัสนั้นลดลง

สารอาหารในใบที่ลดลงบวกกับไฟป่าที่เพิ่มขึ้น ทำให้หมีโคอาลานั้นต้องรอนแรมเดินทางย้ายถิ่นไปเรื่อย ๆ ในการเดินทางหาอาหาร ซึ่งได้ลดน้อยลงไปทุกทีเนื่องมาจากการทำฟาร์ม การสร้างที่อยู่อาศัย และการตัดไม้ทำท่อนซุง

ที่ผ่านมาเราได้มีหมีโคอาล่าเป็นจำนวน ๑๒ ตัวโดยเพศผู้ ๔ ตัว และเพศเมียอีก ๘ ตัวในแถบ Gunnedah นั้นได้ถูกสวมปลอกคอติดตามไว้ซึ่งทำให้นักวิทยาศาสตร์นั้นสามารถคอยติดตามและดูแลได้ และเจ้าหน้าที่เองนั้นได้เลือกกลุ่มนี้เนื่องจากเป็นกลุ่มเดียวจากทั่วประเทศที่ได้มีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง รัฐมนตรีกระทรวงสิ่งแวดล้อม Carmel Tebbutt เตรียมรวบรวมรายชื่อชวานาในโครงการร่วมรักษาโคอาล่าและรายละเอียดโครงการดังกล่าวนี้จะถูกนำมาเปิดเผยอีกในไม่ช้า

นักวิทยาศาสตร์จากรัฐ NSW และองค์กร CSIRO นั้นได้ออกมาเน้นว่า โครงการคุ้มครองสัตว์พื้นเมืองและพื้นที่วนอุทยานนั้นยังไม่เพียงพอต่อการรักษาพันธุ์สัตว์ไม่ให้สูญพันธุ์ ทั้งนี้ทั้งนั้นทางการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องมีการออกมารักษาเส้นทางการเดินทางหาอาหารและที่อยู่อาศัย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมาก

ที่มาบทความ : <http://www.natui.com.au/articles/item/view/>

ที่มาภาพ : <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/australian-zoo-asks-help-naming-rare-white-koala-180964615/>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย และแนวทางการจัดการ

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติสร้างความเสียหายอย่างมหาศาล มนุษย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างปลอดภัย

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๒) ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๓) ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๔) แนวทางการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การสืบค้นและอภิปรายปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๒) การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๓) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๔) การแสดงวิธีการปฏิบัติตนในการรับมือกับภัยพิบัติ

เจตคติ

๑) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติ

๓) เห็นความสำคัญของการร่วมมือกันทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๒) มีวินัย

๓) ใฝ่เรียนรู้

๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน : การปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลอง กรณีเกิดแผ่นดินไหว	แสดงความตื่นตัวในการรับมือ มีความระมัดระวัง และปฏิบัติตนในการรับมือได้ถูกต้อง	แสดงความตื่นตัวในการรับมือ ไม่มีความระมัดระวัง แต่ปฏิบัติตนในการรับมือได้ถูกต้อง	แสดงความตื่นตัวในการรับมือ มีความระมัดระวัง แต่ปฏิบัติตนในการรับมือไม่ถูกต้อง	ไม่แสดงความตื่นตัวในการรับมือ ไม่มีความระมัดระวัง และปฏิบัติตนได้ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็น ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถสืบค้นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียมาให้นักเรียนดู ที่มา : https://zerpopeye19.wordpress.com ที่มา : http://bit.ly/2LIVLSy ที่มา : http://bit.ly/2LJf2ut ๒. ครูตั้งประเด็นคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ ภาพที่นักเรียนดูเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร (วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย อันได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะ และมลพิษทางอากาศ) ๒.๒ นักเรียนคิดว่าวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่วนมากเกิดมาจากอะไร (ฝีมือมนุษย์) ๒.๓ นักเรียนคิดว่าวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบอย่างไรบ้าง (ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้เสื่อมโทรมลง และส่งผลเสียต่อสุขภาพและชีวิตของมนุษย์)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภาพวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียลงในใบงาน เรื่อง ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอภิปรายปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้สมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ชั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูมอบหมายให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน วางแผนการสืบค้นประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย กลุ่มละ ๑ ปัญหา ๒. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจากอินเทอร์เน็ต (Obj.๑) ๓. จากนั้นนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายลักษณะของปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พร้อมสรุปผลลงในใบงานที่ครูแจกให้ และออกมานำเสนอผลงานในใบงานหน้าชั้นเรียน (Obj.๒, ๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ “นักเรียนคิดว่าปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจะลดลงได้ต้องทำอะไร” (ทุกคนต้องร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) (Obj.๔) ๒. นักเรียนร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ที่ยังไม่มีกลุ่มใดนำเสนอ เพื่อนำไปศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนต่อไป	ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สืบค้นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	สืบค้นปัญหาโดยใช้เครื่องมือสื่อสาร	ใบงาน เรื่อง ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	สืบค้นปัญหาได้ตรงประเด็นกับหัวข้อที่กำหนดอย่างน้อย ๑ ปัญหา
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. วิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ๒. อภิปรายปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	การตอบคำถามในใบงาน การอภิปราย	ใบงาน เรื่อง ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ประเด็นการอภิปรายแบบสังเกตพฤติกรรม การอภิปราย	วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง อภิปรายปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้
ด้านคุณลักษณะ เห็น ความสำคัญ ของ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
กับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

คำสั่ง : ให้นักเรียนสืบค้นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น

ปัญหา เรื่อง

๑. ลักษณะของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. สาเหตุของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ผลกระทบของปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

**เฉลยใบงาน เรื่อง ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
กับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย**

คำสั่ง : ให้นักเรียนสืบค้นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น

ปัญหา เรื่อง(ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน).....

๑. ลักษณะของปัญหา

.....(ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน).....

๒. สาเหตุของปัญหา

.....(ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน).....

๓. ผลกระทบของปัญหา

.....(ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน).....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัย	กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโมเดลซิปปา) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ๑. ครูตั้งประเด็นคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนรู้จักภัยพิบัติอะไรบ้างที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (<i>แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด สึนามิ ไฟป่า ฯลฯ</i>) (Obj.๑) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียส่งผลเสียอย่างไรบ้าง (<i>ส่งผลเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์อย่างมหาศาล</i>) ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ และอินเทอร์เน็ต ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม นักเรียนทำความเข้าใจ เกี่ยวกับภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พร้อมวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ และอินเทอร์เน็ต) หลังจากนั้นเขียนคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (Obj.๒)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียลงในใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
พิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการรับมือกับภัยพิบัติ	ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน หลังจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อคำตอบในใบงาน ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบเกี่ยวกับภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียเป็นความคิดรวบยอดของกลุ่มลงในกระดาษ A๔ ที่ครูแจกให้ ขั้นการปฏิบัติ หรือการแสดงผลงาน ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลสรุปของการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบเกี่ยวกับภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ครูให้นักเรียนวิเคราะห์การนำความรู้เรื่องภัยพิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (สามารถนำความรู้เรื่องภัยพิบัติไปประยุกต์ใช้ในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	การทำใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	ใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบได้สอดคล้องกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการรับมือกับภัยพิบัติ	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นความสำคัญของการนำความรู้เรื่องภัยพิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

คำสั่ง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๑. เอลนีโญ

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

๒. ลานีญา

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

๓. ภัยแล้ง

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

๔. แผ่นดินไหว

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

๕. สึนามิ

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

คำสั่ง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๑. เอลนีโญ

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

กระแสนลมสินค้าตะวันออกอ่อนกำลัง กระแสนลมพื้นผิวเปลี่ยนทิศทาง พัดจากประเทศอินโดนีเซีย และออสเตรเลียตอนเหนือไปทางตะวันออก แล้วยกตัวขึ้นเหนือชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้ ก่อให้เกิดฝนตกหนักและแผ่นดินถล่มในประเทศเปรูและเอกวาดอร์ กระแสนลมพัดกระแสน้ำอุ่นบนพื้นผิวมหาสมุทรแปซิฟิกไปกองรวมกันบริเวณชายฝั่งประเทศเปรู ทำให้กระแสน้ำเย็นใต้มหาสมุทรไม่สามารถลอยตัวขึ้นมาได้

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

ตอนเหนือและตะวันออกของออสเตรเลีย บริเวณตอนเหนือและตะวันออกของทวีปมีฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติ ทำให้เกิดความแห้งแล้งทั่วบริเวณ ประกอบกับช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ทางตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติ จึงก่อให้เกิดไฟป่าขึ้นในบริเวณรัฐวิกตอเรียและนิวเซาท์เวลส์เป็นเวลาหลายสัปดาห์

๒. ลานีญา

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

ปกติลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้ในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อนหรือแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรจะพัดพาน้ำอุ่นจากทางตะวันออกของมหาสมุทรไปสะสมอยู่ทางตะวันตก ซึ่งทำให้มีการก่อตัวของเมฆและฝนบริเวณด้านตะวันตกของแปซิฟิกเขตร้อน ส่วนแปซิฟิกตะวันออกหรือบริเวณชายฝั่งประเทศเอกวาดอร์และเปรูมีการไหลขึ้นของน้ำเย็นระดับล่างขึ้นไปยังผิวน้ำซึ่งทำให้บริเวณดังกล่าวแห้งแล้ง

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

ทำให้ฝนตกหนักในออสเตรเลีย ซึ่งเกิดเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติครั้งร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งโดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของรัฐควีนส์แลนด์จมอยู่ใต้น้ำจากอุทกภัยอันเกิดจากสัดส่วนผิดปกติหรือถูกพายุหมุนเขตร้อนพัดถล่ม ซึ่งรวมไปถึงพายุหมุนเขตร้อนระดับ ๕ ไชโคลนยาซี

๓. ภัยแล้ง

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

- ปรากฏการณ์เอลนีโญ
- ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล
- ปริมาณน้ำฝนที่ลดน้อยลง

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

- เกิดสถานการณ์ไฟป่า
- ขาดแคลนอาหารในการเลี้ยงสัตว์
- มนุษย์ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค
- ผลผลิตทางการเกษตรลดน้อยลง

๔. แผ่นดินไหว

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

- การเคลื่อนที่ของรอยเลื่อนบริเวณเปลือกโลก
- การสั่นสะเทือนจากการปะทุของภูเขาไฟ
- การทดลองระเบิดปรมาณู หรือการปะทุของระเบิดนิวเคลียร์

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

- บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
- ผู้คนบาดเจ็บและเสียชีวิต
- สูญเสียทางเศรษฐกิจ

๕. สึนามิ

❖ สาเหตุของภัยพิบัติ

- แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ในทะเล	- ภูเขาไฟปะทุบนเกาะหรือใต้ทะเล
- อุกกาบาตในทะเล	- การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ในทะเล
- แผ่นดินถล่มใต้ทะเล	- การเคลื่อนตัวของเปลือกโลก

❖ ผลกระทบของภัยพิบัติ

- บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
- ผู้คนบาดเจ็บและเสียชีวิต
- สูญเสียทางเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขอบเขตเนื้อหา สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในประเทศไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนยกตัวอย่างภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ จากกรณีตัวอย่างนักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในประเทศไทยได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ อุทกภัย ลูกเห็บตก เป็นต้น ที่มา : https://www.matichon.co.th/social/news_613147 ที่มา : http://news.thaibps.or.th/content/271711 ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ จากภาพดังกล่าว มีภัยพิบัติทางธรรมชาติอะไรบ้าง (<i>อุทกภัย ลูกเห็บตก</i>) ๒.๒ จากภาพดังกล่าว ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นน่าจะเกิดจากสาเหตุใดบ้าง (<i>ฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน ความแปรปรวนของสภาพอากาศ</i>) ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “จากภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ๓. แผนที่กายภาพประเทศไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของภัยพิบัติในประเทศไทยในใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	ไทยดังกล่าว สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมาก ดังนั้น การเรียนรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจึงเป็นการเตรียมความพร้อมและรู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูสื่อนักเรียนยกตัวอย่างภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่นักเรียนรู้จักคนละ ๑ ตัวอย่าง (Obj.๑) ๒. ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยว่ามีหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น โดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ๓. ครูแจกใบงาน เรื่อง กรณีตัวอย่างภัยพิบัติในประเทศไทย โดยให้นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติในใบงาน และวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในประเทศไทยโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (Obj.๒) ๔. ครูสื่อนักเรียนเฉลยคำตอบในใบงาน โดยมีครูและนักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติในประเทศไทย (ช่วยให้รู้เท่าทันเหตุการณ์และปฏิบัติตนเมื่อเกิดภัยพิบัติได้อย่างถูกต้อง) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	การตอบคำถาม	คำถาม	ยกตัวอย่างภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จากกรณีตัวอย่างสามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในประเทศไทย	การตอบคำถามในใบงาน	ใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย	จากกรณีตัวอย่างสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในประเทศไทยได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย

คำสั่ง : จากกรณีตัวอย่างให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ภาพถ้ำหลวงล่าสุด น้ำท่วมถึงหน้าปากถ้ำ จนท.เข้าไปเก็บอุปกรณ์ไม่ได้

ซ้ำอีกนึกก็ต้องจมมิดถ้ำ จนท.เผยภาพล่าสุด ถ้ำหลวง มีน้ำท่วมเต็มจนถึงหน้าปากถ้ำ แคมภายในมืดมิดไร้แสงสว่าง ทำให้ จนท.ไม่สามารถขุดเครื่องมือออกมาได้ ต้องปล่อยจมอยู่กับน้ำ

เมื่อช่วงก่อนเที่ยงของวันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ ปภ. ถ่ายภาพล่าสุดที่หน้าถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน อ.แม่สาย จ.เชียงราย ไว้ในระหว่างที่ถ้ำถูกปิดห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปอย่างเด็ดขาด ในภาพพบว่าสภาพภายในถ้ำมีน้ำท่วมสูงขึ้นมาเป็นจำนวนมาก และภายในถ้ำถูกตัดไฟไปหมดแล้ว จนมองไม่เห็นอะไร และภายในถ้ำยังมีเครื่องสูบน้ำและท่อสูบน้ำของ ปภ. และอุปกรณ์กู้ภัยแช่น้ำท่วมขังอยู่ในถ้ำจำนวนมากหลายเครื่องที่ไม่สามารถนำออกมาได้

ด้านนายคมสันต์ สุวรรณอำภา ผู้อำนวยการศูนย์เขต ๑๐ ลำปาง เผยว่า ภายในถ้ำมีสายท่อของ ปภ. ติดอยู่ในถ้ำเสียหายมูลค่า ๕.๔ ล้านบาท เพราะท่อดังกล่าวสั่งนำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์ และยังมีเครื่องสูบน้ำของ กทม. อีกหลายตัวเท่าที่ทาง จนท.กทม. จะเข้ามาซักลากเครื่องสูบน้ำออกในวันพรุ่งนี้ ซึ่งไม่ทราบว่าจะทำได้หรือไม่

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1334482>

๑. ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

๒. สาเหตุของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ผลกระทบของภัยพิบัติ

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน เรื่อง ภัยพิบัติในประเทศไทย

คำสั่ง : จากกรณีตัวอย่างให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ภาพถ้ำหลวงลำสุต น้ำท่วมถึงหน้าปากถ้ำ จนท.เข้าไปเก็บอุปกรณ์ไม่ได้

ซ้ำอีกนิดก็ต้องจมมิดถ้ำ จนท.เผยภาพล่าสุด ถ้ำหลวง มีน้ำท่วมเต็มจนถึงหน้าปากถ้ำ แคมภายในมืดมืดไร้แสงสว่าง ทำให้ จนท.ไม่สามารถขุดเครื่องมือออกมาได้ ต้องปล่อยจมอยู่กับน้ำ

เมื่อช่วงก่อนเที่ยงของวันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๖๑เจ้าหน้าที่ ปภ. ถ่ายภาพล่าสุดที่หน้าถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน อ.แม่สาย จ.เชียงราย ไว้ในระหว่างที่ถ้ำถูกปิดห้ามบุคคลภายนอกเข้าไปอย่างเด็ดขาด ในภาพพบว่าสภาพภายในถ้ำมีน้ำท่วมสูงขึ้นมาเป็นจำนวนมาก และภายในถ้ำถูกตัดไฟไปหมดแล้ว จนมองไม่เห็นอะไร และภายในถ้ำยังมีเครื่องสูบน้ำและท่อสูบน้ำของ ปภ. และอุปกรณ์กู้ภัยแช่น้ำท่วมซึ่งอยู่ภายในถ้ำจำนวนหลายเครื่องที่ไม่สามารถนำออกมาได้

ด้านนายคมสันต์ สุวรรณอำภา ผู้อำนวยการศูนย์เขต ๑๐ ลำปาง เผยว่า ภายในถ้ำมีสายท่อของ ปภ.ติดอยู่ในถ้ำเสียหายมูลค่า ๕.๔ ล้านบาท เพราะท่อดังกล่าวส่งน้ำเข้าจากประเทศเนเธอร์แลนด์ และยังมีเครื่องสูบน้ำของ กทม.อีกหลายตัวเท่าที่ทาง จนท.กทม. จะเข้ามาซักลากเครื่องสูบน้ำออกในวันพรุ่งนี้ ซึ่งไม่ทราบว่าจะทำได้หรือไม่

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1334482>

๑. ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ภัยพิบัติน้ำท่วม

๒. สาเหตุของภัยพิบัติ

ฝนที่ตกมาอย่างหนัก ฤดูฝนที่มาก่อนฤดูกาล ส่งผลให้มีปริมาณน้ำฝนที่มากจนเกิดการท่วมของบริเวณภายในถ้ำ

๓. ผลกระทบของภัยพิบัติ

มีนักท่องเที่ยวติดภายในถ้ำ พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีป	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนว่า “ปัจจุบันปัญหาวิกฤตการณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงมากซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อทุกประเทศบนโลกใบนี้ นักเรียนคิดว่าวิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาเหล่านี้คือวิธีใด” <i>(ทุกประเทศต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหาด้วยการสร้างข้อตกลงระหว่างประเทศ และต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด ให้สำนึกอยู่เสมอว่าเป็นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม)</i> ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบาย เรื่อง ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้โปรแกรม PowerPoint ๒. จากนั้นครูให้นักเรียนเล่นเกม “ร่วมมือ ร่วมใจ รักษ์สิ่งแวดล้อม” ดังนี้ ๒.๑ ครูจะหยิบคำใบ้เกี่ยวกับจุดเด่นของความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ทีละ ๑ ใบ ๒.๒ ให้นักเรียนจับคู่คำใบ้กับองค์ความรู้ความร่วมมือให้ถูกต้อง (ข้อละ ๑ คะแนน) นักเรียนคนใดทำคะแนนได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ <i>(Obj.๑)</i>	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. เกม “ร่วมมือ ร่วมใจ รักษ์สิ่งแวดล้อม” ๒. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ ๓. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ลงในใบงาน เรื่อง บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๓. นักเรียนวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนียลงในใบงานที่ครูแจกให้ (Obj.๒) ๔. ครูสุ่มนักเรียนเฉลยคำตอบในใบงาน โดยครูและนักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูใช้คำถามเพื่อสรุปความคิดรวบยอด ดังนี้ ๑.๑ องค์กรความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจะประสบความสำเร็จได้ต้องทำอะไร (อาศัยความร่วมมือของแต่ละประเทศอย่างจริงจัง) ๑.๒ มนุษย์จะร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนได้ต้องทำอะไร(มนุษย์ต้องเข้าใจในระบบของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต) (Obj.๓)	ล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกวัตถุประสงค์ของความ ร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกวัตถุประสงค์ของความ ร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ของความร่วมมือทางด้าน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ ถูกต้อง	การตอบคำถามในใบ งาน	ใบงาน เรื่อง บทบาท หน้าที่ของความ ร่วมมือทางด้าน สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย	วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของ ความร่วมมือทางด้าน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนียได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการ ร่วมมือกันทางด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ความสำคัญของ การร่วมมือกันทางด้าน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

คำสั่ง : ให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียให้ถูกต้อง

๑. อนุสัญญาไซเตส (CITES)

บทบาทหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. อนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention)

บทบาทหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. อนุสัญญาเวียนนา (Vienna Convention) และพิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol)

บทบาทหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

๔. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol)

บทบาทหน้าที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงาน เรื่อง บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

คำสั่ง : ให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของความร่วมมือทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียให้ถูกต้อง

๑. อนุสัญญาไซเตส (CITES)

บทบาทหน้าที่

อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ป้องกันการค้าพืช สัตว์คุ้มครอง เพื่อนำไปสู่การจัดการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

๒. อนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention)

บทบาทหน้าที่

การอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และยับยั้งการสูญหายของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลกซึ่งจะต้องมีการจัดการเพื่อใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด

๓. อนุสัญญาเวียนนา (Vienna Convention) และพิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol)

บทบาทหน้าที่

ควบคุมการผลิต การใช้ การจำกัด การลด หรือยกเลิกการใช้สารเคมีที่ทำลายโอโซนในชั้นบรรยากาศสตราโตสเฟียร์ เป็นข้อตกลงที่ต่อเนื่องจากอนุสัญญาเวียนนา

๔. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol)

บทบาทหน้าที่

รักษาระดับความหนาแน่นของก๊าซเรือนกระจกที่สะสมอยู่ในบรรยากาศให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อโลก โดยจะต้องดำเนินการให้อยู่ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้ระบบนิเวศน์มีเวลาเพียงพอในการปรับตัว และให้เกิดความแน่ใจว่าการผลิตอาหาร ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจจะไม่ถูกระทบกระเทือน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน ขอบเขตเนื้อหา แนวทางการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถแสดงวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ “เผยภาพวินาทีแผ่นดินไหวที่เนปาล-ทิเบต” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=HSjUOKUUPhw ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ จากวิดีโอทัศน์ที่นักเรียนดูเป็นภัยพิบัติอะไร (แผ่นดินไหว) ๒.๒ นักเรียนคิดว่า “การเตรียมพร้อมในการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นมีความสำคัญอย่างไร” (ช่วยให้ทรัพย์สินและชีวิตมีความปลอดภัยมากขึ้น) ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายแนวทางการจัดการภัยพิบัติ โดยใช้โปรแกรม PowerPoint	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ “เผยภาพวินาทีแผ่นดินไหวที่เนปาล-ทิเบต” ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติ ๓. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน แสดงวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียและแนวทางการจัดการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการจัดการภัยพิบัติ โดยตั้งคำถามว่า “เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น นักเรียนจะมีแนวทางในการจัดการอย่างไร” <i>(ก่อนเกิดภัยพิบัติ มีการเตรียมความพร้อม และการป้องกัน ในขณะเกิดภัยพิบัติ ปฏิบัติตนตามหลักการอย่างมีสติ หลังเกิดภัยพิบัติ ตรวจสอบความเสียหาย พื้นฟูพื้นที่และจิตใจ)</i> (Obj.๑) ๓. ครูกำหนดสถานการณ์จำลอง เรื่อง แผ่นดินไหว โดยให้นักเรียนช่วยกัน แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการปฏิบัติตน หลังจากนั้นสรุปเป็นความคิดรวบยอดของห้องเรียนถึงแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเป็นขั้นตอน ลงในสมุดประจำวิชา ๔. นักเรียนแสดงวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิด แผ่นดินไหว <i>(Obj.๒)</i> ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติ โดยครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติมีความสำคัญหรือไม่ <i>(สำคัญ)</i> (Obj.๓) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติมีความสำคัญอย่างไร <i>(ช่วยให้เราปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น)</i> (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกแนวทางการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ถูกต้อง	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกแนวทางการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย โอเชียเนียได้อย่างเหมาะสม
ด้านทักษะ/กระบวนการ แสดงวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	แสดงวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว	แบบประเมินวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว	ผ่านเกณฑ์การประเมินวิธีการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองกรณีเกิดแผ่นดินไหว ในระดับดี
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ การศึกษาและทำความเข้าใจทรัพยากรที่มีจำกัดกับความต้องการที่ไม่มีจำกัด มีผลต่อการตัดสินใจในการบริโภคของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

๒) ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการที่ไม่มีจำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การวิเคราะห์หลักการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ความต้องการที่ไม่มีจำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส

เจตคติ

๑) เห็นคุณค่าและความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แตงนิทานที่สะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ โดยให้มีปัญหาความขาดแคลน การตัดสินใจเลือก และการเกิดค่าเสียโอกาส

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : แตงนิทานที่สะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ โดยให้มีปัญหาความขาดแคลน การตัดสินใจเลือก และการเกิดค่าเสียโอกาส

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การค้นหาและรวบรวมข้อมูล	ใช้ข้อมูลคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์อย่างน้อย ๓ ข้อ ในการค้นหาและรวบรวมข้อมูลในนิทานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์	ใช้ข้อมูลคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์อย่างน้อย ๒ ข้อ ในการค้นหาและรวบรวมข้อมูลในนิทานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์	ใช้ข้อมูลคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์อย่างน้อย ๑ ข้อ ในการค้นหาและรวบรวมข้อมูลในนิทานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์	ไม่มีการใช้ข้อมูลคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ในการค้นหาและรวบรวมข้อมูลในนิทานที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์
๒. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้คำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ในการสะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องและครอบคลุมทั้ง ๓ ประเด็น	ใช้คำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ในการสะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องและครอบคลุมทั้ง ๒ ประเด็น	ใช้คำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ในการสะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องและครอบคลุมทั้ง ๑ ประเด็น	ไม่สามารถใช้คำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ในการสะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ได้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๓. การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา	นำเสนอניתานได้อย่างมีความสนุกน่าสนใจเหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอมีความถูกต้องทั้งหมด	นำเสนอניתานได้อย่างมีความสนุกน่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอส่วนใหญ่มีความถูกต้อง	นำเสนอניתานได้อย่างมีความสนุกน่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอแต่ข้อมูลที่น่าเสนอผิดเป็นส่วนใหญ่	นำเสนอניתานได้อย่างมีความสนุกน่าสนใจเหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๙ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง อ้อ ! เศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและ ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและความสำคัญของวิชา เศรษฐศาสตร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของวิชา เศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของวิชา เศรษฐศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของวิชา เศรษฐศาสตร์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่าง สมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น จำนวน ๑๐ ข้อ (๕ นาที) ๒. จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์และถามนักเรียนว่า เศรษฐศาสตร์คืออะไร จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนนิยามความหมายของคำ ว่า เศรษฐศาสตร์ ตามความเข้าใจของนักเรียน ที่มา : https://www.flickr.com/photos/pictures-of-money/17121923990	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ ๒. เกม “ต่อคำ เติมความหมาย” ๓. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ และขอบเขตของวิชาเศรษฐ- ศาสตร์ ๔. แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วย การเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น จำนวน ๑๐ ข้อ ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น จำนวน ๑๐ ข้อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง อ้อ ! เศรษฐศาสตร์ รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ที่มา : http://sakomg1.blogspot.com/2016/06/blog-post_14.html ที่มา : https://www.bbc.com/food/recipes/treacletart_92048 ๓. ครูถามนักเรียนต่อว่า ตั้งแต่ต้นนอนจนถึงตอนนี้ นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาเศรษฐศาสตร์อะไรบ้าง (แนวคำตอบ : จ่ายค่ารถประจำทาง ซื้ออาหารในโรงอาหาร ซื้ออุปกรณ์การเรียน ออมเงินกับหน่วยออมทรัพย์ ของโรงเรียน ฯลฯ)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง อ้อ ! เศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนดูคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมกล่าวว่า “วิชาเศรษฐศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับ Keyword เหล่านี้ ถ้านักเรียนสามารถเรียงเรียงคำเหล่านี้ได้ถูกต้อง นักเรียนก็จะสามารถทำความเข้าใจวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ คำตอบของเราอยู่ในบทเรียนวันนี้ที่มีชื่อว่า อ้อ ! เศรษฐศาสตร์” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ต่อคำ เติมความหมาย” ให้ส่งตัวแทนออกมาเติมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ บนกระดานให้ถูกต้อง โดยบนกระดานจะมีป้ายคำศัพท์ดังต่อไปนี้อยู่ คำที่เติมใหม่ต้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับคำที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์ (Obj. ๑) ทรัพยากรจำกัด ความต้องการไม่สิ้นสุด จัดสรร การตัดสินใจ/ การเลือก ประโยชน์สูงสุด	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง อ้อ ! เศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. นักเรียนสรุปความหมายของคำว่า เศรษฐศาสตร์ลงในสมุดประจำวิชา (เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการอันไม่สิ้นสุดของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด) ๓. ครูอธิบายความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์โดยใช้โปรแกรม Power Point ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูใช้คำถามสรุปบทเรียนโดยกล่าวว่า “เราเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ไปเพื่ออะไร” (เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาที่ศึกษาถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการที่ไม่สิ้นสุดของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น วิชาเศรษฐศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่เราควรจะได้ศึกษาเพื่อให้รู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม) (Obj.๒, ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของวิชา เศรษฐศาสตร์	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : ตอบความหมายของ วิชาเศรษฐศาสตร์ชัดเจน ทุกประเด็น พอใช้ : ตอบความหมาย ของวิชาเศรษฐศาสตร์ ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : ตอบความ หมายของวิชาเศรษฐ- ศาสตร์ไม่ถูกต้องและ และให้เหตุผลไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ อธิบายความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์ในแต่ละระดับ ได้	การตอบคำถาม	การตอบคำถาม	ดี : อธิบายความสำคัญ ของเศรษฐศาสตร์ใน แต่ละระดับได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายความ สำคัญของเศรษฐศาสตร์ ในแต่ละระดับได้ชัดเจน เพียงบางประเด็น ปรับปรุง : อธิบายความ สำคัญของเศรษฐศาสตร์ ในแต่ละระดับได้ไม่ ถูกต้องและและให้ เหตุผลไม่ชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ความสำคัญในหลักการสำคัญของเศรษฐศาสตร์ และสามารถยกตัวอย่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : เห็นความสำคัญในหลักการสำคัญของเศรษฐศาสตร์ และสามารถยกตัวอย่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : เห็นความสำคัญในหลักการสำคัญของเศรษฐศาสตร์ และสามารถยกตัวอย่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : เห็นความสำคัญในหลักการสำคัญของเศรษฐศาสตร์ และสามารถยกตัวอย่างการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันไม่ถูกต้องและให้เหตุผลไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. บิดาแห่งวิชาเศรษฐศาสตร์คือใคร

- ก. อาริสโตเติล ข. อדםสมิท
ค. มาร์โค โปโล ง. จอห์น ล็อก

๒. ข้อความใดให้ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์ถูกต้องที่สุด

- ก. วิชาที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าและบริการ
ข. วิชาที่เกี่ยวกับการสนองตอบต่อความต้องการของสมาชิกในสังคม
ค. วิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเมือง
ง. วิชาที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

๓. การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค พฤติกรรมของผู้ผลิต จัดอยู่ในขอบข่ายสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในข้อใด

- ก. เศรษฐศาสตร์ระดับประเทศ
ข. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
ค. เศรษฐศาสตร์จุลภาค
ง. เศรษฐศาสตร์มหภาค

๔. ข้อใดไม่ใช่ ทุนตามความหมายของทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์

- ก. เครื่องจักร ข. โรงงาน
ค. เงินตรา ง. อุปกรณ์การผลิต

๕. ผู้ที่รวบรวมปัจจัยการผลิตคือใคร

- ก. ผู้ผลิต ข. ผู้ประกอบการ
ค. ผู้บริโภค ง. ผู้ใช้แรงงาน

๖. การจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัดไม่สอดคล้องกับความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ จะทำให้เกิดอะไรขึ้น

- ก. การขาดทุน ข. ความขาดแคลน
ค. สินค้าล้นตลาด ง. การกักตุนผลผลิต

๗. นายดำมีเวลาว่างช่วงเย็นเหลือพอที่จะทำงานบ้าน แต่เมื่อเพื่อนมาชวนไปเล่นกีฬา เขาจึงเลือกที่จะไปกับเพื่อน จะเกิดอะไรขึ้นถ้าคิดในทางเศรษฐศาสตร์

- ก. ค่าเสียโอกาส ข. ค่าสูญเสียเปล่า
ค. การใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ง. การเสียประโยชน์

๘. ข้อความใดตรงกับความหมายของการบริโภคในทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด

- ก. การซื้อสินค้ามาใช้ในครัวเรือน
ข. การรับประทานอาหารให้เพียงพอกับความต้องการ
ค. การรับฟังข่าวสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และโทรทัศน์
ง. การใช้สินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์

๙. ข้อความใดแสดงถึงลักษณะของการบริโภคแบบยั่งยืน

- ก. เอกใช้ถุงผ้าเวลาไปซื้อของ
ข. ณัฐเปิดไฟไว้รอบบ้านในเวลากลางคืน
ค. กรเปิดน้ำรดต้นไม้ทุกเช้าเย็นแม้จะมีฝนตก
ง. พัทเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือบ่อย ๆ เพื่อความทันสมัย

๑๐. ข้อใดไม่ใช่หลักการบริโภคที่ดี

- ก. สุดาซื้ออาหารมารับประทานพออิ่ม
ข. ปราณีซื้อเสื้อกันหนาวตัวใหม่ในฤดูหนาวนี้
ค. มณีวัลย์ซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นใหม่ที่มีโฆษณาว่ามีความทันสมัยสูง
ง. กรรณิการ์นำข้าวที่เหลือมาทำเป็นข้าวต้มไว้รับประทานเป็นอาหารว่าง

เฉลย

๑. ป ๒. ง ๓. ค. ๔. ค ๕. ป ๖. ป ๗. ก ๘. ง ๙. ก ๑๐. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหา เศรษฐศาสตร์มีความสำคัญทั้งในระดับบุคคลและครัวเรือน ระดับผู้ผลิต และระดับประเทศ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของเศรษฐศาสตร์ในแต่ละระดับได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ในแต่ละระดับได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของเศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิตได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า เศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับใครบ้าง (ตนเอง, ครอบครัว, ชุมชน, ประเทศ) ๒. จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ ๒ ภาพ และให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ที่มา : http://bit.ly/2LGdJMU	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพตลาดสด ๒. ภาพตลาดหุ้น ๓. นิทานเรื่อง ส้ม ๙ ผล ภาระงาน/ชิ้นงาน สรุปนิทานเรื่อง ส้ม ๙ ผล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ที่มา : http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/822512 ๒.๑ ภาพนี้คือภาพอะไร (ตลาดสด, ตลาดหุ้น) ๒.๒ การทำกิจกรรมในภาพนี้ส่งผลอย่างไรกับเศรษฐกิจในประเทศ (ตลาดสดมีการจับจ่ายใช้สอยเพื่อให้เศรษฐกิจดี เป็นการหมุนเวียนรายได้, ตลาดหุ้นเป็นการลงทุนของนักลงทุนเพื่อนำเงินไปบริหารจัดการธุรกิจให้ดำเนินต่อ) ๓. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า กิจกรรมต่าง ๆ ในภาพนั้นแสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทางด้านเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือนระดับผู้ผลิต และระดับประเทศ ซึ่งส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์และขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์โดยใช้โปรแกรม PowerPoint (<i>ความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ ๓ ระดับคือ ระดับบุคคลและครัวเรือน ระดับผู้ผลิต และระดับประเทศ/ขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์ ๒ ประเภทคือ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค</i>) ๒. จากนั้นครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า เศรษฐศาสตร์ระดับบุคคลและครัวเรือน ระดับผู้ผลิต และระดับประเทศ มีหน้าที่อย่างไร จากนั้นสรุปลงสมุดประจำวิชา (<i>Obj.๑</i>) (<i>ในฐานะผู้บริโภค รู้จักเลือกสินค้าและบริการให้สัมพันธ์กับรายได้ ได้รับความพอใจสูงสุดในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการ เกิดการรอบคอบในการใช้จ่าย รู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินในฐานะผู้ผลิต เลือกใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด (กำไร) ตัดสินใจใช้ปัจจัยการผลิตที่มีต้นทุนต่ำและได้ผลกำไรสูงสุด ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์มาแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในฐานะผู้บริหารประเทศ (รัฐบาล) ใช้ในการวางแผนนโยบายเศรษฐกิจของชาติ จัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม รักษาผลประโยชน์ของชาติทางด้านการค้าการลงทุน</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอ่านนิทานเรื่อง ส้ม ๙ ผลให้นักเรียนฟังพร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ๓.๑ ถ้านักเรียนเป็นหนึ่งในคนที่ได้รับส้ม นักเรียนจะนำส้มผลนั้นไปทำอะไร (ตามความคิดของนักเรียน) ๓.๒ นักเรียนได้รับความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้างจากนิทานเรื่องนี้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างไรบ้าง (การตัดสินใจในการเลือกใช้ทรัพยากรมีความสำคัญมาก ดังจะเห็นได้จาก ส้ม ทั้ง ๙ ผลมีลักษณะเหมือนกัน ราคาโดยเฉลี่ยแล้วผลละ ๕ บาทเหมือนกัน อาจจะเป็นพันธุ์เดียวกัน ต้นเดียวกันอยู่กิ่งก้านเดียวกันหรืออาจจะอยู่ช่อเดียวกันด้วยซ้ำไป แต่ทำไมมูลค่าของส้มแต่ละผลถึงต่างกัน มันเป็นเพราะการเลือกกำหนดมูลค่าของทรัพยากรนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุดนั่นเอง) (Obj.๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูใช้คำถามสรุปบทเรียนโดยกล่าวว่า “การเศรษฐศาสตร์แต่ละระดับมีความสำคัญอย่างไรกับระบบเศรษฐกิจ” (ในฐานะนักเรียน : มีความรู้ที่จะนำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ทั้งของตนเองและประเทศชาติ ในฐานะผู้ผลิตนำความรู้จากวิชาเศรษฐศาสตร์ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิเคราะห์ คาดการณ์แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจได้ ซึ่งจะทำให้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	หน่วยงานทั้งของภาครัฐกิจและภาครัฐ สามารถนำข้อเสนอแนะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ในฐานะรัฐบาล : การได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ทาง เศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง สามารถที่จะนำไปประกอบในการกำหนดเป้าหมาย แผนงานการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมมีการเจริญเติบโตอย่าง ยั่งยืนและมั่นคง) (Obj.๒)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกหน้าที่ของเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : บอกหน้าที่ของเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้ชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : บอกหน้าที่ของเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : บอกหน้าที่ของเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้ไม่ถูกต้องและให้เหตุผลไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้อย่างมีเหตุผล	การตอบคำถาม การอ่านนิทานเรื่อง สัม ๙ ผล	การตอบคำถาม นิทานเรื่อง สัม ๙ ผล	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้อย่างมีเหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์ความสำคัญเศรษฐกิจศาสตร์ในแต่ละระดับได้อย่างมีเหตุผลไม่ถูกต้องและให้เหตุผลไม่ชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความ สำคัญเศรษฐกิจศาสตร์กับการ ดำรงชีวิตได้อย่างสมเหตุสมผล	การตอบคำถาม การอ่านนิทานเรื่อง สัม ๙ ผล	คำถาม นิทานเรื่อง สัม ๙ ผล	ดี : นักเรียนสามารถสะท้อน ความสำคัญเศรษฐกิจศาสตร์ กับการดำรงชีวิตได้อย่าง สมเหตุสมผลชัดเจนทุก ประเด็น พอใช้ : นักเรียนสามารถ สะท้อนความสำคัญเศรษฐกิจ- ศาสตร์กับการดำรงชีวิตได้ อย่างสมเหตุสมผลเพียงบาง ประเด็น ปรับปรุง : นักเรียนสามารถ สะท้อนความสำคัญเศรษฐกิจ- ศาสตร์กับการดำรงชีวิตได้ อย่างสมเหตุสมผลไม่ถูกต้อง และให้เหตุผลไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

สั้ม ๙ ผล

วันหนึ่งมีผู้ใจดีซื้อส้มชั้นดีคัดพิเศษ ๙ ลูก ราคา ๔๕ บาท แล้วจากนั้นก็แจกให้กับคนกลุ่มหนึ่ง.....

สั้มผลแรก : อยู่กับขอทาน ขอทานผู้นั้นแกะทานแค่ครึ่งหนึ่ง แล้วอีกครึ่งหนึ่งก็ขว้างทิ้งไปอย่างไม่แยแส แล้วก็บ่นว่า “ทุเรศจัง ... ให้มาได้แค่สั้มผลเดียว”

สั้มผลที่สอง : อยู่กับลูกของผู้ใจดี ลูกของผู้ใจดีนั้นก็แกะทานทันที เมื่อทานหมดผลแล้ว ก็พูดว่า ... “สั้มนี้อร่อยดีนะ”

สั้มผลที่สาม : อยู่กับแม่ของผู้ใจดี แม่ของผู้ใจดีนี้ นำสั้มที่ได้ไปคั้นเป็นน้ำสั้มแล้วแช่ตู้เย็นไว้ เมื่อกระหาย จึงนำมาดื่ม “แหม น้ำสั้มนี้ชื่นใจดีจริง”

สั้มผลที่สี่ : อยู่กับร้านขายของชำ เจ้าของร้านขายของชำก็นำสั้มผลนี้ ไปคั้นเป็นน้ำสั้ม เหยาะเกลือนิด เติมน้ำตาลน้อย ประดูได้ที่แล้วก็นำไปใส่แก้ว แช่ไว้ในตู้แช่ เมื่อมีคนเดินผ่านมาเปิดตู้แช่ แล้วหยิบน้ำสั้มแก้วนั้นมาทาน เมื่อทานเสร็จ ก็นำแก้วเปล่าที่วางไว้ที่ตู้แช่ ... “เท่าไรครับ” “๑๐ บาท ครับ”

สั้มผลที่ห้า : อยู่กับพ่อค่าน้ำผลไม้ พ่อค่าน้ำผลไม้ก็นำสั้มผลนี้ ไปคั้นเป็นน้ำสั้ม เหยาะเกลือนิด เติมน้ำตาลน้อย ประดูได้ที่แล้วก็นำไปใส่ขวดพลาสติก แช่ไว้ในตู้แช่แข็งบนรถเข็น แล้วเดินเข็นจำหน่ายไปเรื่อย ๆ มีคนหนึ่งเดินสวนมา เรียกให้หยุดเสร็จแล้วก็เปิดตู้แช่แข็ง ก็ซื้อน้ำสั้มขวดนั้น คนขายหยิบน้ำสั้มขวดนั้น เปิดหยิบหลอดพลาสติกเสียบให้ หนึ่งหลอดแล้วส่งให้คนนั้น ... “เท่าไรครับ” “๒๐ บาท ครับ” และคนนั้นก็ถือขวดพลาสติกบรรจุน้ำสั้มนั้นเดินจากไป

สั้มผลที่หก : อยู่กับร้านอาหารแห่งหนึ่งบนห้างสรรพสินค้าชั้นน่านลาดพร้าว เจ้าของร้านอาหารแห่งนี้ก็นำสั้มผลนี้ไปคั้นเป็นน้ำสั้ม เหยาะเกลือนิด เติมน้ำตาลน้อย ประดูได้ที่แล้วก็นำไปใส่แก้วแล้วแช่ไว้ในตู้เย็น วันนั้นมีหนุ่มสาวคู่หนึ่งเดินเข้ามาเจ้าของร้านจึงเชิญ และหาที่นั่งให้

ฝ่ายหญิง ... “น้ำสั้มแก้วหนึ่งค่ะ”

ฝ่ายชาย ... “กาแฟร้อนครับ”

เจ้าของร้านจึงนำน้ำสั้มที่คั้นไว้นำมาใส่แก้วใบใหม่ แก้วใบนี้มีลักษณะทรงสูง รอบ ๆ แก้ว มีรูปหัวใจ ดวงเล็ก ๆ น่ารัก สีแดงติดอยู่ ภายในแก้วใบนั้นมีหลอดพลาสติกเสียบอยู่ ตรงปลายหลอดนั้นงอได้ แต่เจ้าของร้านไม่ได้มาเสิร์ฟเอง แต่มีเด็กเสิร์ฟใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว กระโปรงสีดำมาเสิร์ฟแทน เมื่อทานเสร็จ ... เช็กบิล ... น้ำสั้มแก้วนี้ราคา ๕๐ บาท

สั้มผลที่เจ็ด : อยู่กับภัตตาคารแห่งหนึ่งแถวริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ครั้งนี้สั้มผลนี้ถูกปรุงแต่งโดยบาร์เทนเดอร์มือหนึ่งของร้าน น้ำสั้มคั้นที่ได้นั้นถูกปรุงแต่งและเก็บรักษาไว้ในตู้แช่อย่างดี และในวันนั้น มีชายหญิงคู่หนึ่งเดินเข้าภัตตาคารนั้นมา และมีความประสงค์ที่จะลงเรือล่องแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อชมทิวทัศน์ในยามค่ำคืนด้วย ฝ่ายหญิง ... “น้ำสั้มคั้นแก้วหนึ่งค่ะ” และแล้วน้ำสั้มคั้นแก้วที่วางอยู่ตรงหน้าหญิงสาวผู้นั้น ถูกเสิร์ฟโดยบริกรในชุดประจำร้านที่เป็นเอกลักษณ์ของร้านนั้น แก้วที่ใช้เป็นทรงสูงมีก้านสำหรับจับ หลอดเป็นหลอดพลาสติกใสตรงปลายหลอดงอได้ สิ่งที่ได้โดดเด่นนั้นอยู่ตรงที่บริเวณขอบปากแก้วนั้น มีสั้มที่ถูกฝานเป็นวงกลมเสียบอยู่ เมื่อเรือจะเข้าเทียบฝั่ง สิ่งที่ได้ปรากฏในบิลนั้นคือ... ๑๐๐ บาท เป็นราคาของน้ำสั้มแก้วนี้ ...

สั้มผลที่แปด : อยู่กับคลับเฮาส์สุดหรูย่านปทุมธานี และเช่นเดียวกันสั้มผลนี้ไว้ถูกทำเป็นน้ำสั้มคั้นเหมือนกัน ถูกปรุงแต่งโดยบาร์เทนเดอร์มือหนึ่ง น้ำสั้มคั้นที่ได้นั้นถูกปรุงแต่ง และเก็บรักษาไว้ในตู้แช่อย่างดีเช่นเดียวกัน ในค่ำคืนนั้นมีงานราตรีของกลุ่มสาวไฮโซกลุ่มหนึ่ง และหนึ่งในนั้นก็สั่ง ... “น้ำสั้มคั้นหนึ่ง” ... น้ำสั้มคั้นแก้วนี้ถูกเสิร์ฟโดยบริกรหนุ่มหน้าตาดีคนหนึ่ง มาในชุดทักซิโดที่ตัดด้วยผ้าฝ้ายอย่างดี สิ่งที่อยู่บนฝ่ามือของบริกรหนุ่มคนนั้นคือ ถาดสีเงิน บนถาดนั้นมีแก้วน้ำสั้มคั้นตั้งอยู่ แก้วที่บรรจุน้ำสั้มคั้นใบนี้ เป็นแก้วคริสตัลทรงสูงเจียรไนอย่างดี เป็นแก้วที่สั่งทำเป็นพิเศษตรงขอบปากแก้ว มีสั้มกลีบหนึ่งที่ถูกแกะสลักเป็นรูปนกตัวหนึ่งเกาะ (เสียบ) อยู่ที่ปากแก้วนั้น หลอดที่ใช้เป็นหลอดแก้วใส บนถาดใบนั้นที่มาร่วมแก้วคริสตัล มีสลิปบัตรสมาชิกคลับเฮาส์แนบมาด้วย ... ๓๐๐ บาท ... ก่อนที่หญิงผู้นั้นจะจดปากกาเขียนลงไป

สัมผลที่เก่า : เข้าไปอยู่ในส่วนครัวของโรงแรมชื่อดังติดอันดับโลกที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เวลาเช้าอันสดใส สามิ-ภรรยาชาวต่างประเทศคู่หนึ่งที่เข้ามาฮันนีมูนในประเทศไทยคล้องแขนกันเดินเข้ามาในภัตตาคารของโรงแรม เมื่อนั่งเรียบร้อยแล้วและชื่นชมวิวริมแม่น้ำ ชายหนุ่มผู้เป็นสามีสั่งแก่บริการที่แต่งชุดราชนิพแฒนว่า

“Coffee please” หญิงสาวสั่ง “Orange juice please” บริการโคงให้เธออย่างงดงาม น้ำส้มถูกเสิร์ฟมาในแก้วเจียรระไนที่ออกแบบอย่างเป็นเอกลักษณ์ของโรงแรมที่สั่งทำมาเป็นพิเศษ หลอดทำด้วยแก้วแบบงอเพื่อเข้าชุดกับแก้ว เมื่อทานอาหารเสร็จ ชายหนุ่มเรียกให้เก็บเงิน ยอดเงินค่าน้ำส้มใบสลีปของโรงแรม ๕๐๐ บาท

<http://www.bp.or.th/webboard/index.php?topic=12581.0;wap2>

ข้อคิดจากนิทาน : ส้มเหมือนกัน ราคาโดยเฉลี่ยแล้วผลละ ๕ บาทเหมือนกัน อาจจะเป็นพันธุ์เดียวกัน ต้นเดียวกัน อยู่กึ่งกันเดียวกัน หรืออาจจะอยู่ช่อเดียวกันด้วยซ้ำไป แต่ทำไมมูลค่าของส้มถึงต่างกันมากมาย หรือว่าเป็นเพราะเวลาและสถานที่ต่างกัน ? นักเรียนคิดว่า นิทานเรื่องนี้สอนให้นักเรียนเข้าใจวิชาเศรษฐศาสตร์ได้อย่างไรบ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหา ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถบอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถจำแนกเหตุการณ์ระหว่างเศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาคได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้ ๑.๑ ภาพการซื้อเสื้อผ้าในห้างสรรพสินค้า ที่มา : https://www.dek-d.com/board/view/3694834/ ๑.๒ ภาพการขนส่งสินค้าทางเรือสินค้า ที่มา : http://bit.ly/2Oid06u	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการซื้อเสื้อผ้าในห้างสรรพสินค้า ๒. ภาพการขนส่งสินค้าทางเรือสินค้า ๓. บัตรคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน การตอบคำถามเกี่ยวกับขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ ลงในใบงานเรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	แล้วตั้งคำถามสนทนากับนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๓ นักเรียนคิดว่าภาพการค้าขายทั้ง ๒ ภาพมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ : <i>แตกต่างกัน ภาพแรกเป็นสินค้าที่เราเลือกซื้อได้ในชีวิตประจำวัน ภาพที่สองเป็นการค้าระดับประเทศ</i>) จากคำตอบครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔-๖ คน ศึกษาหนังสือเรียนเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ๑.๑ ขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ ๑.๒ เป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ หลังจากนั้น ให้แต่ละกลุ่มร่วมสรุปลงใบงาน ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ฉันอยู่ส่วนไหน” โดยครูมีข้อความเหตุการณ์จากบัตรคำมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้นักเรียนร่วมกันจำแนกว่า เหตุการณ์ที่ครูให้มานั้นเป็นเศรษฐศาสตร์จุลภาคหรือเศรษฐศาสตร์มหภาค (<i>obj.m</i>) จากนั้นครูถามนักเรียนโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจแบบใด (เป็นการศึกษาในส่วนบุคคลหรือองค์ธุรกิจหน่วยใดหน่วยหนึ่ง เช่น ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค พฤติกรรมของผู้ผลิต) ๒.๒ เศรษฐศาสตร์มหภาค เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจแบบใด (เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจทั้งระบบในระดับส่วนรวมของประเทศ เช่น รายได้ประชาชาติ ปริมาณเงิน การลงทุน การค้าระหว่างประเทศ การคลัง เป็นต้น) (obj.๑) ๒.๓ เป้าหมายทางเศรษฐศาสตร์ประกอบด้วยอะไรบ้าง (๑. เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมด้านเศรษฐกิจของมนุษย์ เช่น ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคในการเลือกซื้อสินค้า ๒. เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหาและผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น กรณีไข้ไก่มีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ๓. เพื่อทำความเข้าใจนโยบายทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล) (obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ ครูถามนักเรียนโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ การศึกษาเรื่องเศรษฐศาสตร์จุลภาคกับเศรษฐศาสตร์มหภาคส่งผลอย่างไรต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน (Obj.๔) (เศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจระดับย่อยที่เราพบในชีวิตประจำวัน เช่น ราคาของสินค้า ส่วนเศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจระดับส่วนรวม เช่น การเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อ เมื่อเรารู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะทำให้เราสามารถรับมือปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	การตอบคำถาม ใบงานขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	คำถาม ใบงานขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	ดี : อธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จากการตอบคำถามและการทำใบงานชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จากการตอบคำถามและการทำใบงานชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : อธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ จากการตอบคำถามและการทำใบงานไม่ชัดเจน
๒. บอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	การตอบคำถาม ใบงานขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	คำถาม ใบงานขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์	ดี : บอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จากการตอบคำถามและการทำใบงานชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : บอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จากการตอบคำถามและการทำใบงานชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : บอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ จากการตอบคำถามและการทำใบงานไม่ชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกเหตุการณ์ระหว่าง เศรษฐศาสตร์จุลภาคและ เศรษฐศาสตร์มหภาค	จำแนกเหตุการณ์ ระหว่างเศรษฐศาสตร์ จุลภาคและเศรษฐ- ศาสตร์มหภาค	กิจกรรม “ฉันอยู่ส่วน ไหน”	จำแนกเหตุการณ์ระหว่าง เศรษฐศาสตร์จุลภาคและ เศรษฐศาสตร์มหภาคได้ ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ สะท้อนความสำคัญของ วิชาเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อ ชีวิตประจำวัน	การตอบคำถาม	คำถาม	สะท้อนความสำคัญของวิชา เศรษฐศาสตร์ที่มีต่อชีวิต ประจำวันได้อย่างสมเหตุ สมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ ๑ ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์
รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- จุดประสงค์**
๑. นักเรียนอธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้
 ๒. นักเรียนบอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้

๑. การศึกษาเศรษฐศาสตร์จุลภาคทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

.....

.....

๒. การศึกษาเศรษฐศาสตร์มหภาคทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

.....

.....

๓. การศึกษาเศรษฐศาสตร์จุลภาคกับเศรษฐศาสตร์มหภาคมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. เป้าหมายสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ มุ่งเน้นให้ความรู้เพื่อให้เกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ ๑ ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ขอบข่ายและเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์
รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- จุดประสงค์**
๑. นักเรียนอธิบายขอบข่ายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้
 ๒. นักเรียนบอกเป้าหมายของการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้

๑. เศรษฐศาสตร์จุลภาค คืออะไรและศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใด

(เศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นแขนงวิชาหนึ่งของวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งจะศึกษาหน่วยเศรษฐกิจขนาดเล็ก เช่น การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคว่าผู้บริโภคมีการตัดสินใจซื้อสินค้าอย่างไรเพื่อให้ตอบสนองความต้องการสูงสุด หรือศึกษาพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรของหน่วยผลิตอย่างไรเพื่อให้ได้ผลกำไรสูงสุด)

๒. เศรษฐศาสตร์มหภาค คืออะไรและศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใด

(เศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นแขนงวิชาหนึ่งของวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นเรื่องราวของเศรษฐกิจในระดับส่วนรวมของประเทศ ของภูมิภาค จนถึงระดับโลก เช่น การศึกษาเกี่ยวกับผลผลิตโดยรวมของประเทศ หรือรายได้ประชาชาติ การจ้างงาน ระดับราคา พฤติกรรมการใช้รายย่อยภาคบริโภคของครัวเรือน การนำเข้า ส่งออก ดุลการค้า เศรษฐศาสตร์มหภาค จะสนใจเศรษฐกิจในภาพรวม ตัวอย่างเช่น อุปทานมวลรวมและอุปสงค์มวลรวม การว่างงาน เงินเฟ้อ การเติบโตของเศรษฐกิจ นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง)

๓. การศึกษาเศรษฐศาสตร์จุลภาคกับเศรษฐศาสตร์มหภาคมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

(การศึกษาเศรษฐศาสตร์ มีการศึกษาในหลายระดับ ซึ่งเศรษฐศาสตร์จะต้องให้ความสำคัญตั้งแต่หน่วยเล็ก ไปยังหน่วยใหญ่ และเศรษฐศาสตร์จุลภาคมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมในเศรษฐศาสตร์มหภาคดำเนินต่อไปในระบบเศรษฐศาสตร์ และเมื่อเศรษฐศาสตร์มหภาคมีเสถียรภาพดี ก็จะมีส่งผลต่อเศรษฐศาสตร์จุลภาค)

๔. เป้าหมายสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์ มุ่งเน้นให้ความรู้เพื่อให้เกิดผลอย่างไร

(เศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจระดับย่อยที่เราพบในชีวิตประจำวัน เช่น ราคาของสินค้า ส่วนเศรษฐศาสตร์มหภาคเป็นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจระดับส่วนรวม เช่น การเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อ เมื่อเรารู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะทำให้เราสามารถรับมือปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้)

บัตรคำ

ตัวอย่างข้อความเหตุการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับเศรษฐศาสตร์จุลภาค หรือเศรษฐศาสตร์มหภาค

เศรษฐศาสตร์มหภาค

รัฐบาลต้องแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวที่ตกต่ำ เนื่องจากความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวลดต่ำลงจากเหตุการณ์เรือโดยสารท่องเที่ยวอับปางลง

การศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในระดับส่วนรวมของประเทศไทย

ภาวะเศรษฐกิจของไทยมีการเติบโตสูงขึ้นในปีนี้อาจเป็นผลมาจากการที่ประชาชนจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการกำหนดนโยบายทางการเงินโดยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันทางการเงินต่าง

รัฐบาลใช้นโยบายการเงินโดยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะเงินเฟ้อ

เศรษฐศาสตร์จุลภาค

การศึกษาพฤติกรรมเศรษฐกิจในระดับบุคคล

ครูให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทำรายงานเรื่องพฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของครอบครัว

พ่อค้าขายทุเรียนในตลาดสวนหมาก มีการกำหนดราคากลางของทุเรียนร่วมกันในตลาด

คณะกรรมการบริษัทคิดดี มีมติให้ดำเนินการขยายสาขาของบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหา ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของทรัพยากรที่มีจำกัดกับความต้องการที่มีไม่จำกัดได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถจำแนกทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดกับความต้องการที่มีไม่จำกัดของมนุษย์ได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูตั้งประเด็นคำถามตามแนวทาง ต่อไปนี้ ๑.๑ ในชุมชนนักเรียนมีร้านค้าอะไรบ้าง (ร้านขายอาหาร, ร้านขายของชำ) ๑.๒ ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าในร้านดังกล่าว (สถานที่ตั้งร้าน แม่ครัว พนักงานบริการ วัตถุดิบในการปรุงอาหาร เจ้าของร้าน) ๑.๓ หลังจากนั้นครูเชื่อมโยงเพื่อเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ ๑.๔ ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. นักเรียนทำกิจกรรมแยกทรัพยากร โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยละความสามารถ ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิด ยกตัวอย่างทรัพยากรตามประเด็นต่อไปนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำกิจกรรมแยกทรัพยากร ๒. ภาพแทนชุดเจาะน้ำมัน ภาระงาน/ชิ้นงาน ใบงาน ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการจัดการทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	ที่ดิน ทุน แรงงาน ผู้ประกอบการ และเขียนลงกระดาษโน้ตขาว นำไปติดบนกระดาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูตั้งประเด็นคำถาม ตามแนวทางต่อไปนี้ ๑.๑ ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ประกอบด้วยอะไรบ้าง และมีความหมายว่าอย่างไร (ที่ดิน หมายถึง พื้นดินที่ใช้ในการประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น ใช้ในการเกษตรรวมไปถึงทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ที่อยู่ในดิน บนผิวดิน, ทุน หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นร่วมกับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการ เช่น โรงงาน เครื่องจักร, แรงงาน หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นผู้ใช้กำลังความคิดและกำลังกายในการผลิตสินค้าและบริการ, ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน, ทุน และแรงงานมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ) ๑.๒ ผลตอบแทนของทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่อะไรบ้าง (ผลตอบแทนของที่ดิน คือ ค่าเช่า, ผลตอบแทนของแรงงาน คือ ค่าจ้าง, ผลตอบแทนของทุน คือ ดอกเบี้ยและผลตอบแทนของผู้ประกอบการ คือ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กล่าว) จากนั้นครูให้นักเรียนจำแนกทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ที่นักเรียนนำไปติดที่กระดาน (obj.๒) ๒. ครูนำภาพแท่นขุดเจาะน้ำมันมาให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูตั้งประเด็นคำถามตามแนวทาง ต่อไปนี้ ที่มา : https://www.sanook.com/money/524317/ ๒.๑ จากภาพคือสถานที่ใด มีไว้ทำอะไรบ้าง (ภาพแท่นขุดเจาะน้ำมัน เพื่อนำมาสกัดเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง) ๒.๒ นักเรียนคิดว่าน้ำมันเชื้อเพลิงถูกใช้ในกิจกรรมใดบ้าง (การเติมน้ำมันรถ, ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม, ใช้กับเรือเดินสมุทร) ๒.๓ นักเรียนคิดว่าน้ำมันมีเพียงพอต่อการใช้ไปตลอดหรือไม่ เพราะอะไร (มีไม่เพียงพอ เพราะน้ำมันเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๔ ทรัพยากรที่มีจำกัดหมายความว่าอย่างไร (ทรัพยากรต่าง ๆ มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ทุกคน) (obj.๑) ๒.๕ ความต้องการที่มีไม่จำกัดหมายความว่าอย่างไร (โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์มีความต้องการตลอดเวลาและไม่มีที่สิ้นสุด) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่แบ่งไว้ ยกตัวอย่างทรัพยากรที่มีจำกัดมา ๑ อย่าง แล้วให้วิเคราะห์การใช้ทรัพยากรของมนุษย์กับความต้องการที่มีไม่จำกัด และผลที่เกิดขึ้น ให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน (obj.๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูตั้งประเด็นคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าทรัพยากรที่มีจำกัดจะส่งผลอย่างไร (Obj.๔) (ทรัพยากรไม่เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ ทำให้เกิดการตัดสินใจที่จะนำทรัพยากรไปใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด) ๑.๒ นักเรียนทำใบงาน เรื่องทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ เป็นการทบทวนความรู้	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของ ทรัพยากรที่มีจำกัดกับความ ต้องการที่มีไม่จำกัด	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกความหมายของ ทรัพยากรที่มีจำกัดกับ ความต้องการที่มีไม่จำกัด ได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. จำแนกทรัพยากรทาง เศรษฐศาสตร์	จำแนกทรัพยากรทาง เศรษฐศาสตร์ การทำใบงาน	กิจกรรมแยกทรัพยากร ใบงาน	จำแนกทรัพยากรทาง เศรษฐศาสตร์ได้อย่าง ถูกต้อง ดี : จำแนกทรัพยากร ทางเศรษฐศาสตร์ถูกต้อง ชัดเจนทุกข้อ พอใช้ : จำแนกทรัพยากร ทางเศรษฐศาสตร์ถูกต้อง ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : จำแนก ทรัพยากรทางเศรษฐ- ศาสตร์ไม่ชัดเจนและไม่ ถูกต้อง
๒. วิเคราะห์ผลการใช้ ทรัพยากรที่มีจำกัดกับ ความต้องการที่มีไม่จำกัด ของมนุษย์	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจาก การใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด กับความต้องการที่มีไม่ จำกัดของมนุษย์ได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ สะท้อนความสำคัญของ การจัดการทรัพยากรใน ทางเศรษฐศาสตร์	การตอบคำถาม	คำถาม	สะท้อนความสำคัญของ การจัดการทรัพยากร ในทางเศรษฐศาสตร์ได้ อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง ทรพยากรในทางเศรษฐศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จุดประสงค์ ๑. นักเรียนสามารถจำแนกทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
คำสั่ง ให้นักเรียนระบุประเด็นสำคัญของทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ลงในตาราง

ทรัพยากรทาง เศรษฐศาสตร์	ความหมาย	ผลตอบแทน	ตัวอย่าง
ที่ดิน			
ทุน			
แรงงาน			
ผู้ประกอบการ			

เฉลย

ใบงานเรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์
 รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จุดประสงค์ ๑. นักเรียนสามารถจำแนกทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

คำสั่ง ให้นักเรียนระบุประเด็นสำคัญของทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์ลงในตาราง

ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์	ความหมาย	ผลตอบแทน	ตัวอย่าง
ที่ดิน	ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด เป็น ต้น สิ่งเหล่านี้จะมีอยู่ตามธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้นเองไม่ได้ แต่สามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติได้บ้าง เช่น การปรับปรุงที่ดินให้อุดมสมบูรณ์ขึ้น เป็นต้น	ค่าเช่า (rent)	ป่าไม้ แร่ธาตุ ปริมาณน้ำฝน สระน้ำ
แรงงาน	ร่างกาย แรงใจ ความรู้ สติปัญญา และความคิดที่มนุษย์ทุ่มเทให้แก่การผลิตสินค้าและบริการ แต่ในที่นี้แรงงานสัตว์จะไม่ถือเป็นปัจจัยการผลิตประเภทแรงงาน แต่ถือเป็นทุนประเภทมีชีวิต โดยทั่วไปแล้วแรงงานแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ แรงงานฝีมือ แรงงานกึ่งฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ	ค่าจ้างและเงินเดือน (wage and salary)	เช่น นักวิชาการ แพทย์ นักวิชาชีพต่าง ๆ ช่างไม้ ช่างเทคนิค พนักงานเสมียน กรรมกรใช้แรง นักการภารโรง ยาม
ทุน	สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ร่วมกับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการ ทุนหรือสินค้าทุน (capital goods) แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ สิ่งก่อสร้าง (construction) และอุปกรณ์การผลิต (equipment)	ดอกเบี้ย (interest)	โรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต
ผู้ประกอบการ	ผู้ทำหน้าที่รวบรวมปัจจัยการผลิต ๓ ประเภท ที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อทำการผลิตสินค้าและบริการ	กำไร (profit)	เจ้าของธุรกิจต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ขอบเขตเนื้อหา ความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถตั้งนิทานโดยใช้คำว่าความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพโทรศัพท์และภาพคอมพิวเตอร์มาให้นักเรียนดู ที่มา : https://www.thaimobilecenter.com/price/index.asp ที่มา : https://www.mindmeister.com/909913792/_ หลังจากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ จากสองภาพนี้ ถ้านักเรียนสามารถเลือกสินค้าได้ ๑ ชิ้น นักเรียนจะเลือกชิ้นใด (โทรศัพท์มือถือ/คอมพิวเตอร์) ๑.๒ นักเรียนเกิดความเสียตายในสินค้าที่ไม่ได้เลือกหรือไม่ (เสียตาย) จากคำตอบครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพโทรศัพท์ ๒. ภาพคอมพิวเตอร์ ๓. หนังสือเศรษฐศาสตร์ ม.๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน นิทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้อย่างสมเหตุสมผล	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยละความสามารถ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสในหนังสือ หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแตงนิทานที่สะท้อนถึงแนวคิดหลักทางเศรษฐศาสตร์ โดยให้มีปัญหาความขาดแคลน การตัดสินใจเลือก และการเกิดค่าเสียโอกาส จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยครูตั้งประเด็นคำถาม ตามแนวทางต่อไปนี้ ๑.๑ ความขาดแคลนหมายถึงอะไร (เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการไม่จำกัด ในขณะที่ทรัพยากรมีจำกัด ความหายากหรือความขาดแคลนจึงเกิดขึ้น) ๑.๒ การเลือกหมายถึงอะไร (การที่ทรัพยากรไม่เพียงพอในการผลิตสินค้าและบริการตามความต้องการของมนุษย์ จึงทำให้เกิดการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด) ๑.๓ ค่าเสียโอกาสหมายถึงอะไร (ในการเลือกของบุคคลที่เลือกโดยอยู่บนพื้นฐานความพอใจสูงสุด จะเกิดการเสียโอกาสในการได้รับประโยชน์จากทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งเสมอ ซึ่งโอกาสที่เสียไป คือ ผลตอบแทนที่ไม่ได้รับ เรียกว่าค่าเสียโอกาส) (obj.๑, ๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ตามแนวทาง ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ ความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง (การใช้ทรัพยากรเพื่อตอบสนองความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ ก่อให้เกิดความปัญหาขาดแคลนทรัพยากรได้) ๑.๒ ในทางเศรษฐศาสตร์การตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรมีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร (จำเป็น เนื่องจากทรัพยากรมีไม่เพียงพอต่อการผลิตสินค้าและบริการตามความต้องการของมนุษย์ทุกอย่าง จึงจำเป็นต้องมีการเลือก) ๑.๓ การเลือกจะต้องมีต้นทุนการเลือกที่เรียกว่าอะไร (ค่าเสียโอกาส คือ ผลตอบแทนที่ไม่ได้รับจากทางเลือกอื่นทางเลือกหนึ่งเสมอ) ๑.๔ นักเรียนคิดว่าการเห็นความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสมีประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร (การตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรอย่างใดอย่างหนึ่งทำให้เกิดค่าเสียโอกาส ดังนั้น เราจึงควรเลือกตัดสินใจที่จะนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด) (obj.m)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : บอกความหมายของความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : บอกความหมายของความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : บอกความหมายของความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสได้ไม่ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ แต่งนิทานโดยใช้คำว่า ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส	แต่งนิทาน	นิทาน	ดี : แต่งนิทานโดยใช้คำว่าความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง พอใช้ : แต่งนิทานโดยใช้คำว่าความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาสได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : แต่งนิทานโดยใช้คำว่าความขาดแคลน การเลือก ค่าเสียโอกาส ไม่เหมาะสม
ด้านคุณลักษณะ สะท้อนความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส	การตอบคำถาม	คำถาม	ดี : สะท้อนความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้อย่างสมเหตุสมผลและชัดเจน พอใช้ : สะท้อนความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก และ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ค่าเสียโอกาสได้อย่างสมเหตุสมผลแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : สะท้อนความสำคัญของความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาสได้อย่างไม่สมเหตุสมผลและไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พฤติกรรมการบริโภค

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การบริโภคสินค้าและบริการเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ผู้บริโภคจึงควรเข้าใจในหลักการบริโภค วิธีการเลือกซื้อสินค้าเพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) หลักการในการบริโภคที่ดี

๓) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค

๔) ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรม

ดังกล่าว

๕) ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน

๖) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน

๗) กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) วิเคราะห์ความสำคัญของพฤติกรรมการบริโภคได้อย่างมีเหตุผล
- ๒) ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการพฤติกรรมบริโภค
- ๓) ประเมินผลดี ผลเสียของพฤติกรรมการบริโภคในสังคมได้อย่างมีเหตุผล
- ๔) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่มีกับกฎอุปสงค์-อุปทานได้อย่างถูกต้อง

เจตคติ

- ๑) คุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๒) ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยและค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภค
- ๓) คุณค่าความสำคัญของอุปสงค์และอุปทาน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด**ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การใช้ข้อมูลของค่านิยมการบริโภคของคนในสังคมในการวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบแผนที่ความคิด เรื่อง ค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : การใช้ข้อมูลของค่านิยมการบริโภคของคนในสังคมในการวิเคราะห์ และ
นำเสนอ ในรูปแบบแผนที่ ความคิด เรื่อง ค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้ข้อมูลค่านิยมการบริโภค วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้ถูกต้องและครอบคลุมอย่างน้อย ๓ ประเด็น	ใช้ข้อมูลค่านิยมการบริโภค วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้ถูกต้องและครอบคลุมอย่างน้อย ๒ ประเด็น	ใช้ข้อมูลค่านิยมการบริโภค วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้ถูกต้องและครอบคลุมอย่างน้อย ๑ ประเด็น	ไม่มีการใช้ข้อมูลค่านิยมการบริโภค วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม
๒. การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา	ใช้ข้อมูลค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้และข้อมูลที่น่าเสนอส่วนใหญ่มีความถูกต้องทั้งหมด	ใช้ข้อมูลค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้และข้อมูลที่น่าเสนอส่วนใหญ่มีความถูกต้อง	ใช้ข้อมูลค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้ แต่ข้อมูลที่น่าเสนอส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง	ไม่สามารถใช้ข้อมูลค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๕-๖ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมการบริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรม การบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจ ของชุมชนและประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและความสำคัญของการบริโภค จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถนิยามความหมายของการ บริโภคได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรม การบริโภคได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นคุณค่าความสำคัญของการบริโภค อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอภาพการจับจ่ายสินค้าของผู้บริโภคมาให้นักเรียน จากนั้นใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ที่มา : http://nannapatchaiyasri.blogspot.com/2012/10/blog-post_5.html ๑.๑ จากภาพนักเรียนเห็นอะไรบ้าง (<i>การซื้อสินค้า, ผู้ขาย สินค้า, ผู้ซื้อสินค้า</i>) ๑.๒ จากภาพนักเรียนคิดว่าเป็นเทศกาลใด (<i>เทศกาลตรุษจีน ผู้คนมาซื้อสินค้าเพื่อนำไปใช้ในวันตรุษจีน</i>)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภาพการจับจ่ายสินค้าของผู้บริโภค ภาระงาน/ชิ้นงาน อภิปรายคุณค่าความสำคัญของการ บริโภคแผนผังความคิด เรื่อง คุณค่า ความสำคัญของการบริโภค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมการบริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒. ครูเชื่อมโยงเพื่อเข้าสู่บทเรียน การใช้จ่ายซื้อขายสินค้าเป็นพฤติกรรมที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญและศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ คน ให้เขียนนิยามของคำว่า “การบริโภค” จากความเข้าใจของนักเรียนบนกระดาน (<i>การดื่มน้ำ การรับประทานอาหาร</i>) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ผู้บริโภคความหมายถึงอะไร (<i>ผู้บริโภค คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ใช้สินค้าและบริการ</i>) ๑.๒ การบริโภคหมายถึงอะไร (<i>หมายถึง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค</i>) (<i>obj.๑</i>) ๑.๓ การบริโภคมีความสำคัญอย่างไร (<i>เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และเป็นปัจจัยหรือส่วนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจเกิดการพัฒนา</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมการบริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน จากนั้นแจกกระดาษโน้ตกาาให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างการบริโภคสินค้าและบริการของตนเอง แล้วนำมาติดบนกระดาน (<i>obj.๒</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำแผนผังความคิด ในหัวข้อว่า “ถ้าไม่มีการบริโภค จะส่งผลกระทบอย่างไร” (<i>obj.๓</i>)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นิยามความหมายของการ บริโภค	การถามตอบ	คำถาม	ดี : นิยามความหมายของ การบริโภคได้ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : นิยามความหมาย ของการบริโภคได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : นิยามความ หมายของการบริโภคไม่ ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ยกตัวอย่างพฤติกรรม บริโภคได้	การถามตอบ	คำถาม	ดี : ระบุพฤติกรรม บริโภคได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๒ ตัวอย่างขึ้นไป พอใช้ : ระบุพฤติกรรม บริโภคได้ถูกต้อง อย่างน้อย ๑ ตัวอย่าง ปรับปรุง : ระบุพฤติกรรม การบริโภคได้ไม่ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าความสำคัญ ของ การบริโภค	การทำแผนผังความคิด	แผนผังความคิด	ดี : อภิปรายคุณค่าความ สำคัญของการบริโภคได้ ชัดเจน พอใช้ : อภิปรายคุณค่า ความสำคัญของการบริโภค ได้ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อภิปรายคุณค่า ความสำคัญของการบริโภค ได้ไม่ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักการบริโภคที่ดี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ขอบเขตเนื้อหา หลักการบริโภคที่ดี จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ จากกิจกรรม “หลักการบริโภคที่ดี” นักเรียนสามารถจำแนกสถานการณ์ตามหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๒-๓ คน ให้เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการของตนเองว่าเป็นอย่างไร (ซื้อเครื่องเขียนเนื่องจากของเดิมหมด, ซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่, ซื้อรองเท้ากีฬา) หลังจากนั้นครูเชื่อมโยงเพื่อเข้าสู่บทเรียน ในฐานะที่เราเป็นผู้บริโภค ควรศึกษาหลักการบริโภค เพื่อให้ได้รับสินค้าหรือบริการที่ดีและมีคุณภาพ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูตั้งคำถามในประเด็น โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าเป็นการบริโภคข้างต้นที่เพื่อนยกตัวอย่างเป็นการบริโภคที่ดีหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น) ๑.๒ การบริโภคที่ดีควรคำนึงถึงอะไร (ควรคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็น รู้จักคิดก่อนบริโภค) ๒. นักเรียนทำกิจกรรม “หลักการบริโภคที่ดี” โดยมีกติกา ดังนี้ ๒.๑ ครูนำบัตรคำมาติดบนกระดาน ประกอบไปด้วย ๒.๒ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๕-๖ คน และแจกบัตรสถานการณ์ สมมุติทั้งหมด ๕ สถานการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำในกิจกรรม “หลักการบริโภคที่ดี” ๒. บัตรสถานการณ์สมมุติทั้งหมด ๕ สถานการณ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน อภิปรายคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักการบริโภคที่ดี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	พฤติกรรมกรรมการบริโภค	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	บริโภคตามความจำเป็น บริโภคอย่างประหยัด บริโภคสินค้าที่มีประโยชน์และปลอดภัย ๒.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิด หากต้องเลือกซื้อสินค้าและบริการในสถานการณ์ดังกล่าว โดยพิจารณาคำตอบตรงกับหลักการบริโภคที่ดีข้อใด แล้วเขียนลงบนกระดาษโน้ตขาว นำมาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ๒.๔ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นที่นักเรียนเขียนติดบนกระดาน โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ “หลักการบริโภคที่ดีต้องมีลักษณะอย่างไรบ้าง” (๑. บริโภคตามความจำเป็น คือ บริโภคสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความจำเป็นเพื่อการดำรงชีพ ๒. บริโภคอย่างประหยัด คือ บริโภคสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ของตนเองหรือเหมาะกับรายได้ ๓. บริโภคสินค้าที่มีประโยชน์และปลอดภัย คือ บริโภคสินค้าและบริการที่พิจารณาถึงความมีประโยชน์และมีคุณค่าแก่ตัวเราเป็นสำคัญ) (obj.๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักการบริโภคที่ดี		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	พฤติกรรมกรบริโภค	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยใช้แนวประเด็น ดังนี้ ๑.๑ หลักการบริโภคที่ดีควรคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง <i>(ควรคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็น รู้จักคิดก่อนบริโภค)</i> ๑.๒ นักเรียนจะเป็นผู้บริโภคที่ดีในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างไรบ้าง <i>(จะบริโภคสิ่งต้องอาศัยหลักของการบริโภคที่ดี ได้แก่ บริโภคตามความจำเป็น, บริโภคอย่างประหยัด และบริโภคสินค้าที่มีประโยชน์และปลอดภัย ไม่บริโภคเพียงเพราะความต้องการอย่างเดียว) (obj.๓)</i>	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการบริโภคที่ดี	การถามตอบ	คำถาม	ดี : บอกหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : บอกหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : บอกหลักการบริโภคที่ดีได้ไม่ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกสถานการณ์ตามหลักการบริโภคที่ดี	จำแนกสถานการณ์	กิจกรรม “หลักการบริโภคที่ดี”	ดี : จำแนกสถานการณ์ตามหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : จำแนกสถานการณ์ตามหลักการบริโภคที่ดีได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : จำแนกสถานการณ์ตามหลักการบริโภคที่ดีได้ไม่ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	การถามตอบ	คำถาม	ดี : เห็นคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและสมเหตุสมผล พอใช้ : เห็นคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและสมเหตุสมผล แต่ไม่ชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : เห็นคุณค่าการนำหลักการบริโภคที่ดีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ไม่ถูกต้องและไม่สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างสถานการณ์

ตัวอย่างที่ ๑

ไบเตย เลี้ยงฉลองวันเกิดด้วยการทำอาหารรับประทานกับครอบครัวกันเอง แทนการเลือกไปร้านอาหารที่มีราคาแพง

ตัวอย่างที่ ๒

ชั้นนี้เลือกซื้อคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กจากร้านที่เชื่อถือได้และมีการรับประกันคุณภาพสินค้าแม้จะมีราคาที่สูงกว่า แทนการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กจากในอินเทอร์เน็ตที่ไม่มียี่ห้อถึงแม้จะราคาถูก

ตัวอย่างที่ ๓

คุณแม่พาเด็กหญิงแมวไปซื้อเสื้อนักเรียนชุดใหม่ เนื่องจากชุดเดิมที่ใส่อยู่คับ จากการที่เด็กหญิงแมวเจริญเติบโตขึ้น

ตัวอย่างที่ ๔

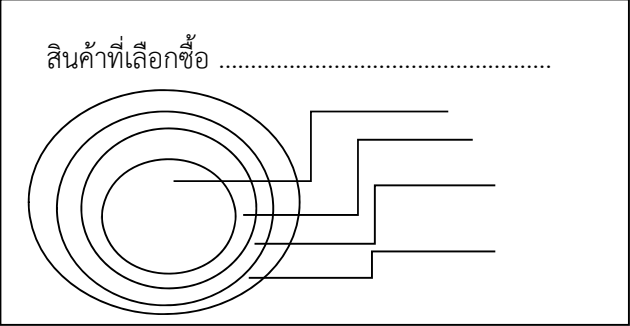
ญาน่ามีอาชีพทำงานโรงงานซึ่งมีรายได้น้อย ทำให้ญาน่าตัดสินใจเลือกซื้อรองเท้าที่ลดราคา แทนการซื้อรองเท้ายี่ห้อดัง ที่มีราคาแพง

ตัวอย่างที่ ๕

เด็กชายโหน่งเลือกซื้อนมในสหกรณ์แทนการซื้อน้ำอัดลมดื่มในช่วงเช้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้ถูกต้องอย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพสบู่ชนิดก้อนและครีมอาบน้ำมาให้นักเรียนดู ที่มา : https://guru.sanook.com/9641/ ที่มา : https://www.robinson.co.th/d-nee-organic-head-body-baby-wash-net-volume-380-ml/sp/0849497 จากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนและคนในครอบครัวเลือกซื้อสบู่แบบใด (<i>แบบก้อน/แบบครีม</i>) ๑.๒ สบู่ก้อนและครีมอาบน้ำต่างมีคุณสมบัติและประโยชน์ในการใช้สอยเหมือนกัน นักเรียนเลือกซื้อจากอะไร (<i>ความชอบ, ราคา, โพรโมชัน</i>)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสบู่ชนิดก้อนและครีมอาบน้ำ ๒. หนังสือเรียนเศรษฐศาสตร์ ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนอภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	จากนั้นครูเชื่อมโยงเพื่อเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การบริโภค ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค จากหนังสือ เรียนเศรษฐศาสตร์ทำการศึกษเป็นเวลา ๑๐ นาที หลังจากนั้นสุ่ม นักเรียนช่วยสรุปเนื้อหาในรูปแบบของแผนผังความคิด เพื่อกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดความสนใจ และเป็นการสรุปเนื้อหา จากนั้นครูถามนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภค (๑. ราคาของ สินค้าและบริการ ๒. รสนิยมของผู้บริโภค ๓. รายได้ของผู้บริโภค ๔. การ โฆษณา) (obj.๑) ๒. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ยกตัวอย่าง สินค้าและบริการที่ต้องการซื้อ ๑ อย่าง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการเลือกซื้อสินค้า โดยเรียงลำดับปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดลง แผนภาพ จากนั้นนักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมกัน อภิปรายหน้าชั้นเรียน (obj.๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สินค้าที่เลือกซื้อ ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “เพราะเหตุใดในการเลือกซื้อสินค้าและบริการเราจึงควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการเลือกซื้อ” และสรุปความรู้ที่ได้รับลงในสมุดประจำวิชา (เพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์ตามสิ่งที่ตนเองต้องการเต็มที่ และมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ทำประโยชน์ด้านอื่น) (obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภค	การถามตอบ	คำถาม	ดี : ระบุปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคได้ ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : ระบุปัจจัยที่มีผล ต่อพฤติกรรมการบริโภค ได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ระบุปัจจัยที่มี ผลต่อพฤติกรรมการ บริโภคไม่ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเลือกซื้อสินค้าและ บริการ	การตรวจแผนภาพ	แผนผังความคิด	ดี : วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการเลือกซื้อสินค้าและ บริการได้ถูกต้องและ เหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเลือกซื้อ สินค้าและบริการได้ ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : วิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการเลือกซื้อ สินค้าและบริการไม่ ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ ตระหนักถึงความสำคัญของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการ บริโภค	การถามตอบ	คำถาม	ดี : อภิปรายความสำคัญ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคได้ ถูกต้องและเหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : อภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมารยาทได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมารยาทได้ไม่ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ พฤติกรรมการบริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรม การบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายค่านิยมของการบริโภคของคนในสังคมได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมไทยได้ถูกต้องเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. นักเรียนชมวิดีโอ เรื่อง ไทยหัวสูง จากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ไทยหัวสูง #อย่าไปโคตรไทยฟังเพ้อ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=oCla_3NgirA ๑.๑ วิเคราะห์ผู้หญิงมีพฤติกรรมอย่างไร (ขอใช้ของแบรนด์เนม) ๑.๒ นักเรียนคิดว่า กระเป๋าแบรนด์เนมมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตหรือไม่	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง ไทยหัวสูง ๒. หนังสือเรียนเศรษฐศาสตร์ ภาระงาน/ชิ้นงาน - แผนผังความคิดค่านิยมและผลดี-ผลเสียของพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมไทย - การเขียนอภิปรายค่านิยมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถตระหนักถึงค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	จากนั้นครูชี้แจงกับนักเรียน พฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมเกิดจากหลากหลายปัจจัย เช่น ราคา ค่านิยม ดังนั้น เราควรศึกษาค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภค ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมจากหนังสือเรียนเศรษฐศาสตร์ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ถึงค่านิยมและผลดี-ผลเสียของพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมไทย หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยสรุปเนื้อหาในรูปแบบของแผนผังความคิดและออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน ตามประเด็น ดังนี้ (obj.๑, ๒) ๒.๑ ประเภทค่านิยม ๒.๒ ผลดี ๒.๓ ผลเสีย ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ในประเด็นดังนี้ และสรุปความรู้ที่ได้รับลงในสมุดประจำวิชา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ นักเรียนคิดว่าค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคในปัจจุบันเป็นอย่างไร (นิยมใช้สินค้ามียี่ห้อราคาแพง การซื้อสินค้าจากตะวันตก) ๑.๒ ค่านิยมในพฤติกรรมการบริโภคนั้นส่งผลกระทบต่อนักเรียนและชุมชนอย่างไร (ทำให้สินค้าที่คนไทยทำไม่เป็นที่ต้องการของตลาด รายได้ลดน้อยลงส่งผล) (obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายค่านิยมของการบริโภค ของคนในสังคม	การถามตอบ	คำถาม	ดี : อธิบายค่านิยมของการ บริโภคของคนในสังคมได้ ถูกต้องและชัดเจน พอใช้ : อธิบายค่านิยมของ การบริโภคของคนในสังคม ได้ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อธิบายค่านิยม ของการบริโภคของคนใน สังคมได้ไม่ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผลถึง พฤติกรรมการบริโภคของคน ในสังคมไทย	การถามตอบ	คำถาม	ดี : วิเคราะห์ค่านิยมที่ส่งผล ถึงพฤติกรรมการบริโภค ของคนในสังคมไทยได้ ถูกต้องเหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์ค่านิยมที่ ส่งผลถึงพฤติกรรมการ บริโภคของคนในสังคมไทย ได้ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : วิเคราะห์ค่านิยม ที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการ บริโภคของคนในสังคมไทย ไม่ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ ตระหนักถึงค่านิยมที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมของการบริโภคของ คนในสังคม	การถามตอบ	คำถาม	ดี : อภิปรายถึงค่านิยมที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมของการ บริโภคของคนในสังคมได้ ถูกต้องเหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : อภิปรายถึงค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อภิปรายถึงค่านิยมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมได้ไม่ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ขอบเขตเนื้อหา กฎของอุปสงค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของ อุปสงค์ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายกฎ ของอุปสงค์ได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเรื่อง กฎอุปสงค์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูใช้ภาพถ่ายอย่างราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นในบางช่วงเวลา เช่น ราคา ผักในช่วงเทศกาลกินเจ ผลไม้นอกฤดูกาล และราคาสินค้าที่มีการปรับตัว ลดลงในบางช่วงเวลา เช่น ผลไม้ในฤดูกาล และสินค้าที่ปกติไม่ค่อย ปรับตัวขึ้นลงมากนัก โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ราคา สินค้าและความต้องการซื้อของผู้บริโภคเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการ กำหนดความต้องการซื้อของผู้บริโภคมีอะไรบ้าง ที่มา : https://mgronline.com/travel/detail/9590000015421	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพถ่ายอย่างราคาสินค้าที่ปรับตัว สูงขึ้นในบางช่วงเวลา ๒. ภาพราคาสินค้าที่มีการปรับตัว ลดลงในบางช่วงเวลา ๓. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง กฎ ของอุปสงค์ ภาระงาน/ชิ้นงาน - การเขียนกราฟอุปสงค์ - ใบงาน เรื่องอุปสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่มา : <https://www.clipmass.com/story/94871>

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “จากภาพนักเรียนจะเห็นได้ว่า เมื่อสินค้าราคาถูกลง ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าราคาสินค้าเพิ่มขึ้นความต้องการซื้อก็จะลดน้อยลง ซึ่งเราเรียกปรากฏการณ์แบบนี้ว่า กฎของอุปสงค์ นักเรียนอาจจะสงสัยว่าอุปสงค์ หรือกฎของอุปสงค์ คืออะไร วันนี้เราจะเรียนเรื่อง อุปสงค์ เพื่อหาคำตอบกัน”

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูอธิบายเรื่อง อุปสงค์ โดยใช้โปรแกรม PowerPoint (ความหมายของอุปสงค์ กฎของอุปสงค์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์)
๒. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์ให้นักเรียนได้วิเคราะห์และสอนการเขียนกราฟเส้นอุปสงค์ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค

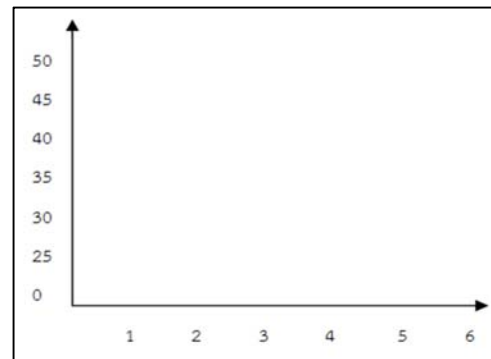
เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเริ่มต้นเขียนกราฟเส้นอุปสงค์ :

ตัวอย่างสถานการณ์

๑. ปริมาณการซื้อส้มของนายณเดชน์ ณ ระดับราคาต่าง ๆ

ราคาส้ม (บาท / กก.)	ปริมาณซื้อ (กก./ วัน)
๕๐	๑
๔๕	๒
๔๐	๓
๓๕	๔
๓๐	๕
๒๕	๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมและใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยกล่าวว่า นักเรียนจะสังเกตเห็นว่า จากตารางแสดงปริมาณซื้อส้มของนายณเดชน์ ณ ระดับราคาต่าง ๆ เมื่อนำตัวเลขจากตารางมาเขียนเป็นกราฟ โดยลงจุดต่าง ๆ บนกราฟและลากเส้นเชื่อมโยงแต่ละจุดเข้าด้วยกันก็จะได้เส้นอุปสงค์ซึ่งมีลักษณะเฉียงลงจากซ้ายไปขวา ซึ่งเส้นอุปสงค์จะแสดงให้เห็นความต้องการซื้อของนายณเดชน์ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น ที่จุด A จะเห็นว่าที่ราคา ๕๐ บาท ปริมาณการซื้อ ๑ กิโลกรัม ที่จุด B ราคาตกลงเหลือ ๔๕ บาท นายทองดีจะซื้อเพิ่มขึ้นเป็น ๒ กิโลกรัม ส่วนที่จุด C D E และ F ซึ่งมีราคา ๔๐ บาท ๓๕ บาท ๓๐ บาทและ ๒๕ บาทนั้น ปริมาณซื้อได้เพิ่มขึ้นเป็น ๓ กิโลกรัม ๔ กิโลกรัม ๕ กิโลกรัม และ ๖ กิโลกรัม ตามลำดับ ดังนั้น เราสามารถวิเคราะห์เพื่อสรุปสถานการณ์ตัวอย่างได้ว่าอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : สำหรับผู้บริโภครายหนึ่ง ๆ ความต้องการซื้อสินค้าจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อราคาลดลง แต่เมื่อราคาเพิ่มสูงขึ้น ความต้องการซื้อจะลดลง เป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าปริมาณอุปสงค์ต่อสินค้าใด ๆ มักมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับราคาของสินค้านั้น ๆ เสมอ) (Obj.๑) ๔. ครูใช้คำถามต่อไป โดยกล่าวว่า จากสถานการณ์ตัวอย่าง สมมติว่า (Obj.๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๑ วันนี้เป็นวันตรุษจีน นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้จะมีผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของนายณเดชน์หรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะในช่วงเทศกาลตรุษจีน จะมีคนต้องการซื้อส้มมากขึ้น ทำให้คนขายสามารถขึ้นราคาส้มได้ จากที่นายณเดชน์ซื้อส้ม ๓ กิโลกรัม ในราคา ๔๐ บาท เมื่อราคาสูงขึ้นเป็นกิโลกรัมละ ๘๐ บาท นายณเดชน์อาจซื้อได้แค่ ๑ กิโลกรัม หรือเปลี่ยนใจไปซื้อผลไม้ชนิดอื่นแทนก็ได้) ๔.๒ นายณเดชน์โดนโกงเงินจากการทำธุรกิจ ทำให้ถูกฟ้องล้มละลาย นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้จะมีผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของนายณเดชน์หรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะรายได้หรือกำลังซื้อของนายณเดชน์อาจมีไม่เพียงพอที่จะซื้อส้มแล้ว หรือซื้อได้ในปริมาณที่น้อยลง) ๔.๓ ราคาส้มเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม ๑๐ เท่า เพราะเกิดภาวะน้ำท่วม นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้จะมีผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของนายณเดชน์หรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ข้าวของแพงขึ้น ไร่นาเสียหาย ปริมาณของส้มออกสู่ตลาดน้อยลง แต่ปริมาณความต้องการยังคงเดิมหรือมีมาก ทำให้ส้มราคาแพงขึ้น) ๔.๔ ปัจจุบัน กวีได้รับความนิยมจากคนทั่วไปเป็นอย่างมาก เพราะราคาถูกและมีประโยชน์ต่อร่างกายสามารถรักษาโรคร้ายแรงบางอย่างได้ นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้จะมีผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของนายทองดี	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง กฎอุปสงค์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	หรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะถ้ากิวิราคาถูกกว่าส้มและยังมีประโยชน์ที่สามารถแทนที่กันได้ ผู้บริโภคก็จะมีตัวเลือกมากขึ้น และอาจทำให้ปริมาณความต้องการสัมน้อยลง ตรงข้ามกับปริมาณความต้องการกิวิที่อาจเพิ่มสูงขึ้น) ๕. ครูยกกรณีศึกษา เช่น หลังเหตุการณ์อุทกภัยในภาคกลาง ในปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและบ้านเรือน ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์อุปสงค์ของสินค้าชนิดต่าง ๆ หลังน้ำลดว่าเป็นไปในทิศทางใด (แนวคำตอบ : เช่น ความต้องการซื้ออุปกรณ์ก่อสร้างและซ่อมแซมบ้านเพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูใช้คำถามสรุปความคิดรวบยอด โดยกล่าวว่า การเรียนเรื่อง อุปสงค์ กฎของอุปสงค์และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง (การศึกษาเรื่องนี้ทำให้เรารู้ว่า อุปสงค์ หมายถึงปริมาณความต้องการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค ณ ระดับราคาต่าง ๆ ที่ตลาดกำหนดให้ ซึ่งความสัมพันธ์ของปริมาณความต้องการกับราคาจะเป็นไปในลักษณะตรงกันข้ามกัน ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์จะช่วยให้เราเข้าใจทิศทางของปริมาณความต้องการซื้อของผู้บริโภคในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น) (Obj.๓) ๒. นักเรียนทำใบงานเรื่องอุปสงค์ เป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับ	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายของคำว่า อุปสงค์ได้ถูกต้อง	การถามตอบ การทำใบงาน	คำถาม ใบงาน	อธิบายความหมายของคำว่า อุปสงค์ได้ถูกต้อง ดี : ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้อง ชัดเจน ครบทุกประเด็น พอใช้ : ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ตอบคำถามในใบงานไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์และอธิบายกฎของอุปสงค์ได้ถูกต้อง	การเขียนกราฟอุปสงค์ การทำใบงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ใบงาน	เขียนกราฟอุปสงค์ได้ถูกต้อง ดี : ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้อง ชัดเจน ครบทุกประเด็น พอใช้ : ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ตอบคำถามในใบงานไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการเรียนเรื่อง กฎอุปสงค์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	เห็นความสำคัญของการเรียนเรื่อง กฎอุปสงค์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง อุปสงค์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภค
รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของอุปสงค์ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายกฎของอุปสงค์ได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. อุปสงค์คือ

.....

.....

๒. กฎของอุปสงค์คือ

.....

.....

.....

.....

๓. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์มีอะไรบ้าง

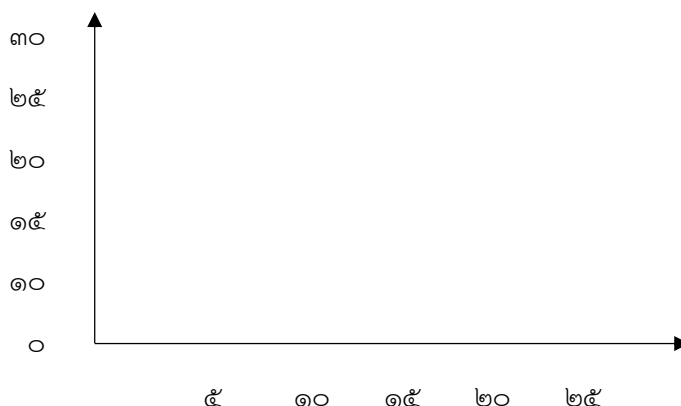
.....

.....

.....

๔. จงเขียนกราฟแสดงอุปสงค์ เมื่อกำหนดให้สินค้าเป็นน้ำอัดลม

ราคา (บาท)	ปริมาณซื้อ (ขวด)
๑๐	๒๕
๑๕	๒๐
๒๐	๑๕
๒๕	๑๐
๓๐	๕

เฉลย

ใบงานเรื่อง อุปสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภค

รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของอุปสงค์ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายกฎของอุปสงค์ได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. อุปสงค์คือ

อุปสงค์ หมายถึง ความต้องการสินค้าและบริการ โดยอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง หมายถึงจำนวนต่าง ๆ ของสินค้าและบริการชนิดนั้น ที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในระยะเวลาใด เวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่าง ๆ ของสินค้า และบริการชนิดนั้น

๒. กฎของอุปสงค์คือ

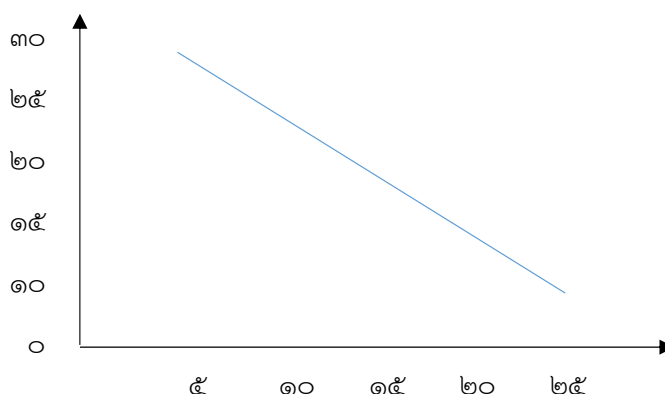
เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะต้องการซื้อสินค้านั้นน้อยลง แต่เมื่อราคาสินค้าลดลง ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะต้องการซื้อสินค้านั้นมากขึ้น

๓. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์มีอะไรบ้าง

การที่ผู้บริโภคจะทำการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่งเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ๑. ราคาสินค้าและบริการ (ตามกฎของอุปสงค์) ๒. รายได้ของผู้บริโภค ๓. รสนิยมของผู้บริโภค ๔. สมัยนิยม ๕. การโฆษณาและเทคนิคการตลาด ๖. ราคาสินค้าหรือบริการอื่น ๆ ที่ต้องใช้ร่วมกันหรือแทนกันได้ ๗. การคาดคะเนการขึ้นลงของราคาของผู้บริโภค ๘. การคาดคะเนการขึ้นลงของราคาของผู้บริโภค ๙. พฤติกรรมของผู้บริโภค เช่น ฤดูกาล การศึกษา ๑๐. ภาวะเศรษฐกิจขณะนั้น ๆ

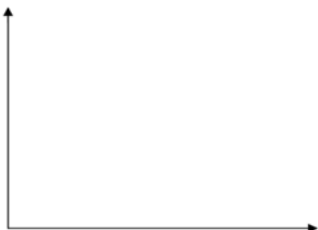
๔. จงเขียนกราฟแสดงอุปสงค์ เมื่อกำหนดให้สินค้าเป็นน้ำอัดลม

ราคา (บาท)	ปริมาณซื้อ (ขวด)
๑๐	๒๕
๑๕	๒๐
๒๐	๑๕
๒๕	๑๐
๓๐	๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ขอบเขตเนื้อหา กฎอุปทาน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำว่าอุปทานได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายกฎของอุปทานได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปทานได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักในเรื่อง ความซื่อสัตย์ของผู้ขายในการขายสินค้าและบริการ	กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบการสอนแบบนิรนัย) ครูใช้คำถามกระตุ้นความสนใจ ดังนี้ ชั้นอธิบายปัญหา ๑. ถ้านักเรียนจะขายสินค้าได้ ๑ อย่าง นักเรียนจะเลือกขายสินค้าใด และวางแผนการขายไว้อย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : เลือกขายดอกไม้ในวันวาเลนไทน์ ขายดอกกุหลาบ ดอกคาร์เนชั่น ในราคา ดอกละ ๑๕ บาท ช่อละ ๑๕๐ บาท) ๒. นักเรียนคิดว่า ในการผลิตสินค้าและบริการ ผู้ขายต้องคำนึงถึงปัจจัยใดบ้าง (จะขายอะไร ผลิตอย่างไร ขายใคร ดูตลาด ความสนใจของผู้บริโภค ราคาปัจจัยการผลิต ฯลฯ) ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “ผู้ผลิตหรือผู้ขายจำเป็นต้องคำนึงถึงหลายปัจจัยการผลิต กว่าจะได้มาซึ่งสินค้าและบริการ ดังนั้น การศึกษาเรื่อง อุปทาน จึงเป็นตัวช่วยสำคัญในการวางแผนการผลิตและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นไปของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน” ชั้นอธิบายกฎหรือหลักการ ๑. ครูอธิบายเรื่อง อุปทาน โดยใช้โปรแกรม PowerPoint	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ โปรแกรม PowerPoint เรื่อง อุปทาน ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนกราฟอุปทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน																
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง														
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑														
	(ความหมายของอุปทาน กฎของอุปทาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปทาน) ๒. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์ให้นักเรียนได้วิเคราะห์และสอนการเขียนกราฟเส้นอุปทาน ดังนี้ ตัวอย่างสถานการณ์ ๑. ปริมาณความต้องการขายมะม่วงของนายเอกชัย <table><tr><th>ราคามะม่วง (บาท/กก.)</th><th>ปริมาณขาย (กก./วัน)</th></tr><tr><td>๕๐</td><td>๖๐</td></tr><tr><td>๔๕</td><td>๕๐</td></tr><tr><td>๔๐</td><td>๔๐</td></tr><tr><td>๓๕</td><td>๓๐</td></tr><tr><td>๓๐</td><td>๒๐</td></tr><tr><td>๒๕</td><td>๑๐</td></tr></table>	ราคามะม่วง (บาท/กก.)	ปริมาณขาย (กก./วัน)	๕๐	๖๐	๔๕	๕๐	๔๐	๔๐	๓๕	๓๐	๓๐	๒๐	๒๕	๑๐	
ราคามะม่วง (บาท/กก.)	ปริมาณขาย (กก./วัน)															
๕๐	๖๐															
๔๕	๕๐															
๔๐	๔๐															
๓๕	๓๐															
๓๐	๒๐															
๒๕	๑๐															

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 กราฟเส้นอุปทาน ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมและใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยกล่าวว่า “นักเรียนจะสังเกตเห็นว่า จากตารางเสนอปริมาณเสนอขายมะม่วงของนายเอกชัย ณ ระดับราคาต่าง ๆ เมื่อนำตัวเลขจากตารางมาเขียนเป็นกราฟ โดยลงจุดบนกราฟและลากเส้นโยงระหว่างจุดก็จะได้เส้นอุปทาน ซึ่งมีลักษณะเฉียงขึ้นจากซ้ายไปขวา” ๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมาอธิบายกราฟเส้นอุปทาน (จากกราฟ เส้นอุปทานแสดงให้เห็นปริมาณขายมะม่วง ณ ระดับราคาต่าง ๆ กัน เช่น ที่จุด F ราคามะม่วงกิโลกรัมละ ๒๕ บาท นายเอกชัยจะเสนอขาย ๑๐ กิโลกรัมอยู่ที่จุด E ราคาเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐ บาท ผู้ขายจะเสนอขายเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐ กิโลกรัม เป็นต้น) (Obj.๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นตกลงใจ ๑. ครูใช้คำถามต่อไป โดยกล่าวว่า จากสถานการณ์ตัวอย่าง สมมติว่า ... (Obj.๒, ๓) ๑.๑ กรณีที่ ๑ ถ้าราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลงในการดูแลต้นมะม่วง มีราคาสูงขึ้น นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้มีต่อปริมาณการขายของนายเอกชัยหรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทั้งราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ทำให้ราคาของมะม่วงสูงขึ้น ขายได้ยาก ผลกำไรสุทธิของผู้ผลิตย่อมน้อยลง ก็อาจจะผลิตหรือขายสินค้าชิ้นนั้นน้อยลง แต่ถ้าราคาต้นทุนการผลิตลดลง ความต้องการขายของผู้ผลิตก็อาจจะเพิ่มสูงขึ้น) ๑.๒ กรณีที่ ๒ ถ้าราคามะม่วงลดลงเรื่อย ๆ จากราคา ๒๕ บาท เป็น ๑๐ บาท นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้มีต่อปริมาณการขายของนายเอกชัยหรือไม่ อย่างไร (มีผล เพราะความต้องการขายของนายเอกชัยอาจลดลง แล้วเปลี่ยนไปขายผลไม้ชิ้นแทนที่ได้กำไรมากกว่า) ๑.๓ กรณีที่ ๓ ถ้าผู้บริโภคหันไปกินองุ่นมากขึ้น นักเรียนคิดว่า ปัจจัยนี้มีต่อปริมาณการขายของนายเอกชัยหรือไม่ อย่างไร (มีผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เพราะมะม่วงก็จะขายไม่ได้ นายเอกชัยต้องลดราคามะม่วงลงให้พอขายได้บ้างหรือหันไปขายผลไม้ชิ้นแทน) ขั้นพิสูจน์ ๑. ครูยกกรณีศึกษา เช่น หลังเหตุการณ์อุทกภัยในภาคกลาง ในปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและบ้านเรือนให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์อุปทานของสินค้าชนิดต่าง ๆ หลังน้ำลดว่าเป็นไปในทิศทางใด (แนวคำตอบ : เช่น ผู้ผลิตหรือผู้ขายก็จะทำการผลิตสินค้าจำพวกอุปกรณ์ก่อสร้างและซ่อมแซมบ้านมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์อุทกภัย โดยราคาอาจจะปรับตัวสูงขึ้นด้วย เป็นต้น) (Obj.๒) ๒. ถ้าในกรณีศึกษาดังกล่าว นักเรียนเป็นผู้ผลิตหรือผู้ขายสินค้าจำพวกอุปกรณ์ก่อสร้างและซ่อมแซมบ้าน นักเรียนจะใช้โอกาสนี้ในการแสวงหากำไรให้กับตนเองหรือไม่ อย่างไร และให้นักเรียนยกตัวอย่างคุณธรรมของผู้ผลิตหรือผู้ขายมาคนละ ๑ อย่าง (แนวคำตอบ : ไม่ เพราะสงสารคนที่เดือดร้อน อาจจะลดราคาให้บ้าง/ คุณธรรมของผู้ผลิตหรือผู้ขาย ได้แก่ ความซื่อสัตย์ในการขาย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง กฎอุปทาน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พฤติกรรมการบริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ไม่คิดโกง หรือหลอกลวงเอาของไม่มีคุณภาพมาขาย มีความยุติธรรม ให้บริการอย่างเต็มใจและมีประสิทธิภาพ) (Obj. ๔) ขั้นสรุป ครูใช้คำถามสรุปความคิดรวบยอด โดยกล่าวว่า การเรียนเรื่องอุปทาน กฎของอุปทาน และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปทานมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง (การศึกษาเรื่องนี้ทำให้เรารู้ว่าอุปทาน หมายถึง ปริมาณความต้องการขายสินค้าและบริการของผู้ขาย ณ ระดับราคาต่าง ๆ ซึ่งความสัมพันธ์ของปริมาณความต้องการขายกับราคาจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปทานจะช่วยให้เราเข้าใจทิศทางของปริมาณความต้องการขายของผู้ขายในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบาย ความหมายของคำว่า อุปทาน ได้ถูกต้อง	การถามตอบ	คำถาม	ดี : อธิบายความหมาย ของคำว่า อุปทานได้ ถูกต้องชัดเจน ครบทุก ประเด็น พอใช้ : อธิบายความ หมายของคำว่า อุปทาน ได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อธิบายความ หมายของคำว่า อุปทาน ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ และอธิบายกฎของอุปทานได้ ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถระบุ ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนด อุปทานได้	การเขียนกราฟ	แบบสังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	วิเคราะห์และอธิบายกฎ ของอุปทานได้ถูกต้อง ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการ กำหนดอุปทานได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักในเรื่อง ความซื่อสัตย์ของผู้ขายในการ ขายสินค้าและบริการ	การถามตอบ	คำถาม	ตระหนักในเรื่อง ความ ซื่อสัตย์ของผู้ขายในการ ขายสินค้าและบริการ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สถาบันทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถาบันการเงินมีบทบาทสำคัญต่อการออม การลงทุน และการรักษาเสถียรภาพทางการเงินในระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ
- ๒) บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง
- ๓) การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสถาบันการเงินที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ
- ๒) การจำแนกประเภทของสถาบันทางการเงิน
- ๓) การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์
- ๔) การเลือกใช้วิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง
- ๕) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน

เจตคติ

- ๑) คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ
- ๒) คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- ๓) ความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การนำเสนอหน้าที่ของธนาคารประเภทต่าง ๆ และแนวทางการออมและการลงทุน

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน : การนำเสนอหน้าที่ของธนาคารประเภทต่าง ๆ และแนวทาง

การออมและการลงทุน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. บอกหน้าที่ของสถาบันทางการเงินทุกประเภท	บอกหน้าที่ของสถาบันทางการเงินได้ถูกต้องมากกว่า ๙ สถาบัน	บอกหน้าที่ของสถาบันทางการเงินได้ถูกต้อง ๗-๙ สถาบัน	บอกหน้าที่ของสถาบันทางการเงินได้ถูกต้อง ๔-๖ สถาบัน	บอกบทบาทหน้าที่ของสถาบันทางการเงินได้ถูกต้อง ๑-๓ สถาบัน
๒. เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์	เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องมากกว่า ๔ ประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้อง ๓ ประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้อง ๒ ประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ ประเด็น
๓. เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง	เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องมากกว่า ๔ วิธี	เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้อง ๓ วิธี	เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้อง ๒ วิธี	เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ วิธี

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๙ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง ขอบเขตเนื้อหา บทบาทและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของสถาบันการเงินได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงินได้ถูกต้องและมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพให้นักเรียนดู และสนทนากับนักเรียนว่า นักเรียนเคยเห็นสัญลักษณ์เหล่านี้หรือไม่ และเคยใช้บริการสถานที่นี้หรือไม่ <i>(เคย ทำธุรกรรมทางการเงิน)</i> ที่มา : http://www.toro.in.th/ลงทุนหุ้นธนาคารไหนดี/ ๒. ครูนำเสนอตัวอย่างสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร และสนทนากับนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับสถาบันทางการเงิน ดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ตัวอย่างสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การอธิบายและสรุปความหมายของสถาบันการเงิน ๒. การวิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ นักเรียนเคยนำเงินไปฝากธนาคารหรือไม่ (เคย) และนักเรียนสามารถทำธุรกรรมอะไรที่ธนาคารได้อีก (แลกเงิน กู้เงิน โอนเงิน) ๒.๒ ถ้านักเรียนอยากได้แหล่งเงินทุน นอกจากธนาคารแล้ว นักเรียนยังสามารถหาจากแหล่งอื่นได้อีกหรือไม่ (ได้ เช่น โรงรับจำนำ) ๒.๓ นักเรียนคิดว่าธนาคารนำเงินจากที่ไหนมาให้ผู้กู้เงิน (นำเงินออมจากผู้ออมเงินมาปล่อยกู้) ๓. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย” พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ความหมายของสถาบันการเงิน” และร่วมกันสรุปความหมาย โดยผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในสมุดจดบันทึกการเรียนรู้ (สถาบันการเงิน เป็นองค์กรที่ดูแลเงิน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงิน และเป็นตัวกลางทางการเงิน เช่น การผลิตเงิน และจัดการธุรกรรมทางการเงิน เช่น การฝากเงิน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	การถอนเงิน การให้กู้ยืมเงิน การจ่ายดอกเบี้ย การชำระเงิน การดูแลเงินในระบบ ตลอดจนการหาแนวทางให้เงินของเราเพิ่มพูนงอกเงยมากที่สุด) (Obj.๑) ๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ เรื่อง “ความสำคัญของสถาบันทางการเงิน” โดยใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที และสุ่มนักเรียนให้นำเสนอข้อมูลที่ โดยครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (สถาบันการเงินได้ทำหน้าที่ที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๒.๑ สถาบันการเงินจะเข้ามาร่วมรับความเสี่ยง (Risk-sharing) ๒.๒ สถาบันการเงินจะให้บริการสภาพคล่อง (liquidity) ๒.๓ ให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) แก่ผู้เกี่ยวข้องในตลาดการเงิน โดยเฉพาะผู้กู้และผู้ให้กู้ ๒.๔ ช่วยลดต้นทุนในการทำธุรกรรมทางการเงิน (transaction costs) (Obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็น “ในระบบเศรษฐกิจ จำเป็นต้องมีสถาบันทางการเงินหรือไม่ เพราะอะไร”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สถาบันการเงินและความสำคัญที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	(จำเป็นต้องมี เพราะสถาบันการเงินมีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจแต่มีจำกัด สถาบันการเงินจึงต้องจัดสรรเงินทุนเหล่านั้นให้เพียงพอกับความต้องการของหน่วยธุรกิจและประชาชน สรุปความสำคัญของสถาบันการเงินได้ ดังนี้ เป็นตัวกลาง หมายถึง เป็นตัวกลางระหว่างผู้ฝากเงินกับผู้กู้เงิน เป็นผู้รับภาระความเสี่ยงแทน เนื่องจากสถาบันการเงินจะนำเงินของผู้ฝากไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้กู้ (เพื่อหวังกำไร) ดังนั้น สถาบันการเงินจึงต้องรับภาระความเสี่ยงแทนผู้ฝากเงิน สร้างสภาพคล่องทางการเงิน โดยสถาบันการเงินเป็นผู้ค้ำประกันการออกเช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน บัตรเครดิต ฯลฯ ให้กับบริษัท ห้างร้าน และลูกค้า เพื่อให้ตราสารดังกล่าวได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ ทำให้การซื้อขายสินค้าต่าง ๆ ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว) (Obj.๒)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของสถาบันการเงินได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : บอกความหมายของสถาบันการเงินได้ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : บอกความหมายของสถาบันการเงินได้ถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : บอกความหมายของสถาบันการเงินไม่ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงินได้ถูกต้องและมีเหตุผล	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงินได้ถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงินได้ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันการเงินไม่ได้
ด้านคุณลักษณะ บอกคุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้	การประเมินการวิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	แบบประเมินวิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	ดี : วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและให้เหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและให้เหตุผลไม่ชัดเจนทุกประเด็น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙ . ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง ขอบเขตเนื้อหา ประเภทของสถาบันการเงิน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกประเภทของสถาบันการเงินได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จากตัวอย่างสถาบันการเงินที่กำหนดให้นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของสถาบันการเงินโดยใช้ลักษณะของกิจการเป็นเกณฑ์ได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์หน้าที่ของสถาบันการเงินได้ถูกต้องและมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพสถาบันการเงินต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนบอกชื่อสถาบันการเงินที่ปรากฏในภาพ จากนั้นเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “ประเภทของสถาบันการเงิน” ที่มา : http://money-news-inthai.blogspot.com/2010/08/blog-post_9380.html	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสถาบันการเงินต่าง ๆ ๒. บัตรคำที่แสดงรายละเอียดประเภทของสถาบันการเงินและชื่อสถาบันการเงินต่าง ๆ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การจำแนกประเภทของสถาบันการเงินระหว่างสถาบันการเงินประเภทธนาคารและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร ๒. การระบุตำแหน่งแผนผัง “ประเภทของสถาบันการเงิน” จากบัตรคำที่กำหนดให้ ๓. ใบงานเรื่อง สถาบันทางการเงิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. จากตัวอย่างสถาบันการเงินในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนร่วมกันจำแนกประเภทของสถาบันการเงินโดยใช้ลักษณะของกิจการเป็นเกณฑ์ (<i>สถาบันการเงินประเภทธนาคารและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร</i>) (Obj.๑/๒) ๒. ครูสุ่มแจกบัตรคำ ที่แสดงรายละเอียด “ประเภทของสถาบันทางการเงิน” ให้นักเรียนนำไปติดตามโครงสร้างให้ถูกต้องโดยใช้เวลา ๒ นาที จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูลให้สมบูรณ์ <pre> graph TD A[สถาบันทางการเงิน] --> B[ประเภทธนาคาร] A --> C[ประเภทไม่ใช่ธนาคาร] B --> D[ธนาคารกลาง] B --> E[ธนาคารพาณิชย์] B --> F[ธนาคารเฉพาะด้าน] D --> G[] E --> H[] F --> I[] </pre> ประเภทของสถาบันการเงิน ประกอบด้วย ๑) สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร ๑.๑ ธนาคารแห่งประเทศไทย ๑.๒ ธนาคารพาณิชย์ - ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) - ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- ธนาคารกรุงไทย - ฯลฯ ๑.๓ สถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) - ธนาคารออมสิน ๒) สถาบันการเงินที่ไม่ประกอบกิจการธนาคาร ๒.๑ บริษัทเงินทุน (finance company) ๒.๒ กองทุนรวม (mutual fund) ๒.๓ สหกรณ์การเกษตร ๒.๔ สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒.๕ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ๒.๖ ไร่รับจำนำ ๒.๗ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ๒.๘ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม) (Obj.๒) ๓. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง “สถาบันการเงิน” ให้นักเรียนศึกษาเป็นเวลา ๑๐ นาที แล้วให้นักเรียนออกมาวิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	(๑) สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร ๑.๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระบบการเงินและรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ บทบาทและหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยมีดังนี้ เป็นผู้ออกธนบัตร เป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ เป็นนายธนาคารและตัวแทนทางการเงินของรัฐบาล ดำเนินนโยบายการเงิน ๑.๒) ธนาคารพาณิชย์ ให้บริการด้านการเงินในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การรับฝากเงิน การให้กู้ยืม การโอนเงิน การเรียกเก็บเงิน การให้เชาตู้เงินฝาก การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การออกเลตเตอร์ออฟเครดิต การประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ๑.๓) สถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร โดยให้กู้ยืมเงินระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว - ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาคารและที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย - ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อระดมเงินออมจากประชาชนแล้วนำมาให้รัฐบาลกู้ยืมโดยการซื้อพันธบัตร ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวเงินคลังของรัฐบาล ๒) สถาบันการเงินที่ไม่ประกอบกิจการธนาคาร ๒.๑) บริษัทเงินทุน (finance company) บริษัทเงินทุนเป็นสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ระดมเงินออมจากประชาชนทั่วไป โดยการออกตัวสัญญาใช้เงินจำนองแก่ประชาชนคล้ายกับการรับฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ แต่อาจให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แล้วนำไปให้กู้ยืมและลงทุนในหลักทรัพย์ ๒.๒) กองทุนรวม (mutual fund) จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมเงินจากผู้มีเงินออมด้วยวิธีการจำหน่าย หน่วยลงทุนให้แก่ผู้สนใจแล้วบริษัทจัดการกองทุนรวมจะรวบรวมเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น เมื่อการลงทุนของกองทุนรวมได้ผลดีมีรายได้ก็จะนำมาแบ่งปันให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนในรูปของเงินปันผล และถ้าขายหน่วยลงทุนออกไปในขณะที่มีราคาสูงขึ้น ผู้ลงทุนก็จะได้กำไรจากการขายหน่วยลงทุนนั้น ๒.๓) สหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมส่งเสริมการออมของสมาชิกช่วยเหลือสมาชิกด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร และด้านการจำหน่ายผลิตผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ของสมาชิก รวมทั้งส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรสมัยใหม่แก่สมาชิก ๒.๔) สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่จัดทะเบียนกับทางการโดยทำหน้าที่รับฝากเงินจากสมาชิก และให้สมาชิกกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ย แล้วนำกำไรที่ได้รับจากการดำเนินงานมาแบ่งปันให้สมาชิกตามมูลค่าหุ้นที่หุ้นที่ถือและตามมูลค่าดอกเบี้ยเงินกู้ เงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้จากเงินค่าหุ้นของสมาชิก เงินฝากจากสมาชิก และเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ แล้วนำเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ๒.๕) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นสถาบันการเงินดำเนินกิจการระดมทุนด้วย การออกตั๋วสัญญาใช้เงินเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป เพื่อนำมาให้ประชาชนกู้ไปซื้อที่ดินและสร้างที่อยู่อาศัย ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ ๑) ให้กู้โดยมีบ้านและที่ดินค้ำประกัน ๒) ซื้อบ้านและที่ดิน โดยให้สิทธิผู้เช่าที่จะไถ่ถอนคืนได้ ๓) ขายบ้านและที่ดินโดยวิธีการให้เช่าซื้อ ๒.๖) โรงรับจำนำ เป็นสถาบันการเงินขนาดเล็กที่พบเห็นได้ทั่วไปตามแหล่งชุมชน ทำหน้าที่ให้กู้ยืมแก่ประชาชนทั่วไป โดยการรับจำนำสิ่งของและเครื่องใช้ต่าง ๆ ทั้งของใหม่และของที่ใช้แล้ว โรงรับจำนำของเอกชนใช้เงินทุนของผู้เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนและเงินจากการกู้ยืมมาใช้ดำเนินการรับจำนำ สถานธนาณูเคราะห์ได้เงินทุนจากงบประมาณ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง ประเภทของสถาบันทางการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ซึ่งรัฐบาลจัดสรรให้ รวมทั้งเงินกำไรสะสมและเงินกู้จากธนาคารออมสิน ส่วนธนาคารพาณิชย์ได้เงินอุดหนุนจากเทศบาลและเงินกู้จากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล โรงรับจำนำทั้ง ๓ ประเภท เป็นสถาบันการเงินที่ประชาชนผู้มียอดเงินฝากน้อยนิยมนำไปเพื่อการบริโภคและเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ ๒.๗) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อจัดหาทุนให้กู้ระยะปานกลางและระยะยาวแก่กิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ บริษัทดำเนินงานในลักษณะของกิจการภาคเอกชนโดยนักบริหารอาชีพ แต่มีเป้าหมายเน้นที่การพัฒนาอุตสาหกรรม มิได้คำนึงถึงผลกำไรสูงสุดอย่างธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนทั่วไปโครงสร้างผู้ถือหุ้นของบริษัทประกอบด้วยผู้ถือหุ้น ๖ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กลุ่มบริษัทเอกชน กลุ่มบริษัทเงินทุน กลุ่มบุคคลธรรมดา และกลุ่มบริษัทประกันภัย ๒.๘) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีสินทรัพย์ถาวรสุทธิไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ในอุตสาหกรรม ๔ ประเภท คือ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมหัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมบริการ) (Obj.๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด นักเรียนสรุปความรู้ลงในงานเรื่อง สถาบันทางการเงิน ครูตรวจสอบความถูกต้อง	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกประเภทของสถาบัน ทางการเงินได้	การประเมินการตอบ คำถาม การทำใบงาน	แบบประเมินการตอบ คำถาม ใบงานสถาบันการเงิน	ดี : ตอบคำถามถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ตอบคำถามไม่ ถูกต้อง ดี : ตอบคำถามถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้อง แต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ตอบคำถามไม่ ถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกประเภทของ สถาบันการเงินโดยใช้ ลักษณะของกิจการเป็น เกณฑ์ได้ถูกต้อง ๒. วิเคราะห์หน้าที่ของ สถาบันการเงินได้ถูกต้อง และมีเหตุผล	การประเมินการจำแนก ประเภทของสถาบันทาง การเงิน การประเมินการวิเคราะห์ ความสำคัญของสถาบัน ทางการเงินแต่ละประเภท ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	แบบ ประเมิน การ จำแนกประเภทของ สถาบันทางการเงิน แบบประเมินวิเคราะห์ ความสำคัญของสถาบัน ทางการเงิน แต่ละ ประเภทที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจ	ดี : จำแนกประเภทของ สถาบันทางการเงินได้ ถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : จำแนกประเภท ของสถาบันทางการเงิน ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : จำแนกประเภท ของสถาบันทางการเงินไม่ ถูกต้อง ดี : วิเคราะห์ความสำคัญ ของสถาบันทางการเงินแต่ ละประเภทที่มีต่อระบบ เศรษฐกิจและให้เหตุผลได้ อย่างชัดเจนทุกประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและให้เหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและให้เหตุผลไม่ชัดเจนทุกประเด็น
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องและชัดเจน พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องแต่ไม่ชัด ปรับปรุง : ตอบคำถามไม่ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง สถาบันทางการเงิน

สถาบันการเงินมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเงินของประเทศ โดยทำหน้าที่ระดมและจัดสรรเงินทุนแก่ภาคเศรษฐกิจจริง การชำระราคาและบริการ การบริหารความเสี่ยง รวมถึงการให้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจ สถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพ ต้องโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม สถาบันทางการเงินประกอบด้วย

(๑) สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร

๑.๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระบบการเงินและรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ บทบาทและหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยมีดังนี้ เป็นผู้ออกธนบัตร เป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ เป็นนายธนาคารและตัวแทนทางการเงินของรัฐบาล ดำเนินนโยบายการเงิน

๑.๒) ธนาคารพาณิชย์ ให้บริการด้านการเงินในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การรับฝากเงิน การให้กู้ยืม การโอนเงิน การเรียกเก็บเงิน การให้เช่าตู้നിറภัย การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การออกเลตเตอร์ออฟเครดิต การประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

๑.๓) สถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร โดยให้กู้ยืมเงินระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว

- ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๙๖ เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาคารและที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย

- ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๔๘๘ เพื่อระดมเงินออมจากประชาชนแล้วนำมาให้รัฐบาลกู้ยืมโดยการซื้อพันธบัตร ตัวสัญญาใช้เงิน และตัวเงินคลังของรัฐบาล

๒) สถาบันการเงินที่ไม่ประกอบกิจการธนาคาร

๒.๑) บริษัทเงินทุน (finance company)

บริษัทเงินทุนเป็นสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ระดมเงินออมจากประชาชนทั่วไป โดยการออกตัวสัญญาใช้เงินจำนองแก่ประชาชนคล้ายกับการรับฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ แต่อาจให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แล้วนำไปให้กู้ยืมและลงทุนในหลักทรัพย์

๒.๒) กองทุนรวม (mutual fund)

จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมเงินจากผู้มีเงินออมด้วยวิธีการจำหน่าย หน่วยลงทุน ให้แก่ผู้สนใจแล้วบริษัทจัดการกองทุนรวมจะรวบรวมเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น เมื่อการลงทุนของกองทุนรวมได้ผลดีมีรายได้ก็จะนำมาแบ่งปันให้แก่ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนในรูปของเงินปันผล และถ้าขายหน่วยลงทุนออกไปในขณะที่มีราคาสูงขึ้น ผู้ลงทุนก็จะได้กำไรจากการขายหน่วยลงทุนนั้น

๒.๓) สหกรณ์การเกษตร

มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมส่งเสริมการออมของสมาชิกช่วยเหลือสมาชิกด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร และด้านการจำหน่ายผลิตผลของสมาชิก รวมทั้งส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรสมัยใหม่แก่สมาชิก

๒.๔) สหกรณ์ออมทรัพย์

เป็นสถาบันการเงินที่จดทะเบียนกับทางการโดยทำหน้าที่รับฝากเงินจากสมาชิก และให้สมาชิกกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ย แล้วนำกำไรที่ได้รับจากการดำเนินงานมาแบ่งปันให้สมาชิกตามมูลค่าหุ้นที่หุ้นที่ถือและตามมูลค่าดอกเบี้ยเงินกู้ เงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้จากเงินค่าหุ้นของสมาชิก เงินฝากจากสมาชิก และเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ แล้วนำเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

๒.๕) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

เป็นสถาบันการเงินดำเนินกิจการระดมทุนด้วย การออกตั๋วสัญญาใช้เงินเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป เพื่อนำมาให้ประชาชนกู้ไปซื้อที่ดินและสร้างที่อยู่อาศัย ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ ๑) ให้กู้โดยมีบ้านและที่ดินค้ำประกัน ๒) ซื้อบ้านและที่ดินโดยให้สิทธิผู้ที่ยายที่จะไถ่ถอนคืนได้ ๓) ขายบ้านและที่ดินโดยวิธีการให้เช่าซื้อ

๒.๖) โรงรับจำนำ

เป็นสถาบันการเงินขนาดเล็กที่พบเห็นได้ทั่วไปตามแหล่งชุมชน ทำหน้าที่ให้กู้ยืมแก่ประชาชนทั่วไป โดยการรับจำนำสิ่งของและเครื่องใช้ต่าง ๆ ทั้งของใหม่และของที่ใช้แล้ว โรงรับจำนำของเอกชนใช้เงินทุนของผู้เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนและเงินจากการกู้ยืมมาใช้ดำเนินการรับจำนำ สถานธนาณเคราะห์ได้เงินทุนจากงบประมาณซึ่งรัฐบาลจัดสรรให้ รวมทั้งเงินกำไรสะสมและเงินกู้จากธนาคารออมสิน ส่วนสถานธนาณบาลได้เงินอุดหนุนจากเทศบาลและเงินกู้จากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล โรงรับจำนำทั้ง ๓ ประเภทเป็นสถาบันการเงินที่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยนิยมกู้ไปเพื่อการบริโภคและเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ

๒.๗) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

เพื่อจัดหาทุนให้กู้ระยะปานกลางและระยะยาวแก่กิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ บริษัทดำเนินงานในลักษณะของกิจการภาคเอกชนโดยนักบริหารอาชีพ แต่มีเป้าหมายเน้นที่การพัฒนาอุตสาหกรรม มิได้คำนึงถึงผลกำไรสูงสุดอย่างธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนทั่วไป โครงสร้างผู้ถือหุ้นของบริษัทประกอบด้วยผู้ถือหุ้น ๖ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กลุ่มบริษัทเอกชน กลุ่มบริษัทเงินทุน กลุ่มบุคคลธรรมดา และกลุ่มบริษัทประกันภัย

๒.๘) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้แก่ผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีสินทรัพย์ถาวรสุทธิไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ในอุตสาหกรรม ๔ ประเภท คือ อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมหัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมบริการ

ใบงาน เรื่อง ประเภทสถาบันทางการเงิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สถาบันทางการเงิน

จุดประสงค์

- สามารถจำแนกประเภทของสถาบันการเงินโดยใช้ลักษณะของกิจการเป็นเกณฑ์ได้ถูกต้อง
- อธิบายความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้

๑. สถาบันทางการเงินในประเทศไทย มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

[illegible]

๒. สถาบันการเงินมีความสำคัญอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร

[illegible]

เฉลย

ใบงาน เรื่อง ประเภทสถาบันทางการเงิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สถาบันทางการเงิน รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- จุดประสงค์**
- สามารถจำแนกประเภทของสถาบันการเงินโดยใช้ลักษณะของกิจการเป็นเกณฑ์ได้ถูกต้อง
 - อธิบายความสำคัญของสถาบันทางการเงินแต่ละประเภทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้

๑. สถาบันทางการเงินในประเทศไทย มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ประเภทของสถาบันการเงินในประเทศไทย มี ๒ ประเภท ประกอบด้วย ๑) สถาบันการเงินที่ประกอบกิจการธนาคาร ๑.๑ ธนาคารแห่งประเทศไทย ๑.๒ ธนาคารพาณิชย์ ๑.๓ สถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ ๒) สถาบันการเงินที่ไม่ประกอบกิจการธนาคาร ๒.๑ บริษัทเงินทุน (finance company) ๒.๒ กองทุนรวม (mutual fund) ๒.๓ สหกรณ์การเกษตร ๒.๔ สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒.๕ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ๒.๖ โรงรับจำนำ ๒.๗ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ๒.๘ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

๒. สถาบันการเงินมีความสำคัญอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไร

สถาบันการเงินมีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจแต่มีจำกัด สถาบันการเงินจึงต้องจัดสรรเงินทุนเหล่านั้นให้เพียงพอกับความต้องการของหน่วยธุรกิจและประชาชน สรุปความสำคัญของสถาบันการเงินได้ ดังนี้

เป็นตัวกลาง หมายถึง เป็นตัวกลางระหว่างผู้ฝากเงินกับผู้กู้เงิน

เป็นผู้รับภาระความเสี่ยงแทน เนื่องจากสถาบันการเงินจะนำเงินของผู้ฝากไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้กู้ (เพื่อหวังกำไร) ดังนั้น สถาบันการเงินจึงต้องรับภาระความเสี่ยงแทนผู้ฝากเงิน

สร้างสภาพคล่องทางการเงิน โดยสถาบันการเงินเป็นผู้ค้าประกันการออกเช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน บัตรเครดิต ฯลฯ ให้กับบริษัท ห้างร้าน และลูกค้า เพื่อให้ตราสารดังกล่าวได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ ทำให้การซื้อขายสินค้าต่าง ๆ ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง สถาบันทางการเงินที่สำคัญ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง ขอบเขตเนื้อหา สถาบันการเงินที่สำคัญในประเทศไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างชื่อสถาบันการเงินในประเทศไทยได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์หน้าที่ของสถาบันทางการเงินที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบาย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูยกตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ของสถาบันทางการเงินในประเทศไทยจำนวน ๓ ภาพ ให้นักเรียนร่วมกันทายชื่อสถาบันทางการเงิน ที่มา : https://www.isranews.org/isranews-scoop/64165-omsin00.html ที่มา : https://www.uteeni.com/en/listings/1811632	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสถาบันทางการเงิน ๒. กระดาษชาร์ตแสดงตารางบทบาทหน้าที่ของสถาบันการเงิน โดยกำหนดชื่อสถาบันทางการเงินให้นักเรียน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การยกตัวอย่างชื่อสถาบันทางการเงินในประเทศไทยลงในกระดาษชาร์ต ๒. การวิเคราะห์หน้าที่ของของสถาบันการเงินทางการเงินในตารางหน้าที่ของสถาบันการเงิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง สถาบันทางการเงินที่สำคัญ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันทางการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
คุณค่าและความสำคัญของสถาบันการเงินได้ถูกต้องและมีเหตุผล	 ที่มา : https://www.sanook.com/money/489225/ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนเคยใช้บริการสถาบันการเงินหรือไม่ อย่างไร ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนและเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง “สถาบันทางการเงินที่สำคัญ” พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยละความสามารถ จากนั้นแจกกระดาษชาร์ตให้นักเรียนแข่งกันเขียนชื่อสถาบันทางการเงินที่นักเรียนรู้จักให้ได้มากที่สุดภายในเวลา ๕ นาที (Obj.๑) ๒. ครูแจกกระดาษชาร์ตแสดงตารางหน้าที่ของสถาบันการเงิน ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมายถูก (/) ในช่องหน้าที่ของสถาบันการเงินให้ตรงกับชื่อสถาบันการเงินที่กำหนดให้ (Obj.๒) ๓. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและสรุปองค์ความรู้ร่วมกันให้สมบูรณ์ ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูสุ่มนักเรียนออกมาอธิบายถึงคุณค่าและความสำคัญของสถาบันทางสังคมในประเทศไทย (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างชื่อสถาบันการเงิน ในประเทศไทยได้ถูกต้อง	การประเมินการตอบ คำถาม	แบบประเมินการ ตอบคำถาม	ดี : ยกตัวอย่างได้ถูกต้อง ๑๐ ตัวอย่างขึ้นไป พอใช้ : ยกตัวอย่างได้ถูกต้อง ๕-๙ ตัวอย่าง ปรับปรุง : ยกตัวอย่างได้น้อยกว่า ๕ ตัวอย่าง
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์หน้าที่ของสถาบัน ทางการเงินที่กำหนดให้ได้ ถูกต้อง	การประเมินการ วิเคราะห์หน้าที่ของ สถาบันทางการเงิน	การประเมินการ วิเคราะห์ในตาราง หน้าที่ของสถาบัน ทางการเงิน	ดี : วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของ สถาบันทางการเงินที่กำหนดให้ ถูกต้อง พอใช้ : วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ของสถาบันการเงินที่กำหนดให้ได้ ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : วิเคราะห์บทบาท หน้าที่ของสถาบันการเงินไม่ ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ อธิบายคุณค่าและความ สำคัญของสถาบันการเงินได้ ถูกต้องและมีเหตุผล	การประเมินการตอบ คำถาม	แบบประเมินการ ตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามได้ครบถ้วน ถูกต้อง พอใช้ : ตอบคำถามได้ถูกต้อง แต่ ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ตอบคำถามได้ไม่ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

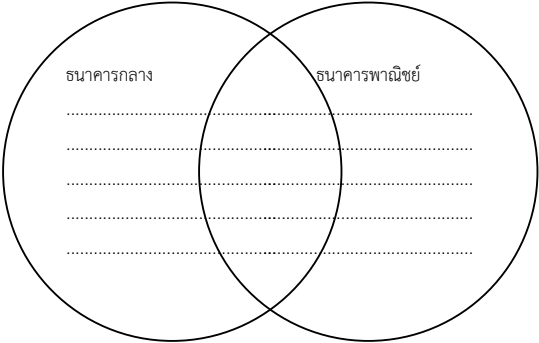
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง ขอบเขตเนื้อหา หน้าที่ของธนาคารกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของธนาคารกลางได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบหน้าที่ของธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องและมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเสนอ “ธนบัตรไทยรูปแบบต่าง ๆ” จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าสถาบันทางการเงินใดเป็นผู้กำหนดการพิมพ์ธนบัตรในประเทศไทย (ธนาคารกลาง) ๑.๒ ธนาคารกลาง มีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์อย่างไร ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มโดยละความสามารถ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้น “ความหมายของธนาคารกลาง” จากหนังสือหรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ และร่วมกันสรุปความหมายภายในกลุ่ม ๒. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความหมายของธนาคารกลาง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลลงในสมุดจดบันทึกการเรียนรู้ (ธนาคารกลางเป็นสถาบันการเงินระดับสูงของประเทศที่มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมและดูแลการเงินและเครดิต ให้มีความเหมาะสมต่อความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และความมีเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ) (Obj.๑)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ธนบัตรไทยรูปแบบต่าง ๆ ๒. กระดาษชาร์ตเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ ภาระงาน/ชิ้นงาน การเปรียบเทียบหน้าที่ของธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ลงในกระดาษชาร์ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูแจกกระดาษชาร์ตให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของหน้าที่ธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ และสุ่มนักเรียนนำเสนออธิบาย โดยครูช่วยเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (ธนาคารพาณิชย์และธนาคารกลางเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ธนาคารพาณิชย์เป็นธนาคารที่ให้บริการลูกค้าโดยตรง ธนาคารพาณิชย์เสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่หลากหลายแก่บุคคลและธุรกิจ ธนาคารกลางไม่ได้รับมือกับลูกค้าโดยตรง ธนาคารกลางเรียกว่าธนาคารของธนาคารและควบคุมอุตสาหกรรมธนาคารทั้งหมด ธนาคารกลางมีอำนาจในการพิมพ์เงินและควบคุมนโยบายการเลือกตั้งของประเทศ ในขณะที่ธนาคาร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	พาณิชย์หลายแห่งในประเทศที่มีหลายสาขามีธนาคารกลางเพียงแห่งเดียวที่ให้บริการผลิตภัณฑ์และบริการแก่รัฐบาลของประเทศและธนาคารพาณิชย์อื่น) (Obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าและหน้าที่ของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ (หน้าที่สำคัญของธนาคารกลาง) ได้แก่ ๑) การออกพันธบัตร ๒) การเป็นนายธนาคารของรัฐ ๓) การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ ๔) การเป็นผู้ให้กู้ยืมเงินแหล่งสุดท้าย ๕) การจัดระบบการหักบัญชีระหว่างธนาคาร ๖) การดำเนินนโยบายทางการเงินและการควบคุมปริมาณเงิน ๗) การเป็นผู้จัดการทุนสำรองระหว่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นธนาคารกลางของประเทศ โดยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้ ๑) เป็นผู้ออกธนบัตร เพื่อควบคุมปริมาณธนบัตรที่หมุนเวียนให้พอดีกับความต้องการของภาคธุรกิจและประชาชนทั่วไป โดยมีกฎหมายควบคุมการออกธนบัตรและจัดการเกี่ยวกับธนบัตร เพื่อความมีเสถียรภาพของเงินตราของประเทศ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒) เป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ ในฐานะนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารกลางทำหน้าที่ดังนี้คือ ๒.๑) รับฝากเงินจากธนาคารพาณิชย์ ตามปกติธนาคารพาณิชย์จะต้องฝากเงินสดสำรอง ตามที่กำหนดไว้กับธนาคารกลาง และใช้เป็นเงินสดสำรองสำหรับชำระหนี้ หรือโอนเงินระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน ๒.๒) รับหักบัญชีระหว่างธนาคาร โดยที่ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งฝากเงินไว้ที่ธนาคารกลาง เมื่อมีหนี้สินระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน ๒.๓) เป็นผู้ให้กู้ยืมแหล่งสุดท้าย ธนาคารกลางเป็นแหล่งสุดท้ายที่ธนาคารพาณิชย์จะกู้ยืมได้โดยมีหลักทรัพย์รัฐบาลค้ำประกัน ๓) เป็นนายธนาคารและตัวแทนทางการเงินของรัฐบาล ธนาคารกลางจะทำหน้าที่ทางการเงินให้แก่รัฐบาลดังนี้ คือ ถือบัญชีเงินฝาก ธนาคารกลางจะรักษาบัญชีเงินฝากของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอื่น ๆ ของรัฐบาลและทำหน้าที่เป็นผู้จ่ายเงิน ตามเช็คที่หน่วยราชการต่าง ๆ และรัฐวิสาหกิจสั่งจ่าย ๓.๑) ให้รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจกู้ยืม รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจอาจกู้ยืมเงินจากธนาคารกลาง โดยการขายตั๋วเงินคลังหรือพันธบัตร - เป็นตัวแทนทางการเงินของรัฐบาล ธนาคารกลางจะเป็นตัวแทนจัดการทางการเงินของรัฐบาลทั้งในประเทศและนอกประเทศ เช่น ติดต่อนหาแหล่งเงินกู้ให้รัฐบาล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ธนาคารกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔) ดำเนินนโยบายการเงิน ธนาคารกลางมีบทบาทสำคัญในการควบคุมปริมาณเงินของประเทศให้มีปริมาณที่เหมาะสม ใช้มาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินนโยบายแก้ไขเงินเพื่อให้มีปริมาณเงินในระดับที่เหมาะสม ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ มีหน้าที่ส่วนใหญ่คล้ายกัน เช่น การเป็นผู้พิมพ์ธนบัตร การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล และของธนาคารพาณิชย์ และหน้าที่อื่น ๆ แม้ว่าบางแห่งอาจทำหน้าที่แตกต่างกับอีกแห่งหนึ่งก็ตาม แต่เป็นเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของธนาคารกลางได้อย่างถูกต้อง	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เปรียบเทียบหน้าที่ของธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องและมีเหตุผล	การประเมินผังแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์	แบบประเมินผังแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์	ดี : เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องทุกประเด็น พอใช้ : เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ได้ถูกต้องบางประเด็น ปรับปรุง : เปรียบเทียบความแตกต่างของหน้าที่ธนาคารกลางกับธนาคารพาณิชย์ไม่ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีเหตุผล	การประเมินการวิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ	แบบประเมินวิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ	ดี : วิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้ถูกต้องและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์คุณค่าของธนาคารกลางที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้ถูกต้อง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			และให้เหตุผลชัดเจนเพียง บางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์คุณค่า ของธนาคารกลางที่มีต่อ เศรษฐกิจของประเทศไม่ ถูกต้องและและให้เหตุผลไม่ ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง การออมและการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของการออมและการลงทุน ๒. วิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการออมได้ ๒. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการลงทุนได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอเรื่อง “การออมและการลงทุน” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=uhHSADhvy7k ๒. ครูถามนักเรียนว่า “ถ้านักเรียนมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย นักเรียนควรทำเช่นไรเพื่ออะไร” (ออมไว้ใช้ยามจำเป็นและลงทุนเพื่อให้เกิดความงอกเงย) ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของการออม โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (การออม หรือการออมทรัพย์ คือ การเก็บสะสมเงินรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายในการบริโภค เพื่อไว้ใช้เมื่อถึงคราวจำเป็นในอนาคต) (Obj.๑)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “การออมและการลงทุน” ๒. ใบความรู้เรื่อง “การออมและการลงทุน” ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแผนผังโน้ตทัศน์เกี่ยวกับการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง การออมและการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการออมและการลงทุนได้	๒. ครูกำหนดหัวข้อ เรื่อง “การลงทุน” ให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของการลงทุน และครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (ความหมายของการลงทุนมี ๒ ประการ คือ การลงทุนทางตรง คือ การนำเงินไปลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ มีการสร้างโรงงาน ซื้อเครื่องจักรและวัตถุดิบ จ้างแรงงาน โดยผู้ลงทุนเป็นเจ้าของกิจการและมีส่วนร่วมในการบริหารธุรกิจนั้น ๆ เป็นการลงทุนที่ใช้เวลานาน การลงทุนทางอ้อม คือ การนำเงินที่เก็บไปออมไปทำประโยชน์หรือสร้างผลตอบแทนให้สูงเกินกว่าการออม เช่น ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ โดยลักษณะนี้เป็นการลงทุนภาคเศรษฐกิจการเงิน ผู้ลงทุนไม่ใช่ผู้ผลิตสินค้าและบริการโดยตรง) (Obj.๒) ๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละความสามารถให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาไปความรู้ เรื่อง “การลงทุนและการออม” ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ ๑๐ นาที ๔. ครูแจกกระดาษชาร์ตให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์เกี่ยวกับวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง และบอกคุณค่าของการออมและการลงทุนที่ส่งผลกับปฏิบัติ พร้อมทั้งสื่อนักเรียนมาอธิบาย นักเรียนและครูร่วมกันอธิบายให้สมบูรณ์ (Obj.๓, ๔) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด นักเรียนร่วมกันบอกคุณค่าของการออมและการลงทุน (การออมที่ดี เป็นการลงทุนที่ดีด้วย)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการออมได้ ๒. อธิบายความหมายของการลงทุนได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เลือกวิธีการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้	การประเมินการทำผังมโนทัศน์เรื่องวิธีการและคุณค่าของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง	แบบประเมินการทำผังมโนทัศน์เรื่องวิธีการและคุณค่าของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง	ดี : เขียนผังมโนทัศน์เรื่องวิธีการและคุณค่าของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : เขียนผังมโนทัศน์เรื่องวิธีการและคุณค่าของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : เขียนผังมโนทัศน์เรื่องวิธีการและคุณค่าของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านคุณลักษณะ บอกคุณค่าของการออมและการลงทุนได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามน้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

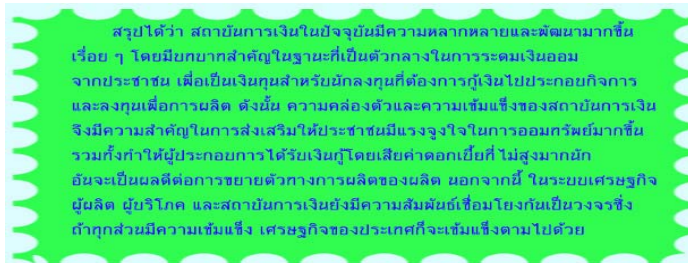
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนดูภาพแสดงความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ และสื่อนักเรียนให้ตอบคำถามในประเด็น “ภาพดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างไร” ที่มา : https://www.slideshare.net/ssuser667f60/mrlikestock-start-invest-by-fundamental	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพแสดงความสัมพันธ์ในระบบเศรษฐกิจ ๒. แผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ภาระงาน/ชิ้นงาน - การเขียนสรุปความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินจากแผนผังที่กำหนดให้ - การเขียนวิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินได้อย่างมีเหตุผล	(ในระบบเศรษฐกิจ ผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ล้วนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทางด้านการหารายได้ การมีรายจ่ายเพื่อการอุปโภค และมีการเก็บเงินบางส่วนไว้เพื่อการออมหรือนำไปลงทุน เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้บริโภคออมเงินเข้าสู่สถาบันทางการเงิน ซึ่งผู้ผลิตสามารถกู้เงินจากสถาบันทางการเงินเพื่อนำไปพัฒนาการผลิต) ขั้นสร้างองค์ความรู้ ครูนำแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ที่มา : http://bit.ly/2OirdAm แล้วสุ่มนักเรียนออกมาช่วยกันเติมความสัมพันธ์ในแต่ละเส้นของหน่วยเศรษฐกิจทั้งสาม พร้อมทั้งสุ่มนักเรียนอธิบายแผนผังดังกล่าว ครูอธิบายเพิ่มเติม (ในระบบเศรษฐกิจ ผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ล้วนมีความเกี่ยวข้อง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สัมพันธ์กันทางการหารายได้ การมีรายจ่ายเพื่อการอุปโภค และมีการเก็บเงินบางส่วนไว้เพื่อการออมหรือเพื่อนำไปลงทุน เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้บริโภคออมเงินเข้าสู่สถาบันทางการเงิน ซึ่งผู้ผลิตสามารถกู้เงินจากสถาบันทางการเงินเพื่อนำไปพัฒนาการผลิต <u>ผู้ผลิต</u> จะมีรายได้มาจากการขายสินค้า ดังนั้น ผู้ผลิตจึงต้องมีการลงทุนเพื่อผลิตสินค้า โดยอาจนำเงินบางส่วนที่ตนสะสมไว้ไปลงทุน หรือไปติดต่อขอกู้ยืมเงินมาจากสถาบันทางการเงินต่าง ๆ เพื่อไปซื้อเครื่องจักร ที่ดิน วัตถุดิบว่าจ้างแรงงานมาผลิตสินค้าของตน สินค้าที่ผลิตออกมาจะถูกนำไปจำหน่ายให้กับผู้บริโภค เป็นรายได้กลับมาสู่ผู้ผลิต <u>ผู้บริโภค</u> จะแสวงหารายได้ด้วยการไปทำงาน เพื่อให้มีรายได้เข้ามาซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินเดือน รายได้จะถูกนำไปใช้จ่ายซื้อสินค้า บางครั้งอาจต้องไปขอสินเชื่อจากสถาบันทางการเงินถ้ามีรายได้น้อย แต่ถ้ามีรายได้มาก เงินบางส่วนจะถูกออมไว้ สถาบันทางการเงิน มีความความสัมพันธ์ในฐานะเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยสถาบันการเงินจะรับฝากเงินออมจากผู้ออม เงินออมที่สถาบันทางการเงินรับไว้ส่วนหนึ่งสถาบันทางการเงินจะนำไปปล่อยให้กู้ยืมที่เรียกว่า การให้สินเชื่อกับผู้ผลิต ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้หลักของสถาบันการเงิน) (Obj.๑) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ และสรุปความรู้ลงในสมุด สุดท้าย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ สถาบันการเงิน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ครูนำข้อความสรุปให้นักเรียนดูและอธิบายเพิ่มเติม (Obj.๒) ที่มา : http://bit.ly/2MeZe21 ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็น ดังนี้ “คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน” (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจได้	การประเมินการวิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ	แบบประเมินการวิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจ	ดี : วิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจได้ทั้งหมด พอใช้ : วิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจได้ถูกต้องส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๖๐ ปรับปรุง : วิเคราะห์ถึงความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจได้ถูกต้องส่วนใหญ่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อธิบายคุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินได้อย่างมีเหตุผล	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจประเทศไทย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๗ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ

ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยย่อมมีการพึ่งพาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ดังนั้น กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาจึงมีความจำเป็นในการปกป้องสิทธิของผู้ดำเนินการผลิต

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) การพึ่งพาอาศัยกันและกันและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ

๒) ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ

๓) ทรัพย์สินทางปัญญา

๔) กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ทักษะ/กระบวนการ

๑) อธิบายและอภิปรายสาเหตุของการพึ่งพาและแข่งขันทางเศรษฐกิจ

๒) การวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนวทางแก้ไข

๓) การนำเสนองานในกิจกรรม การพึ่งพาและแข่งขันทางเศรษฐกิจ แนวทางในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

เจตคติ

๑) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๒) เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการร่วมเผยแพร่ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด**ภาระงาน/ชิ้นงาน**

การใช้ข้อมูลของกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอ ในรูปแบบแผนที่ความคิด เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : การใช้ข้อมูลของกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการรวบรวม
วิเคราะห์ และนำเสนอ ในรูปแบบแผนที่ความคิด เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การรวบรวมข้อมูล	ให้ข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ๔ ตัวอย่างขึ้นไปในการค้นหาและรวบรวมข้อมูล	ให้ข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ๓ ตัวอย่างขึ้นไปในการค้นหาและรวบรวมข้อมูล	ให้ข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ๒ ตัวอย่างขึ้นไปในการค้นหาและรวบรวมข้อมูล	ให้ข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ๑ ตัวอย่างขึ้นไปในการค้นหาและรวบรวมข้อมูล
๒. การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา	ใช้ข้อมูลกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้เหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอมีความถูกต้องทั้งหมด	ใช้ข้อมูลกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้เหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอส่วนใหญ่ มีความถูกต้อง	ใช้ข้อมูลกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้เหมาะสม แต่ข้อมูลที่น่าเสนอผิดเป็นส่วนใหญ่	ใช้ข้อมูลกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในการนำเสนอประเด็นตัวอย่างได้ไม่เหมาะสม และข้อมูลที่น่าเสนอไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๙ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ระบบเศรษฐกิจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้อย่างถูกต้อง ๓. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมได้อย่างถูกต้อง ๔. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์และเขียน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนอ่านบทความจากสำนักข่าว BBC เรื่อง “คาด เศรษฐกิจโลก ๒๐๑๘ ‘ดีสุด’ นับตั้งแต่ฟื้นจากวิกฤตการเงินโลก ๒๐๐๗/๐๘” ที่มา : https://www.bbc.com/thai/international-42426678 ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเศรษฐกิจโลก และความแตกต่างของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน ตามประเด็นคำถาม ดังนี้ ๒.๑ ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร (แตกต่างกัน บางประเทศเอกชนสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างอิสระ บางประเทศต้องขึ้นอยู่กับผู้นำของแต่ละประเทศในการตัดสินใจ หรือบางประเทศมีทั้งสองลักษณะประกอบกัน) ๒.๒ ความแตกต่างของการดำเนินการทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศเกิดจากอะไร (เกิดจากความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจในแต่ละประเทศที่ใช้) ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกความหมายของระบบเศรษฐกิจโดยครูบันทึกคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน หลังจากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาสรุปความหมายอีกครั้งหนึ่ง (ระบบเศรษฐกิจ เป็นการจําดิกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เพื่อให้เกิด	แหล่งเรียนรู้ บทความจากสำนักข่าว BBC เรื่อง “คาด เศรษฐกิจโลก ๒๐๑๘ ‘ดีสุด’ นับตั้งแต่ฟื้นจากวิกฤตการเงินโลก ๒๐๐๗/๐๘” สื่อ ๑. แผนผังความรู้เรื่องระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ แบบ ๒. ผังแสดงการเปรียบเทียบจุดเด่น จุดด้อยของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การเขียนตารางเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม แบบสังคมนิยม และแบบผสม ๒. การวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตารางเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เศรษฐกิจแบบสังคมนิยม และเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถเลือกระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทยและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน	<i>ประโยชน์สูงสุดแก่พลเมืองและประชากรของรัฐ</i> (Obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนดูผังความรู้เรื่องระบบเศรษฐกิจ ๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนจับฉลากศึกษารายละเอียดของระบบเศรษฐกิจกลุ่มละ ๑ ระบบ พร้อมทั้งศึกษาเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย ของระบบเศรษฐกิจ ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม กลุ่มที่ ๒ ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม กลุ่มที่ ๓ ระบบเศรษฐกิจแบบผสม โดยใช้เวลา ๒๐ นาทีจากนั้นนักเรียนออกมานำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน โดยครูอธิบายเพิ่มเติม (Obj.๑, Obj.๒, Obj.๓) ๔. นำผังแสดงการเปรียบเทียบจุดเด่น จุดด้อยของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบติดหน้าชั้นเรียน สุ่มนักเรียนมาช่วยกันเขียนข้อมูลให้สมบูรณ์ และให้นักเรียนที่เหลือช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง (Obj.๕) ๕. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย พร้อมทั้งให้เหตุผล (Obj.๖) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูถามนักเรียนว่า “ระบบเศรษฐกิจมีความสำคัญอย่างไร” (<i>ระบบเศรษฐกิจเป็นการจัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกของรัฐ</i>) “แต่ละประเทศจำเป็นต้องใช้ระบบเศรษฐกิจเดียวกันหรือไม่เพราะอะไร” (<i>ไม่จำเป็น เพราะในแต่ละประเทศย่อมต้องมีการใช้รูปแบบของระบบเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไปตามสภาพความแตกต่างของเศรษฐกิจ การปกครอง ศาสนา ของแต่ละประเทศ</i>)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง ๒. อธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้อย่างถูกต้อง ๓. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมได้อย่างถูกต้อง ๔. อธิบายลักษณะเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และเขียนตารางเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมและเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง	การประเมินผังแสดงการเปรียบเทียบจุดเด่น จุดด้อยของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบ	แบบประเมินผังแสดงการเปรียบเทียบจุดเด่น จุดด้อยของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบ	ดี : เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบได้ถูกต้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจในแต่ละระบบได้ถูกต้อง น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านคุณลักษณะ เลือกระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทยและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน	การประเมินการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย	แบบประเมินวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย	ดี : วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทยและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจนทุกประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทยและให้เหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทยและให้เหตุผลไม่ชัดเจนทุกประเด็น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ให้นักเรียนชมวิดีโอเรื่อง “ไทยแลนด์ ๔.๐ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล” ซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเน้นถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบันของไทย ที่มา : https://nbt.go.th/Multimedia/ไทยแลนด์-4-0-โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล-มั่นคง-ม.aspx ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงอาชีพที่สำคัญที่สุดของชาวไทยในอดีตถึงปัจจุบันที่ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของไทย (อาชีพเกษตรกรรม อาชีพอุตสาหกรรม อาชีพค้าขาย)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “ไทยแลนด์ ๔.๐ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล” ๒. ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การอธิบายลำดับพัฒนาการลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจากการชมวิดีโอ ๒. การเขียนอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยตามประเด็นสำคัญที่กำหนดให้ จากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาพูดถึงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยให้นักเรียนแต่ละคนอธิบายต่อจากที่เพื่อนคนก่อนหน้าได้พูดไป จากวิดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชมไป และครูอธิบายเพิ่มเติม (ประเทศไทยมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจพื้นฐานมาจากเกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันแม้จะมีความพยายามลดสัดส่วนสินค้าจากภาคเกษตรกรรมลง และเพิ่มสัดส่วนสินค้าทางด้านอื่น ๆ เช่น สินค้า อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการบริการมากขึ้น ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ก็มีความพยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความเจริญเติบโตเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชากรไทย ซึ่งแม้เศรษฐกิจของไทยจะมีการขยายตัวมากขึ้น แต่ปัจจุบันก็ยังมีปัญหาทางเศรษฐกิจที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอีกหลายประการ) (Obj.๒) ๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย” โดยให้เวลานักเรียนในการศึกษา ๑๕ นาที และและบันทึกประเด็นสำคัญลงในสมุด จากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาอธิบายถึงลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ตามประเด็นสำคัญทั้ง ๗ ข้อ ได้แก่ ๑) การมีพื้นฐานจากภาคเกษตรกรรม ๒) การเป็นประเทศผู้ส่งออก ๓) การเป็นประเทศที่ยังมีปัญหาค่าเงินบาทและช่องว่างทางรายได้ ๔) เป็นประเทศที่มีปัญหาการกระจุกตัวของความเจริญ ๕) เป็นประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงาน ๖) เป็นประเทศที่ยังขาดแคลนสาธารณูปโภคและการคมนาคมขนส่งที่มีคุณภาพ ๗) เป็นประเทศที่ยังอ่อนแอด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj.๑) ๓. ให้นักเรียนร่วมกันบอกถึงคุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยได้ (อาชีพทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ทุกอาชีพล้วนเป็นองค์ประกอบในกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ล้วนส่งเสริมและเกื้อหนุนกัน เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการพัฒนา) (Obj.๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปลักษณะเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด (ระบบเศรษฐกิจแบบผสม) ๑.๒ พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยเป็นเช่นไร (เริ่มจากเกษตรกรรมและพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรม) ๑.๓ ปัจจุบันลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยเป็นเช่นไร (ปัจจุบันแม้จะมีความพยายามลดสัดส่วนสินค้าจากภาคเกษตรกรรมลง และเพิ่มสัดส่วนสินค้าทางด้านอื่น ๆ เช่น สินค้าอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการบริการมากขึ้น ตลอดหลายปีที่ผ่านมาก็มีความพยายามที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความเจริญเติบโตเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชากรไทย ซึ่งแม้เศรษฐกิจของไทยจะมีการขยายตัวมากขึ้น แต่ปัจจุบันก็ยังมีปัญหาทางเศรษฐกิจที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอีกหลายประการ ประชากรจำนวนมากก็ยังเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะประชากรที่อยู่ในชุมชนชนบท มีความเหลื่อมล้ำทางรายได้อย่างมาก ระหว่างครอบครัวที่มีรายได้สูงกับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้	การประเมินการเรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	แบบประเมินการเรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	ดี : เรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : เรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ถูกต้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : เรียงลำดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านคุณลักษณะ บอกคุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยได้	การประเมินการวิเคราะห์คุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทย	แบบประเมินวิเคราะห์คุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทย	ดี : วิเคราะห์คุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจนทุกประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์คุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยและให้เหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์คุณค่าของทุกอาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยและให้เหตุผลไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้

เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย”

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย มีฐานะยากจน ไม่มีโอกาสในการประกอบอาชีพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องใช้ชีวิตแบบไม่ฟุ่มเฟือยและออมทรัพย์ด้วยความมัธยัสถ์เพื่อที่จะมีรายได้เหลือไว้สำหรับใช้จ่ายในยามจำเป็น เช่น ยามชราหรือเจ็บไข้ได้ป่วย รวมทั้งจำเป็นต้องจัดสรรเงินไว้สำหรับการบริโภคในอนาคตและการลงทุนที่จะช่วยเพิ่มรายได้

ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การมีพื้นฐานจากภาคเกษตรกรรม นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาชีพหลักของคนไทยคือ เกษตรกรรม แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ทำให้คนไทยสมัยก่อนมีรายได้จากภาคเกษตรกรรมมาก แต่หลังจากไทยเริ่มมีการพัฒนาอุตสาหกรรมนับตั้งแต่สมัยของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นต้นมา ทำให้อุตสาหกรรมและบริการมีการเจริญเติบโตมากขึ้น ประเทศไทยจึงไม่ต้องพึ่งผลผลิตทางการเกษตรดังเช่นในอดีต จากตัวเลขสถิติของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ โครงสร้างการผลิตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย สัดส่วนของภาคบริการมีมากที่สุด คือ ร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๓๘.๔ และภาคเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๑.๖ ขณะที่ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติ โครงสร้างการจ้างงานของประเทศไทยในภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วน ร้อยละ ๓๘.๓ นอกภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนร้อยละ ๖๑.๘ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น มีน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรรมมีความรู้ ส่งผลให้ไทยผลิตสินค้าการเกษตรมากกว่าความต้องการภายในประเทศ จนส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารได้เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก สินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว ข้าวโพด ยางพารา เนื้อไก่แช่แข็ง อาหารทะเล เป็นต้น

๒. การเป็นประเทศผู้ส่งออก ประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกและเป็นแหล่งรายได้หลักสำหรับการเลี้ยงดูประชากรในประเทศ ทำให้เป็นประเทศที่มีการค้าระหว่างประเทศมากประเทศหนึ่ง สินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา อัญมณี และเครื่องประดับ เป็นต้น

๓. การเป็นประเทศที่ยังมีปัญหาความยากจนและช่องว่างทางรายได้ โดยรายได้ต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับปานกลาง จากตัวเลขของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ รายได้เฉลี่ยของประชากรไทยเท่ากับ ๑๐๐,๕๙๗ บาทต่อปี หรือ ๘,๓๘๓ บาทต่อเดือน ความแตกต่างทางรายได้ระหว่างคนรวยและคนจนมีมาก ปัญหาความยากจนนั้นไม่จำกัดเฉพาะความยากจนในเชิงเศรษฐกิจหรือรายได้ในการใช้จ่ายใช้สอย ในการดำรงชีวิต ความยากจนยังครอบคลุมถึงการขาดโอกาสในการศึกษา การรักษาพยาบาลที่ดี การขาดสิทธิเสรีภาพ การขาดโอกาสต่าง ๆ และมักเผชิญปัญหาความเสี่ยงและความไม่ปลอดภัยต่าง ๆ ด้วย

ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประมาณว่าสัดส่วนของคนจนในประเทศไทยมีประมาณร้อยละ ๘.๕ ของประชากรและส่วนใหญ่ของคนจน คือ ประมาณร้อยละ ๘๘ ของคนจน อาศัยอยู่ในชนบท สัดส่วนของคนจนในประเทศไทยลดลงอย่างรวดเร็วตามความเจริญทางเศรษฐกิจที่ช่วยให้ประชาชนโดยเฉลี่ยมีรายได้มากขึ้น

๔. เป็นประเทศที่มีปัญหาการกระจุกตัวของความเจริญ ประเทศไทยขาดการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคและต่างจังหวัดเป็นอย่างมาก โดยกรุงเทพมหานครเป็นเมืองเอกเพียงเมืองเดียวที่มีขนาดเศรษฐกิจเกินกว่า ๑ ใน ๔ ของประเทศ และถ้ารวมปริมณฑล จะมีขนาดสูงถึงเกือบร้อยละ ๔๕ ของประเทศ จึงมีความแตกต่างจากพื้นที่ที่เป็นแหล่งความเจริญรอง ๆ ลงมาเป็นอันมาก จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ระบุว่าขนาดของเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ ๔๒ ของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

๕. เป็นประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงาน โดยเฉพาะต้องนำเข้าพลังงานประเภทน้ำมันปิโตรเลียม ทำให้สูญเสียเงินตราออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องอนุรักษ์และประหยัดการใช้พลังงาน ตลอดจนการหาแหล่งพลังงานทดแทนโดยเร็ว

๖. เป็นประเทศที่ยังขาดแคลนสาธารณูปโภคและการคมนาคมขนส่งที่มีคุณภาพ โดยภาพรวมสาธารณูปโภคยังขาดคุณภาพที่ดี การคมนาคมขนส่งพัฒนาได้ไม่เท่าทันการขยายตัวของความต้องการของประชากร แต่ถ้าหากมีการพัฒนาการคมนาคมระบบรางให้ทั่วถึงจะสามารถช่วยกระจายความเจริญและทำให้ประหยัดพลังงานที่ไม่สะอาดจากน้ำมันปิโตรเลียม

๗. เป็นประเทศที่ยังอ่อนแอด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ในแต่ละปีต้องนำเข้าเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตเป็นมูลค่ามหาศาล จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการผลิตใหม่ ๆ มีการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์และปรับปรุงการผลิตที่อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับฐานะของประชาชนส่วนใหญ่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในประเทศ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้ ๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการ	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ ๓ ภาพ ได้แก่ ภาพการทำนา ภาพโรงสีข้าว และภาพข้าวสารกับข้าวสวย จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://ge.fishtech.rmutsv.ac.th/th/news79 ที่มา : http://bit.ly/2yhccUG	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. รูปภาพ แสดงภาพการทำนา ภาพโรงสีข้าว ภาพข้าวสารกับข้าวสวย ๒. แผนภูมิวงจรทางเศรษฐกิจ ๓. บัตรคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน การสรุปและยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ ในกิจกรรม “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
พึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรงได้	 ที่มา : http://bit.ly/2Yu5FEW ๑.๑ จากภาพที่นักเรียนได้ดู คือภาพอะไรบ้าง (ภาพการทำนา ภาพโรงสีข้าว ภาพข้าวสารกับข้าวสวย) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีคนรับประทานข้าว อาชีพการทำนาจะยังคงอยู่ได้หรือไม่ (ไม่ได้) ๑.๓ นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีชาวนาที่ปลูกข้าวเพื่อนำไปสี โรงสีจะยังคงมีอยู่หรือไม่ (ไม่มี) ๑.๔ นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีชาวนาปลูกข้าว จะมีข้าวให้ทานหรือไม่ (ไม่มี) ๑.๕ นักเรียนคิดว่าหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กัน ในแบบใด (การพึ่งพาอาศัยกันถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นในระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เศรษฐกิจพัฒนาและอยู่รอด) ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครุณาเสนอ แผนภูมิวงจรทางเศรษฐกิจ ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายลักษณะของการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจที่ปรากฏในแผนภูมิ ภาพที่ ๕.๑ แผนภูมิวงจรทางเศรษฐกิจ <pre>graph TD subgraph "หน่วยครัวเรือน" A[เจ้าของปัจจัยการผลิต] B[เป็นผู้บริโภค] end subgraph "รัฐบาล" C[รัฐบาล] end subgraph "หน่วยผลิต" D[ผู้ผลิตทุนผลิต] E[สินค้าและบริการ] end A -- "รายได้จากการขายปัจจัยการผลิต (ค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ย กำไร)" --> C C -- "การพึ่งพาอาศัยกันระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน" --> B B -- "เงินค่าและค่าบริการ" --> D D -- "สินค้าและบริการ" --> E E -- "จำหน่ายสินค้าและบริการ" --> B B -- "ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าและบริการ" --> D</pre> (จากวงจรความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจภายในประเทศ มีการพึ่งพาอาศัยกัน ระหว่างหน่วยครัวเรือน และหน่วยผลิต และรัฐบาล หน่วยครัวเรือนจะอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และผู้บริโภค จะต้องพึ่งพาหน่วยผลิตเพื่อขายปัจจัยการผลิต และได้รับสินค้าและบริการสาธารณะจากหน่วยรัฐบาล ทำให้มีรายได้สำหรับซื้อสินค้าและบริการจากผู้ผลิต รวมทั้งต้องจ่ายภาษีให้กับรัฐบาล ส่วนหน่วยผลิตทำหน้าที่ผลิตสินค้าและบริการ จะต้องอาศัยการบริโภคและปัจจัยการผลิตจาก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	หน่วยครัวเรือน รวมทั้งได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือจากรัฐบาล เพื่อขายสินค้าให้ได้รับกำไร และเสียภาษีให้กับรัฐบาล สำหรับหน่วยรัฐบาลมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา สนับสนุน และกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งหน่วยผลิต และหน่วยครัวเรือน และเก็บภาษีจากหน่วยครัวเรือนและหน่วยผลิต ดังนั้น การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ หมายถึง การช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และบริการรวมทั้งปัจจัยการผลิตระหว่างกัน มีทั้งการพึ่งพาระหว่างหน่วยผลิต และจากหน่วยครัวเรือน หรือเป็นการพึ่งพา ระหว่างภาคการผลิตด้วยกันเอง) (Obj.๑) ๒. นักเรียนทำกิจกรรม “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า” โดยครูสุ่มแจกบัตรคำเกี่ยวกับ “การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ” ให้นักเรียน นำไปติดให้สมบูรณ์หน้าชั้นเรียนตามลักษณะการพึ่งพาอาศัยกัน ให้สอดคล้องกับสินค้าที่ครูกำหนดให้ พร้อมทั้งสุ่มนักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายถึงความสัมพันธ์นั้น ๆ (Obj.๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ยางรถยนต์ ชาวสวนยาง โรงงานผลิต รถยนต์ ผู้ใช้ รถยนต์ น้ำตาล ชาวไร่ช้อย โรงงานผลิต น้ำตาล แม่ค้า ขนมหวาน ผลไม้กระป๋อง ชาวสวน ผลไม้ โรงงานแปรรูป ผลไม้กระป๋อง ผู้บริโภค นม UHT เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนม โรงงานผลิต นมพร้อมดื่ม นักเรียน ดื่มนมโรงเรียน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ (๑. การที่แต่ละท้องถิ่นมีลักษณะทางกายภาพ และลักษณะทางสังคมแตกต่างกัน ทำให้มีทรัพยากรการผลิตแตกต่างกัน เช่น ภาคเหนือต้องพึ่งพาอาหารทะเลจากภาคที่มีชายฝั่งทะเล ๒. การที่มีทรัพยากรการผลิตแตกต่างกันทำให้มีความชำนาญในการผลิตที่แตกต่างกัน ๓. การเป็นศูนย์กลางการค้า การเงิน และการลงทุน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มีความสามารถในการผลิตแตกต่างกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	การที่ประเทศไทยเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบตลาดหรือระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่เน้นทุนนิยม มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าและบริการได้ทุกอย่าง หรือผลิตได้ด้วยต้นทุนที่สูงกว่าและคุณภาพที่ต่ำกว่า จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ต้องมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างกันในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยกัน โดยซื้อขายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการหรือปัจจัยการผลิต รวมทั้ง การสนับสนุน การส่งเสริม และช่วยเหลือระหว่างกันระหว่างผู้ประกอบการ เจ้าของธุรกิจกับครัวเรือน สถาบันการเงิน และรัฐบาล โดยเฉพาะในเรื่องการค้าและการท่องเที่ยว) (Obj.๓) ๔. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรง ๔.๑ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ในรูปการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือด้านความรู้ เงินทุน และเทคโนโลยี และการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจระหว่างกัน ๔.๒ แก้ปัญหาการขาดแคลน สินค้าหรือบริการที่ไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้แต่มีต้นทุนสูง ทำให้สามารถจัดสรรทรัพยากรที่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๔.๓ ทำให้ส่งเสริมกันระหว่างธุรกิจ จากธุรกิจต้นน้ำไปสู่ธุรกิจปลายน้ำ เช่น ชาวสวนยางพาราผลิตยางแผ่น เป็นวัตถุดิบให้กับธุรกิจปลายน้ำ เช่น ถุงมือยาง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เส้นด้ายยางยืด ที่นอนฟองน้ำ เป็นต้น ทำให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน ๔.๔ ทำให้เกิดการพึ่งพากันระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค ผู้บริโภคซื้อสินค้าและบริการจากผู้ผลิต ส่วนผู้ผลิตมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภค ๔.๕ ทำให้เกิดการพึ่งพากันระหว่าง ผู้ต้องการลงทุน ผู้ออม และสถาบันทางการเงิน ทำให้มีการหมุนเวียนและขยายตัวทางเศรษฐกิจ) (Obj.๔) ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาลงในสมุดโดยใช้คำถาม ๑.๑ นักเรียนคิดว่าการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจมีความสำคัญและควรจะทำหรือไม่ อย่างไร (การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ เป็นการการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และบริการรวมทั้งปัจจัยการผลิตระหว่างกัน มีทั้งการพึ่งพาระหว่างหน่วยผลิต และจากหน่วยครัวเรือน หรือเป็นการพึ่งพาระหว่างภาคการผลิตด้วยตนเอง ส่งผลต่อการสร้างรายได้ให้กับประเทศให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้เป็นการพึ่งพาสินค้า พึ่งพาการลงทุน พึ่งพาเทคโนโลยี พึ่งพาทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน เพราะจะช่วยทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรง)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้	ประเมินการยกตัวอย่างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจากกิจกรรม “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า”	กิจกรรม “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า”	ดี : ยกตัวอย่างถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ยกตัวอย่างถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ยกตัวอย่างถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ บอกสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้	การประเมินการอธิบายสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ	แบบประเมินการอธิบายสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ	ดี : อธิบายสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : อธิบายสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ ถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : อธิบายสาเหตุของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ บอกความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรงได้	การประเมินการวิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรง	แบบประเมินวิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจจะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรง	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรงและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรงและให้เหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์ความสำคัญของการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงแข็งแรงและให้เหตุผลไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา การแข่งขันทางเศรษฐกิจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูยกตัวอย่างสินค้าชนิดเดียวกันจำนวน ๒ ชิ้น ที่มีความแตกต่างกันในด้านคุณภาพและราคา จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ที่มา : http://bit.ly/2JV6DBS	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ตัวอย่างสินค้าชนิดเดียวกัน ที่มีความแตกต่างในด้านคุณภาพและราคา จำนวน ๒ ชิ้น ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนอธิบาย หัวข้อ “ลักษณะของการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ” ลงในสมุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้	 ที่มา : http://bit.ly/2MkKpuA ๑.๑ ถ้ามีสินค้าชนิดเดียวกันอยู่ ๒ ชิ้น นักเรียนจะเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพหรือด้อยคุณภาพ เพราะเหตุใด (สินค้าที่มีคุณภาพ) ๑.๒ นักเรียนจะซื้อสินค้าที่ราคาถูกกว่าหรือแพงกว่า เพราะเหตุใด (ซื้อสินค้าที่ถูกกว่า) ๑.๓ สินค้าประเภทเดียวกัน แต่มีผู้ผลิตหลายราย ส่งผลดีหรือผลเสียต่อผู้บริโภคอย่างไร (ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสมที่สุด) ๑.๔ ผู้ผลิตควรทำอย่างไร ให้ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าของตน (ต้องมีการ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	แข่งขันกัน ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และราคาถูก) ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ “ลักษณะของการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ” และร่วมกันสรุปความรู้ลงในสมุดให้สมบูรณ์ (การแข่งขันทางเศรษฐกิจ หมายถึง การที่หน่วยผลิตต่าง ๆ สร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ให้กับธุรกิจของตน การแข่งขัน อาจเป็นการแข่งขันทางด้านราคา ด้านคุณภาพ หรือด้านการให้บริการ ทำให้เกิดการได้เปรียบ เสียเปรียบกันในทางเศรษฐกิจ ผู้ผลิตจึงควรผลิตในสิ่งที่ตนได้เปรียบ สามารถผลิตสินค้าหรือบริการแตกต่างจากผู้ผลิตรายอื่น ๆ ด้วยต้นทุนต่ำ หรือมีคุณภาพสูงกว่า การที่ระบบเศรษฐกิจมีทรัพยากรจำกัด หน่วยเศรษฐกิจต้องแข่งขันกัน อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางเศรษฐกิจถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค ทั้งในแง่ของการได้คุณภาพสินค้าหรือบริการที่ดีขึ้น หรือมีราคาถูกลง) (Obj.๑) ๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูล เรื่อง “ตัวอย่างการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ” และเลือกนำเสนอข้อมูลกลุ่มละ ๑ ตัวอย่าง ใช้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละ ๓ นาที	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	(Obj.๒) ๓. ครูสุ่มนักเรียนบอกปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ โดยครูช่วยสรุปให้สมบูรณ์ (ผู้ผลิตจะพยายามสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน ซึ่งเป็นฐานรากของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ปัจจัยที่ทำให้ผู้ผลิตสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับผู้ผลิตรายอื่นได้ สามารถใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้แก่ ๑) เทคโนโลยีการผลิต ผู้ผลิตที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากกว่า จะได้เปรียบในการแข่งขันทางเศรษฐกิจกว่าประเทศที่ไม่ได้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี ๒) ทรัพยากรการผลิต เนื่องจากลักษณะทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ แตกต่างกันทำให้มีทรัพยากรการผลิตแตกต่างกันรวมทั้งคุณภาพของประชากรที่ส่งเสริม ทำให้สามารถผลิตสินค้าหรือบริการอย่างได้มีประสิทธิภาพ ด้วยต้นทุนต่ำและมีคุณภาพ ๓) เงินทุน ผู้ผลิตที่มีเงินทุนมาก หรือสามารถหาแหล่งเงินทุนได้ง่าย เช่น บริเวณศูนย์กลางทางการเงิน ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้มีประสิทธิภาพในการผลิต ๔) ประสิทธิภาพในการผลิต ทำให้สินค้าหรือบริการของตนเองแตกต่างจากสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตรายอื่น อาจใช้การโฆษณาและการ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	พัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการ ๕) ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ เช่น การเมือง การออกกฎหมายเพื่อสนับสนุนการผลิต การลงทุนจากรัฐบาล ทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ) (Obj.๓) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ (การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดผล ดังนี้ ๑) ทำให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพ ด้านบริการ และด้านราคา ทำให้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น ผู้ผลิตต่างพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการของตน แข่งขันด้านการให้บริการ และแข่งขันกันด้านราคา ๒) ผลที่เกิดกับผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคที่หลากหลาย ทำให้มีสินค้าและบริการสนองความต้องการเพิ่มขึ้น ในราคาที่เหมาะสมและคุณภาพดีขึ้น แต่เมื่อการแข่งขันที่นำไปสู่การผูกขาด ผู้บริโภคจะหมดทางเลือกในการบริโภค ทำให้ต้องบริโภคในราคาผู้ผลิตรายใหญ่เป็นผู้กำหนด ๓) ผลที่เกิดกับหน่วยผลิต ทำให้เกิดการปรับตัว พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการผลิตของหน่วยผลิต เพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และทำให้ธุรกิจรายใหญ่ที่มีความสามารถในการแข่งขันจะกีดกันธุรกิจรายย่อยออกจากตลาด ทำให้เกิดการผูกขาดทางธุรกิจ ๔) ผลที่เกิดกับประเทศ ทำให้ประเทศต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจของประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ทำให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตหรือมูลค่าให้กับสินค้ามากขึ้น แต่อาจนำไปสู่การผูกขาดของบริษัทข้ามชาติที่มีทุนมาก ทำให้เกิดปัญหาขาดดุลการค้า เงินเฟ้อ และปัญหาเศรษฐกิจอื่น ๆ มีผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง) (Obj.๔) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปโดยใช้คำถาม ๑.๑ นักเรียนคิดว่าการแข่งขันทางเศรษฐกิจมีความสำคัญและควรจะทำหรือไม่อย่างไร (การที่ระบบเศรษฐกิจมีทรัพยากรจำกัด หน่วยเศรษฐกิจต้องแข่งขันกัน การแข่งขันอาจเป็นการแข่งขันทางด้านราคา ด้านคุณภาพ หรือด้านการให้บริการ การแข่งขันทางเศรษฐกิจถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคทั้งในแง่ของการได้คุณภาพสินค้าหรือบริการที่ดีขึ้น หรือมีราคาถูกลง)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ ๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้อง	การประเมินการตอบคำถาม	แบบประเมินการตอบคำถาม	ดี : ตอบคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : ตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ บอกปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้	การประเมินการอธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ	แบบ ประเมิน การอธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ	ดี : อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ พอใช้ : อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐-๗๙ ปรับปรุง : อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจได้	การประเมินการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ	แบบประเมินวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ	ดี : วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจและให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน พอใช้ : วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจและให้เหตุผลชัดเจนเพียงบางประเด็น ปรับปรุง : วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจและให้เหตุผลไม่ชัดเจน

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจของไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ขอบเขตเนื้อหา ปัญหาเศรษฐกิจของไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้อย่างน้อย ๒ ข้อ ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้อย่างน้อย ๓ ข้อ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูสื่อบทเรียน “พนักงาน บ.จิ๋วเวลรี่ประท้วง หลังถูกลดยแพ้ไม่ได้เงินชดเชย” หลังจากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=7NKs1wtKToQ ๑.๑ ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นคืออะไร (บริษัทผลิตและส่งออกเครื่องประดับอัญมณี ปลดพนักงานเป็นจำนวนมาก และลดยแพ้ไม่จ่ายค่าชดเชย)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ สื่อบทเรียน “พนักงาน บ.จิ๋วเวลรี่ประท้วง หลังถูกลดยแพ้ไม่ได้เงินชดเชย” ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเศรษฐกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาในรูปแบบแผนผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจของไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๒ เพราะเหตุใดบริษัทดังกล่าวจึงต้องการมีการปลดพนักงานออก <i>(ไม่มีเงินจ้างพนักงานต่อ)</i> ๑.๓ นักเรียนคิดว่าจากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดผลต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไรบ้าง <i>(มีคนตกงานเป็นจำนวนมาก, ความเหลื่อมล้ำทางสังคม, ปัญหาความยากจน)</i> หลังจากนั้นครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน เรื่องปัญหาเศรษฐกิจของไทย ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเรื่องปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศชาติ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอหัวข้อที่ได้จากการระดมความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน และครูตั้งคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศชาติมีปัญหาใดบ้าง <i>(การขาดแคลนเงินทุน, การขาดแคลนทรัพยากร, การขาดแคลนแรงงานฝีมือ) (obj.๑)</i> ๒. ครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเพื่อเขียนแผนที่ความคิดเรื่อง สาเหตุของปัญหาทางเศรษฐกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาตามหัวข้อที่กลุ่มนำเสนอ โดยให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม ตามประเด็นหัวข้อดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจของไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๑ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ๒.๒ สาเหตุของปัญหา ๒.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหา ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน (<i>obj.๒, ๓</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูถามนักเรียนโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศชาติอย่างไร (<i>ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า, สนับสนุนธุรกิจของคนไทย, ส่งเสริมธุรกิจในท้องถิ่น</i>) ๑.๒ การที่เราเข้าใจปัญหาทางเศรษฐกิจมีประโยชน์อย่างไร (<i>ทำให้เข้าใจถึงสาเหตุการเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ, ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้, เตรียมตัวรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น</i>) (<i>obj.๓</i>)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ระบุปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้อย่างน้อย ๒ ข้อขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้	การตอบคำถาม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน	คำถาม	วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้	การตอบคำถาม	คำถาม	นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจของไทยได้อย่างน้อย ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายทรัพย์สินทางปัญญา ๒. ประเภททรัพย์สินทางปัญญา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถจำแนกประเภททรัพย์สินทางปัญญาได้น้อย ๓ ตัวอย่าง คุณลักษณะ นักเรียนเห็นคุณค่าความสำคัญของการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูสื่อบทข่าว “News จับสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เลียนแบบเสื้อผ้าและกระเป๋าดัง” พร้อมกับตั้งคำถามกับนักเรียน ตามประเด็น ดังนี้ ที่มา : http://youtu.be/5PZgpk1ivhE ๑.๑ สื่อบทข่าวเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับอะไร (การจับกุมของที่ทำเลียนแบบทั้งเสื้อผ้า, เครื่องสำอาง, กระเป๋า) ๑.๒ เพราะเหตุใดผู้คนบางกลุ่มจึงนิยมใช้ของละเมิดลิขสิทธิ์หรือของเลียนแบบ (ราคาถูกกว่าของที่ถูกลิขสิทธิ์) หลังจากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ สื่อบทข่าว “News จับสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เลียนแบบเสื้อผ้าและกระเป๋าดัง” ภาระงาน/ชิ้นงาน การจำแนกประเภทระหว่างทรัพย์สินทางปัญญากับทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ จากตัวอย่างสินค้าที่กำหนดให้และบันทึกลงในสมุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูติดบัตรคำบนกระดานเพื่อให้นักเรียนร่วมกันเรียบเรียงความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา ดังนี้ ประดิษฐ์ คิดค้น ความคิดของมนุษย์ จาก ผลงาน สร้างสรรค์ ต้องคุ้มครอง จากนั้นครูสุ่มนักเรียนออกมาเรียงบัตรคำให้เป็นความหมายของคำว่าทรัพย์สินทางปัญญา และร่วมกันสรุปโดยใช้คำถาม ดังนี้ ๑.๑ ทรัพย์สินทางปัญญาคืออะไร (ผลงานที่เกิดจากประดิษฐ์ คิดค้น และสร้างสรรค์จากความคิดสติปัญญาของมนุษย์ที่ต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อไม่ให้ผู้อื่นมาแสวงหาผลประโยชน์) (obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่ม ๔-๖ คน หลังจากนั้นครูแจกป้ายข้อความให้แก่แต่ละกลุ่ม ดังนี้ ทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพย์สินประเภทอื่น หลังจากนั้นครูอ่านข้อความ ดังนี้ ๒.๑ โทรศัพท์มือถือ Samsung (ทรัพย์สินทางปัญญา)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๒ การดองมะม่วง (ทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ) ๒.๓ รองเท้ากีฬา Nike (ทรัพย์สินทางปัญญา) ๒.๔ การผัดข้าวผัด (ทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ) ๒.๕ ภาพยนตร์ที่มากพระโขนง (ทรัพย์สินทางปัญญา) ๒.๖ น้ำจิ้มไก่ ตรามะพรหม (ทรัพย์สินทางปัญญา) ๒.๗ การ์ตูน ราพันเซล (ทรัพย์สินทางปัญญา) ๒.๘ สบู่ตรานกแก้ว (ทรัพย์สินทางปัญญา) ๒.๙ ขนมบัวลอย (ทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ) ๒.๑๐ กระเป๋าลดโลกร้อน (ทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ) และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ โดยการชูป้ายข้อความขึ้นและบันทึกลงในสมุด (obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑) ถ้าไม่มีผู้ผลิตสินค้า เนื่องจากมีการละเมิดและลอกเลียนแบบ จะส่งผลอย่างไร (ไม่มีสินค้าในรูปแบบใหม่ ๆ ไม่มีผลงานที่มีการสร้างสรรค์ออกมา) ๒) หากเราสนับสนุนผู้ที่ผลิตของละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นคืออะไร (ผู้ที่ผลิตของที่มีคุณภาพไม่ยากที่จะคิดค้นหรือผลิตอีกต่อไป, ประชาชนได้ใช้ของไม่มีคุณภาพ) (obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกความหมายของทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกประเภททรัพย์สินทางปัญญา	การตอบคำถาม	คำถาม	จำแนกประเภททรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างน้อย ๓ ตัวอย่าง
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าความสำคัญของการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	การตอบคำถาม	คำถาม	เห็นคุณค่าความสำคัญของการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ขอบเขตเนื้อหา กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีเหตุผล ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวาดภาพออกแบบสิ่งประดิษฐ์ได้อย่างสร้างสรรค์	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำกรณีศึกษาเรื่องซีดีเถื่อนให้นักเรียนอ่าน ดังนี้ "เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำกำลังเข้าทลายแหล่งค้าซีดีเถื่อนที่ชุมชนแห่งหนึ่ง ยึดของกลางเป็นแผ่นซีดี และตัวดีละเมิดลิขสิทธิ์ และลามกอนาจารจำนวนมาก พร้อมจับกุมผู้ต้องหา ๓ ราย โดยผู้ต้องหาทั้งหมดให้การรับสารภาพว่าลักลอบขายแผ่นวีซีดี และตัวดีละเมิดลิขสิทธิ์ให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาเป็นเวลากว่า ๑ ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป หลังจากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ จากกรณีศึกษาผู้กระทำผิดมีความผิดที่เข้าข่ายการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างไร (ผู้กระทำความผิดละเมิดลิขสิทธิ์ โดยที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นการกระทำโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น แต่ก็ยังทำเพื่อแสวงหากำไรจากงานนั้นทำให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของลิขสิทธิ์) จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิทางปัญญา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กรณีศึกษาเรื่องซีดีเถื่อน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. ภาพวาดสิ่งประดิษฐ์ที่ต้องการนำไปจดสิทธิบัตร และบทลงโทษของผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ๒. การจัดป้ายนิเทศ เรื่อง ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถเผยแพร่ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ในรูปแบบของป้ายนิเทศ	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๗ กลุ่ม หลังจากนั้นให้ตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อ ดังนี้ ๑.๑ พ.ร.บ. สิทธิบัตร ๑.๒ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า ๑.๓ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ ๑.๔ พ.ร.บ. คุ้มครองแผนผังภูมิของวงจรรวม ๑.๕ ความลับทางการค้า ๑.๖ พ.ร.บ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ๑.๗ พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์ชีสดี หลังจากนั้นครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนสรุปข้อมูลในรูปแบบแผนผังความคิด พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียนตามประเด็น ดังนี้ ๑. ความหมายของ พ.ร.บ. ๒. บทลงโทษของการละเมิด (<i>obj.๑</i>) ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น เรื่อง “ผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา” (<i>obj.๒</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เศรษฐกิจประเทศไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์ วาดภาพระบายสีสิ่งประดิษฐ์ที่จะนำไปจดสิทธิบัตร จากนั้นอธิบายถึงบทลงโทษของผู้ที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยนำเสนอหน้าชั้นเรียน (<i>obj.๓</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร (<i>กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกฎหมายที่กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ละเมิด ทำให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ผลิตผลงานต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันความคิดสร้างสรรค์ของตน สามารถลดการนำเข้าสินค้าบางชนิดจากต่างประเทศได้</i>) หลักจากนั้นครูมอบหมายงานให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เรื่องความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ในรูปแบบของป้ายนิเทศ (<i>obj.๔</i>)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญาได้	การตอบคำถาม	คำถาม	อธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองทรัพย์สินทาง ปัญญาได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ภาพวาดออกแบบสิ่ง ประดิษฐ์	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ดีมาก : ภาพวาดออกแบบ สิ่งประดิษฐ์ได้อย่างสร้าง- สรรค์ สวยงาม และอธิบาย ถึงบทลงโทษของผู้ที่ละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญาได้ อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรง ประเด็น ดี : ภาพวาดออกแบบ สิ่งประดิษฐ์ได้อย่างสร้าง- สรรค์ สวยงาม และอธิบาย ถึงบทลงโทษของผู้ที่ละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญาได้ อย่างถูกต้อง พอใช้ : ภาพวาดออกแบบ สิ่งประดิษฐ์ได้อย่างสร้าง- สรรค์ และอธิบายถึง บทลงโทษของผู้ที่ละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญาได้ อย่างถูกต้องในบางประเด็น ปรับปรุง : ภาพวาดออกแบบ สิ่งประดิษฐ์ได้ อย่าง สร้างสรรค์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ เผยแพร่ความสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ คัดกรองทรัพย์สินทาง ปัญญา	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	เผยแพร่ความสำคัญของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ คัดกรองทรัพย์สินทาง ปัญญาได้ในรูปแบบของ ป้ายนิเทศ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการวางรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มั่นคงและยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) ความเป็นมาของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) หลักการทรงงานและโครงการตามพระราชดำริ
- ๓) หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

เจตคติ

- ๑) เห็นความสำคัญคุณค่าและประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย
- ๒) ตระหนักและเห็นคุณค่าของการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตในสังคม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด

- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- ๕) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนรู้
- ๔) อยู่อย่างพอเพียง

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การนำข้อมูลเกี่ยวกับหลักการทรงงานในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบของนิทานที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน : การนำข้อมูลเกี่ยวกับหลักการทรงงานในการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบของนิทานที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การค้นหาและ รวบรวมข้อมูล	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงาน ๘ ข้อขึ้นไป ในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูลใน นิทานที่เกี่ยวข้องกับ หลักการทรงงาน	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงาน ๕-๗ ข้อขึ้น ไปในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูลใน นิทานที่เกี่ยวข้องกับ หลักการทรงงาน	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงาน ๒-๔ ข้อขึ้น ไปในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูลใน นิทานที่เกี่ยวข้องกับ หลักการทรงงาน	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงานน้อยกว่า ๒ ข้อในการค้นหาและ รวบรวมข้อมูลในนิทาน ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทรงงาน
๒. การวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงานในการวิเคราะห์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในนิทานได้ถูกต้อง	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงานในการ วิเคราะห์สถานการณ์ ที่เกิดขึ้นในนิทาน ส่วนใหญ่ มีความ ถูกต้อง	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงานในการ วิเคราะห์สถานการณ์ ที่เกิดขึ้นในนิทานผิด เป็นส่วนใหญ่	ใช้ข้อมูลหลักการ ทรงงานในการ วิเคราะห์สถานการณ์ที่ เกิดขึ้นในนิทานไม่ ถูกต้อง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๓. การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าสนใจ มีความถูกต้องทั้งหมด	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าสนใจ มีความบกพร่อง ๑ ประเด็น	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าสนใจ มีความบกพร่อง ๒ ประเด็น	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ เหมาะสม และข้อมูลที่น่าสนใจ มีความบกพร่อง ๓ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๙ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถบอกความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=stxdOzBHJIM ๑.๑ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบุคคลในวิดีโอคือใคร (ทราบ/ไม่ทราบ) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง (ประหยัด, เก็บเงิน, ไม่ฟุ่มเฟือย)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดิทัศน์เรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" ๒. บัตรคำพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียง ๓. กิจกรรมพอเพียง เพียงพอ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การบอกความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำกิจกรรม “พอเพียง เพียงพอ” ๒. การสรุปความรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบของแผนผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเชิงบวก เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้องตนเองได้อย่างเหมาะสม	จากนั้นครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่องความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม เพื่อทำ "กิจกรรมพอเพียงพอ" โดยครูแจกพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ดังตัวอย่างนี้ “การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ลำดับต่อไป” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๖ หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันนิยามความหมายและสาเหตุการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ และครูสุ่มถามนักเรียนแต่ละกลุ่มโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร (เศรษฐกิจที่ดำเนินชีวิตแบบสายกลาง พออยู่ พอกิน สามารถดูแลตัวเองได้และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน) (obj.๑) ๑.๒ เพราะเหตุใดเศรษฐกิจพอเพียงจึงถูกยกปรับมาใช้ในชีวิตประจำวัน (เกิดจากวิกฤตทางเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้ประชาชนเดือดร้อน พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงถูกยกขึ้นมาเพื่อปรับใช้ในการดำเนินชีวิตแบบพออยู่พอกิน) (obj.๒) ๑.๓ นักเรียนคิดว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญอย่างไร (obj.๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ โดยครูผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าการน้อมนำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจะก่อให้เกิดผลอย่างไร (เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดในการดำเนินชีวิตแบบพออยู่พอกิน มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกัน ทำให้ก่อให้เกิดพลังชุมชนที่เข้มแข็ง ประชาชนมีความกินดีอยู่ดี บนพื้นฐานความพอเพียง ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงก็สามารถดำรงตนอยู่ได้) ๑.๒ นักเรียนดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไรบ้าง (ใช้จ่ายอย่างประหยัด, ไม่ฟุ้งเฟ้อ, รู้จักเก็บออม) หลังจากนั้นครูให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบแผนผังความคิด ลงในกระดาษ A๔ (obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ ๒. บอกความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การตอบคำถาม การทำแผนผังความคิด	คำถาม แผนผังความคิด	บอกความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง ดี : บอกการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๕ แนวทาง ตกแต่งแผนผังความคิดได้อย่างสวยงาม เป็นระบบ สะอาด เรียบร้อย พอใช้ : บอกการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๓ แนวทาง ตกแต่งแผนผังความคิดได้อย่างสวยงาม ปรับปรุง : บอกการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อยกว่า ๓ แนวทาง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากพระบรมราโชวาท	การทำกิจกรรมพอเพียง เพียงพอ	กิจกรรมพอเพียงเพียงพอ	วิเคราะห์ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากพระบรมราโชวาทได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ แสดงความคิดเห็นเชิงบวกเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถาม	แสดงความคิดเห็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พระราชดำรัสด้านเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑. “การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

๒. “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๖

๓. “เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาของเศรษฐกิจ การที่ต้องใช้รถไถต้องไปซื้อ เราต้องใช้ต้องหาเงินมาสำหรับซื้อ น้ำมันสำหรับรถไถ เวลารถไถเก่าเราต้องยิ่งซ่อมแซม แต่เวลาใช้นั้นเราก็ต้องป้อนน้ำมันให้เป็นอาหาร เสร็จแล้วมันคายควัน ควันเราสูดเข้าไปแล้วก็ปวดหัว ส่วนควายเวลาเราใช้เราก็ต้องป้อนอาหาร ต้องให้หญ้าให้อาหารมันกิน แต่ว่ามันคายออกมา ที่มันคายออกมาก็เป็นปุ๋ย แล้วก็ใช้ได้สำหรับให้ที่ดินของเราไม่เสีย” พระราชดำรัส เนื่องในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๙

๔. “เราไม่ประเทศร่ำรวย เรามีพอสมควร พออยู่ได้ แต่ไม่ประเทศที่ก้าวหน้าอย่างมาก เราไม่อยากจะเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมาก เพราะถ้าเราเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมากก็จะมีแต่ถอยกลับ ประเทศเหล่านั้นที่เป็นประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้า จะมีแต่ถอยหลังและถอยหลังอย่างน่ากลัว แต่ถ้าเรามีการบริหารแบบเรียกว่าแบบคนจน แบบที่ไม่ติดกับตำรามากเกินไป ทำอย่างมีสามัคคีนี้แหละคือเมตตา กัน จะอยู่ได้ตลอดไป” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔

๕. “ตามปกติคนเราชอบดูสถานการณ์ในทางดี ที่เขาเรียกว่าเล็งผลเลิศ ก็เห็นว่าประเทศไทย เรานี้ก้าวหน้าดี การเงินการอุตสาหกรรมการค้าดี มีกำไร อีกทางหนึ่งก็ต้องบอกว่าเรากำลังเสื่อมลงไปส่วนใหญ่ ทฤษฎีว่า ถ้ามีเงินเท่านั้น ๆ มีการกู้เท่านั้น ๆ หมายความว่าเศรษฐกิจก้าวหน้า แล้วก็ประเทศก็เจริญมีหวังว่าจะเป็นมหาอำนาจขอโทษเลยต้องเตือนเขาว่า จริงตัวเลขดี แต่ว่าถ้าเราไม่ระมัดระวังในความต้องการพื้นฐานของประชาชนนั้นไม่มีทาง” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๖. “เดี๋ยวนี้ประเทศไทยก็อยู่ดีพอสมควร ใช้คำว่า พอสมควร เพราะเดี๋ยวมีคนเห็นว่ามีคนจน คนเดือดร้อน จำนวนมากพอสมควร แต่ใช้คำว่า พอสมควรนี้ หมายความว่าตามอัตราภาพ” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙

๗. “การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บาง

สิ่งบางอย่างผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ว่าที่ไหนไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙.

๘. “การกู้เงินที่นำมาใช้ในสิ่งที่ไม่ทำรายได้นั้นไม่ได้ อันนี้เป็นข้อสำคัญ เพราะว่าถ้ากู้เงินและทำให้มีรายได้ ก็เท่ากับจะใช้หนี้ได้ ไม่ต้องติดหนี้ ไม่ต้องเดือดร้อน ไม่ต้องเสียเกียรติ” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐

๙. “คนเราเมื่อมีความสามารถที่ดีเป็นทุนรอนอยู่ ก็จะไม่มัววันอัปมงคล ย่อมหาทางสร้างตัวสร้างฐานะให้ก้าวหน้าได้เสมอ ข้อสำคัญในการสร้างตัวฐานะนั้น จะต้องถือหลักค่อยเป็นค่อยไปด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และความพอเหมาะพอดี ไม่ทำเกินฐานะและกำลัง หรือทำด้วยความเร่งรีบ” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๐

๑๐. “คนเราถ้าพอใจในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็คือเป็นสุข” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑๑. “คำว่าพอเพียงความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เองเท่านั้น แต่มีความหมายว่า พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑๒. “ให้พอเพียงก็หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑๓. “เศรษฐกิจพอเพียงนี้ให้ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว คือไม่ต้องทั้งหมด หรือแม้จะเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอ ได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนามาช้านานแล้ว มาบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ดีมาก แล้วก็เข้าใจว่าปฏิบัติเพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอ นั่นหมายความว่า ถ้าทำได้เศษหนึ่งส่วนสี่ของประเทศก็จะพอ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงและทำได้เพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอ นั่นไม่ได้แปลว่า เศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่ แต่เศษหนึ่งส่วนสี่ของการกระทำ” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑๔. “อันนี้ความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจ หรือระบบพอเพียง เมื่อปีที่แล้วตอนที่พูดพอเพียง แปลในใจ แล้วก็ได้ออกมาด้วย ว่าจะแปลเป็น SELF-SUFFICIENCY (พึ่งตนเอง) ถึงได้บอกว่าพอเพียงแก่ตนเอง แต่ความจริงเศรษฐกิจพอเพียงนี้กว้างขวางกว่า SELF-SUFFICIENCY คือ SELF-SUFFICIENCY นั้น หมายความว่า ผลิตอะไร มีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอซื้อคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง (พึ่งตนเอง)” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑๕. “เมื่อปี ๒๕๑๗ วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกิน ก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี และประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็น ไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางในการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๑ แนวทาง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง “รู้จักประหยัดอดออม หุ่นยนต์น้อยสิป๊อ” จากนั้นใช้แนวคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=eh8G6i6uAWw ๑) จากวิดีโอที่นักเรียนได้ชมมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (การใช้ชีวิตแบบพออยู่ พอกิน ไม่ใช่เงินเกินตัว การรู้จักเก็บออมเงิน) จากคำตอบข้างต้นผู้สอนเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ วิดีโอ เรื่อง “ครอบครัวพอเพียง” ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนที่ความคิด เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตได้อย่างน้อย ๑ แนวทาง	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน ร่วมกันศึกษาและสรุปความรู้หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบันทึกลงในกระดานปฐพี เพื่อทำแผนที่ความคิด จากนั้นครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนและใช้คำถามเพื่อสรุปความรู้ร่วมกันอีกครั้ง ดังนี้ ๑.๑ หลักการและเงื่อนไขปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง <i>(ความพอประมาณ, มีเหตุผล, มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้คู่คุณธรรม)</i> ๑.๒ เป้าหมายสูงสุดของหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร <i>(สังคมอยู่ดีมีสุข) (obj.๑)</i> ๒. ครูแจกกระดานโน้ตกาให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น จากนั้นให้นักเรียนเขียนแนวทางการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำมาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน โดยครูสุ่มหยิบอ่านข้อความและตั้งคำถามในหัวข้อเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามที่นักเรียนเสนอ <i>(obj.๒)</i> ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยครูตั้งคำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ นักเรียนคิดว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์อย่างไร (การศึกษาหลักการและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้สามารถนำเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เรียบง่าย และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคนในประเทศ) ๑.๒ เศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างไร (ช่วยให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เกิดผลกระทบไปตามภาวะเศรษฐกิจ) (obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การตอบคำถาม การทำแผนที่ความคิด	คำถาม แบบประเมินชิ้นงาน	อธิบายองค์ประกอบของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ อย่างถูกต้อง ดีมาก : บอกองค์ประกอบ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุม ทุก ประเด็น และตกแต่งแผนที่ ความคิดได้อย่างสวยงาม สะอาด เป็นระบบ ดี : บอกองค์ประกอบของ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น เป็น ระบบ พอใช้ : บอกองค์ประกอบของ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น ปรับปรุง : บอกองค์ประกอบ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้ไม่ครบถ้วน
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำเสนอแนวทางในการ ประยุกต์หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	การตอบคำถาม	คำถาม	นำเสนอแนวทางในการ ประยุกต์หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่าง น้อย ๑ แนวทาง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตได้	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตได้อย่างน้อย ๑ แนวทาง

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการทรงงานได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถตีความหลักการทรงงานได้อย่างน้อย ๑ ข้อ โดยนำมาตั้งนิทานได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนดูมิวสิควิดีโอ เพลง “ต้นไม้ของพ่อ” ของธงไชย แมคอินไตย์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=xx9oSLlwBOI&index=7&list=RD_92tt0FLCCI หลังจากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ จากวิดีโอเพลง ต้นไม้ของพ่อ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงประกอบพระราชกรณียกิจด้านใดบ้าง (ทรงเสด็จพระราชดำเนินแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ, ที่ดินทำกินของประชาชน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เพลง ต้นไม้ของพ่อของธงไชย แมคอินไตย์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การตั้งนิทานที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงาน ๒. ใบงาน เรื่อง หลักการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	๑.๒ นักเรียนคิดว่าการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ส่งผลอย่างไรบ้าง (ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์ด้านต่าง ๆ มีน้ำเพียงพอในการอุปโภคบริโภค มีที่ดินทำกินที่มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น) จากคำตอบข้างต้นผู้สอนเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน ทำกิจกรรม “จับคู่หลักการทรงงาน” โดยครูแจกบัตรคำเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์คำตอบและจับคู่ จากนั้นครูเฉลยคำตอบพร้อมอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ หลักการของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรมีอะไรบ้าง (แก้ปัญหาที่จุดเล็ก, ภูมิสังคม, ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ, ทำตามลำดับขั้น, ระเบิดจากข้างใน, ความซื่อสัตย์ สุจริต จริตใจต่อกัน, การมีส่วนร่วม, ทำงานอย่างมีความสุข, บริการรวมที่จุดเดียว, ประโยชน์ส่วนรวม, ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ, ทำให้ง่าย, ปลุกป่าในใจคน, ใช้ธรรมชาติปราบอธรรม, ไม่ติดตำรา, ขาดทุน คือ กำไร, การพึ่งตนเอง, พออยู่พอกิน, ความ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	เพียร, อดทน, ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด, รู้ รัก สามัคคี และ เศรษฐกิจพอเพียง) (obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เลือกหลักการทรงงาน ๑ ข้อที่ชอบมากที่สุด เพื่อ แต่งนิทาน และจัดทำรูปเล่มนิทานให้สวยงามเหมาะสม (obj.๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ โดยครู อธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๑.๑ นักเรียนสามารถเรียนรู้จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรอย่างไรบ้าง (หลักการจัดการ, หลักการบริหาร, หลักการคิด) ๑.๒ นักเรียนจะมีแนวทางการนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองอย่างไร (สามารถนำหลักการทรงงานของพระองค์มาประยุกต์ใช้หรือเป็นหลักในการทำงานของตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งการฝึกฝนตนเองในการบริหารงานหรือพัฒนางานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งฝึกตนเองให้มี หลักการคิดที่เป็นเหตุผล และยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต) (obj.๓) หลังจากนั้น ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการทรงงานได้	การตอบคำถาม ทำกิจกรรม “จับคู่ หลักการทรงงาน”	คำถาม กิจกรรม “จับคู่ หลักการทรงงาน”	บอกหลักการทรงงานได้อย่าง ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ตีความหลักการทรงงานได้	แตงนิทาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ตีความหลักการทรงงานได้อย่าง น้อย ๑ ข้อ โดยนำมาแตงนิทาน ได้อย่างเหมาะสม
ด้านคุณลักษณะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการทรงงานมา ประยุกต์ใช้ได้	การตอบคำถาม การทำใบงาน เรื่อง การประยุกต์ใช้ หลักการทรงงานใน พระบาทสมเด็จพระ บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ให้เกิดประโยชน์สูง สุดแก่ตนเอง	คำถาม ใบงาน	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการทรงงานมา ประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิจกรรม จับคู่หลักการทรงงาน

๑) การเผชิญหน้ากับปัญหาที่อาจดูซับซ้อน แล้วพยายามแก้ไขเฉพาะหน้าก่อนอย่างค่อยเป็นค่อยไป

(แก้ปัญหาที่จุดเล็ก)

๒) การนึกถึงสภาพภูมิประเทศ ลักษณะนิสัย และวัฒนธรรมของคนในแต่ละท้องถิ่น

(ภูมิสังคม)

๓) การค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่

(ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ)

๔) การสร้างพื้นฐานเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน แล้วจะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

(ทำตามลำดับขั้น)

๕) การสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนก่อน แล้วจึงค่อยพัฒนาออกมาสู่สังคมภายนอก

(ระเบิดจากข้างใน)

๖) ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อยก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

(ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน)

๗) การใช้หลักประชาธิปไตยในการบริหาร

(การมีส่วนร่วม)

๘) ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น

(ทำงานอย่างมีความสุข)

๙) สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย

(บริการรวมที่จุดเดียว)

๑๐) การทำเพื่อตนเอง เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในส่วนรวมที่ดีได้ เมื่อส่วนรวมดี เราซึ่งอยู่ในส่วนรวมก็ต้องดีตามไปด้วย

(ประโยชน์ส่วนรวม)

๑๑) การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกหรือปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

(ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ)

๑๒) ทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย เป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กฎแห่งธรรมชาติ

(ทำให้ง่าย - Simplicity)

๑๓) เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง

(ปลูกป่าในใจคน)

๑๔) การนำน้ำดีขับไล่ น้ำเสียหรือเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี

(ใช้ธรรมชาติบำบัด)

๑๕) การพัฒนาที่อนุโลมและรวมกลมกับสภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคม

(ไม่ติดตำรา)

๑๖) Our loss is our gain

(ขาดทุน คือ กำไร)

๑๗) การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพ และตั้งตัวให้มีความพอกิน พอใช้ก่อนอื่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวด เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งพาตนเอง ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าระดับสูงได้ต่อไป

(การพึ่งตนเอง)

๑๘) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่มีความยากลำบากให้สามารถอยู่ได้เสียก่อน แล้วจึงค่อยขยับขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

(พออยู่พอกิน)

๑๙) การใช้วรรณกรรมเป็นสื่อ คือ พระราชนิพนธ์ เรื่อง พระมหาชนก

(ความเพียร)

๒๐) การมองอย่างครบวงจร หรือ Holistic

(องค์รวม)

๒๑) ปีหนึ่งพระองค์เบิกดินสอ ๑๒ แห่ง เดือนละแห่งใช้จนกระทั่งทุก

(ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด)

๒๒) คำสามคำที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

(รู้ รัก สามัคคี)

๒๓) ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ

(เศรษฐกิจพอเพียง)

ใบงาน

การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

คำสั่ง : ให้นักเรียนเลือกหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ชอบที่สุด และนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเอง พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม

หลักการทรงงานที่ฉันชื่นชอบ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา ๑. ประวัติความเป็นมาโครงการตามแนวพระราชดำริ ๒. ประเภทของโครงการตามแนวพระราชดำริ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของโครงการตามพระราชดำริได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประเภทของโครงการตามพระราชดำริได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน ๕ ภาพ ม้วนใส่กล่อง ได้แก่ ภาพโครงการแก้มลิง ที่มา : http://www.rdpb.go.th/th/Projects/โครงการที่สำคัญ-c38/ โครงการพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยบริเวณทุ่ง-๗458	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพโครงการแก้มลิง ๒. ภาพโครงการหลวง ๓. ภาพโครงการกั้นน้ำชัยพัฒนา ๔. ภาพโครงการชิงห้วยมัน ๕. ภาพโครงการฝนหลวง ภาระงาน/ชิ้นงาน -

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของโครงการตามพระราชดำริน การพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม	 ภาพโครงการหลวง ที่มา : https://travel.mthai.com/blog/103141.html ภาพโครงการกั้นน้ำชัยพัฒนา ที่มา : http://www.chaipat.or.th/site_content/item/18chaipattana-water-turbine-development.html	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา

เวลา ๑ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพโครงการชั่งหัวมัน

ที่มา : <https://happyschoolbreak.com/โครงการชั่งหัวมันตามพร/>

ภาพโครงการฝนหลวง

ที่มา : <http://thanapatbew.blogspot.com/2015/04/blogpost.html>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	หลังจากนั้นครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาหน้าชั้นเรียนแล้วบอกภายในเวลา ๑๐ วินาที หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑.๑ ภาพดังกล่าวเป็นภาพโครงการตามพระราชดำริด้านอะไร (ภาพโครงการแก้มลิง ภาพโครงการหลวง ภาพโครงการกั้นห้วยน้ำช่วยพัฒนา ภาพโครงการขังห้วยมัน และภาพโครงการฝนหลวง) จากคำตอบข้างต้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่องประวัติความเป็นมาของโครงการตามพระราชดำริ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายความเป็นมาของโครงการตามแนวพระราชดำริ หลังจากนั้นตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดโครงการตามแนวพระราชดำริจึงเกิดขึ้น (เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนประชาชนตามพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทยากจน ทรงค้นหาข้อมูลและทรงรวบรวมข้อมูลไว้เป็นแนวทางที่จะพระราชทานพระราชดำริ) ๑.๒ โครงการพระราชดำริโครงการแรกอยู่ที่ใด (โครงการถนนห้วยมงคล) (obj.๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ คน หลังจากนั้นครูแจกกระดาษโน้ตขาว และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนชื่อโครงการตามแนวพระราชดำริให้มากที่สุด หลังจากนั้นครูติดบัตรคำบนกระดาน มีรายละเอียด ดังนี้ ๑) โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ๒) โครงการพัฒนาด้านการเกษตร ๓) โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ๔) โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ ๕) โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข ๖) โครงการพัฒนาด้านคมนาคมและการสื่อสาร ๗) โครงการด้านสวัสดิการและสังคม ๘) โครงการพระราชดำริเกี่ยวกับป่า ๙) โครงการพระราชดำริเกี่ยวกับดิน ให้นักเรียนนำกระดาษโน้ตขาวติดบนกระดานตามประเภทโครงการตามแนวพระราชดำริ หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปให้เข้าใจตรงกัน (<i>obj.๒</i>) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน โดยครูเพิ่มเติมประเด็นให้ครบถ้วน สมบูรณ์ มีคำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง โครงการตามแนวพระราชดำริ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๑ โครงการในพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่ออะไร (ช่วยเหลือประชาชนในด้านการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าโครงการตามพระราชดำริมีบทบาทสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาประเทศ (โครงการตามพระราชดำริมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาชนบท ตามแนวพระราชดำริที่เป็นต้นแบบของการนำแนวคิดและวิธีการพัฒนาอย่างครบวงจรมาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ยากไร้ให้มีความพออยู่พอกินและอยู่ได้ด้วยพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม) (obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายประวัติความเป็นมา ของโครงการตามพระราชดำริ ได้	การตอบคำถาม	คำถาม	อธิบายประวัติความเป็นมา ของโครงการตามพระราช ดำริได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ประเภทของ โครงการตามพระราชดำริได้	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์ประเภทของ โครงการตามพระราชดำริ ได้อย่างถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของโครงการตาม พระราชดำริได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถาม	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของโครงการ ตามพระราชดำริในการ พัฒนาประเทศได้อย่าง เหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง โครงการตามพระราชดำริ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา ๑. โครงการแก้มลิง ๒. โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. โครงการศูนย์บริการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔. โครงการพระดาบส ๕. โครงการพระราชดำริสะพานพระราม ๘ ๖. มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๗. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ๘. โครงการแก่งลิงดิน ๙. โครงการหลวง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับโครงการตามแนวพระราชดำริเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ โครงการในพระราชดำรินี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร (เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในถิ่นห่างไกล, พื้นฟูพื้นที่ทำกิน) ๑.๒ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าโครงการดังกล่าวเป็นแนวคิดของใคร (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนเรื่องโครงการตามแนวพระราชดำริ ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเรื่อง โครงการพระราชดำริ โดยใช้โปรแกรม PowerPoint และวีดิทัศน์ เรื่อง โครงการชั่งหัวมันและฝนหลวง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง โครงการพระราชดำริ ๒. วีดิทัศน์ เรื่อง โครงการชั่งหัวมัน ๓. วีดิทัศน์ เรื่อง ฝนหลวง ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำแผนผังกราฟิก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง โครงการตามพระราชดำริ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๑๐. โครงการชิงห้วยมัน ๑๑. โครงการฝนหลวง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างโครงการตามพระราชดำริกับเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๓ ข้อ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้อย่างน้อย ๓ ข้อ	ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=7OGTsDjYpTU ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=maiszY0bWLC	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง โครงการตามพระราชดำริ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๑๐ กลุ่ม หลังจากนั้นให้นักเรียนจับสลากหัวข้อ มีดังนี้ ๑. โครงการแก้มลิง ๒. โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. โครงการศูนย์บริการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔. โครงการพระดาบส ๕. โครงการพระราชดำริ สะพานพระราม ๘ ๖. มุลินีราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๗. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ๘. โครงการแก่งลัดดิน ๙. โครงการหลวง ๑๐. โครงการชั่งหัวมัน ๑๑. โครงการฝนหลวง ๒. ให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นโดยใช้เครื่องมือสื่อสาร เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริกลุ่มละ ๑ หัวข้อ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิด เขียนสรุปในรูปแบบของแผนผังกราฟิก ตามประเด็น ดังนี้ ๒.๑ ชื่อโครงการตามแนวพระราชดำริที่กลุ่มตนเองได้รับผิดชอบ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง โครงการตามพระราชดำริ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๒ ประวัติความเป็นมาของโครงการ ๒.๓ วัตถุประสงค์ของโครงการ ๒.๔ ประโยชน์หรือความสำคัญของโครงการ ๒.๕ ความสอดคล้องของโครงการกับเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยครูและนักเรียนสรุปความรู้ให้เข้าใจตรงกัน (Obj.๑, ๒) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าโครงการตามแนวพระราชดำรินี้มีความสำคัญอย่างไร (ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน, สร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชน, แก้ไขปัญหาสภาพพื้นที่) (obj.๓) ๑.๒ นักเรียนมีส่วนในการสืบสานโครงการพระราชดำริอย่างไรบ้าง (ศึกษาวิธีการตามแนวโครงการพระราชดำริ, ศึกษาแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน) หลังจากนั้นนำผลงานแผนผังกราฟิกของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ติดบอร์ดหน้าชั้นเรียน	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้	การตอบคำถาม	คำถาม	อธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างโครงการตามพระราชดำริกับเศรษฐกิจพอเพียงได้	การตอบคำถาม การตรวจแผนผังกราฟิก	คำถาม แผนผังกราฟิก	วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างโครงการตามพระราชดำริกับเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๓ ข้อ ดี : สามารถสรุปประเด็นของแผนผังกราฟิกได้ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นระบบ และตกแต่งได้อย่างสวยงาม พอใช้ : สามารถสรุปประเด็นของแผนผังกราฟิกได้ครบถ้วน ปรับปรุง : สามารถสรุปประเด็นของแผนผังกราฟิกได้ไม่ครบถ้วน
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกประโยชน์ของโครงการตามแนวพระราชดำริได้อย่างน้อย ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการ และความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ขอบเขตเนื้อหา แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนเพื่อให้ร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนเคยนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้หรือไม่ (เคย เช่น การประหยัด การเก็บออม/ไม่เคย) จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องการประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายเรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้โปรแกรม PowerPoint และวีดิทัศน์ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักของศาสนาพุทธ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=YdtEELGxuV4	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำ ๒. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้โปรแกรม ๓. วีดิทัศน์ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักของศาสนาพุทธ ภาระงาน/ชิ้นงาน ใบงาน เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการพัฒนาประเทศตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๒ ข้อ	ครูกำหนดประเด็นการวิเคราะห์โดยติดบัตรคำบนกระดาน ดังนี้ ๑.๑ ความพอเพียงในระดับบุคคล ๑.๒ ความพอเพียงในระดับชุมชน ๑.๓ ความพอเพียงในระดับประเทศ หลังจากนั้นครูแจกกระดาษโน้ตกาไว้นักเรียนคนละ ๓ แผ่นให้นักเรียนเขียนวิธีการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงแต่ละระดับและให้นำมาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ๒. ครูอ่านกระดาษโน้ตกาไวที่ติดบนกระดาน ร่วมพูดคุยและอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากนั้นครูตั้งคำถาม โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๒.๑ การพอเพียงในระดับบุคคลต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง (ฟังพาดตนเองได้ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น รู้จักประหยัด อดออม) ๒.๒ การพอเพียงในระดับชุมชนต้องปฏิบัติตนอย่างไร (การรวมกลุ่มกันเพื่อทำประโยชน์ต่อส่วนรวม) ๒.๓ การพอเพียงในระดับประเทศต้องปฏิบัติตนอย่างไร (ผู้บริหารต้องวางรากฐานให้ประชาชนรู้จักพอดี ฟังตนเองได้ มีคุณธรรม) (obj.๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาสังคมศึกษา
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๑.๑ นักเรียนมีวิธีการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง <i>(ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด, แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่น, ใช้สติในการดำเนินชีวิต)</i> ๑.๒ นักเรียนคิดว่าหากทั้งประเทศไทยนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ทุกภาคส่วน จะเกิดผลอย่างไร <i>(พออยู่พอกิน ไม่ฟุ้งเฟ้อไปตามกระแสของโลก ฟังพาดตนเองได้มาก ไม่เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ หรือแทบมีน้อยมาก) (obj.๓)</i>	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกวิธีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกวิธีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถาม	วิเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของการพัฒนาประเทศตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้	การตอบคำถาม	คำถาม	บอกประโยชน์ของการพัฒนาประเทศตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างน้อย ๒ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน

เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

คำสั่ง : ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องราวการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของนักเรียน

[illegible]

บรรณานุกรม

- กรมการข้าว. ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thairicedb.com/rice-detail.php?id=3>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.ipthailand.go.th/th/dip-law-2.html>. วันที่สืบค้น : ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒.
- กระปุกออนไลน์. เล่าขานตำนาน โอ่งมังกร ณ ราชบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://highlight.kapook.com/view/51374>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- กรมล ทอธรรมชาติและคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) จำกัด, ๒๕๕๓.
- ข่าวสดออนไลน์. พายุลูกเห็บ' ถล่มหนักรับสงกรานต์ ชาวบ้านทิ้ง ! เกิดมาไม่เคยเห็นเยอะขนาดนี้ !! (ออนไลน์). แหล่งที่มา : https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_958258. วันที่สืบค้น ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- เซรามิก เอส ที ซี ออนไลน์. ประวัติเซรามิกลำปาง (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.ceramicstc.co.th/2015/08/30/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B9%80%E0%B8%8B%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%B3%E0%B8%9B%E0%B8%B2%E0%B8%87/>.วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- ดอกกระเจียว. ไข่เค็มไชยา (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://report-easy.blogspot.com/2009/07/blog-post_451.html. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- ดิเรก พงศ์มพัฒน์. หนังสือเรียน เศรษฐศาสตร์ ม.๑. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) จำกัด, ๒๕๕๒.
- ไทยรัฐออนไลน์. พกรมไฉไล ! 7-10 กรกฎาคมนี้ ไทยจ่อเจอฝนตกหนัก เชียงรายระวัง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1328034>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- ไทยรัฐออนไลน์. พิษเศรษฐกิจในอนาคต. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thairath.co.th/content/422469>. วันที่สืบค้น ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑..
- ไทยรัฐออนไลน์. ภาพถ้ำหลวงล่าสุด น้ำท่วมถึงหน้าปากถ้ำ จนท.เข้าไปเก็บอุปกรณ์ไม่ได้ (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1334482>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.
- ไทยรัฐออนไลน์. ภาพถ้ำหลวงล่าสุด น้ำท่วมถึงหน้าปากถ้ำ จนท.เข้าไปเก็บอุปกรณ์ไม่ได้ (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1334482>. วันที่สืบค้น : ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

ไทยรัฐออนไลน์. **หนาวเดือนเมษา ตกตึกในกาฬสินธุ์ 13 องศา ทั้งเย็นๆ มีลมแรง.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.thairath.co.th/content/1250717> . วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

ธวัช ทนโตภาสและคณะ. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช (ว.พ.), ๒๕๕๓.

ธีระ นุชเปี่ยม และคณะ. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑.**

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัทดับเบิลพี เพรส จำกัด, ๒๕๕๖.

บัญชา คูเจริญไพบุลย์ และธวัช บุรีรักษ์. **การแปลความหมายในแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ.** กรุงเทพฯ :

อักษรวัฒนา, ๒๕๕๑.

ประยูร เถลิงศรี. **หลักเศรษฐศาสตร์.** พระนคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๑๑.

ผู้จัดการออนไลน์. **ป่าชายเลนสิรินาถราชินี อำเภอบางละมุง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.manager.co.th/travel/ViewNews.aspx?NewsID=9550000020483>. วันที่สืบข้อมูล : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

ผู้จัดการออนไลน์. **พลอยเมืองจันทร์ เสน่ห์ สีสันที่ยังไม่จืดจาง.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9470000090959>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม

๒๕๖๑.

แผนงานการจัดการทางด้านภัยพิบัติ. **การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ** (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.thaihealth.or.th/Content/14977%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%A1%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%A0%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4.html>. วันที่สืบค้น : ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

โพสต์ทูเดย์. **ภัยแล้งคุกคามชัณษาทแหล่งน้ำธรรมชาติเริ่มแห้งขอด** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.Posttoday.com/social/local/482991> . วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

ภัคดีพร ดีโสภ. **วิถีนากลือสมุทร** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.museumthailand.com/storytelling-detail.php?p=1649>. วันที่สืบค้น : ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

มูลนิธิชัยพัฒนา. **เศรษฐกิจพอเพียง** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.chaipat.or.th/site_content/34-13/3579-2010-10-08-05-24-39.html. วันที่สืบค้น : ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒.

รัตนา สายคณิต. **หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : เอเชียร์บุคพับลิชเชอร์, ๒๕๓๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. **อักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย เล่ม ๑ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๕.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. **เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. **เศรษฐศาสตร์ไม่ยากอย่างที่คิด**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๗.
 สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. **การวัดหาลองจิจูด** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://kanchanapisek.or.th//sub/book/book.php?book=2&chap=2&page=t2-2-infodetail05_2.html. วันที่สืบค้น ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

สารานุกรมเสรี. **เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://th.Wikipedia.org/wiki/%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%8A%E0%B8%A5%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B9%8C>. วันที่สืบค้น ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑.

คำชี้แจง

รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วย การเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีความรู้ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ ความหมายของประวัติศาสตร์ ความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบในการศึกษาตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสุโขทัย รัฐบาลในดินแดนไทย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยที่ส่งผลถึงสังคมไทยในปัจจุบันและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ด้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ทุกเวลา ทุกสถานที่

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกระบวนการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลอง และอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้ โดยที่ไม่ใช้เวลาอันเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวผู้สอนอาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อ วัตถุทัศน หรือการสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้วัตถุประสงค์หรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ นำออกมาใช้สร้างความรู้ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อน จำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนอาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมาก และบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้อง

หรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปและทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้ความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ (ดูภาคผนวก ข)

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้วมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) กระบวนการเรียนการสอน DACIR

กระบวนการเรียนการสอน DACIR ได้รับการออกแบบและพัฒนาโดย ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา เป็นกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการเสริมสร้างทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์โดยมีหลักการของกระบวนการเรียนการสอนมีดังนี้

(๑) ในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกตั้งสมมติฐานไว้เป็นกรอบความคิด เพื่อเชื่อมโยงคำถามที่ผู้เรียนต้องการหาคำตอบกับวิธีการค้นคว้าข้อมูลมาตอบคำถามนั้นได้ตรงตามประเด็นที่ตั้งไว้

(๒) การจัดเตรียมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของครู เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและอภิปรายประเด็นทางประวัติศาสตร์มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนการสอน และส่งเสริมทักษะในการสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

(๓) การใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษามาใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดมุมมองและแนวคิดทางประวัติศาสตร์ที่กว้างขวางมากขึ้น

(๔) การให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในการวิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเด็นต่าง ๆ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

(๕) การให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ โดยการสืบค้น วิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจขึ้นได้ด้วย

ตนเอง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล จนนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอน DACIR สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐบาลในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)

๒) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการประกอบด้วย (๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา และอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือสามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสำหรับการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่

- ๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๓) วิดีทัศน์สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๕) แผนที่กายภาพและแผนที่ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๗) บทความทางประวัติศาสตร์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) อินเทอร์เน็ต
- ๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือหรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรม การเรียนรู้ชั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วย การเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้และยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมายกิจกรรมและการวัดผล และประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่น และเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อมหรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิคหรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทางเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย รัฐบาลในดินแดนไทยโดยสังเขป ได้แก่ ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี ล้านนา ละโว้ อยุธยา โยนก เชียงแสน โคตรบูรณ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยที่ส่งผลถึงสังคมไทยในปัจจุบัน และความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ วิธีการพิจารณาหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ กระบวนการเรียนรู้เหตุและผลและกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง ประเด็นทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย รัฐบาลในดินแดนไทย และสมัยสุโขทัย

เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษาวិชาประวัติศาสตร์ เห็นความสำคัญของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อสืบสอบเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ เข้าถึงความรู้อีกทางประวัติศาสตร์ตามประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาประวัติศาสตร์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ภาควิชาและดำรงความเป็นไทย เห็นคุณค่าและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑****รวมเวลา ๑๘ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต****สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์****มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด**

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	รัฐโบราณในดินแดน ไทย	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๓ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๑	ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความเป็นมา ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นราก เหง้าซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการมาสู่ ยุคปัจจุบัน	๔	๑๕
๒	การสถาปนาและการ เมืองการปกครองสมัย สุโขทัย	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๓ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๒	พัฒนาการทางการเมืองการ ปกครองย่อมเปลี่ยนแปลงไปตาม สภาพภาพ วิสัยทัศน์ และความ สามารถของผู้นำ ตลอดจนสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของรัฐ	๔	๑๕
สอบกลางภาค					๒๐
๓	ส ภาพ สัง คม และ วัฒน ธรรมของสมัย สุโขทัย	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๓ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๒ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๓	ในแต่ละสังคมย่อมมีกลุ่มคนที่มี สภาพภาพและบทบาทที่แตกต่าง กันไปซึ่งแต่ละกลุ่มคนล้วนมี บทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในสังคม	๖	๑๐
๔	เศรษฐกิจและความ สัมพันธ์ระหว่างรัฐใน สมัยสุโขทัย	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม. ๑/๓ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม. ๑/๒ มาตรฐาน ส ๔.๓ ม. ๑/๓	การปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐเป็นตัว แปรสำคัญที่ส่งผลต่อสถานะทาง เศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการ เมือง รวมทั้งความเจริญและ ความเสื่อมของรัฐ	๖	๑๐
สอบปลายภาค					๓๐
รวมตลอดภาคเรียน					๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ รัฐโบราณในดินแดนไทย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความเป็นมาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้า ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์มาสู่ยุคปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)
- ๒) รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)
- ๓) รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา)
- ๔) รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ)

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วนำมาอธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

๒) การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย

เจตคติ

๑) ความสำคัญของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน

๒) ความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาอธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป

๓) ความสำคัญของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนอยู่
- ๔) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การทำตารางสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับรัฐโบราณในดินแดนไทยในแต่ละภูมิภาค ได้แก่

- ภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)
- ภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)
- ภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา)
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาตะ)

ตามประเด็นดังนี้

- ๑) ช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ของรัฐโบราณ
- ๒) ศูนย์กลางของรัฐโบราณ
- ๓) อิทธิพลของรัฐโบราณในดินแดนไทยที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของไทย
- ๔) สาเหตุของการเสื่อมอำนาจของรัฐโบราณ
- ๕) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏ

เกณฑ์การประเมินผลการงาน/ชิ้นงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วน ของ การ สรุ ป ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับรัฐโบราณ ในดินแดนไทย	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม ประเด็นสำคัญเกี่ยว กับรัฐโบราณในดินแดน ไทย	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง แต่ไม่ครอบคลุม ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับรัฐโบราณ ในดินแดนไทย	ตอบคำถามได้บาง ส่วน ไม่ครอบคลุม ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับรัฐโบราณ ในดินแดนไทย	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง และไม่ครอบคลุม ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ รัฐโบราณในดินแดน ไทย
๒. การสร้างสรรค์ ผลงาน	มีการตกแต่งชิ้นงาน อย่างสวยงาม แสดง ออกถึงความคิดสร้าง สรรค์	มีการตกแต่งชิ้น งานอย่างสวยงาม แสดงออกถึงความคิด สร้างสรรค์เป็นส่วน มาก	มีการตกแต่งชิ้นงาน อย่างสวยงาม แสดง ออกถึง ความคิด สร้างสรรค์เป็นส่วน น้อย	ชิ้นงานขาดความ สวยงามและไม่แสดง ออกถึงความคิดสร้าง- สรรค์
๓. กระบวนการ ทำงานกลุ่ม	มีการแบ่งภาระการ ทำงานในกลุ่มอย่าง ชัดเจน สมาชิกใน กลุ่มมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ	มีการแบ่งภาระการ ทำงานในกลุ่มอย่าง ชัดเจนและสมาชิก ในกลุ่มมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถเป็น ส่วนมาก	มีการแบ่งภาระการ ทำงานในกลุ่มค่อนข้าง ชัดเจนและ สมาชิกในกลุ่มมี ความรับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็ม ความ สามารถเป็นส่วน น้อย	ไม่มีการแบ่งภาระ การทำงานในกลุ่มและ สมาชิกในกลุ่มขาด ความรับผิดชอบต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดี

คะแนน ๖-๘ หมายถึง พอใช้

คะแนนต่ำกว่า ๖ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

ตัวอย่างประเด็นสำคัญรัฐโบราณในดินแดนไทย

รัฐโบราณ ในดินแดนไทย	ช่วงเวลาทาง ประวัติศาสตร์ ของรัฐโบราณ	ศูนย์กลาง ของรัฐโบราณ	อิทธิพลของรัฐโบราณ ในดินแดนไทยที่ส่งผลต่อ พัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ของไทย	สาเหตุของการเสื่อมอำนาจ ของรัฐโบราณ	หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ ที่ปรากฏ
รัฐโบราณในดินแดนไทยภาค.....					
รัฐ					
รัฐ					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย โดยสังเขป ขอบเขตเนื้อหา รัฐโบราณในดินแดนไทย ๑. ทวารวดี ๒. ละโว้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ จากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ นักเรียนสามารถวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูอ่านข่าวเรื่อง “แห่ขุดลูกปัดโบราณ กลางนาที่สุพรรณบุรี เพื่อช่วยปิดเป่าสิ่งที่ไม่ดี” แห่ขุดลูกปัดโบราณ กลางนาที่สุพรรณบุรี เพื่อช่วยปิดเป่าสิ่งที่ไม่ดี ไทย ไทย (Thailand) 3 ก.ย. 2557 21:00 ที่มา : ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ https://www.thairath.co.th/content/433916 จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยมีแนวคำถามดังนี้ ๑.๑ “ลูกปัดโบราณที่ขุดค้นพบกลางนาที่สุพรรณบุรีเชื่อว่าเป็นหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัฐใด” (ทวารวดี) ๑.๒ “จากการค้นพบลูกปัดดังกล่าว ทำให้สามารถสันนิษฐานได้ว่า บริเวณดังกล่าวน่าจะมีความสำคัญอย่างไร ” (สันนิษฐานได้ว่า บริเวณนี้อาจเป็นแหล่ง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ข่าวเรื่อง “แห่ขุดลูกปัดโบราณ กลางนาที่สุพรรณบุรี เพื่อช่วยปิดเป่าสิ่งที่ไม่ดี” ๒. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย ภาคกลาง รัฐทวารวดี และรัฐละโว้ ๓. ภาพธรรมจักร ศิลปะทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๒ ๔. ภาพพระปรางค์สามยอด ๕. ภาพพระพุทธรูปศิลาขาว ๖. ภาพพระประโทมเจดีย์ ภาระงาน/ชิ้นงาน การระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับรัฐทวารวดีหรือรัฐละโว้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน	<i>ชุมชนการค้าในสมัยโบราณ หรืออาจเป็นแหล่งผลิตลูกปัดในสมัยโบราณ นอกจากนี้ อาจเป็นสุสานที่ต้องฝังสิ่งของเหล่านี้ลงไปอีกด้วย)</i> ๑.๓ “นักเรียนคิดว่า นอกจากรัฐทวารวดีที่อยู่ในภาคกลาง น่าจะมีรัฐอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณภาคกลางของดินแดนไทยอีกหรือไม่” <i>(รัฐละโว้)</i> ครูเชื่อมโยงแนวคำตอบของนักเรียนไปสู่เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง รัฐทวารวดีและรัฐละโว้ ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายเรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง รัฐทวารวดีและรัฐละโว้ โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพหนึ่งประกอบการอธิบาย จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “ในบันทึกการเดินทางของหลวงจีนเหียนจาง พระภิกษุจีน เรียกดินแดนทวารวดีว่าอะไร” <i>(โตโลโปดีหรือตลอหลอปอดี)</i> ๑.๒ “อิทธิพลของรัฐทวารวดี ได้แพร่ขยายไปในบริเวณใดบ้าง ของดินแดนไทย <i>(ภาคกลางของไทย เช่น เมืองคูบัว จังหวัดราชบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น เมืองฟ้าแดดสงยาง จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคใต้ เช่น เมืองยะรัง จังหวัดปัตตานี)</i> ๑.๓ “อิทธิพลทางความเชื่อที่รัฐทวารวดีรับมาจากอินเดียที่เด่นชัด คืออะไร” <i>(ความเชื่อเกี่ยวกับการนับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท)</i> ๑.๔ “ศูนย์กลางของเมืองละโว้อยู่ที่ใด” <i>(เมืองลพบุรี)</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๕ “เอกสารจีนเรียกเมืองละโว้ว่าอะไร” (หล่อหูหรือหลอฮุก) ๑.๖ “จากข้อมูลข้างต้นสามารถตีความได้ว่า ชาวละโว้ มีความเชื่อเกี่ยวกับการนับถือศาสนาอย่างไร (แต่เดิมชาวละโว้พระพุทธรูปศาสนานิกายเถรวาท ต่อมาได้รับอิทธิพลของเขมรจึงเปลี่ยนมานับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธรูปนิกายมหายาน) (Obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ไขปริศนาประวัติศาสตร์จากภาพถ่าย” โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาพหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์ว่า เกี่ยวข้องกับรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ โดยมีข้อตกลงในการปฏิบัติ ดังนี้ ๒.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษสำหรับการเขียนคำตอบของกลุ่มตนเอง ๒.๒ ครูฉายภาพหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์ทีละ ๑ ภาพ โดยในแต่ละภาพจะกำหนดเวลาในการฉายเพียง ๑๐ วินาที เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระบุและเขียนคำตอบว่า ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละภาพ มีความเกี่ยวข้องกับรัฐใด (รัฐทวารวดีหรือรัฐละโว้) เมื่อถึงเวลาที่กำหนด ครูจะรวบรวมกระดาษคำตอบของนักเรียน แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ๒.๓ นักเรียนกลุ่มใดที่ตอบถูกต้องมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาประวัติศาสตร์	
	๒.๔ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรม “ไขปริศนาประวัติศาสตร์จากภาพถ่าย” เสร็จแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความเจริญรุ่งเรืองของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ (Obj.๒) ภาพที่ ๑ ธรรมจักร ศิลปะทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๒ (ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/paaru/2016/08/05/entry-1) ภาพที่ ๒ พระปรางค์สามยอด ศิลปะละโว้ (ที่มา : http://www.lopburi.org/lopburi-prangsamyod)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพที่ ๓ พระพุทธรูปศิลาขาว ศิลปะทวารวดี (ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/panuwat838084/2011/07/21/entry- ภาพที่ ๔ พระประโทนเจดีย์ ศิลปะทวารวดี (ที่มา : https://thai.tourismthailand.org)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ภาพที่ ๕ พระพุทธรูป ศิลปะลพบุรี (ที่มา : ผู้ถ่ายรูป ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล) สไลด์ชุด ศิลปะในประเทศไทยสงวนลิขสิทธิ์โดยห้องสมุด ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล http://www.thapra.lib.su.ac.th/supatlib/picture2.php?check=slide&keyword=16&Page=27	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ภาพที่ ๖ เศียรพระพุทธรูป ศิลปะทวารวดี (ที่มา : ผู้ถ่ายรูป ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล สไลด์ชุด ศิลปะทวารวดี ๒ สงวนลิขสิทธิ์ โดยห้องสมุด ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล http://www.thapra.lib.su.ac.th/supatlib/picture2.php?check=word&keyword=%E0%B8%A8%E0%B8%B4%E0%B8%A5%E0%B8%9B%E0%B8%97%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%94%E0%B8%B5)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพที่ ๗ ปราสาทหินพิมาย ศิลปะละโว้ (ที่มา : https://www.touronthai.com/article/655) ขั้นสรุป ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ “จากการศึกษาเกี่ยวกับของรฐทวารวดีและรัฐละโว้รัฐทั้งสองมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน” (แสดงให้เห็นถึงความเป็นมาที่ยาวนานของดินแดนแถบนี้ มีการสร้างสรรค์มรดกทางวัฒนธรรมที่หลงเหลือไว้ทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น เสาธรรมจักร พระปฐมเจดีย์ และพระปรางค์สามยอด ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษารวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในปัจจุบัน) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้โดยสังเขป
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าเกี่ยวข้องกับรัฐทวารวดีและรัฐละโว้	การถาม-ตอบ	๑. การถาม ๒. กิจกรรม “ไขปริศนาประวัติศาสตร์จากภาพถ่าย”	วิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ได้สมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. การถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	อภิปรายความสำคัญของรัฐทวารวดีและรัฐละโว้ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยในปัจจุบันได้สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข่าว “แห่ขุดลูกบิดโบราณ กลางนาที่สุพรรณบุรี เพื่อช่วยปิดเป่าสิ่งที่ไม่ดี”

แห่ขุดลูกบิดโบราณ กลางนาที่สุพรรณฯ เชื่อช่วยปิดเป่าสิ่งไม่ดี

ไทย ไทยออนไลน์ 3 ก.ค. 2557 21:00

ชาวบ้านฮือ! แห่ขุดลูกบิดโบราณกลางทุ่งนา อ.อุททอง จ.สุพรรณบุรี เชื่อติดตัวไว้จะช่วยปิดเป่าสิ่งไม่ดี ด้าน นายอำเภออุททอง คาดของมีค่าที่พบน่าจะเป็นศิลปะในสมัยทวารวดีอายุราว 1,400 -1,600 ปี ...

วันที่ 3 ก.ค. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บริเวณท้องนาเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ หมู่ 4 ต.หนองโอง อ.อุททอง จ.สุพรรณบุรี ของนางนกยูง อุ่นเจริญ อายุ 56 ปี อยู่บ้านเลขที่ 91 หมู่ 14 ต.หนองโอง ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดเขาดีสลัก ที่มีการค้นพบรอยพระพุทธรูปจำลองสมัยทวารวดีอายุกว่าพันปี เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย มีชาวบ้านแห่ไปขุดหาของมีค่า โดยเฉพาะลูกบิด ซึ่งเป็นเครื่องประดับยอดนิยม โดยมีนายไพฑูรย์ รักประเทศ นายอำเภออุททอง นำเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ

เมื่อไปถึง พบชาวบ้านเกือบ 100 คน กำลังใช้ห้อนทุบดิน เพื่อหาของมีค่า จากการขุดค้นของชาวบ้านพบเศษภาชนะไหโบราณแตก เศษกระดูกมนุษย์ชิ้นเล็กชิ้นน้อยอยู่ทั่วบริเวณ รวมทั้ง ลูกบิด ที่เป็นของมีค่า ขนาดตั้งแต่เม็ดถั่วเขียวไปจนถึงขนาดเท่าปลายหัวนิ้วก้อย หลากหลายสีสันสวยงาม ทั้งแบบทรงกลม ทรงยาวรี คล้ายกองตะโพน นอกจากนี้ ยังพบเป็นทองรูปพรรณเม็ดเล็กๆ อีกด้วย

นางนกยูง เผยว่า เมื่อประมาณ 1 เดือนที่ผ่านมา ตนได้นำรถไถมาไถเพื่อเตรียมตัวทำนาในรุ่นต่อไป แต่เมื่อไถหน้าดินออก ปรากฏว่าพบเศษภาชนะหม้อดิน รวมถึงเศษกระดูกมนุษย์กระจายอยู่ทั่วบริเวณ และบางจุดก็พบเครื่องประดับ เป็นลูกบิดขนาดต่างๆ ที่มีสีสันสวยงาม เมื่อชาวบ้านในละแวกนี้ทราบข่าว ก็พากันมาขุดหากันอย่างที่เห็น ซึ่งตนก็ไม่ได้หวงห้ามอะไร เพราะยังงัดออกมาก็ยังทำนาไม่ได้ เนื่องจากปีนี้แล้งมาก ไม่มีน้ำที่จะทำนา จึงปล่อยให้เขาขุดกันตามสบาย ใครโชคดีก็ได้เป็นเจ้าของไป

ด้านนางอัมพร พุ่มกumar อายุ 58 ปี อยู่บ้านเลขที่ 203 หมู่ 14 ต.หนองโอง กล่าวว่า เมื่อทราบข่าวชาวบ้านพบลูกบิดกันจึงได้มาขุดบ้าง ส่วนใหญ่เจอพวกเศษกระดูก เศษภาชนะแตก ได้ลูกบิดมาเม็ดสองเม็ด พื้นที่ตรงนี้เมื่อปี 2525 ก็เคยขุดพบลูกบิด รวมถึงของมีค่าอื่นๆ มาครั้งหนึ่งแล้ว ครั้นนั้นพบลูกบิดจำนวนมาก ส่วนในครั้งนั้นก็พบแต่ไม่มาก คนที่ขุดได้ถือว่าโชคดี ชาวบ้านส่วนใหญ่เมื่อขุดได้มักจะไม่ขาย จะเก็บติดตัวไว้ตามความเชื่อว่าจะปิดเป่าสิ่งไม่ดีออกไป รวมทั้งเก็บไว้ให้ลูกหลานได้ดูกันด้วย

ขณะที่ นายไพฑูรย์ รักประเทศ นายอำเภออุททอง กล่าวว่า ลูกบิดที่ขุดพบมีหลากหลายรูปแบบ และหลากหลายสีสัน จากการสันนิษฐานเบื้องต้นพบว่าน่าจะเป็นศิลปะในสมัยทวารวดีอายุราว 1,400 -1,600 ปี ทำให้สันนิษฐานได้ว่า ในบริเวณพื้นที่ของอำเภออุททอง เป็นแหล่งที่เป็นชุมชนการค้าในสมัยโบราณ ส่วนในบริเวณพื้นที่หมู่ 4 ที่พบลูกบิดและของมีค่าอย่างอื่นจำนวนมากนั้น เป็นไปได้ที่อาจเป็นแหล่งผลิตลูกบิดในสมัยโบราณ หรืออาจจะเป็นสุสานเก่า ที่เวลาคนตายเขาก็จะเอาของมีค่าเหล่านี้ฝังลงไปด้วย ซึ่งคงต้องให้ผู้เชี่ยวชาญจากกรมศิลปากรมาตรวจสอบเพื่อยืนยันอีกครั้งหนึ่งต่อไป.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ขอบเขตเนื้อหา รัฐโบราณในดินแดนไทย ๑. ตามพรลิงค์ ๒. ศรีวิชัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุ่งเรืองของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัยได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราชและวัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาให้นักเรียนพิจารณา จากนั้นตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ที่มา : http://palm1616.blogspot.com/p/blog-page.html วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร ที่มา : https://www.sanook.com/travel/1409689/ ๑.๑ “ภาพดังกล่าวคือสถานที่ใด” (วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารและวัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร) ๑.๒ “สถานที่ดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทยอย่างไร” (สถานที่ดังกล่าวเป็นโบราณสถานที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ โดยได้รับความอภินิหารความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ซึ่งวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารแสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ๒. ภาพวัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร ๓. วิดีทัศน์รายการ รู้จักวัฒนธรรมใต้ สถาบันทักษิณคดีศึกษา ตอน อาณาจักรโบราณภาคใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบกิจกรรมตามรอยรัฐโบราณในดินแดนใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของรัฐ ตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	ของรัฐตามพรลิงค์ และวัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหารแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของรัฐศรีวิชัย) ๒. ครูเชื่อมโยงแนวคำตอบของนักเรียนไปสู่เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย (ในดินแดนภาคใต้ของไทยประกอบไปด้วยรัฐโบราณที่สำคัญสองรัฐ คือ ตามพรลิงค์และศรีวิชัย ฉะนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่า ทั้งสองรัฐมีความเป็นมาอย่างไร ปัจจัยที่ส่งผลให้ทั้งสองรัฐมีความเจริญรุ่งเรือง และความสำคัญของทั้งสองรัฐที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน) ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์รายการ รู้จักวัฒนธรรมใต้ สถาบันทักษิณคดีศึกษา ตอน อาณาจักรโบราณภาคใต้ โดยครูกำหนดให้นักเรียนศึกษาในประเด็นการพัฒนาการของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=g7vKoYsFbnw)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. นักเรียนรวบรวมข้อมูลในประเด็นพัฒนาการของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย โดยใช้เวลา ๑๐ นาที ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย โดยมีแนวคำถามในประเด็น ดังนี้ ๓.๑ “จากการขาดหลักฐานที่ชัดเจนในการระบุถึงที่ตั้งของรัฐศรีวิชัย ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่า เมืองที่เป็นศูนย์กลางของรัฐศรีวิชัยอยู่ในบริเวณใด จึงสามารถสันนิษฐานได้ว่า รัฐศรีวิชัยน่าจะมีลักษณะการปกครองแบบใด” (เป็นแบบสมมติฐานรัฐซึ่งมีการรวมตัวกันของบรรดารัฐและเมืองท่าที่สัมพันธ์กับเส้นทางการค้า) ๓.๒ “รัฐศรีวิชัยมีรายได้หลักมาจากอะไร” (รัฐศรีวิชัยมีรายได้มาจากระบบการค้าผูกขาดในฐานะพ่อค้าคนกลางและการเก็บภาษี) ๓.๓ ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอินโดนีเซียนับถือศาสนาอิสลาม แต่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นว่าดินแดนแถบนี้เคยเป็นส่วนหนึ่งของรัฐศรีวิชัย และเคยนับถือพระพุทธศาสนามาก่อน หลักฐานใดที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย(บุโรพุทโธ) ๓.๔ “ศูนย์กลางอำนาจของรัฐตามพรลิงค์ปัจจุบันอยู่ที่ใด” (เมืองนครศรีธรรมราช) ๓.๕ “เพราะเหตุใดจึงเปลี่ยนชื่อจากรัฐตามพรลิงค์ มาเป็นแคว้นนครศรีธรรมราช (เดิมรัฐตามพรลิงค์นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งรับมาจาก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคใต้ (รัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	อินเดีย ต่อมาได้รับอิทธิพลความเชื่อทางพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์ และยกย่องกษัตริย์ของตนเป็นพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราช จึงเปลี่ยนชื่อของรัฐเป็นนครศรีธรรมราช) ๓.๖ “ที่ตั้งของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัยส่งผลให้อาณาจักรทั้งสองเจริญรุ่งเรืองอย่างไร” (เนื่องจากมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล จึงเหมาะต่อการเป็นเมืองท่า ทำให้สามารถค้าขายได้สะดวก และต่อมากลายเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ) (Obj.๑, Obj.๒) ๔. ครูให้นักเรียนจับคู่กันทำใบกิจกรรม “ตามรอยรัฐโบราณในดินแดนใต้” โดยให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัยเกี่ยวกับช่วงพุทธศตวรรษ ศูนย์กลางอาณาจักร ความเจริญรุ่งเรือง มรดกทางวัฒนธรรม และการเสื่อมอำนาจ ทั้งจากวิถีทัศน์ที่ได้ศึกษา หนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่น่าเชื่อถือ ดังนี้	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมาของรัฐ ตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การทำใบกิจกรรม ตามรอยรัฐโบราณใน ดินแดนใต้	๑. คำถาม ๒. ใบกิจกรรมตาม รอยรัฐโบราณใน ดินแดนใต้	๑. ตอบคำถามถูกต้อง ๒. เขียนอธิบายความเป็น มาของรัฐตามพรลิงค์และรัฐ ศรีวิชัยได้โดยสังเขป
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความรุ่งเรืองของรัฐตามพรลิงค์ และรัฐศรีวิชัย	การถาม-ตอบ	การถาม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อ ความรุ่งเรืองของรัฐได้อย่าง สมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของรัฐ ตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย ที่ ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยใน ปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. การถาม ๒. แบบสังเกตพฤติ- กรรม	อภิปรายความสำคัญของรัฐ ตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย ที่ ส่งผลต่อพัฒนาการของไทย ในปัจจุบันได้สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันค้นคว้าหาข้อมูลของรัฐตามพรลิงค์และรัฐศรีวิชัย แล้วตอบคำถามลงในตารางตามที่กำหนดให้ถูกต้อง

[illegible][illegible]

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ขอบเขตเนื้อหา รัฐโบราณในดินแดนไทย ๑. โยนกเชียงแสน ๒. หริภุญชัย ๓. ล้านนา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์มาให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ พระบรมราชานุสาวรีย์พระนางจามเทวี ที่มา : http://m.mome.co/phranangjamthwee/ พระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์ ที่มา : https://sites.google.com/site/social0090/bth-thi-1 ๑.๑ “ภาพดังกล่าวเป็นอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญท่านใด” (<i>พระบรมราชานุสาวรีย์พระนางจามเทวี และพระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์ ประกอบด้วย พญามังราย พญางำเมือง และพ่อขุนรามคำแหงมหาราช</i>) ๑.๒ “บุคคลดังกล่าวมีบทบาทสำคัญและเกี่ยวข้องกับรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ รัฐใดบ้าง” (<i>เป็นผู้สถาปนาและปกครองรัฐในภาคเหนือ เช่น พระนางจามเทวี ปกครองรัฐหริภุญชัย พญามังราย สถาปนารัฐล้านนา</i>)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี ๒. พระบรมราชานุสาวรีย์สามกษัตริย์ ๓. กิจกรรม “จับคู่...รู้รัฐไทยในภาคเหนือ” ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุ่งเรืองของรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุ่งเรืองของรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน	ครูเชื่อมโยงแนวคำตอบของนักเรียนไปสู่เรื่องรัฐโบราณในดินแดนภาคเหนือรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา (ในภาคเหนือของไทย ประกอบไปด้วยรัฐโบราณจำนวนมากหลายแห่งที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของภาคเหนือของประเทศไทย ฉะนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่า รัฐในดินแดนภาคเหนือที่สำคัญ ๆ มีรัฐใดบ้าง แต่ละรัฐมีความเป็นมาอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้รัฐนั้น ๆ เจริญรุ่งเรือง และส่งผลต่อพัฒนาการในด้านสังคมและวัฒนธรรมของไทยอย่างไร) ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายเรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ ได้แก่ รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดจึงไม่สามารถระบุเรื่องราวของรัฐโยนกเชียงแสนได้อย่างชัดเจน” (เพราะมีเพียงตำนาน ซึ่งเป็นหลักฐานที่เล่าสืบต่อกันมาทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังขาดหลักฐานทางโบราณคดีที่สามารถยืนยันถึงการดำรงอยู่ของรัฐนี้ได้อย่างชัดเจน) ๑.๒ “รัฐหริภุญชัยมีความเกี่ยวข้องกับรัฐละโว้อย่างไร” (ตามตำนานกล่าวว่า ฤาษีวาสุเทพ ไปเชิญพระธิดาเมืองละโว้ซึ่งคือ พระนางจามเทวี มาครองเมืองหริภุญชัย)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๓ “ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้รัฐหริภุญชัยและรัฐล้านนามีความเจริญรุ่งเรือง” (สภาพที่ตั้งมีความเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐาน ผู้นำมีความสามารถ) (Obj.๑, Obj. ๒) ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จับคู่...รู้รัฐไทยในภาคเหนือ” โดยมีข้อตกลงและขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูแจกแผ่นกระดาษข้อความเกี่ยวกับรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ๒.๒ นักเรียนแต่ละคนค้นหาข้อความที่สัมพันธ์กับข้อความที่ตนเองได้รับกับสมาชิกในห้องเรียนภายในเวลา ๕ นาที เมื่อนักเรียนจับคู่ข้อความเรียบร้อยแล้วให้นั่งประจำที่ ๒.๓ ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ แต่ละคู่ หากพบว่านักเรียนจับคู่ข้อความผิด ให้นักเรียนพิจารณาจับคู่ข้อความใหม่ ๒.๔ ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ที่มีข้อความเกี่ยวกับรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาไปจับกลุ่มรวมกัน ๒.๕ ครูให้เวลานักเรียน ๑๐ นาที ในการสนทนาเกี่ยวกับรัฐโบราณในดินแดนภาคเหนือตามข้อความที่ตนเองได้รับ แล้วสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ๒-๓ คน จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj.๑, Obj.๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ (รัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ “จากการศึกษาเกี่ยวกับรัฐโยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา รัฐดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไรต่อพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน” (แสดงให้เห็นถึงความเป็นมาที่ยาวนานของดินแดนแถบนี้ มีการสร้างสรรค์มรดกทางวัฒนธรรมที่หลงเหลือไว้ทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูป พระธาตุดอยสุเทพ พระธาตุหริภุญชัย และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง และการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของมรดกทางวัฒนธรรมของรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคเหนือ) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมาของรัฐ โยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนา	๑. การถาม-ตอบ ๒. การทำกิจกรรม “จับคู่...รู้รัฐไทยใน ภาคเหนือ”	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “จับคู่...รู้ รัฐไทยในภาคเหนือ”	๑. อธิบายความเป็นมาของรัฐ โยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาได้โดยสังเขป ๒. จับคู่คำศัพท์พร้อมอธิบาย ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความรุ่งเรืองของรัฐโยนก เชียงแสน รัฐหริภุญชัย และ รัฐล้านนา	การถาม-ตอบ	การถาม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของที่ตั้ง ที่ส่งผลต่อความรุ่งเรืองของรัฐ ได้อย่างสมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของรัฐ โยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาที่ส่งผลต่อ พัฒนาการของไทยในปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติ- กรรม	๑. การถาม ๒. แบบสังเกตพฤติ- กรรม	อภิปรายความสำคัญของรัฐ โยนกเชียงแสน รัฐหริภุญชัย และรัฐล้านนาที่ส่งผลต่อ พัฒนาการของไทยในปัจจุบัน ได้สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

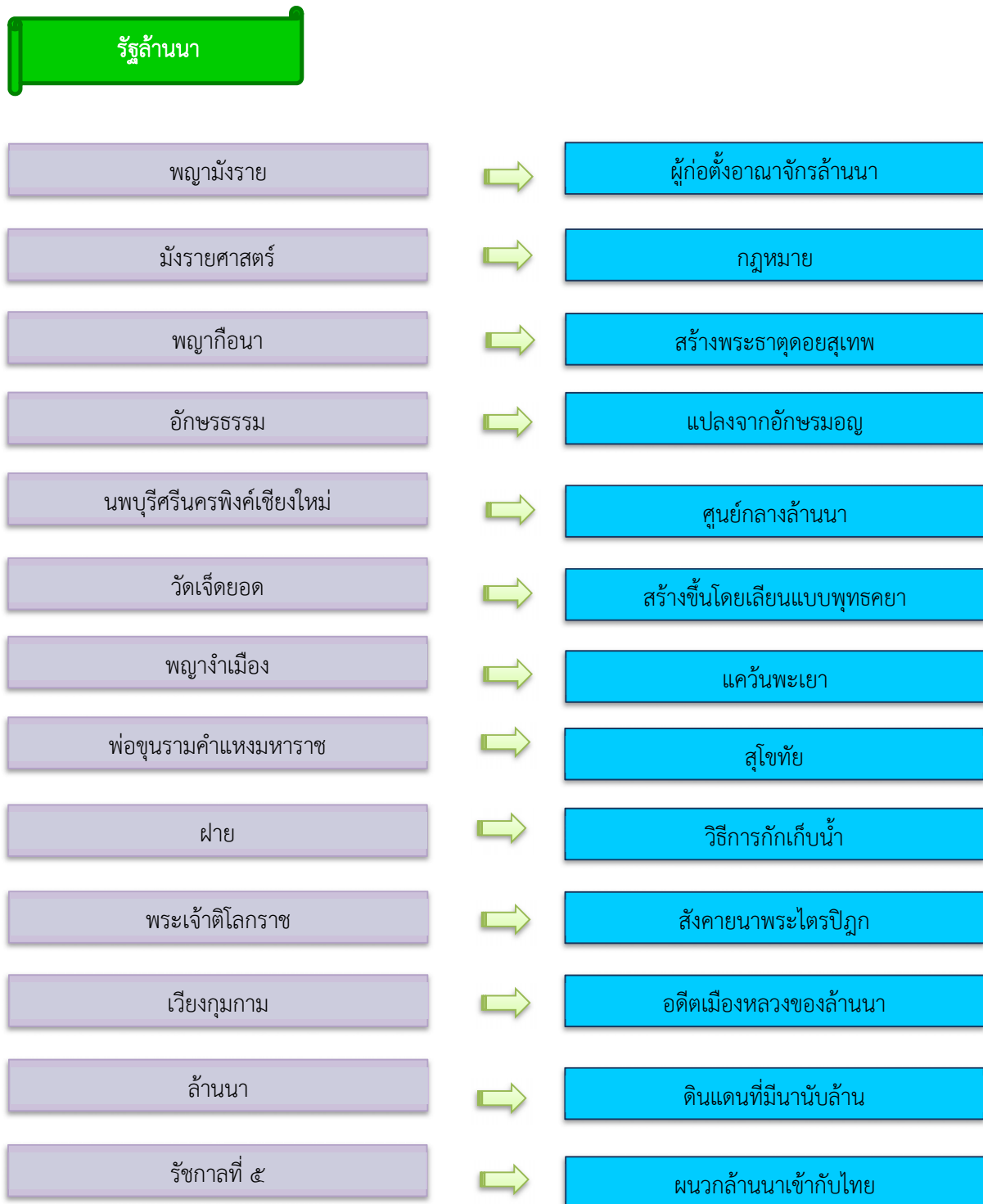
ข้อความที่ใช้ในกิจกรรม “จับคู่...รู้รัฐไทยในภาคเหนือ

รัฐโยนกเชียงแสน

สิงหนวัติกุมาร	⇒	ผู้สถาปนาเมืองโยนกนาคพันธุ์สิงหนวัตินคร
อำเภอยางเชียงแสน	⇒	จังหวัดเชียงราย
ตำนานเวียงลุ่ม	⇒	การเกิดแผ่นดินไหว

รัฐหริภุญชัย

หนี่ห้วงกัก	⇒	แคว้นที่มีผู้หญิงเป็นกษัตริย์
ถาชีวาสุเทพ	⇒	ผู้สร้างเมืองหริภุญชัย
ชินกาลมาลีปกรณ์	⇒	พงศาวดารหรือประวัติความเป็นมาของพระพุทธศาสนา
เจดีย์กู่กุด	⇒	วัดจามเทวี
พระนางจามเทวี	⇒	ธิดาละโว
เขลางค์นคร	⇒	ลำปาง
หริภุญชัย	⇒	เมืองลำพูน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ขอบเขตเนื้อหา โบราณในดินแดนไทย ๑. โคตรบูรณ ๒. ศรีจนาศะ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ พระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร จังหวัดนครพนม และพระนอนหินทราย วัดธรรมจักรเสมาราม จังหวัดนครราชสีมา มาให้นักเรียนดู จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ภาพที่ ๑ พระธาตุพนม ที่มา : https://pantip.com/topic/37267030 ภาพที่ ๒ พระนอนหินทราย วัดธรรมจักรเสมาราม ที่มา : https://pantip.com/topic/37267030 ๑.๑ “จากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดังกล่าว นักเรียนคิดว่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งสองภาพ น่าจะอยู่ภาคใดของประเทศไทย เพราะเหตุใด” (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพิจารณาจากลักษณะสิ่งก่อสร้าง ซึ่งเป็นพระธาตุและพระพุทธรูปซึ่งทำจากหินทราย ซึ่งจะพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพพระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร ๒. ภาพพระนอนหินทราย วัดธรรมจักรเสมาราม ๓. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ ๔. กิจกรรม “แกะรอยรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ” ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน	๑.๒ “จากภาพที่ ๑ และภาพที่ ๒ ภาพดังกล่าวคือสถานที่ใด” (พระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร จังหวัดนครพนม และพระนอนหินทราย วัดธรรมจักรเสมาราม จังหวัดนครราชสีมา) ๑.๓ “จากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้ง ๒ ภาพ ทั้งพระธาตุพนม และพระนอนวัดธรรมจักรเสมาราม แสดงให้เห็นถึงการรับอิทธิพลของศาสนาใด (ศาสนาพระพุทธ)” ครูเชื่อมโยงแนวคำตอบของนักเรียนไปสู่เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ (บริเวณทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย มีสิ่งก่อสร้างและมรดกทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ถูกส่งทอดกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบริเวณดังกล่าวมีความเจริญรุ่งเรืองมาก่อน ฉะนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย มีรัฐโบราณใดบ้างที่มีผลต่อการสร้างสรรค์และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของประเทศไทย แต่ละรัฐมีประวัติความเป็นมาอย่างไร และมีความสำคัญต่อประเทศไทยในด้านสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร) ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายเรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง จากนั้นตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “ก่อนที่จะมีการนับถือพระพุทธศาสนา ดินแดนแถบนี้นับถือบูชาสิ่งใดมาก่อน” (เดิมนับถือผีและพญานาค)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๒ “สิ่งใดที่แสดงให้เห็นว่ารัฐโคตรบูรณ มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก” (การสร้างศาสนสถาน เช่น พระธาตุพนม)(Obj.๑, Obj.๒) ๑.๓ แม้ว่าหลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรัฐศรีจนาศะจะมีอยู่ไม่มากนัก แต่เพราะเหตุใดนักวิชาการจึงเชื่อว่ารัฐนี้มีอยู่จริง (เพราะหลักฐานที่ค้นพบเป็น ศิลาจารึก ได้มีการค้นพบเรื่องราวจากจารึกบ่ออึกาเป็นจารึกสำคัญหลักที่หนึ่ง และยังมีจารึกอีกหลักที่กล่าวถึง คือ “จารึกศรีจนาศะ” พบที่บริเวณเทวสถานใกล้สะพานชีกุน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจารึกภาษาสันสกฤตและเขมร ระบุศักราชตรงกับ พ.ศ. ๑๔๘๐ ซึ่งถือเป็นหลักฐานชั้นต้น) ๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาข้อความในจารึกหลักแรกของศรีจนาศะ จากนั้นร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้ จารึกหลักแรกนิยมเรียกกันว่าจารึกบ่ออึกา อักษรขอมโบราณ ภาษาสันสกฤตและเขมร จารึกด้านที่ ๑ เอยถึงพระราชแห่งศรีจนาศะทรงอุทิศสัตว์ทาส ให้พระภิกษุสงฆ์ ด้านที่ ๒ กล่าวถึงบุคคลผู้มีนามว่าอังกเทพได้รับดินแดนที่อยู่ “นอกกัมพูเทศ” (บางท่านแปลว่า “ในกัมพูเทศ”) (ที่มา : ฐานข้อมูลโบราณสถานสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์ศึกษาศิลปกรรมโบราณในเอเชียอาคเนย์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร) เข้าถึงได้จาก http://www.archae.su.ac.th/art_in_thailand/?q=node/122)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒.๑ “จากข้อความในจารึกหลักแรกของศรีจนาศะ สะท้อนให้เห็นถึงแนวความเชื่อเกี่ยวกับการนับถือศาสนาของผู้คนในรัฐนี้อย่างไร” (จากจารึกดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงแนวความเชื่อ ความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา) ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “แกะรอยรัฐโคตรบูรณและรัฐศรีจนาศะ” โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อความตามที่ครูกำหนด โดยมีข้อตกลงและขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๓.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรคำ ๓ แผ่น ดังต่อไปนี้ กลุ่มที่ ๑ รัฐโคตรบูรณ/พระธาตุพนม/คนริมฝั่งโขง กลุ่มที่ ๒ กลุ่มชนไท-ลาว/นับถือผี พญานาค/พระพุทธศาสนานิกายเถรวาท กลุ่มที่ ๓ ศรีจนาศะ/จารึกบ่ออีกา/ถวายเป็นสิ่งของแก่พระสงฆ์ กลุ่มที่ ๔ แถบที่ราบสูงโคราช/พระนอนวัดธรรมจักรเสมาราม/ธรรมจักรศิลา ๓.๒ ครูให้เวลานักเรียนกลุ่มละ ๑๐ นาที ในการนำคำศัพท์ที่กลุ่มของตนได้รับมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ โดยต้องมีคำศัพท์ทั้ง ๓ คำ อยู่ในประโยคนั้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัฐโคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓.๓ ครูให้นักเรียนอ่านแถบประโยคที่กลุ่มตนเรียบเรียง จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj.๑, Obj.๒) ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของรัฐโคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ “จากการศึกษาเกี่ยวกับรัฐโคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะ รัฐดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาการของไทยในปัจจุบัน ในด้านสังคมและวัฒนธรรม” (แสดงให้เห็นถึงความเป็นมาที่ยาวนานของดินแดนแถบนี้ มีการสร้างสรรค์มรดกทางวัฒนธรรมที่หลงเหลือไว้ทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น พระธาตุพนม ธรรมจักรศิลา พระนอนวัดธรรมจักรเสมาราม และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง และการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของมรดกทางวัฒนธรรมของรัฐโบราณในดินแดนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมาของรัฐ โคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะ	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายเรื่องราวทางประวัติ- ศาสตร์ของรัฐโคตรบูรณ์และ รัฐศรีจนาศะได้โดยสังเขป
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและ วัฒนธรรมของรัฐโคตรบูรณ์ และรัฐศรีจนาศะ	๑. การถาม-ตอบ ๒. กิจกรรมแกละรอย รัฐโคตรบูรณ์และ รัฐศรีจนาศะ	๑. การถาม ๒. กิจกรรมแกละรอย รัฐโคตรบูรณ์และ รัฐศรีจนาศะ	วิเคราะห์ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของรัฐโคตรบูรณ์ และรัฐศรีจนาศะได้อย่าง สมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของรัฐ โคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะที่ ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยใน ปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติ- กรรม	๑. การถาม ๒. แบบสังเกตพฤติ- กรรม	อภิปรายความสำคัญของรัฐ โคตรบูรณ์และรัฐศรีจนาศะที่ ส่งผลต่อพัฒนาการของไทย ในปัจจุบันได้สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พัฒนาการทางการเมืองการปกครองย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพ วิสัยทัศน์ และความสามารถของผู้นำ ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของรัฐ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
- ๒) การสถาปนาสุโขทัย
- ๓) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย
- ๔) พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น
- ๕) รูปแบบการปกครองหัวเมืองในสมัยสุโขทัย
- ๖) พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนปลาย

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) วิเคราะห์ตีความหลักฐานที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
- ๒) จำแนกประเภทของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
- ๓) วิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาเมืองสุโขทัยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย
- ๔) วิเคราะห์รูปแบบของการปกครองส่วนหัวเมืองของเมืองสุโขทัย
- ๕) วิเคราะห์ตีความรูปแบบการปกครองของเมืองสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

เจตคติ

- ๑) อภิปรายความสำคัญของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
- ๒) อภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ส่งเสริมการสถาปนาเมืองสุโขทัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเมืองสุโขทัย
- ๓) อภิปรายความสำคัญของรูปแบบการปกครองในสุโขทัยตอนต้น
- ๔) อภิปรายความสำคัญของรูปแบบการปกครองในสุโขทัยตอนปลาย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนอยู่
- ๔) อยู่อย่างพอเพียง
- ๕) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเขียนเส้นเวลาลำดับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สะท้อนให้เห็นถึงการสถาปนากรุงสุโขทัย พัฒนาการทางการเมืองการปกครองของสมัยสุโขทัย และปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของสุโขทัย พร้อมทั้งอ้างอิงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวลงในกระดาษขนาด A๔

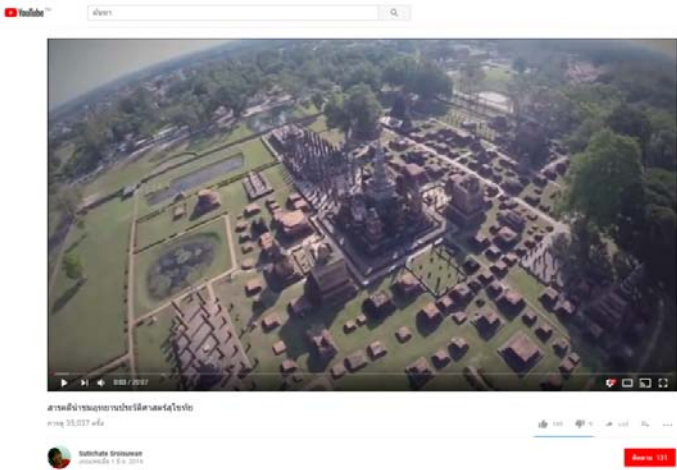
เกณฑ์การประเมินผลการงาน/ชิ้นงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความสอดคล้องของ ชิ้นงานกับวัตถุประสงค์ ของการศึกษา	ชิ้นงานสอดคล้องกับ ประเด็นในการศึกษาที่ กำหนดครบทุกข้อ	ชิ้นงานสอดคล้องกับ ประเด็นในการศึกษาที่ กำหนดเป็นส่วนใหญ่	ชิ้นงานไม่สอดคล้องกับ ประเด็นในการศึกษาที่ กำหนด
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	- เรียบเรียงเนื้อหาได้ ครอบคลุมสาระสำคัญ - จัดแบ่งเนื้อหาอย่างเป็น ระบบ - เนื้อหามีความต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน	มี ๒ ใน ๓ ประเด็น	มี ๑ ใน ๓ ประเด็น
๓. การสรุปผลการศึกษา	- เนื้อหาความรู้ครบถ้วน - เนื้อหามีความถูกต้อง - แสดงลักษณะและความ สัมพันธ์กับข้อมูลได้ ถูกต้อง	มี ๒ ใน ๓ ประเด็น	มี ๑ ใน ๓ ประเด็น
๔. วิธีการนำเสนอ	- นำเสนอเนื้อหาครบ ถ้วนที่เตรียมมาได้ครบถ้วน - ใช้วิธีการนำเสนอมาก กว่า ๑ วิธี - มีกลวิธีการนำเสนอที่ แปลกใหม่ สร้างสรรค์	มี ๒ ใน ๓ ประเด็น	มี ๑ ใน ๓ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน ๖-๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๖	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักฐานลายลักษณ์อักษรที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยแต่ละประเภทได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ สารคดีนำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สำหรับเยาวชนจัดทำโดย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สำนักศิลปากรที่ ๖ กรมศิลปากร โดยใช้เวลาประมาณ ๓ นาที (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=o5qTKXsnrZY)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ สารคดีนำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งเรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย ๓. บัตรภาพเกี่ยวกับหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์และจำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	จากนั้นครูตั้งแนวคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน “การศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยมีใช้หลักฐานใดบ้าง” (<i>ศิลาจารึก ดำเนิน พงศาวดาร โบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นต้น</i>) แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน เรื่องหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายเรื่องการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งในประเด็นเกี่ยวกับหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร โบราณสถาน และโบราณวัตถุที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ๑.๑ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ตามรอยสุโขทัย” โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติ ดังนี้ ๑) ครูแจกบัตรภาพเกี่ยวกับหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย จำนวน ๑๐ ภาพ ได้แก่ บัตรภาพที่ ๑ วัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย ที่มา : http://mapio.net	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาประวัติศาสตร์		
	บัตรภาพที่ ๒ ศิลปจารึกวัดป่ามะม่วง ที่มา : www.youtube.com บัตรภาพที่ ๓ ศาลตาผาแดง ที่มา : http://beerinbrave.blogspot.com		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาประวัติศาสตร์		
	 บัตรภาพที่ ๔ หอเทวาลัยเกษตรพิมานหรือเทวาลัยมหาเกษตร ที่มา : http://www.sac.or.th บัตรภาพที่ ๕ หนังสือไตรภูมิพระร่วง ที่มา : http://www.oncebookk.com		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 บัตรภาพที่ ๖ จารึกวัดศรีชุม ที่มา : https://sites.google.com บัตรภาพที่ ๗ ตำนานจามเทวีวงศ์ ที่มา : https://sites.google.com	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 บัตรภาพที่ ๘ งานเขียนรูปปลาคู่ ที่มา : http://kanchanapisek.or.th บัตรภาพที่ ๙ งาน ขาม เคลือบสองสี (สีเขียวและสีน้ำตาล) ที่มา : http://kanchanapisek.or.th	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 บัตรภาพที่ ๑๐ พงสาวดารโยนก ที่มา : www.preechabooks.com ๒) ครูให้นักเรียนช่วยกันจำแนกประเภทของหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยให้นำหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรไปติดที่กระดานฝั่งซ้าย และให้นำหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรติดกระดานฝั่งขวา ๓) ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ๑.๒ ครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ๑) “หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้แก่อะไรบ้าง” (จารึกพ่อขุนรามคำแหง จารึกวัดศรีชุม ตำนานเรื่องพระร่วง ตำนานจามเทวีวงศ์ พงสาวดารเหนือ พงสาวดารโยนก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เครื่องสังคโลก ประติมากรรมรูปเทพเจ้าที่ศาลาผาแดง พระพุทธรูป/ เศษภาชนะ เป็นต้น) (obj.๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒) “หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่อะไรบ้าง” (ศิลาจารึก ได้แก่ จารึกพ่อขุนรามคำแหง จารึกวัดศรีชุม จารึก ปู่หลาน สบถกัน ดำนาน ได้แก่ ดำนานเรื่องพระร่วง ดำนานจามเทวีวงศ์ พงสาวดาร ได้แก่ พงสาวดารเหนือ พงสาวดารโยนก เป็นต้น) ๓) “หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรได้แก่อะไรบ้าง” (โบราณสถาน ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร และโบราณวัตถุ ได้แก่ เครื่องสังคโลก ประติมากรรมรูปเทพเจ้าที่ศาลตามาแดง พระพุทธรูป เศษภาชนะ เป็นต้น) (obj.๒) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์สุโขทัย (obj.๓) ขั้นสรุป ๑. ครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๑.๑ “จารึกพ่อขุนรามคำแหง จารึกวัดศรีชุม พงสาวดาร ฯลฯ มีความสำคัญอย่างไรต่อการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย” (เป็นหลักฐานสำคัญที่ทำให้ทราบความเป็นมาของสุโขทัย ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา สังคม เศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรม) ๑.๒ “ศาลตามาแดง วัดพระพายหลวง วัดศรีสวาย เครื่องสังคโลก เต้าเผาเครื่องสังคโลก ฯลฯ มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยอย่างไร” (เป็นหลักฐานที่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ทำให้ทราบถึงลักษณะของเมือง วิถีชีวิต ความเชื่อ และภูมิปัญญาของผู้คนในอดีต นอกจากนี้ เมื่อนำไปหลักฐานทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยชิ้นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะทำให้เข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักฐานที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายหลักฐานที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกประเภทของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	การถาม-ตอบ	คำถาม	จำแนกประเภทของหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของหลักฐานที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	การถาม-ตอบ	คำถาม	อภิปรายคุณค่าของหลักฐานที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้อย่างครอบคลุมและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม. ๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม. ๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ส ๔.๓ ม. ๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา ๑. การสถาปนาเมืองสุโขทัย ๑.๑ ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัย ๑.๒ ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาเมืองสุโขทัย ๒. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย ภาพพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาพพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ดังนี้ แผนที่อาณาจักรสุโขทัย ที่มา : http://www.truelookpanya.com ภาพที่ ๑ (ด้านซ้ายมือ) ภาพพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ภาพที่ ๒ (ด้านขวามือ) ภาพพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่มา : http://historytactic.blogspot.com	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. ภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย ๓. ภาพพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๔. ภาพพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ๕. ข้อความจากศิลาจารึกวัดศรีชุม ๖. ภาพแผนที่ภูมิศาสตร์บริเวณเมืองสุโขทัย ๗. ใบกิจกรรม เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์ ตีความ อภิปรายเรื่อง ความเป็นมา ก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของการสถาปนากรุงสุโขทัยได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาเมืองสุโขทัยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ส่งเสริมการสถาปนาเมืองสุโขทัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเมืองสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	จากนั้นครูตั้งแนวคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๑.๑ จากภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย สุโขทัยตั้งอยู่บริเวณใดของประเทศไทย (ภาคกลางตอนบน) ๑.๒ ภาพที่ ๑ คือพระมหากษัตริย์พระองค์ใด มีบทบาทสำคัญอย่างไร (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) ๑.๓ ภาพที่ ๒ คือพระมหากษัตริย์พระองค์ใด มีบทบาทสำคัญอย่างไร (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ๑.๔ พระมหากษัตริย์ทั้ง ๒ พระองค์มีความเกี่ยวข้องกับสุโขทัยอย่างไร (ทรงก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย และทรงสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยเป็นราชธานี) ๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย นักเรียนสามารถค้นคว้าได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ซึ่งเราจะได้เรียนรู้กันในวันนี้” ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายภูมิหลังการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งซึ่งมีข้อความที่กล่าวถึงผู้นำในระยะแรกเริ่มของอาณาจักรสุโขทัย ดังนี้ “...พระมหาเถรศรีศรัทธาราชจุฬามณีเกิดในนครสระหลวงสองแคว ปู่ชื่อพระยาศรีนาวนำถมเป็นขุนเป็นพ่อ เสวยราชย์ในนครสองอัน อันหนึ่งชื่อนครสุโขทัย อันหนึ่งชื่อนครศรีเสนาไล...ลูกพ่อขุนศรีนาวนำถมผู้หนึ่งชื่อพระยา	จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๒. ใบกิจกรรม เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ผาเมืองเป็นขุนในเมืองราด... พ่อขุนบางกลางหาวแลขอมาสวดโกลนลำพองรบกัน พ่อขุนบางกลางหาวให้ไปบอกแก่พ่อขุนผาเมืองมารบขอมาสวดโกลนลำพองหายพายพง พ่อขุนผาเมืองจึงยังเมืองสุโขทัย เข้าได้ เวณเมืองแก่พ่อขุนบางกลางหาว พ่อขุนบางกลางหาวมีผู้เข้าเพื่อเกรงแก่พระสหาย พ่อขุนผาเมืองจึงเอาพลออก พ่อขุนกลางหาวจึงเข้าเมือง พ่อขุนผาเมืองจึงอภิเษกพ่อขุนบางกลางหาวให้เมืองสุโขทัย ให้ทั้งชื่อตนแก่พระสหาย เรียกชื่อศรีอินทราบดีนทราทิตย์ นามเดิมกมรเตงอัญญาเมือง” ที่มา : จารึกวัดศรีชุม (ศิลาจารึกหลักที่ ๒) ตอนที่ ๓ (ตั้งแต่บรรทัดที่ ๒๑ ถึง ๔๑) จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากจารึกวัดศรีชุม (ศิลาจารึกหลักที่ ๒) ตอนที่ ๓ (ตั้งแต่บรรทัดที่ ๒๑ ถึง ๔๑) แล้วตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๑.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้ คือใคร (สันนิษฐานว่าคือ พระมหาเถรศรีศรีทธา ผู้เป็นเชื้อสายของ พ่อขุนศรีนาวนำถม ผู้สถาปนาแคว้นสุโขทัย-ศรีสัชนาลัย) ๑.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (สมัยสุโขทัย ประมาณ พ.ศ. ๑๘๔๐) ๑.๓ ประเภทของหลักฐาน (หลักฐานชั้นต้น หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๔ สาระสำคัญของหลักฐาน (หลังสิ้นสุดรัชกาลของพ่อขุนศรีนาวนำถม ขอมสบาดโขลญลำพงได้เข้ามายึดอำนาจในเมืองศรีสัชนาลัยและเมืองสุโขทัย พ่อขุนผาเมืองและพ่อขุนบางกลางหาวได้เข้ายึดเมืองคืนได้สำเร็จ และได้สถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองสุโขทัย นามว่า ศรีอินทรมุขินทราทิตย์) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องการสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย ตามแนวคำถาม ดังนี้ (Obj.๑) ๒.๑ ผู้ปกครองทั้งเมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัยคือใคร (พ่อขุนศรีนาวนำถม) ๒.๒ เมื่อสิ้นสุดรัชกาลของพ่อขุนศรีนาวนำถม เกิดเหตุการณ์สำคัญใดขึ้น (ขอมสบาดโขลญลำพงได้เข้ามายึดอำนาจในเมืองสุโขทัย) ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันมีนักวิชาการหลายท่านได้ตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับ “ขอมสบาดโขลญลำพง” ที่อาจจะป็นหัวหน้าหมู่บ้าน ข้าหลวงจากเขมร ผู้สำเร็จราชการจากเขมร และคนทำงานประจำศาสนสถาน ซึ่งยังไม่มีคำตอบที่แน่นอนในเรื่องดังกล่าว ๒.๓ ใครเป็นผู้ยึดเมืองศรีสัชนาลัยและเมืองสุโขทัยคืนจากขอมสบาดโขลญลำพงได้สำเร็จ (พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราดเมืองลุม บุตรของพ่อขุนศรีนาวนำถมได้ร่วมกับพระสหายนามพ่อขุนบางกลางหาวเข้ายึดเมืองคืนเป็นผลสำเร็จโดยพ่อขุนบางกลางหาวยึดเมืองศรีสัชนาลัยได้ ส่วนพ่อขุนผาเมืองยึดเมืองสุโขทัยได้)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๔ หลังจากยึดเมืองศรีสัชนาลัยและเมืองสุโขทัยคืนมาได้ ใครเป็นผู้ขึ้นครองเมืองสุโขทัย (พ่อขุนผาเมืองได้อัญเชิญพระสหายให้ครองเมืองสุโขทัย คือพ่อขุนบางกลางหาว พร้อมกับพระราชทานนาม “ศรีอินทราทิตย์” ให้) ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยจากหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ หรือสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตหรือเอกสารอื่นจากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็น ดังต่อไปนี้ ๓.๑ ก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี เมืองสุโขทัยมีลักษณะอย่างไร (สุโขทัยแต่เดิมเป็นชุมชนเมืองที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนชาวมอญ ชาวขอม ชาวละว้าหรือลัวะ ลาว รวมถึงชาวไตหรือชาวไทย ดังพบหลักฐานทางโบราณคดี เช่น พระปรางค์วัดพระพายหลวง เป็นพระปรางค์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากขอม ต่อมาได้พัฒนาจนเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีการปกครองที่มั่นคง และสถาปนาเป็นอาณาจักรในที่สุด) ๓.๒ ปัจจัยภายในอะไรบ้างที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย (มีผู้นำที่เข้มแข็ง คนไทยมีนิสัยรักอิสระ สุโขทัยอยู่ในทำเลที่เหมาะสม) ๓.๓ ปัจจัยภายนอกอะไรบ้างที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย (การเสื่อมอำนาจของเขมร ซึ่งมีมูลเหตุที่สำคัญคือความสูญเสียจากการทำสงครามยืดเยื้อกับอาณาจักรจัมปาและอาณาจักรไฉยเวียด และความสิ้นเปลืองจากการก่อสร้างเทวสถานขนาดใหญ่และสาธารณูปโภคต่าง ๆ)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่ภูมิศาสตร์บริเวณเมืองสุโขทัยในปัจจุบัน ซึ่งไม่แตกต่างจากสมัยก่อนมากนัก จาก <http://earth.google.com>

ตัวอย่างบริเวณเมืองสุโขทัย

จาก <https://earth.google.com>

จากนั้นครูกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของสุโขทัยแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้

๔.๑ สภาพภูมิประเทศ (สุโขทัยตั้งอยู่บนที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำปิง วัง ยม และน่านไหลผ่านจึงเหมาะแก่การเกษตรและการค้า)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๒ ภูมิอากาศ (สุโขทัยมีเทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาตะนาวศรี และเทือกเขาเพชรบูรณ์ขนานกัน ทำให้อากาศไม่ร้อน และมีมรสุมพัดผ่าน จึงมีฝนตกชุกในฤดูมรสุม) ๔.๓ ทรัพยากรธรรมชาติ (สุโขทัยมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในชุมชน) ๔.๔ การคมนาคม (สะดวก โดยเฉพาะทางน้ำ) (obj.๒) ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบกิจกรรม เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและเติมเต็มคำตอบให้สมบูรณ์ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานในใบงาน เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังต่อไปนี้ นักเรียนคิดว่าอาณาจักรสุโขทัยตั้งอยู่บริเวณนี้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เหมาะสม เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ ดินแดนก่อนที่เป็นอาณาจักรสุโขทัยนั้นมีทำเลที่เหมาะสมและมีปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การสถาปนาเป็นอาณาจักรสุโขทัย สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่อมา) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมาของการ สถาปนากรุงสุโขทัย	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความเป็นมาของ การสถาปนากรุงสุโขทัย ได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การ สถาปนาเมืองสุโขทัยและ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนา- การในสมัยสุโขทัย	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลา จารึกวัดศรีชุม ๓. ภาพแผนที่ภูมิ- ศาสตร์บริเวณเมือง สุโขทัย ๔. ใบงาน เรื่อง การ สถาปนาอาณาจักร สุโขทัย	วิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่ การสถาปนาเมืองสุโขทัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการในสมัยสุโขทัย ได้อย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับบริบท ทางประวัติศาสตร์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของ ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนา เมืองสุโขทัย และปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อพัฒนาการของ เมืองสุโขทัย	การถาม-ตอบ	คำถาม	อภิปรายความสำคัญ ของปัจจัยที่นำไปสู่การ สถาปนาเมืองสุโขทัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการของเมือง สุโขทัยได้อย่างครอบคลุม และมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม เรื่อง การสถาปนาสุโขทัย

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๑/..... เลขที่

ตอนที่ ๑

ประวัติการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดให้ ไปเติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับเรื่องราว

A. ศรีอินทราทิตย์	B. ขอมสบาดโขลญลำพง	C. ศรีนาวนำถม	D. เชลียง
E. ศรีสังขาลย์	F. พราหมณ์-ฮินดู	G. ขอม	H. ผาเมือง
I. บางกลางหาว	J. ยมและน่าน		

อาณาจักรสุโขทัย เริ่มต้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๗ จากการรวมตัวของชุมชนเล็ก ๆ บริเวณลุ่มแม่น้ำ (๑) _____ โดยเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจากการค้าขาย มีความสัมพันธ์กับชาวมอญ และชาวเขมร จึงทำให้สุโขทัยนั้นได้รับอิทธิพลด้านการปกครองจากอาณาจักร (๒) _____ และชาวสุโขทัย (ก่อน ยุคพ่อขุนรามคำแหง) นับถือศาสนา (๓) _____

การเติบโตของสุโขทัยนั้น เป็นการเติบโตในลักษณะเมืองคู่ กล่าวคือ เป็นการเติบโตระหว่างเมือง สุโขทัยเดิมที่ห้วยแม่โจน กับเมือง (๔) _____ ซึ่งต่อมาเมืองเชลียงได้เติบโตเป็นเมือง (๕) _____

ในปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘ (พ.ศ. ๑๗๐๐-๑๘๐๐) พ่อขุน (๖) _____ ซึ่งเป็นผู้ปกครอง สุโขทัยและศรีสังขาลย์ได้สิ้นพระชนม์ลง เป็นเหตุให้ (๗) _____ เข้ายึดอำนาจแล้วครองเมือง สุโขทัย ก่อตั้งข่มเหงชาวสุโขทัย ต่อมาพ่อขุน (๘) _____ บุตรของพ่อขุนศรีนาวนำถม และพ่อขุน (๙) _____ ซึ่งเป็นสหาย ได้ร่วมมือกันชิงเมืองสุโขทัยคืนมาได้สำเร็จ อย่างไรก็ตาม พ่อขุนผาเมือง ไม่ได้ปกครองเมืองต่อ แต่ได้ตั้งพ่อขุนบางกลางหาวให้ขึ้นครองเมืองสุโขทัยแทน ประทานนามใหม่ว่า “พ่อขุน (๑๐) _____” และสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. ๑๗๙๒

ตอนที่ ๒

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

๑. การที่อาณาจักรสุโขทัย ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำยมและน่าน ส่งผลต่อความเจริญของสุโขทัยในด้านต่อไปนี้ อย่างไรบ้าง

๑.๑ ด้านเศรษฐกิจ

.....

๑.๒ ด้านการเกษตร

.....

๑.๓ ด้านการคมนาคม

.....

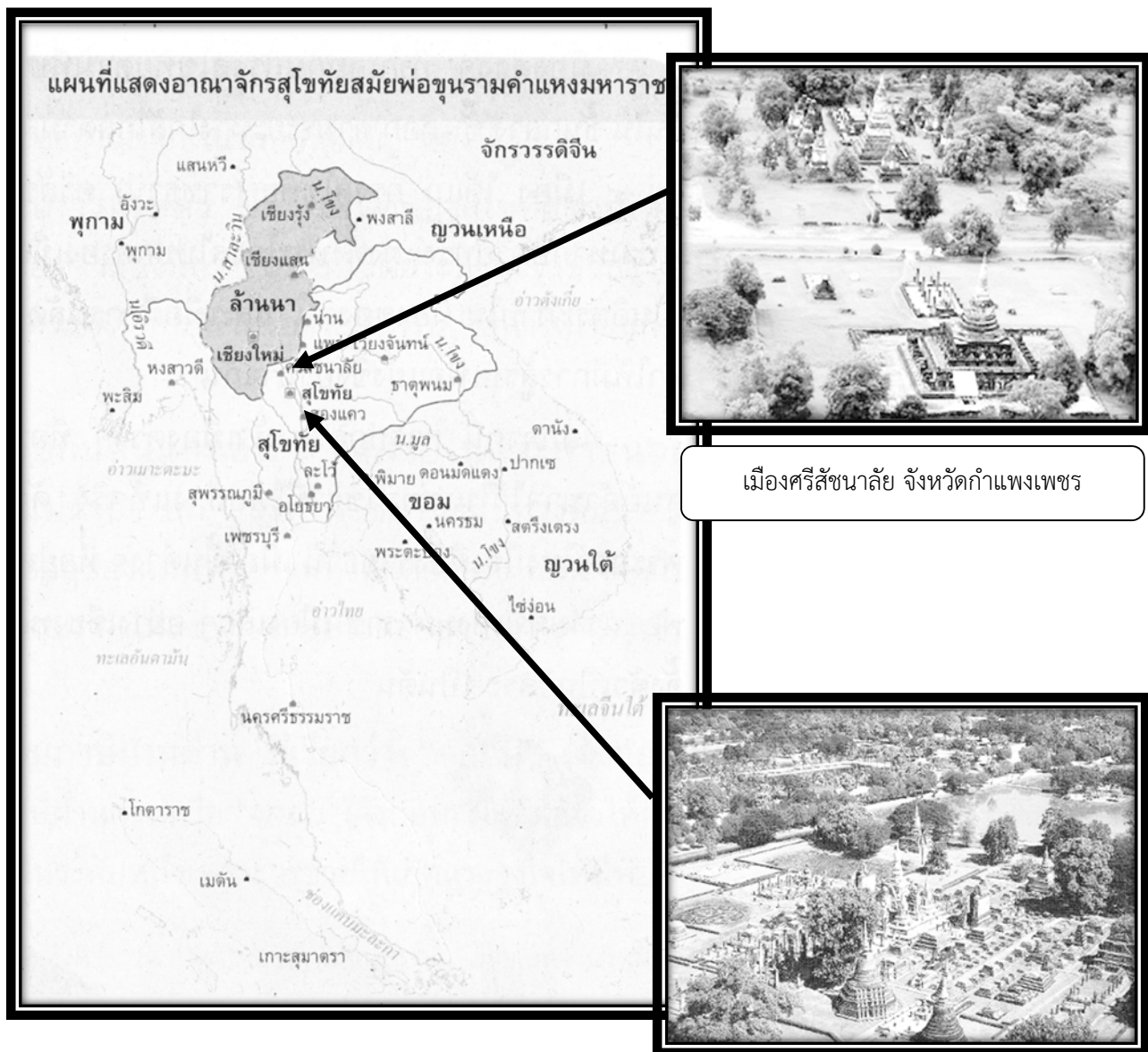
๒. การสวรรคตของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ซึ่งเป็นกษัตริย์ขอม ส่งผลต่ออาณาจักรขอมอย่างไรบ้าง

.....

๓. จากภาพแผนที่และข้อมูลทางภูมิศาสตร์ของสุโขทัย นักเรียนคิดว่าที่ตั้งของเมืองสุโขทัยมีข้อดี และข้อเสีย อย่างไรบ้าง

ข้อดี

ข้อเสีย.....

เมืองศรีสัชนาลัย จังหวัดกำแพงเพชร

เมืองสุโขทัย (ภายในกำแพงเมือง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของรูปแบบการปกครองในสุโขทัยตอนต้นได้อย่างเหมาะสม	๑.๒ พระมหากษัตริย์พระองค์ที่สี่ถึงพระองค์ที่เก้าของอาณาจักรสุโขทัยมีพระนามว่าอย่างไร (พระยาเลอไทย พระยารัษฎาธิราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) พระมหาธรรมราชาที่ ๒ (ลือไทย) พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไทย) พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)) ๑.๓ การเรียกพระนามของพระมหากษัตริย์พระองค์แรกถึงพระองค์ที่สามและพระมหากษัตริย์พระองค์ที่สี่ถึงพระองค์ที่เก้าของอาณาจักรสุโขทัยมีความแตกต่างกันอย่างไร (พระมหากษัตริย์พระองค์แรกถึงพระองค์ที่สามของอาณาจักรสุโขทัย มีพระนามขึ้นต้นด้วยคำว่า “พ่อขุน” ส่วนพระมหากษัตริย์พระองค์ที่สี่ถึงพระองค์ที่เก้าของอาณาจักรสุโขทัย มีพระนามขึ้นต้นด้วยคำว่า “พระยา” และ “พระมหาธรรมราชา”) ๒. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาใช้ในการเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “นักเรียนเห็นหรือไม่ว่า การเรียกพระนามของพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยตอนต้นและสมัยสุโขทัยตอนปลายมีความแตกต่างกัน โดยในสมัยสุโขทัยตอนต้นมีการเรียกพระนามของพระมหากษัตริย์โดยใช้คำขึ้นต้นว่า “พ่อขุน” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของพระมหากษัตริย์กับประชาชนว่ามีความใกล้ชิดกัน เปรียบเสมือนเป็นพ่อกับลูก โดยในวันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้นกัน”	ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์ ดีความ และอธิบาย เรื่อง พัฒนาการด้านเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้นจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๒. การทำใบกิจกรรม “Bingo Sukhothai” ๓. การทำใบกิจกรรม เรื่อง พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความที่ยกมาจากหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เกี่ยวกับการสันถวไมตรีระหว่างสุโขทัยกับเมืองต่าง ๆ ดังนี้ “...ในปากประตูมีกะดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้ หันไปทางทิศหน้าปาก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มักจักกลางเอ็งเจ้าเอ็งขุนบไว้ ไปลั่นกะดิ่งอัน ท่านั้นแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกเมื่อถาม สอนความแก่มนด้วย ชื่อ ไพรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม” ที่มา : ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ ๑ ช่วงท้ายสุด ต่อเนื่องมาจนถึงด้านที่ ๒ ราวบรรทัดครึ่ง ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๑ ช่วงท้ายสุด ต่อเนื่องมาจนถึงด้านที่ ๒ ราวบรรทัดครึ่ง จากนั้น ครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้ คือใคร (พ่อขุนรามคำแหง) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙) ๒.๓ ประเภทของหลักฐาน (หลักฐานชั้นต้น หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒.๔ สาระสำคัญของหลักฐาน(มีกระดิ่งแขวนไว้ เมื่อประชาชนมีเรื่องราวต้องการร้องทุกข์ก็สามารถมาสั่นกระดิ่ง เพื่อให้พ่อขุนรามคำแหงได้ตัดสินปัญหาให้ได้ ทำให้เป็นที่ชื่นชมของชาวเมืองสุโขทัย) ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพการสั่นกระดิ่งร้องทุกข์ จากนั้นตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้ ภาพการสั่นกระดิ่งร้องทุกข์ ที่มา : เพจ Asian Studies เอเชียศึกษา ๓.๑ จากภาพเป็นเหตุการณ์ข้างต้นที่เกิดขึ้นในสมัยใด (สมัยสุโขทัย ในสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓.๒ จากภาพ แสดงให้เห็นว่าลักษณะการปกครองของสุโขทัยในระยะแรกเป็นแบบใด (การปกครองแบบพ่อปกครองลูก โดยมีพ่อขุนทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร) ๓.๓ จากภาพแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรในลักษณะใด (พระมหากษัตริย์ที่มีคำนำหน้าพระนามว่า “พ่อขุน” ทรงทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร ทรงให้ความใกล้ชิดโดยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทรงให้เป็นธรรมแก่ราษฎรโดยโปรดให้ราษฎรที่เดือดร้อนสามารถไปสั่งกระดิ่งร้องทุกข์ได้ พระมหากษัตริย์ก็จะเสด็จออกมารับฟังและช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว) ๓.๔ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อลักษณะการปกครองของสุโขทัยที่ปรากฏในภาพ (การปกครองแบบพ่อปกครองลูกมีความเหมาะสมกับการปกครองอาณาจักรสุโขทัยในระยะแรกตั้งราชธานี เพราะราษฎรยังมีจำนวนน้อย และอาณาเขตของกรุงสุโขทัยยังไม่กว้างขวางมากนัก พระมหากษัตริย์จึงทรงสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราษฎรเพื่อจะได้ปกครองดูแลอาณาจักรอย่างทั่วถึง) (พิจารณาคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) (Obj.๑) ๔. ครูให้นักเรียนดูแผนภาพรูปแบบการปกครองสมัยสุโขทัย	

๔.๑ จากแผนภูมิที่ให้นักเรียนได้ดู เป็นแผนภูมิเกี่ยวกับอะไร (แผนภูมิแสดงการปกครองหัวเมืองสมัยสุโขทัย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๒ จากแผนภูมิแสดงการปกครองหัวเมืองสมัยสุโขทัยอย่างไร (กำหนดพื้นที่ ๑ เมืองลูกหลวง (หัวเมืองชั้นใน) กำหนดพื้นที่ ๒ เมืองพระยามหานคร (หัวเมืองชั้นนอก) กำหนดพื้นที่ ๓ เมืองประเทศราช (เมืองออก)) ๔.๓ จากแผนภูมิแสดงให้เห็นถึงอะไรได้บ้าง (ลักษณะการปกครองระบอบครอบครัวลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ นอกจากพระมหากษัตริย์มีฐานะเปรียบเสมือนบิดาของราษฎรแล้ว ยังมีการจัดระบบการปกครองให้ครัวเรือนหลายครัวเรือนรวมตัวกันเป็นบ้านอยู่ในความดูแลของพ่อบ้าน ผู้อยู่ภายใต้การปกครองเรียกว่า ลูกบ้าน หลายบ้านรวมกันเป็นเมือง ผู้ปกครองเรียกว่า ขุน เมืองหลายเมืองรวมกันเป็นอาณาจักร อยู่ในการปกครองของพ่อขุน แสดงให้เห็นว่า นอกจากพ่อขุนผู้เป็นประมุขสูงสุดแล้ว ยังมีผู้ปกครองที่ได้รับมอบหมายจาก พ่อขุน ทำหน้าที่เป็นกลไกในการปกครองด้วย) (Obj.๑) ๕. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม“Bingo Sukhothai” โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๕.๑ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษบิงโกกลุ่มละ ๑ แผ่น จากนั้นครูฉายสไลด์ที่มีคำต่อไปนี้ (เมืองหลวง, เมืองลูกหลวง, เมืองพระยามหานคร, เมืองประเทศราช, King, ขุนนาง, กรุงสุโขทัย, ส่วย, เมืองสองแคว) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำเหล่านี้ลงในช่องบิงโกทั้งหมด ๙ ช่อง โดยที่นักเรียนสามารถเขียนคำดังกล่าวลงไปในช่องใดก็ได้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕.๒ ครูให้นักเรียนดูข้อความต่อไปนี้ - เป็นหัวเมืองชั้นนอก ห่างจากราชธานีออกไป มากกว่าเมืองลูกหลวง (เมืองพระยามหานคร) - เมืองประเทศราชต้องส่งอะไร มาถวายต่อพระมหากษัตริย์สุโขทัยทุกปี (ส่วย) - เป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี (เมืองหลวง) - ตั้งอยู่รายรอบราชธานีทั้ง ๔ ทิศ (เมืองลูกหลวง) - เป็นเสมือนกำแพงชั้นที่ ๓ ของเมืองลูกหลวง (เมืองประเทศราช) - เมืองหลวง หรือเมืองราชธานี (King) - พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้ไปปกครองดูแลเมืองพระยามหานคร (ขุนนาง) - เป็นราชธานีของอาณาจักรสุโขทัย (กรุงสุโขทัย) - ปัจจุบันคือ จังหวัดพิษณุโลก (เมืองสองแคว) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามว่าตรงกับคำใด โดยใช้ปากกาแดงวงกลมคำที่เลือก ทั้งนี้หากนักเรียนกลุ่มใดตอบได้ถูกต้องและบิงโกก่อน จะได้รับของรางวัล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนต้น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบกิจกรรม เรื่อง พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบ (Obj.๒) ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ นักเรียนคิดว่าการเมืองการปกครองแบบพ่อปกครองลูก มีความสำคัญกับการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยอย่างไร <i>(การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยมีพัฒนาการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรและรูปแบบการปกครอง ส่งผลให้บ้านเมืองในสมัยสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรือง)</i> (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายรูปแบบการปกครอง ของเมืองสุโขทัยตอนต้น	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. ภาพการสันกระดิงร้อง ทุกข์ ๓. ข้อความจากศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง	อธิบายรูปแบบการปกครอง ของเมืองสุโขทัยตอนต้นได้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์รูปแบบของการ ปกครองส่วนหัวเมืองของ เมืองสุโขทัย	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. ภาพแผนผังรูปแบบการ ปกครองในสมัยสุโขทัย ๓. เกม “Bingo Sukhothai”	วิเคราะห์รูปแบบของการ ปกครองส่วนหัวเมืองของ เมืองสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับบริบท ทางประวัติศาสตร์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของ รูปแบบการปกครองใน สุโขทัยตอนต้น	การถาม-ตอบ	คำถาม	อภิปรายความสำคัญของ รูปแบบการปกครองใน สุโขทัยตอนต้นได้อย่าง ครอบคลุมและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม เรื่อง การปกครองของอาณาจักรสุโขทัย

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๑/..... เลขที่

ตอนที่ ๑

อาณาเขตการปกครองของสุโขทัย

คำสั่ง ให้นักเรียนจับคู่เมืองกับอาณาเขตที่สุโขทัย (เฉพาะสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ขยายอิทธิพลไปถึงให้ถูกต้อง

๑. ฉอด	๒. สระหลวงสองแคว (พิษณุโลก)	๓. แพร่และน่าน	๔. หลวงพระบาง
๕. คนที (กำแพงเพชร)	๖. ลุมบาจาย (หล่มเก่า)	๗. นครศรีธรรมราช	๘. หงสาวดี

ทิศเหนือ

ทิศตะวันออก

ทิศตะวันตก

ทิศใต้

ตอนที่ ๒ รูปแบบการปกครอง

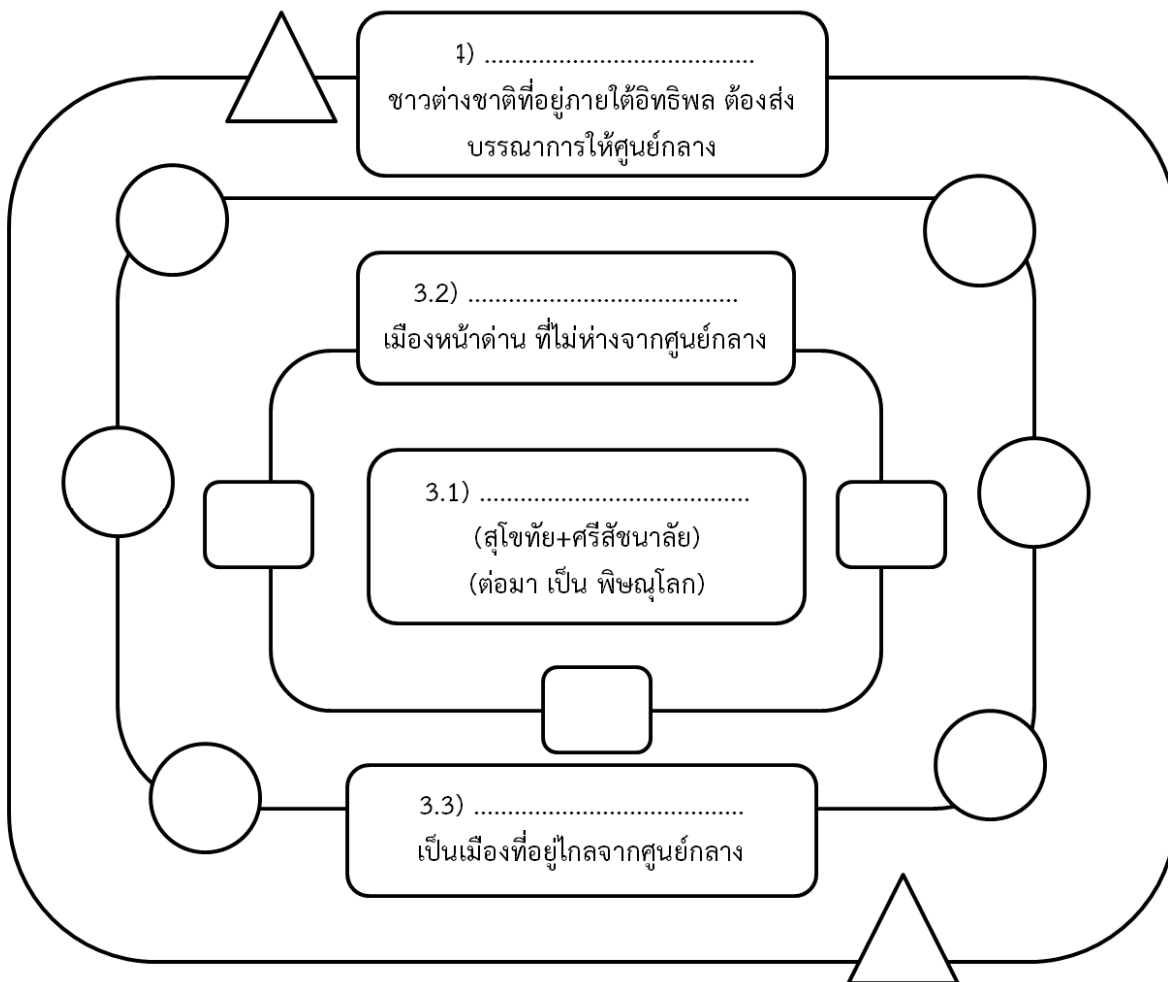
พ่อปกครองลูก

➡

ลักษณะการดูแลเป็นอย่างไร

ตอนที่ ๓ รูปแบบการปกครองหัวเมือง

คำสั่ง เติมคำตอบระดับของเมือง ให้ถูกต้อง

ใบกิจกรรม “Bingo Sukhothai”

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากกรอบที่กำหนดให้มาเติมลงในช่องว่างแต่ละช่อง โดยสามารถเขียนคำเหล่านี้ ลงในช่องใดของตารางก็ได้ จากนั้นพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อความที่ครูฉายในโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งสัมพันธ์กับคำใดที่นักเรียนเขียนลงในช่องว่าง หากพบว่ามีความสัมพันธ์กันให้นักเรียนใช้ปากกาแดงวงกลมคำนั้น ๆ ทั้งนี้กลุ่มใดที่ตอบถูกต้องและ bingo ก่อนจะเป็นผู้ชนะ

เมืองหลวง

เมืองลูกหลวง

เมืองพระยามหานคร

เมืองประเทศราช

King

ขุนนาง

กรุงสุโขทัย

สวย

เมืองสองแคว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนปลาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบการปกครองของเมืองสุโขทัยตอนปลายได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ตีความรูปแบบการปกครองของเมืองสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ เรื่อง ทศพิธราชธรรม คือจริยวัตร ๑๐ ประการโดยใช้เวลา ๓ นาที (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Vtjvtu9Pjys) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ “จากวิดีโอทัศน์ ทศพิธราชธรรมหมายความว่าอย่างไร” (ธรรมสำหรับพระเจ้าแผ่นดิน หรือผู้ปกครองบ้านเมือง มี ๑๐ ประการ) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากวิดีโอทัศน์ดังกล่าวเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศพิธราชธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่พระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยตอนปลายใช้ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน ฉะนั้นวันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย”	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. วิดีทัศน์ เรื่อง ทศพิธราชธรรม คือจริยวัตร ๑๐ ประการ ๓. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย ๔. ข้อความจากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ ตีความ และอภิปราย เรื่อง พัฒนาการด้านเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้นจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของรูปแบบการปกครองในสุโขทัยตอนปลายได้อย่างเหมาะสม	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนดูข้อความที่ยกมาจากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง “...เมื่อก่อนที่นี้เป็นราช...พระขรรค์ราชผู้เป็น ปู่...ปลูกไม้ม่วงฝู่นี้เป็นถ้องดู...แก้กม เมื่อลุนนี้ พระยาเถือไทย...รู้พระปลูกใคร ได้ขึ้นเสวยราชย์ใน เมืองศรีสัชนาลัยสุโขทัย แทนปู่แทนพ่อ...เสวย ราชย์ชอบด้วยทศพิธราชธรรม รู้ปรานีแก่ไพร่ฟ้าข้า ไทยทั้งหลาย เห็นข้าท่านบิโครพิน เห็นสินท่านบ ใครเคียดพ่อตายไว้แก่ลูก ที่ตายไว้แก่น้อง...ชื่อได้ ที่มา : ศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๕ ด้านที่ ๑ หนังสือศิลปกรรมสมัยสุโขทัยในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) จากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง ในจังหวัดสุโขทัย โดย สุธา ลิ่นะวัต ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๕ ด้านที่ ๑ โดยครูใช้แนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้ คือใคร (<i>ไม่ปรากฏหลักฐาน</i>) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (<i>สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๒.๓ ประเภทของหลักฐาน (หลักฐานชั้นต้น หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร) ๒.๔ สาระสำคัญของหลักฐาน (พระยาเลอไทยขึ้นครองราชย์ในเมืองศรีสัชนาลัย แทนปู่และพ่อ มีความรู้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก ปกครองโดยทศพิธราชธรรม มีความเมตตาต่อประชาชน) “...รูปพระอิศวร...พระองค์...บริบูรณ์แล้ว ๑๒๖๑ ศก (ปี) ฤดูแล้ง วันศุกร์ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๘ ปุรวาษาณ นักยัตฤกษ์...เวลารุ่งเช้า เมื่อเสด็จ ประดิษฐานรูปพระมหेश্বর รูปพระวิษณุ ในหอ เทวาลัยมหาเกษศร ในป่ามะม่วง นี้...คาบส พราหมณ์ ทั้งหลาย บูชาเป็นนิตย์...” (ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๑... ๒๕๒๑ : ๘๕) ที่มา : ศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๔ ด้านที่ ๑ หนังสือศิลปกรรมสมัยสุโขทัยในรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) จากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วง ในจังหวัดสุโขทัย โดย สุธา ลิ่นะวัต	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วงหลักที่ ๕ ด้านที่ ๑ จากนั้นครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๓.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้ คือใคร <i>(ไม่ปรากฏหลักฐาน)</i> ๓.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน <i>(สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙)</i> ๓.๓ ประเภทของหลักฐาน <i>(หลักฐานชั้นต้น หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร)</i> ๓.๔ สาระสำคัญของหลักฐาน <i>(การหล่อและประดิษฐานรูปพระมหेश्वรและพระวิษณุในหอเทวาลัยมหาเกษตร)</i> ๔. ครูตั้งประเด็นคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม “เนื้อหาและข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงอะไรบ้าง” <i>(จากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วงหลักที่ ๕ แสดงให้เห็นถึงการแพร่หลายของพุทธศาสนาในสุโขทัย พระมหากษัตริย์มีการศึกษาพระไตรปิฎกซึ่งเป็นคัมภีร์ของศาสนาพุทธ และจากศิลาจารึกวัดป่ามะม่วงหลักที่ ๔ แสดงให้เห็นถึงการเคารพบูชาเทวรูปในศาสนาพราหมณ์)</i> ๕. ครูอธิบายความรู้เรื่อง รูปแบบการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง จากนั้นตั้งแนวคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ๕.๑ ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาพุทธของพระยาสิทธิไทยส่งผลต่อรูปแบบการปกครองของสุโขทัยตอนปลายอย่างไร <i>(ปกครองโดยธรรมราชา กล่าวคือการใช้ศาสนามาช่วยในการปกครองบ้านเมือง มีการนำหลักทศพิธราชธรรมใช้ในการปกครองเมืองสุโขทัย พระมหากษัตริย์มีพระนามว่าพระมหาธรรมราชา)</i>	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลาย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสถาปนาและการเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕.๒ ความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างเทวรูปศาสนาพราหมณ์ส่งผลต่อรูปแบบการปกครองในสมัยสุโขทัยตอนปลายอย่างไร (มีความเชื่อในเรื่องของเทพเจ้า เกี่ยวกับความเชื่อแบบเทวราชาที่เชื่อว่าพระมหากษัตริย์เป็นสมมุติเทพ) ๕.๓ ลักษณะการปกครองของสุโขทัยในตอนปลายเป็นแบบใด (การปกครองแบบธรรมราชา ใช้หลักทศพิธราชธรรมในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน) ๕.๔ บ้านเมืองในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) มีสภาพอย่างไร(ได้รับแนวคิดเทวราชามาจากขอมที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเสมือนเทพเจ้า ธรรมเนียมปฏิบัติที่ต่างไปจากเดิม ซับซ้อนมากขึ้นเพื่อแสดงฐานะสูงส่งของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์และประชาชนมีความห่างเหินกันมากขึ้น) (Obj.๑, Obj.๒) ๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นหาหลักฐานที่แสดงถึงความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนา และความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์เพิ่มเติมจากการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต และแหล่งสืบค้นอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนข้อความในศิลาจารึกวัดป่ามะม่วงข้างต้นให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยเขียนลงในสมุดของนักเรียน ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนปลาย โดยครูใช้ถามแนวคำถามนักเรียน ดังนี้ “นักเรียนคิดว่าการเมืองการปกครองแบบธรรมราชาในสมัยสุโขทัยมีความสัมพันธ์กันในด้านการเมืองการปกครองอย่างไร” (การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยมีพัฒนาการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรและรูปแบบการปกครอง ส่งผลให้บ้านเมืองในสมัยสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรือง) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายรูปแบบการปกครอง ของเมืองสุโขทัยตอนปลาย	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลา จารึกวัดป่ามะม่วง	อธิบายรูปแบบการปกครอง ของเมืองสุโขทัยตอนปลายได้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ตีความรูปแบบการ ปกครองของเมืองสุโขทัยจาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลา จารึกวัดป่ามะม่วง	วิเคราะห์ตีความรูปแบบการ ปกครองของเมืองสุโขทัยจาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างสมเหตุสมผล และ สอดคล้องกับบริบททาง ประวัติศาสตร์
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของ รูปแบบการปกครองใน สุโขทัยตอนปลาย	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสำคัญของ รูปแบบการปกครองใน สุโขทัยตอนปลายได้อย่าง ครอบคลุมและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในแต่ละสังคมย่อมมีกลุ่มคนที่มีสถานภาพและบทบาทที่แตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละกลุ่มคนล้วนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นในสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) กลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย
- ๒) การแบ่งชนชั้นทางสังคมสมัยสุโขทัย
- ๓) สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย
- ๔) ศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัย
- ๕) สถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรมในสมัยสุโขทัย
- ๖) ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย (อักษรไทย, ไตรภูมิพระร่วง, การชลประทาน, เครื่องสังคโลก)

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยในประเด็นเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย
- ๒) การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

เจตคติ

- ๑) ความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยมาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย
- ๒) ความสำคัญของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย
- ๓) ความสำคัญของการแข่งขันทางสังคมในสมัยสุโขทัยที่มีต่อความเป็นระเบียบของบ้านเมือง
- ๔) ความสำคัญของความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อความเจริญและความมั่นคงของสุโขทัย
- ๕) ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างอดีตกับปัจจุบัน
- ๖) ความสำคัญของงานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรมสมัยสุโขทัย
- ๗) ชื่นชมความงามของงานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรมสมัยสุโขทัย
- ๘) คุณค่าของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย
- ๙) ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนอยู่
- ๔) อยู่อย่างพอเพียง
- ๕) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวาดภาพวิถีชีวิตสะท้อนถึงสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัย พร้อมอธิบายข้อมูลของภาพประกอบ

เกณฑ์การประเมินผลการงาน/ชิ้นงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วน ของประเด็นใน ภาพวาด	วาดภาพวิถีชีวิตของ คนสมัยสุโขทัย โดยสะท้อนสภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาใน สมัยสุโขทัยได้ครบ ถ้วนทุกประเด็น	วาดภาพวิถีชีวิต ของคนสมัยสุโขทัย โดยสะท้อนสภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาใน สมัยสุโขทัย ขาดไป ๑ ประเด็น	วาดภาพวิถีชีวิต ของคนสมัยสุโขทัย โดยสะท้อนสภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาใน สมัยสุโขทัย ขาดไป ๒ ประเด็น	วาดภาพวิถีชีวิตของคน สมัยสุโขทัยโดยสะท้อน สภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และ ภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัย ขาดมากกว่า ๒ ประเด็น
๒. การอธิบาย ข้อมูลในภาพวาด	เขียนอธิบาย ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และ ภูมิปัญญาในสมัย สุโขทัยที่ปรากฏใน ภาพวาดได้ถูกต้อง และ ครอบ คลุม สาระสำคัญ	เขียนอธิบาย ข้อมูล เกี่ยวกับส ภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาใน สมัย สุ โ ข ทัย ที่ ปรากฏในภาพวาด ได้ถูกต้อง แต่ไม่ ครอบคลุมสาระ สำคัญ	เขียนอธิบายข้อมูล เกี่ยวกับส ภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาใน สมัย สุ โ ข ทัย ที่ ปรากฏในภาพวาด ได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถเขียนอธิบาย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ สังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิ ปัญญาในสมัยสุโขทัยที่ ปรากฏในภาพวาดได้
๓. ความสวยงาม ของภาพ	ภาพวาดมีความสวย งามแสดงออกถึง ความคิดสร้างสรรค์	ภาพวาดมีความ สวยงามแสดงออก ถึงความคิดสร้าง- สรรค์เป็นส่วนมาก	ภาพวาดมีความ สวยงามแสดงออก ถึงความคิดสร้าง- สรรค์เป็นส่วนน้อย	ภาพวาดขาดความ สวยงามและไม่แสดง ออกถึงความคิดสร้าง- สรรค์
๔. กระบวนการ ทำงานกลุ่ม	มีการแบ่งภาระการ ทำงานในกลุ่มอย่าง ชัดเจน และสมาชิก ในกลุ่มมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ	มีการแบ่งภาระ การทำงานในกลุ่ม อย่างชัดเจน และ สมาชิกในกลุ่มมี ความรับผิดชอบต่อ	มีการแบ่งภาระ การทำงานในกลุ่ม ค่อนข้างชัดเจน และสมาชิกในกลุ่ม มีความรับผิดชอบ	ไม่มีการแบ่งภาระการ ทำงานในกลุ่ม และ สมาชิกในกลุ่มขาดความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับมอบหมาย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
	มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ	งานที่ได้รับมอบ หมายอย่างเต็ม ความสามารถเป็น ส่วนมาก	ต่องานที่ได้รับมอบ หมายอย่างเต็ม ความสามารถเป็น ส่วนน้อย	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๕-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๔	หมายถึง	ดี
คะแนน ๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๘	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา กลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย ๑. พระมหากษัตริย์ ๒. เจ้านาย ๓. ขุนนาง ๔. พระสงฆ์ ๕. ไพร่ ๖. ทาส จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้/ทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนสามารถ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพประติมากรรมกลุ่มบุคคลในสังคมสุโขทัย จำนวน ๓ ภาพ ภาพที่ ๑ ภาพปูนปั้นจากวัดพระพายหลวง ที่มา : http://www.thaigoodview.com/library/contest2552/type1/art01/01/unit2.html ภาพที่ ๒ ภาพปูนปั้นพระสาวกในท่าลีลารอบฐานเจดีย์วัดมหาธาตุ ที่มา : https://th.readme.me/p/4471	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพปูนปั้นจากวัดพระพายหลวง ๒. ภาพปูนปั้นพระสาวกในท่าลีลารอบฐานเจดีย์วัดมหาธาตุ ๓. ภาพตุ๊กตาสังคโลกรูปคนสมัยสุโขทัย ๔. ข้อความจากจารึกกฎหมายลักษณะโจร มาตรา ๒ ๕. ใบความรู้เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย ๖. ใบงานเรื่อง สถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์และตีความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
วิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล ๒. จากหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนสามารถตีความข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐานเกี่ยวกับสภาพสังคมได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการแบ่งชนชั้นทางสังคมในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	 ภาพที่ ๓ ตุ๊กตาสังคโลกรูปคนสมัยสุโขทัย ที่มา : https://guru.sanook.com/gallery/gallery/571/242345/ ๒. ครูตั้งคำถามจากการศึกษาภาพหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัยแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ จากภาพประติมากรรมกลุ่มบุคคลในสังคมสุโขทัยจำนวน ๓ ภาพข้างต้น กลุ่มบุคคลในภาพใดสันนิษฐานได้ว่าเป็นกลุ่มชนชั้นปกครองในสังคมสมัยสุโขทัย นักเรียนสังเกตได้จากสิ่งใด (ภาพที่ ๑ ภาพปูนปั้นจากวัดพระพายหลวง จังหวัดสุโขทัย สังเกตได้จากการแต่งกายของกลุ่มคนในระดับพระมหากษัตริย์หรือเจ้านายในสังคมสมัยสุโขทัย) ๒.๒ จากภาพที่ ๒ สันนิษฐานได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลใดในสังคมสมัยสุโขทัย โดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีสถานภาพและบทบาทสำคัญอย่างไร (ภาพที่ ๒ สถานภาพ คือ พระสงฆ์ มีบทบาทในการอบรม สั่งสอน และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้แก่กลุ่มคนในสังคมสุโขทัย)	ข้อความจากจารึกกฏหมายลักษณะโจร มาตรา ๒ ๒. การทำใบงานเรื่อง กลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๓ จากภาพที่ ๓ สันนิษฐานได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลใดในสังคมสมัยสุโขทัย โดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีสถานภาพและบทบาทสำคัญอย่างไร (ภาพที่ ๓ สถานภาพ คือ ไพร่หรือสามัญชน มีบทบาทถูกเกณฑ์แรงงานมาทำงานให้แก่ผู้ปกครองชั่วระยะเวลาหนึ่ง ในยามศึกสงครามชายฉกรรจ์ต้องเป็นทหารออกรบปกป้องอาณาจักรและเป็นผู้มีอิสระในการดำเนินชีวิตของตนเอง) เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยจำนวน ๓ ภาพที่นักเรียนได้ดูไปข้างต้นนี้นักเรียนจะเห็นได้ว่าสังคมสมัยสุโขทัยประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลหลากหลายชนชั้น ซึ่งแต่ละชนชั้นย่อมมีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกันออกไป วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพสังคมและการแบ่งชนชั้นในสมัยสุโขทัยกัน” ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลาจารึกกฎหมายลักษณะโจร (ศิลาจารึกหลักที่ ๓๘) ให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูฉายเนื้อหากฎหมายลักษณะโจรมาตรา ๒ บนกระดานด้วยโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งโดยมีเนื้อหา ดังนี้ กฎหมายลักษณะโจร มาตรา ๒ “บรรดาลูกขุนมูลนายไพร่ฟ้าและผู้ใดก็ดี ที่อยู่บ้านนอกบ้านนา เมืองเล็กที่ตนอยู่ไกลเมืองใหญ่ เช่น เซลียง สุโขทัย และที่อยู่อาศัยไกลออกไปช่วงเวลาเดินทางประมาณวันหนึ่งหรือครึ่งวันก็ดี ฌิว่า มีข้าในสังกัดท่าน ข้าท่าน ข้าวัด และข้าพระ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	อุปัชฌายจารย์ หนีไปอยู่ที่เรือนตนก็ดี มีคนเอาข้าท่านหนีมาอยู่ด้วยก็ดี ให้รีบคืนข้าท่าน เก็บข้าท่านไว้ถือว่า ผิดอาชญาของพระเจ้าแผ่นดิน ผู้ลักข้าท่านให้ลงโทษเต็มขนาดใน พระราชสาส์นพระธรรมศาสตร์ ส่วนรางวัลก็แต่งให้แก่นผู้เอาข้าท่านมาคืน ▪ ใครเอาข้าท่านไว้พัน ๓ วันแล้ว ให้ปรับ ๑๑,๐๐๐ เบี้ย ไปจนถึงวันที่ ๕ ▪ ใครเอาข้าท่านไว้พัน ๕ วันแล้ว ให้ปรับวันละ ๕๕,๐๐๐ เบี้ย ไปจนถึงวันที่ ๘ ▪ หากพ้นวันที่ ๘ ไป แม้แต่เพียงวันเดียว ทานให้ทอด (กำหนดค่าปรับ) แก่มนใน ลักษณะลักทรัพย์ท่านและนำไปจากเวียง” ที่มา : วินัย พงศ์ศรีเพียร. (๒๕๕๔). “ศิลาจารึกกฎหมายลักษณะลักพา/โจร.” เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง ประวัติศาสตร์และหลักฐานประวัติศาสตร์สุโขทัย. ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความกฎหมายลักษณะโจร มาตรา ๒ จากนั้นครู ตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานนี้คือใคร (สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชที่ ๓ (ไสลิอไท) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (พ.ศ. ๑๙๔๐ สมัยสุโขทัย) ๒.๓ ประเภทหลักฐาน (หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร) ๒.๔ สาระสำคัญหลักฐาน (กฎหมายลักษณะโจร เป็นกฎหมายสมัยสุโขทัย เนื้อหา กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดการรักษาความสงบสุขของบ้านเมือง และ แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าด้านนิติศาสตร์สมัยสุโขทัย)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๕ วัตถุประสงค์ในการสร้างหลักฐาน (เพื่อเป็นกฎหมายควบคุมความสงบสุขเรียบร้อยของสังคม) ๒.๖ จากหลักฐานข้างต้น ปรากฏกลุ่มบุคคลใดบ้างในสังคมสมัยสุโขทัย (พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์, ไพร่, ข้าหรือทาส) ๒.๗ ให้นักเรียนช่วยกันจำแนกกลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครองและชนชั้นใต้การปกครองในสังคมสมัยสุโขทัย (กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นใต้การปกครอง ได้แก่ ไพร่และทาส) ๒.๘ จากหลักฐานข้างต้นสามารถวิเคราะห์สถานะและบทบาทของข้าหรือทาสในสังคมสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นอย่างไร (ข้าหรือทาสเป็นกลุ่มคนที่มีสถานภาพเหมือนทาส มีอิสระในตนเอง มีหน้าที่รับใช้ และภักดีต่อผู้เป็นนาย) ๒.๙ จากหลักฐานข้างต้นจะพบคำว่า “ข้าวัดและข้าพระอุปฌาจารย์ซึ่งเป็นข้าทาสที่มีผู้อุทิศถวายให้กับวัดตามประเพณีกัลปนา สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมสมัยสุโขทัยได้อย่างไร (พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมสมัยสุโขทัย เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ประชาชนนิยมทำบุญให้ทาน ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมช่วยส่งเสริมให้สังคมมีความสงบสุข) ๒.๑๐ จากหลักฐานข้างต้นสามารถวิเคราะห์และตีความสภาพสังคมสมัยสุโขทัยได้อย่างไร (สังคมสมัยสุโขทัยประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลหลายชนชั้น เริ่มตั้งแต่ชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์ และกลุ่มคนที่เป็นชนชั้นใต้การ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ปกครอง ได้แก่ ไพร่และทาส ทุกกลุ่มบุคคลมีสถานภาพและบทบาท แตกต่างกันไป มีส่วนช่วยสร้างสรรค์สังคมสมัยสุโขทัย (Obj. ๑, Obj. ๒) ๓. เมื่อนักเรียนวิเคราะห์และตีความหลักฐานเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย แล้วให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง สถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้วครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน ให้ออกมานำเสนอคำตอบในใบงานหน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ครูและเพื่อน ๆ ช่วยเพิ่มเติมข้อมูลให้ถูกต้องและสมบูรณ์ ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ สภาพสังคมสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นอย่างไร (สภาพสังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่มคนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นใต้การปกครอง ได้แก่ ไพร่และทาส สังคมสุโขทัยยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ประชาชนได้รับการขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต) ๑.๒ การแบ่งชนชั้นทางสังคมในสมัยสุโขทัยมีความสำคัญต่อความเจริญและความมั่นคงของบ้านเมืองอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	(การที่ชาติดินเมืองจะมีความมั่นคง และความเจริญได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการกลุ่มคนในสังคมเป็นสำคัญ การแบ่งชนชั้นทางสังคมจะช่วยให้กลุ่มคนในสังคมรู้สถานภาพ บทบาท และหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสถานภาพและบทบาท ของกลุ่มคนในสังคมสมัย สุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การทำใบงานเรื่อง กลุ่มคนในสังคมสมัย สุโขทัย	๑. คำถาม ๒. ใบงานเรื่อง กลุ่ม คนในสังคมสมัย สุโขทัย	เขียนอธิบายสภาพสังคม สมัยสุโขทัยได้ถูกต้องและ ครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สภาพสังคมสมัย สุโขทัยจากหลักฐานชั้นต้น ทางประวัติศาสตร์	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์และ ตีความกฎหมายลักษณะ โจร มาตรา ๒	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากจารึก กฎหมายลักษณะโจร มาตรา ๒	- ระบุประเภท และที่มา ของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของ หลักฐานได้ถูกต้องและมี เหตุผล - วิเคราะห์สถานภาพและ บทบาทของกลุ่มคนในสังคม สมัยสุโขทัยได้ถูกต้องและมี เหตุผล
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของการ แบ่งชนชั้นทางสังคมในสมัย สุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติ- กรรม	อธิบายเกี่ยวกับความ สำคัญของการแบ่งชนชั้น ทางสังคมในสมัยสุโขทัยได้ ถูกต้อง และมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานเรื่อง สถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ นามสกุล ชั้น ม.๑/..... เลขที่

โรงเรียน.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนอธิบายบทบาทและหน้าที่ของกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัยให้ถูกต้องชัดเจน
ลงในกรอบช่องว่างที่กำหนดให้

พระมหากษัตริย์

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

เจ้านาย
หรือราชวงศ์

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

ขุนนาง

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

พระสงฆ์

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

ไพร่

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

ทาส

สถานภาพและบทบาท

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสรุปความสัมพันธ์ทางสังคมของกลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัยลงในกรอบที่กำหนดให้

A large rectangular box with a dashed red border, containing 15 horizontal dotted lines for writing.

ใบความรู้เรื่อง กลุ่มคนในสังคมสมัยสุโขทัย

สังคมสมัยสุโขทัยประกอบด้วยชนชั้นต่าง ๆ ดังนี้

๑. พระมหากษัตริย์ เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในราชอาณาจักร กษัตริย์จะมีหน้าที่ปกครองอาณาจักรให้มีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น รวมไปถึงการดูแลราษฎรให้ทำมาหากินและดำรงชีวิตอย่างปกติสุข ในจารึกสุโขทัยปรากฏคำเรียกกษัตริย์ไว้หลายแบบ เช่น พ่อขุนศรีนาคมนำถม พ่อขุนรามคำแหง พระยาสิทธิไทย พระมหาธรรมราชา เป็นต้น

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๓ สมัยสุโขทัย

ที่มา : [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ramkhamhaeng_the_Great_\(Sukhothai\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ramkhamhaeng_the_Great_(Sukhothai).jpg)

๒. เจ้านายหรือราชวงศ์ เป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญทางการเมืองการปกครอง เพราะได้รับความไว้วางใจจากกษัตริย์ให้ไปปกครองเมืองต่าง ๆ ในจารึกวัดป่ามะม่วง (ศิลาจารึกหลักที่ ๔) พบคำว่า “ราชสกุล” ปรากฏในเรื่องที่กล่าวถึงพระยาสิทธิไทยทรงให้ราชสกุลและเหล่าอำมาตย์มนตรีไปต้อนรับพระมหาสามีสังฆราช จากนครพนม ดังคำแปลในจารึกด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๐-๒๒ ที่ว่า “ตลอดหนทางใช้ให้อำมาตย์มนตรี ราชสกุลทั้งหลายไปต้อนรับ บูชาสักการะจากเมืองฉอดถึงเมืองเชียงทอง ถึงเมืองบางจันทร บางพาน แล้วถึงเมืองสุโขทัยนี้...”

๓. ขุนนาง มีหน้าที่ช่วยเหลือพระมหากษัตริย์ในการปกครองบ้านเมืองในไตรภูมิพระร่วงและจารึกสุโขทัยสมัยหลัง ๆ แสดงให้เห็นการแจกแจงตำแหน่งขุนนาง เช่น นายพันเทพรักษา พันวิษณุกรรม หมื่นเทพเนรมิต เป็นต้น

ภาพปูนปั้นจากวัดพระพายหลวงแสดงลักษณะการแต่งกายของชนชั้นสูงในสมัยสุโขทัย

ที่มา : <http://www.thaigoodview.com/library/contest2552/type1/art01/01/unit2.html>

๔. พระสงฆ์ มีหน้าที่สั่งสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้แก่คนในสังคมจึงได้รับความเคารพจากคนทุกชนชั้น และเมื่อพระมหากษัตริย์ใช้หลักธรรมในการปกครอง บทบาทของพระสงฆ์ก็มีความสำคัญยิ่งขึ้น พระสงฆ์ไม่ต้องทำงานให้หลวงอย่างประชาชนและไม่ต้องเป็นทหาร ตำแหน่งของพระสงฆ์ที่มีกล่าวถึงในจารึก เช่น สังฆราช มหาเถร ปุครู เป็นต้น

ภาพปูนปั้นพระสาวกในท่าลีลาารอบฐานเจดีย์วัดมหาธาตุ
แสดงถึงบทบาทความสำคัญของพระสงฆ์ในสังคมสมัยสุโขทัย
ที่มา : <https://th.readme.me/p/4471>

๕. ไพร่หรือสามัญชน คำที่นำมาใช้เรียกชนชั้นนี้ ได้แก่ ไพร่ ไพร่ฟ้าข้าไท ไพร่ฟ้าหน้าใส ท่วย ลูกบ้าน ลูกเมือง ไพร่เป็นชนกลุ่มใหญ่ของสังคม ในยามสงบเป็นพลเรือนประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัว และมีหน้าที่ต้องสละแรงงานของตนทำงานให้แก่อาณาจักร ในยามสงครามชายฉกรรจ์จะต้องเป็นทหารเข้าร่วมต่อสู้ปกป้องอาณาจักร

ภาพตุ๊กตาสังคโลกรูปคนสมัยสุโขทัย
ตุ๊กตาสังคโลกเหล่านี้ทำให้พอเห็นภาพของไพร่ในสมัยสุโขทัยได้
ที่มา : <https://guru.sanook.com/gallery/gallery/571/242345/>

๖. ทาส เป็นกลุ่มคนที่มีสถานภาพเหมือนทรัพย์สินของผู้เป็นนาย จารึกสุโขทัยมีเรื่องราวการอุทิศถวายข้าและทาสให้แก่วัดตามประเพณีกัลปนา เช่น จารึกหลักที่ ๙ พ.ศ. ๑๙๐๓ ว่า พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ทรงนำเชลยศึกมาเป็นข้าวัดป่าแดง ทาสหรือข้าเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีอิสระในตน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย ๑. พระพุทธศาสนา ๒. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ๓. การนับถือผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้/ทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล ๒. จากหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนสามารถตีความข้อมูลที่	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์นำชมวัดมหาธาตุในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยใช้เวลาประมาณ ๒ นาที วีดิทัศน์นำชมวัดมหาธาตุในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=66fLHMjZH0k จากนั้นครูตั้งคำถามเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ จากวีดิทัศน์ข้างต้นได้กล่าวถึงวัดสำคัญวัดใดในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย(วัดมหาธาตุ) ๑.๒ ตำแหน่งที่ตั้งของวัดมหาธาตุอยู่ตรงบริเวณใดของเมืองสุโขทัย(วัดมหาธาตุตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองสุโขทัย)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์นำชมวัดมหาธาตุของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. ข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๓. ภาพศาลตามาแดง ๔. ภาพเทวรูปที่ค้นพบในบริเวณศาลตามาแดง ๕. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งเรื่อง ศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ตีความและอภิปรายความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ปรากฏในหลักฐานเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อสภาพสังคมสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑.๓ วัดมหาธาตุมีความสำคัญต่อสังคมสมัยสุโขทัยอย่างไร (วัดมหาธาตุ เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญในสมัยสุโขทัย เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์หรือทรงดอกบัวตูมซึ่งเป็นศิลปะเด่นสมัยสุโขทัย และเชื่อว่าเจดีย์ประธานเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวเมืองสุโขทัย) ๑.๔ แนวคิดเรื่องจักรวาลและเขาพระสุเมรุ สุโขทัยได้รับมาจากที่ใดและเป็นอิทธิพลมาจากศาสนาใด (ฮินดู/ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู) ๑.๕ ภายในบริเวณวัดมหาธาตุปรากฏหลักฐานใดบ้างที่แสดงถึงความรู้เรื่องของพระพุทธศาสนาในสุโขทัย (พระพุทธรูป, เจดีย์, วิหาร, โบสถ์ เป็นต้น) ๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “นักเรียนจะเห็นได้ว่าพระพุทธศาสนา นับเป็นศาสนาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคมสมัยสุโขทัย แต่ชาวเมืองสุโขทัยก็ไม่ได้นับถือเพียงแค่พระพุทธศาสนาเท่านั้น วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัยกัน” ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูฉายเนื้อหาศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๑-๒๓ และด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๖-๑๐ บนกระดานด้วยโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง โดยมีเนื้อหาข้อความดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	“คนในเมืองสุโขทัยนี้มักทานมักทรงศีล มักโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ทั้งชาวแม่ ชาวเจ้า ท่วยปั่วท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ฟุ้งทวยมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษากษัตริย์เดิหนึ่งจึงแล้วเมื่อกรณกฐิน มีพนมเบญจ มีพนมหมาก มีพนมดอกไม้ มีหมอนนึ่งหมอนโนน บริพารกฐิน...” (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๑-๒๓) “มีพระขฟง ผีเทพดา ในเขาอันนั้นเป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้ ขุนผู้ใดถือเมืองสุโขทัยนี้แล ไหว้ดีพลีถูก เมืองนี้เที่ยง เมืองนี้ดี ผีไหว้ดี พลีถูกผีในเขาอันบ่คุ้มบ่เกรง เมืองนี้หาย” (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๖-๑๐) ที่มา : http://www.info.ru.ac.th/province/Sukhotai/msrj.htm ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๑-๒๓ และด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๖-๑๐ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้คือใคร (<i>พ่อขุนรามคำแหงมหาราช</i>) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (<i>สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙</i>) ๒.๓ ประเภทหลักฐาน (<i>หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๔ สารสำคัญของหลักฐาน (ชาวเมืองสุโขทัยนับถือพระพุทธศาสนา มักทำบุญให้ทานรักษาศีล ประกอบพิธีกรรมสำคัญทางศาสนา เช่น เทศกาลเข้าพรรษาและเทศกาลออกพรรษา นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับการนับถือผี ผู้ปกครองจำเป็นต้องบูชาผีให้ถูกพิธี เพื่อความสงบสุขของผู้คนและความรุ่งเรืองของบ้านเมือง) ๒.๕ จากหลักฐานศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๑-๒๓ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนับถือศาสนาอะไรในสมัยสุโขทัย (การนับถือพระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย โดยชาวเมืองสุโขทัยนิยมถือศีล บริจาคทาน มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา มีประเพณีทอดกฐินในช่วงออกพรรษา) ๒.๖ จากหลักฐานศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๖-๑๐ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่ออะไรในสมัยสุโขทัย (ความเชื่อเรื่องการนับถือผีในสมัยสุโขทัย ผู้ปกครองจำเป็นต้องบูชาผีให้ถูกพิธี เพื่อความสงบสุขของผู้คนและความรุ่งเรืองของบ้านเมือง) (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพศาลตาผาแดงและภาพเทวดาตรีที่ค้นพบในบริเวณศาลตาผาแดง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพที่ ๑ ศาลตาผาแดง ที่มา : ถ่ายภาพโดยนายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ภาพที่ ๒ ภาพเทวรูปที่ค้นพบในบริเวณศาลตาผาแดง ที่มา : ถ่ายภาพโดยนายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความลักษณะความเชื่อและศาสนาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนด โดยครูใช้แนวคำถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และตีความดังต่อไปนี้ ๔.๑ เพราะเหตุใดจึงมีการตั้งข้อสันนิษฐานว่าศาลตาผาแดงเป็นศาสนสถานสำคัญแห่งหนึ่งในสมัยสุโขทัย (เพราะได้ขุดค้นพบเทวรูปและเทวตรีประดับเครื่องตกแต่งอย่างสวยงามหลายองค์ในบริเวณศาลตาผาแดง จึงตั้งข้อสันนิษฐานได้ว่าสถานที่แห่งนี้เป็นศาสนสถานสำคัญแห่งหนึ่งในเมืองสุโขทัย) ๔.๒ การขุดค้นพบเทวรูปโบราณสามารถตั้งข้อสันนิษฐานได้ว่าศาลตาผาแดงเป็นศาสนสถานในศาสนาใด (ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู) ๔.๓ จากภาพหลักฐานข้างต้นสามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับการนับถือศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัยได้อย่างไร (ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเป็นหนึ่งในศาสนาและความเชื่อที่ชาวสุโขทัยนับถือ นอกเหนือจากการนับถือพระพุทธศาสนาและการนับถือผี) (Obj. ๒) ๕. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัยโดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง ศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัย เป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งแนวคำถามเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อในสมัยสุโขทัยแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕.๑ ศิลปินที่พ่อขุนรามคำแหงได้ปรากฏข้อมูลหลักฐานว่าเมืองสุโขทัยรับพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมาจากที่ใด (เมืองนครศรีธรรมราช) ๕.๒ ในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ได้รับพระพุทธศาสนานิกายหนึ่งมาจากนครพินคือพระพุทธศาสนาแบบใด (พระพุทธศาสนาแบบลัทธิลังกาวงศ์) ๕.๓ วัดมีความสำคัญต่อเมืองสุโขทัยอย่างไร (วัดเป็นศูนย์รวมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งรวมศิลปวิทยาต่าง ๆ และเป็นที่ให้การศึกษาสำหรับเด็กผู้ชายในสมัยสุโขทัย) ๕.๔ เพราะเหตุใดจึงสันนิษฐานได้ว่า ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นศาสนาหนึ่งที่ชาวเมืองสุโขทัยนิยมนับถือ (เพราะมีการขุดค้นพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ศาลดาผาแดง และเทวรูปในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู) ๕.๕ ชาวเมืองสุโขทัยมีความเชื่อว่าผีต่าง ๆ สิงสถิตอยู่ที่ใด และผู้ปกครองต้องปฏิบัติอย่างไรต่อผีเพื่อความสงบสุขและความเจริญของบ้านเมือง (ชาวเมืองสุโขทัยมีความเชื่อว่า ผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติจะสิงสถิตที่ทิวเขาหลวง โดยผู้ปกครองบ้านเมืองจะต้องบูชาผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติให้ถูกวิธีเพื่อความสงบสุขและความเจริญของบ้านเมือง)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ จากข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ สรุปได้ว่าในสมัยสุโขทัยมีการนับถือศาสนาและความเชื่ออะไรบ้าง (พระพุทธศาสนา, ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และการนับถือผีสงเทวดา) ๑.๒ ศาสนามีความสำคัญต่อความเจริญและความมั่นคงของสังคมสมัยสุโขทัยอย่างไรบ้าง (ศาสนาทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข มุ่งสอนให้ศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีทางกาย วาจา และจิตใจ เป็นบ่อเกิดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และช่วยส่งเสริมความมั่นคงในการปกครองบ้านเมืองด้วยหลักธรรมทางศาสนา) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้/ทักษะ และ กระบวนการ ๑. วิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๓. การศึกษาภาพศาลาแดงและภาพเทวรูปที่ค้นพบในบริเวณศาลาแดง	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๓. ภาพศาลาแดงและภาพเทวรูปที่ค้นพบในบริเวณศาลาแดง	- ระบุประเภท และที่มาของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของหลักฐานได้ถูกต้องและมีเหตุผล - วิเคราะห์การนับถือความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องและมีเหตุผล
๒. ตีความข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐานเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย			อธิบายการนับถือความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องตามข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อสภาพสังคมสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	อภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อสภาพสังคมสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถจำแนกลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพสถาปัตยกรรมในสมัยต่าง ๆ ให้นักเรียนดูในโปรแกรมนำเสนอภาพหนึ่ง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเลือกภาพสถาปัตยกรรมที่เป็นสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย ภาพวัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่มา : http://thai.smobi.net/wp-content/uploads/2018/05/35cf7_1-269-696x_494.jpg	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง ภาพสถาปัตยกรรมในสมัยต่าง ๆ ๒. บัตรภาพสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนสุโขทัยในช่วงเวลาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม	 ภาพวัดพระศรีสรรเพชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มา : https://encryptedtbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSiFgomXLoTMpSDBBuclDLgJCAx0n8aqGP4gRcmqoPWJNJLZla ภาพเจดีย์เจ็ดแถว อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่มา : https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRWUX0MfHKpEtdgkxyCJ6w8DNA99_jOdC1dlr_WUcZJkUWpX6Mf	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ภาพวัดช้างล้อม อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่มา : https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:And9GcTqYFPwSHTKXEE9MPEfFERypW_ih7x3EfxQBNqoprBic1JOEEEnmg ภาพวัดไชยวัฒนาราม พระนครศรีอยุธยา ที่มา : http://www.painaidii.com/business/147844/album/	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ภาพวัดพระพายหลวง สุโขทัย ที่มา : http://beerinbrave.blogspot.com/p/blog-page_21.html ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๒.๑ จากภาพที่นักเรียนเลือกมา นักเรียนคิดว่าลักษณะสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย มีลักษณะอย่างไรบ้าง ๒.๒ นักเรียนคิดว่า สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยมีจุดเด่นอย่างไร ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากภาพที่ให้นักเรียนดูไปนั้น นักเรียนจะเห็นว่า ลักษณะสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยนั้นมีความหลากหลาย และมีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันออกไป ฉะนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่า สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยมีอะไรบ้าง มีลักษณะเด่นอย่างไร และมีความสำคัญกับวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยสุโขทัยอย่างไร”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ๒. ครูแจกบัตรภาพสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยรูปแบบต่าง ๆ ให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ รูปแบบ ตามกำหนด ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ เจดีย์ทรงสุโขทัยแท้ กลุ่มที่ ๒ เจดีย์ทรงกลม กลุ่มที่ ๓ เจดีย์ทรงปราสาท กลุ่มที่ ๔ มณฑป กลุ่มที่ ๕ วิหาร ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะของสถาปัตยกรรมสมัยสุโขทัย ตามที่กลุ่มตนเองได้รับ โดยครูใช้แนวคำถาม ดังนี้ (Obj.๒) ๓.๑ จากบัตรภาพสถาปัตยกรรมที่กลุ่มตนเองได้รับ มีลักษณะอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์อย่างละเอียด ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยตามที่กลุ่มตนเองได้รับ ออกมาเขียนหน้ากระดานพร้อมกับติดรูปบัตรภาพของกลุ่มตนเอง ๕. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย หน้าชั้นเรียน (Obj.๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ครูตรวจสอบความถูกต้อง สรุป และอธิบายเพิ่มเติม ๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรภาพที่ติดบนกระดานมาคืน ๘. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาจำแนกลักษณะสถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละประเภท โดยครูนำบัตรภาพสถาปัตยกรรมให้นักเรียนไปติดที่กระดานให้ตรงกับลักษณะและรูปแบบแต่ละประเภท (Obj.๓) ๙. ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบบนกระดาน ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนในสุโขทัย โดยครูใช้แนวคำถาม ดังนี้ (Obj.๔) ๑.๑ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด สถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละประเภทจึงมีความแตกต่างกัน (เพราะเกิดจากการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมของอาณาจักรหรือเมืองที่มีความเจริญมาผสมผสานกับวัฒนธรรมของสุโขทัย) ๑.๒ สถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละรูปแบบ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสมัยนั้นอย่างไร (สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและวัฒนธรรมของคนในสังคมที่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ การติดต่อและนำวัฒนธรรมของเพื่อนบ้านมาผสมผสานกับวัฒนธรรมของตนเอง และภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมในรูปแบบของตนเอง)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง สถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย (การสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ จนเป็นเอกลักษณ์ เกิดขึ้นจากการนำวัฒนธรรมอื่นมาผสมผสานกับวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การนำเสนอ	๑. คำถาม ๒. บัตรคำสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย	อธิบายลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัยได้อย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย ๒. จำแนกลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละประเภท	๑. การถาม-ตอบ ๒. การนำเสนอ	๑. คำถาม ๒. บัตรคำสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัย	อธิบายลักษณะสำคัญและจำแนกลักษณะของสถาปัตยกรรมสุโขทัยแต่ละประเภทได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนในสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การนำเสนอ	คำถาม	อภิปรายและความสำคัญของสถาปัตยกรรมในสมัยสุโขทัยที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนในสุโขทัยได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรภาพและบัตรคำ

บัตรภาพที่ ๑
(กลุ่ม ๑)

เจดีย์วัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่มา : <https://www.voicetv.co.th/read/450174>

บัตรภาพที่ ๒
(กลุ่มที่ ๑)

วัดเจติยเจ็ดแถว อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/info/attraction/detail/itemid/5425>

บัตรภาพที่ ๓
(กลุ่ม ๑)

เจดีย์วัดกิโลทัย จ.กำแพงเพชร
ที่มา : <https://www.kppnews.net/2018/12/11/73235>

บัตรภาพที่ ๔
(กลุ่ม ๒)

เจดีย์วัดช้างล้อม อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : <http://www.holidaythai.com/Thailand-Attractions-750.htm>

บัตรภาพที่ ๕
(กลุ่ม ๒)

เจดีย์วัดชนะสงคราม อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่มา : <http://pasinee282.blogspot.com/>

บัตรภาพที่ ๖
(กลุ่ม ๒)

เจดีย์วัดเขาสุวรรณคีรี
อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : <https://gerrygantphotography.com/images/sukhothai/DTHST0162WatKhaoSuwankhiriSukhothai.jpg>

บัตรภาพที่ ๗
(กลุ่ม ๓)

เจดีย์ราย วัดเจดีย์เจ็ดแถว
อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=37&chap=1&page=t37-1-infodetail06.html>

บัตรภาพที่ ๘
(กลุ่ม ๓)

เจดีย์ราย วัดเจดีย์เจ็ดแถว
อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/file/get/file/2017121897e736f0cee28297d22dbf52f36ee4a4103114.jpg>

บัตรภาพที่ ๙
(กลุ่ม ๓)

เจดีย์วัดพระพายหลวง อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่มา : https://images.thaiza.com/37/37_20130904153615.jpg

บัตรภาพที่ ๑๐
(กลุ่ม ๔)

มณฑปวัดตระพังทองกลาง จ.สุโขทัย
ที่มา : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/file/get/file/20171218e3f9703a1a43d0ca83b2255854dadade144027.jpg>

บัตรภาพที่ ๑๑
(กลุ่ม ๔)

มณฑปวัดศรีชุม จ.สุโขทัย
ที่มา : https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQXMyBoSZpjyE5wfhDNehyBCqoYwB_-vNYBqZ5WQ9eKsgmWqrzF

บัตรภาพที่ ๑๒
(กลุ่ม ๕)

ภาพจำลองวิหาร วัดมหาธาตุ
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่มา : <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=patisonii&month=25-01-2011&group=17&gblog=1>

บัตรภาพที่ ๑๓
(กลุ่ม ๕)

วิหารวัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ที่มา : <https://www.bloggang.com/data/i-sabai-dee/picture/1303617047.jpg>

บัตรภาพที่ ๑๔
(กลุ่ม ๔)

วิหารวัดศรีสวาย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
ที่มา : http://tis.dasta.or.th/dasta_survey/tourist_profile_img/dasta_1_20170327001156.jpg

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา ศิลปกรรมสมัยสุโขทัย ๑. จิตรกรรมสมัยสุโขทัย ๒. ประติมากรรมสมัยสุโขทัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของจิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมเปิดภาพในโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง โดยครูกำหนดภาพพระพุทธรูปชินราชมาให้ จากนั้นกำหนดแผ่นป้าย ๑-๒๐ ทับภาพพระพุทธรูปชินราช แล้วสุ่มนักเรียนเปิดแผ่นป้ายทีละแผ่นพร้อมกับตอบถามให้ถูกต้อง ภาพพระพุทธรูปชินราช ที่มา : https://mpics.mgsonline.com/pics/Images/561000000670702.JPG	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพพระพุทธรูปชินราช ๒. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เกมเปิดแผ่นป้ายพระพุทธรูปชินราช ๓. ภาพประติมากรรมและจิตรกรรมหมวดต่าง ๆ ๔. ใบกิจกรรม เรื่อง “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปสุโขทัย” ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของประติมากรรมและจิตรกรรมสมัยสุโขทัย ในใบกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปสุโขทัย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย																																																			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย					เวลา ๑ ชั่วโมง																																														
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					รายวิชาประวัติศาสตร์																																														
					ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑																																														
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมสมัยสุโขทัยที่สะท้อนถึงลักษณะทางสังคมของคนสุโขทัยในช่วงเวลาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม		<table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr><tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr><tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr></table> <table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td>6</td><td>7</td><td></td><td>9</td><td>10</td></tr><tr><td></td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr><tr><td>16</td><td>17</td><td></td><td>19</td><td></td></tr></table>					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4	5	6	7		9	10		12	13	14	15	16	17		19						
1	2	3	4	5																																															
6	7	8	9	10																																															
11	12	13	14	15																																															
16	17	18	19	20																																															
1	2	3	4	5																																															
6	7		9	10																																															
	12	13	14	15																																															
16	17		19																																																
ตัวอย่างเกมเปิดแผ่นป้าย โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง ๒. ครูถามคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ๒.๑ ภาพที่นักเรียนเห็น เป็นภาพอะไร (ภาพพระพุทธชินราช) ๒.๒ พระพุทธชินราช เป็นพระพุทธรูปที่ประดิษฐานที่จังหวัดใด (พิษณุโลก)																																																			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๒.๓ นักเรียนคิดว่า พระพุทธชินราชมีลักษณะเด่นอย่างไรบ้าง (ครูผู้สอนพิจารณาคำตอบของนักเรียน) ๒.๔ นักเรียนคิดว่า ลักษณะพระพุทธรูปจะมีลักษณะเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร (ครูผู้สอนพิจารณาคำตอบของนักเรียน) ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมสมัยสุโขทัย (จากภาพพระพุทธชินราช นักเรียนจะสังเกตถึงลักษณะเด่นของพระพุทธรูป ซึ่งมีความแตกต่างและความสวยงามแตกต่างจากพระพุทธรูปลักษณะอื่น และเป็นลักษณะของพระพุทธรูปในสมัยสุโขทัย ฉะนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่า ประติมากรรมและจิตรกรรมในสมัยสุโขทัยมีอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร และมีความสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสมัยนั้นอย่างไร) ขั้นสอน ๑. ครูนำภาพประติมากรรมและจิตรกรรมสมัยสุโขทัยไปติดบริเวณต่าง ๆ รอบห้อง จำนวน ๕ จุด ประกอบด้วย - จุดที่ ๑ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมดวัดตะกวน - จุดที่ ๒ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมดวัดใหญ่ - จุดที่ ๓ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมดกำแพงเพชร - จุดที่ ๔ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมดพระพุทธชินราช - จุดที่ ๕ จิตรกรรมต่าง ๆ		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง จิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. นักเรียนทำกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” โดยกำหนดให้นักเรียนต้องศึกษา ประติมากรรมและจิตรกรรมตามจุดต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้ครบทั้ง ๕ จุด ซึ่งจะมีเวลาให้ศึกษา จุดละ ๔ นาที ๓. นักเรียนศึกษาประติมากรรมและจิตรกรรมสมัยสุโขทัยตามจุดที่กำหนดให้ พร้อมทั้ง วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมลงในใบกิจกรรม เรื่อง “มนต์เสน่ห์ แห่งศิลปะสุโขทัย” (Obj.๒) ๔. ครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๕ คน ออกมานำเสนอประติมากรรมและจิตรกรรมตามจุดต่าง ๆ ที่ ศึกษาหน้าชั้นเรียน (Obj.๑) ๕. ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของประติมากรรมและ จิตรกรรมรูปแบบต่าง ๆ อย่างละเอียด ประกอบโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความสำคัญของประติมากรรมและจิตรกรรมในสมัย สุโขทัยที่สะท้อนถึงลักษณะทางสังคมของคนสุโขทัยในช่วงเวลาดังกล่าว โดยครูใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ จากการที่นักเรียนได้ศึกษาลักษณะของประติมากรรมและจิตรกรรมในสมัยสุโขทัยไป นั้น สะท้อนให้นักเรียนเห็นถึงลักษณะสังคม ความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของคนสุโขทัยใน ช่วงเวลาดังกล่าวได้อย่างไรบ้าง (<i>สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในด้านพระพุทธศาสนา การ เชื่อมโยงและติดต่อกับอาณาจักรอื่น ๆ ในการรับเอาวัฒนธรรมมาผสมผสานจนสร้างสรรค์เป็น ผลงานของตนเองได้ และภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งประติมากรรมและจิตรกรรม</i>)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของจิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การร่วมกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. การนำเสนอ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. ภาพประติมากรรมและจิตรกรรม ๔. ใบกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย”	อธิบายลักษณะสำคัญของประติมากรรมและจิตรกรรมในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมในสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การร่วมกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. การนำเสนอ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. ภาพประติมากรรมและจิตรกรรม ๔. ใบกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย”	ระบุลักษณะสำคัญของประติมากรรมและจิตรกรรมในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมสมัยสุโขทัยที่สะท้อนถึงลักษณะทางสังคมของคนสุโขทัยในช่วงเวลาดังกล่าว	๑. การถาม-ตอบ ๒. การร่วมกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. การนำเสนอ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย” ๓. ภาพประติมากรรมและจิตรกรรม ๔. ใบกิจกรรม “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย”	อภิปรายความสำคัญของจิตรกรรมและประติมากรรมสมัยสุโขทัยที่สะท้อนถึงลักษณะทางสังคม วิถีชีวิตของคนสุโขทัยในช่วงเวลาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

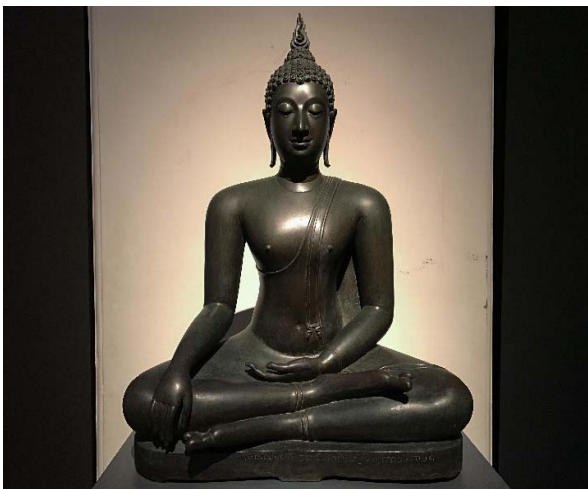
ภาพประติมากรรมและจิตรกรรมประจำจุดต่าง ๆ

จุดที่ ๑ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมวดวัดตะกวน

ที่มา : <http://www.laksanathai.com/book1/p260.aspx>

จุดที่ ๒ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมวดใหญ่

ที่มา : <https://f.ptcdn.info/252/059/000/pdnran35HpmpG99ztl-o.jpg>

ที่มา : <http://www.finearts.go.th/ramkhamhaengmuseum/images/474/Object07small.jpg>

จุดที่ ๓ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมวดกำแพงเพชร

ที่มา : http://thai-history-art-tourism.blogspot.com/2014/03/blog-post_849.html

ที่มา : http://img.tarad.com/shop/t/tbs234/imglib/spd_20150310165740_b.JPG

จุดที่ ๔ ประติมากรรมพระพุทธรูป หมวดพระพุทธรูปชินราช

ที่มา : <http://sakan4667.blogspot.com/2015/06/blog-post.html>

ที่มา : <https://f.ptcdn.info/268/037/000/nxln05moaCUSi2e8o11-o.jpg>

จุดที่ ๕ จิตรกรรมต่าง ๆ

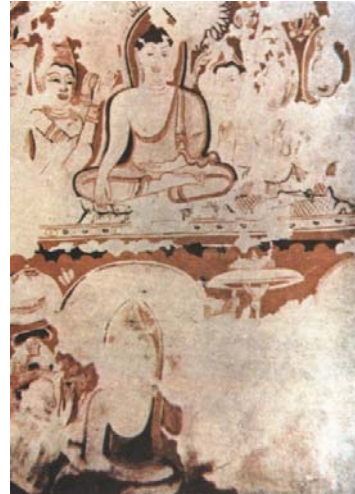
ภาพชาดกลายเส้นสลักบนแผ่นหินชนวน

ประดับมณฑปวัดศรีชุม

ที่มา : <http://3.bp.blogspot.com/->

Oz8VJ4c9Tck/VYbuww7L_nI/AAAAAAAAA

ADc/pZyFkWSDdb8/s1600/a008.jpg

ภาพเขียนสีที่เก่าแก่ที่สุด วัดเจดีย์เจ็ดแถว

ที่มา : http://119.46.166.126/self_all/selfaccess10/m4/art4_1/lesson2/image/art5.png

ใบกิจกรรม เรื่อง “มนต์เสน่ห์แห่งศิลปะสุโขทัย”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะสำคัญของประติมากรรมและจิตรกรรมสมัยสุโขทัย ตามประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้อง

พระพุทธรูปประติมากรรม หมวดวัดตระกวน (จุดที่ ๑)	พระพุทธรูปประติมากรรม หมวดใหญ่ (จุดที่ ๒)	พระพุทธรูปประติมากรรม หมวดกำแพงเพชร (จุดที่ ๓)	พระพุทธรูปประติมากรรม หมวดพระพุทธรชินราช (จุดที่ ๔)	จิตรกรรมต่าง ๆ (จุดที่ ๕)
พระพักตร์ :	พระพักตร์ :	พระพักตร์ :	พระพักตร์ :	วัสดุหรือพื้นหลังที่ใช้ในการ จารึก/เขียนภาพ :
พระวรกาย :	พระวรกาย :	พระวรกาย :	พระวรกาย :	
พระรัศมี :	พระรัศมี :	พระรัศมี :	พระรัศมี :	วัสดุที่ใช้ในการจารึก/เขียน ภาพ :
พระเกศา :	พระเกศา :	พระเกศา :	พระเกศา :	
พระขนงและพระนาสิก :	พระขนงและพระนาสิก :	พระขนงและพระนาสิก :	พระขนงและพระนาสิก :	เรื่องราวที่บันทึก :
ลักษณะสำคัญอื่น ๆ :	ลักษณะสำคัญอื่น ๆ :	ลักษณะสำคัญอื่น ๆ :	ลักษณะสำคัญอื่น ๆ :	ลักษณะสำคัญอื่น ๆ :

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์หัตถิพจน์ของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ๑. อักษรไทย ๒. ไตรภูมิพระร่วง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับอักษรไทยและไตรภูมิพระร่วงได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวอักษรไทยในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงและภาพหนังสือไตรภูมิพระร่วง ภาพที่ ๑ ตัวอักษรไทยในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/จารึกพ่อขุนรามคำแหง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพตัวอักษรไทยในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๒. ภาพหนังสือไตรภูมิพระร่วงฉบับหอสมุดแห่งชาติ ๓. ภาพอักษรไทยสมัยสุโขทัยเปรียบเทียบกับอักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๔. ข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๕. ภาพอักษรไทยสมัยสุโขทัยเปรียบเทียบกับอักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๖. ภาพสวรรค์ชั้นดาวดึงส์จากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรีฉบับกรุงเบอร์ลิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายคุณค่าของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	 ภาพที่ ๒ ภาพหนังสือไตรภูมิพระร่วง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ ที่มา : https://th.readme.me/p/4471 จากนั้นครูตั้งแนวคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ๑.๑ จากภาพที่ ๑ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าตัวอักษรนี้เรียกว่าอะไร (ลายสือไทยหรือตัวอักษรไทย) ๑.๒ ลายสือไทยหรือตัวอักษรไทยปรากฏบนหลักฐานอะไร (ศิลาจารึกหลักที่ ๑ หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง) ๑.๓ ทราบหรือไม่ใครเป็นผู้ประดิษฐ์ลายสือไทยหรือตัวอักษรไทย (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๗. ภาพนรกภูมิจากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์อิทธิพลของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๒. การอภิปรายความสำคัญของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๔ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ท่านคือใครและมีความสำคัญต่อสุโขทัยอย่างไร (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๓ แห่งกรุงสุโขทัย พระราชกรณียกิจสำคัญของพระองค์ต่อบ้านเมือง ได้แก่ การประดิษฐ์ตัวอักษรไทย สนับสนุนการค้าขาย ทำนุบำรุงศาสนา และขยายอาณาเขตบ้านเมืองจนสุโขทัยมีฐานะเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่และเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก) ๑.๕ จากภาพที่ ๒ นักเรียนเคยเห็นหรือเคยอ่านหนังสือไตรภูมิพระร่วงหรือไม่ ถ้านักเรียนไม่เคยเห็นหรือไม่เคยอ่านไตรภูมิพระร่วงลองช่วยกัน ตั้งข้อสันนิษฐานว่าไตรภูมิพระร่วงน่าจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร (ไตรภูมิพระร่วง เป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีเนื้อหามุ่งสอนให้คนทำความดีชี้ให้เห็นถึงบาป-บุญ การตกนรก-ขึ้นสวรรค์) ๑.๖ บนปกหนังสือระบุว่าใครเป็นผู้แต่งไตรภูมิพระร่วง (พระยาสิทธิไทยหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑) ๑.๗ พระยาสิทธิไทยหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑ ท่านคือใครและมีความสำคัญต่อสุโขทัยอย่างไร (พระยาสิทธิไทยหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๖ แห่งกรุงสุโขทัย พระราชกรณียกิจสำคัญของพระองค์ต่อบ้านเมือง ได้แก่ การขยายอาณาเขตบ้านเมือง ปกครองบ้านเมืองด้วยหลักธรรมราชา ทำนุบำรุงพุทธศาสนา และทรงนิพนธ์วรรณกรรมทางศาสนา คือ ไตรภูมิพระร่วง)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “อักษรไทยและวรรณกรรมไตรภูมิพระร่วง นับเป็นภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลมาถึงสมัยปัจจุบัน วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาเหล่านี้กัน ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์เป็นข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ทั้งนี้ครูจะฉายเนื้อหาดังกล่าว บนกระดานด้วยโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งโดยมีข้อความ ดังนี้ “...เมื่อก่อนลายสือไทยนี้มีปี ๑๒๐๕ ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใครใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้้นั้นใส่ไว้...” (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘-๑๑) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘-๑๑ ข้างต้นจากนั้นครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานนี้คือใคร (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน (ปีมหาศักราช ๑๒๐๕ ตรงกับ พุทธศักราช ๑๘๒๖) ๒.๓ ประเภทหลักฐาน (หลักฐานขั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร) ๒.๔ สารสำคัญหลักฐาน (พ่อขุนรามคำแหงได้คิดประดิษฐ์ลายสือไทยหรืออักษรไทยเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย																																															
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง																																													
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑																																													
	ครูกล่าวว่า “จากหลักฐานข้างต้นทำให้เราทราบข้อมูลว่า พ่อขุนรามคำแหงทรงเป็นผู้คิดประดิษฐ์ลายสือไทยหรืออักษรไทย” ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพอักษรไทยสมัยสุโขทัยกับภาพอักษรไทยสมัยปัจจุบัน จากนั้นครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับลายสือไทยหรืออักษรไทยพร้อมตั้งแนวคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้ อักษรลายสือไทย พยัญชนะ ๓๔ ตัว <table><tr><td>ค</td><td>ข</td><td>ช</td><td>ฅ</td><td>ฌ</td><td>ฉ</td><td>ง</td><td>จ</td><td>ฉ</td></tr><tr><td>ช</td><td>ช</td><td>ฌ</td><td>ญ</td><td>ว</td><td>ฎ</td><td>ฏ</td><td>ท</td><td>ฒ</td></tr><tr><td>ณ</td><td>ด</td><td>ต</td><td>ถ</td><td>ท</td><td>ธ</td><td>น</td><td>บ</td><td>ป</td></tr><tr><td>พ</td><td>ผ</td><td>ม</td><td>ภ</td><td>ร</td><td>ฬ</td><td>ย</td><td>ร</td><td>ล</td></tr><tr><td>ว</td><td>ศ</td><td>ษ</td><td>ส</td><td>ห</td><td>ฬ</td><td>อ</td><td>ฮ</td><td></td></tr></table> ภาพอักษรไทยสมัยสุโขทัยเปรียบเทียบกับอักษรไทยสมัยปัจจุบัน ที่มา : https://www.dek-d.com/board/view/1237110/ ๓.๑ อักษรไทยสมัยสุโขทัยแตกต่างกับอักษรไทยสมัยปัจจุบันอย่างไร(อักษรไทยสมัยสุโขทัยมีจำนวน ๓๔ ตัว อักษรไทยสมัยปัจจุบันมีจำนวน ๔๔ ตัว วิธีการเขียนอักษรไทยสมัยสุโขทัยจะวางสระไว้บรรทัดเดียวกันทั้งหมด โดยสระทุกตัวจะสูงเสมอพยัญชนะและเขียนพยัญชนะต้นติดกับสระ ส่วนตัวสะกดจะเขียนห่างจากพยัญชนะต้นและสระ ส่วนวิธีการ	ค	ข	ช	ฅ	ฌ	ฉ	ง	จ	ฉ	ช	ช	ฌ	ญ	ว	ฎ	ฏ	ท	ฒ	ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป	พ	ผ	ม	ภ	ร	ฬ	ย	ร	ล	ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ		
ค	ข	ช	ฅ	ฌ	ฉ	ง	จ	ฉ																																							
ช	ช	ฌ	ญ	ว	ฎ	ฏ	ท	ฒ																																							
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป																																							
พ	ผ	ม	ภ	ร	ฬ	ย	ร	ล																																							
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ																																								

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาประวัติศาสตร์	
	เขียนอักษรไทยสมัยปัจจุบันจะวางสระไว้ข้างบน ข้างล่าง หรือไว้บรรทัดเดียวกับพยัญชนะ และเขียนพยัญชนะต้น สระ และตัวสะกดไว้ติดกัน) ๓.๒ เพราะเหตุใดอักษรไทยจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (เพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมในแต่ละยุคสมัยส่งผลให้การใช้อักษรไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม) ๓.๓ ลายสือไทยหรืออักษรไทยสมัยสุโขทัยส่งอิทธิพลต่อการสื่อสารของคนในสมัยปัจจุบันอย่างไร (ลายสือไทยหรืออักษรไทยสมัยสุโขทัยเป็นรากฐานสำคัญของภาษาไทยในสมัยปัจจุบัน ทำให้สังคมไทยมีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองใช้ในการสื่อสาร) ๔. ครูให้นักเรียนดูภาพสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และภาพนรกภูมิจากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน จำนวน ๒ ภาพ จากนั้นครูอธิบายความรู้เกี่ยวไตรภูมิพระร่วง พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ภาพสวรรค์ชั้นดาวดึงส์จากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/307213	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพนรกภูมิจากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/307213 ๔.๑ ใครเป็นผู้แต่งไตรภูมิพระร่วง (พระยาลิไทยหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑) ๔.๒ จากสมุดภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ภาพทั้งสองข้างต้นที่นักเรียนได้ดูไปนั้นเป็นภาพเกี่ยวกับเรื่องอะไร (ความเชื่อเกี่ยวกับสวรรค์และนรก) ๔.๓ ภาพทั้งสองแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของศาสนาอะไร (พระพุทธศาสนา) ๔.๔ จุดประสงค์ในการแต่งไตรภูมิพระร่วงต้องการสอนในเรื่องอะไร (จุดประสงค์ในการแต่งไตรภูมิพระร่วงต้องการสอนให้คนทำความดีเพื่อไปเกิดในภพภูมิที่ดี และเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว มิเช่นนั้นต้องตกนรกภูมิ) ๔.๕ เพราะเหตุใดไตรภูมิพระร่วงซึ่งเป็นวรรณกรรมสมัยสุโขทัยจึงมาปรากฏในสมัยธนบุรีได้ (เพราะการเผยแพร่อิทธิพลทางความเชื่อจากยุคสมัยหนึ่งไปสู่ยุคสมัยหนึ่ง)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๖ เนื้อหาในไตรภูมิพระร่วงส่งอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมสมัยสุโขทัย และสมัยปัจจุบันอย่างไร (เนื้อหาในไตรภูมิพระร่วงมุ่งสอนให้คนกระทำความดี ละเว้นจากความชั่ว ส่งผลให้คนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่นและสังคมมีความสุข) (Obj. ๑, Obj. ๒) ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้คำถามนำไปสู่การอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ ลายสือไทยหรืออักษรไทยสมัยสุโขทัยมีความสำคัญต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันอย่างไร (ลายสือไทยหรืออักษรไทยสมัยสุโขทัย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ช่วยยกระดับการสื่อสารความรู้และความคิดให้กับสังคมไทยสมัยก่อน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมให้แผ่ขยายออกไปยังเมืองต่าง ๆ เป็นรากฐานของภาษาไทยในสมัยปัจจุบัน) ๑.๒ ไตรภูมิพระร่วงเป็นวรรณกรรมที่มีความสำคัญต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันอย่างไร (ไตรภูมิพระร่วง เป็นวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้คนยึดมั่นในการทำ ความดี ละเว้นการทำชั่ว ชี้ให้เห็นเรื่องบาป-บุญ นรก-สวรรค์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมและความเชื่อของคนไทยในสมัยต่อมา) ๑.๓ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยมีความสำคัญอย่างไร (ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการปะทะสร้างสรรค์ของมนุษย์ในแต่ละสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ ความศรัทธาในศาสนา ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการรับความเจริญจากวัฒนธรรมอื่น เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ สืบต่อมาถึงคนในยุคปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ และความเจริญทางวัฒนธรรมของ มนุษย์กลุ่มหนึ่งได้อย่างชัดเจน) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้แก่ อักษรไทยและ ไตรภูมิพระร่วง	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์ข้อความ จากศิลาจารึกพ่อขุนราม- คำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. การดูภาพอักษรไทย สมัยสุโขทัยเปรียบเทียบกับ อักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๔. การดูภาพสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์และภาพนรกภูมิ จากสมุดภาพไตรภูมิสมัย ธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึก หลักที่ ๑) ๓. ภาพอักษรไทยสมัย สุโขทัยเปรียบเทียบกับ อักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๔. ภาพสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จากสมุดภาพไตรภูมิสมัย ธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ๕. ภาพนรกภูมิจากสมุด ภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี	อธิบายความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้แก่ อักษรไทย และ ไตรภูมิพระร่วงได้ถูกต้อง และ ครบ คลุม สาระ สำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์อิทธิพลของ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ ส่งผลต่อสังคมไทยสมัย ปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์ข้อความ จากศิลาจารึกพ่อขุนราม- คำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. การดูภาพอักษรไทย สมัยสุโขทัยเปรียบเทียบกับ อักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๔. การดูภาพสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์และภาพนรกภูมิ จากสมุดภาพไตรภูมิสมัย ธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึก หลักที่ ๑) ๓. ภาพอักษรไทยสมัย สุโขทัยเปรียบเทียบกับ อักษรไทยสมัยปัจจุบัน ๔. ภาพสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จากสมุดภาพไตรภูมิสมัย ธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน ๕. ภาพนรกภูมิจากสมุด ภาพไตรภูมิสมัยธนบุรี ฉบับกรุงเบอร์ลิน	- ระบุประเภท และที่มา ของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของ หลักฐานได้ถูกต้องและมี เหตุผล - วิเคราะห์อิทธิพลของภูมิ ปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผล ต่อสังคมไทย สมัยปัจจุบัน ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายคุณค่าของ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่า ของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ๑. การชลประทาน ๒. เครื่องสังคโลก จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับการชลประทานและเครื่องสังคโลกได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์รายการจดหมายเหตุกรุงศรี ตอน สรีดภงส์โดยใช้เวลาชมประมาณ ๑ นาที วีดิทัศน์รายการจดหมายเหตุกรุงศรี ตอน สรีดภงส์ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=E0f4jkQ_aq0 จากนั้นครูตั้งแนวคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๑.๑ จากการดูวีดิทัศน์ข้างต้น สรีดภงส์ คืออะไร (สรีดภงส์ คือ ทำนบขนาดใหญ่สมัยสุโขทัย ทำหน้าที่ช่วยชะลอน้ำป่าที่ไหลมาตามซอกเขาให้ไหลลงสู่คลองเสาหอเพื่อไม่ให้ น้ำป่าไหลท่วมพื้นที่ของเมือง) ๑.๒ เพราะเหตุใดชาวสุโขทัยต้องสร้างสรีดภงส์ไว้ในบริเวณเมือง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์รายการจดหมายเหตุกรุงศรี ตอน สรีดภงส์ ๒. วีดิทัศน์รายการมรดกโลกสุโขทัย ตอน สังคโลกสุโขทัย ๓. ข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๔. ภาพสรีดภงส์ ๕. ภาพตระพังเงิน ๖. ภาพงานสังคโลกเคลือบเขียว ๗. ภาพมกรสังคโลก ๘. ภาพงานสังคโลกลายปลา ๙. ภาพตุ๊กตาสังคโลก ๑๐. ภาพซากเตาประทุนเผาสังคโลกบ้านเกาะน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
รายวิชาประวัติศาสตร์		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	(เหตุผลในการสร้างศรีดงส์ ในฤดูฝนใช้เป็นการกักเก็บน้ำหรือบังคับทิศทางของน้ำให้ไหลไปตามทิศทางที่ต้องการ ส่วนในฤดูแล้งใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ) ๑.๓ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ใดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของศรีดงส์และอยู่ตรงบริเวณใด (ศิลาจารึกหลักที่ ๑ หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ระบุว่า ศรีดงส์ อยู่บริเวณทิศใต้ของเมืองสุโขทัย) ๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์รายการมรดกโลกสุโขทัย ตอน สังคโลกสุโขทัย โดยใช้เวลาประมาณ ๒ นาที วีดิทัศน์รายการมรดกโลกสุโขทัย ตอน สังคโลกสุโขทัย ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=TXXZBFc_DW8	ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์อิทธิพลของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน ๒. การอธิบายความสำคัญของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	จากนั้นครูตั้งแนวคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ เครื่องสังคโลก คืออะไร<i>(เครื่องสังคโลก คือ เครื่องปั้นดินเผาเนื้อแกร่งที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย)</i> ๒.๒ แหล่งผลิตเครื่องสังคโลกที่สำคัญอยู่ที่ไหน <i>(เมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย)</i> ๒.๓ เครื่องสังคโลกสุโขทัยแบ่งได้กี่ชนิดและมีลักษณะเป็นอย่างไร <i>(สังคโลกสุโขทัยแบ่งได้ ๒ ชนิด คือ ชนิดเคลือบสีและไม่เคลือบสี โดยนิยม เคลือบสีเขียวไข่กา สีนํ้าตาล สีขาว และตกแต่งเขียนสีดำเป็นรูปปลา กงจักร หอยสังข์ และดอกไม้ก้านชด)</i> ๒.๔ จุดประสงค์การผลิตเครื่องสังคโลกสุโขทัยเพื่อใช้ในด้านใดบ้าง <i>(การผลิตเครื่องสังคโลกสุโขทัยเพื่อใช้เป็นภาชนะในชีวิตประจำวัน เช่น จาน ชาม ตลับ กระปุก รวมถึงเป็นเครื่องประดับสถาปัตยกรรมทางศาสนา เช่น กระเบื้องมุงหลังคา ซ่อฟ้า บราลี รวมทั้งท่อน้ำสังคโลกซึ่งเป็นส่วนสำคัญในระบบสาธารณูปโภคของสุโขทัย)</i> ๒.๕ แหล่งเตาเผาเครื่องสังคโลกสุโขทัยพบที่บริเวณใด <i>(แหล่งเตาเผาเครื่องสังคโลกสุโขทัยพบบริเวณด้านเหนือนอกกำแพงเมืองโดยเฉพาะบริเวณคันดินรอบวัดพระพายหลวง)</i> ๓. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “ระบบชลประทานและเครื่องสังคโลก นับเป็นภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ส่งผลมาถึงสมัยปัจจุบัน วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาเหล่านี้กัน”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาหลักฐานขั้นต้นทางประวัติศาสตร์เป็นข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ทั้งนี้ครูจะฉายเนื้อหาดังกล่าว บนกระดานด้วยโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งโดยมีเนื้อหาข้อความ ดังนี้ “...เบื้องหัวนอนเมืองสุโขทัยนี้ มีภูมิจัฒติการปูครุอยู่ มี<u>สิริคองสุ</u> มีป่าพร้าวกาป่ากลาง มีป่าม่วงป่าขาม...” (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๔-๕) “...กลางเมืองสุโขทัยนี้ มีน้ำ<u>ตระพังโพย</u>สีใสกินดี ดังกินน้ำโขง<u>เมื่อแล้ง...</u>” (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๖-๗) ที่มา : http://www.info.ru.ac.th/province/Sukhotai/msrj.htm ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความข้อความจากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงในข้างต้น จากนั้นครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ๒.๑ ผู้สร้างหลักฐานชิ้นนี้คือใคร (<i>พ่อขุนรามคำแหงมหาราช</i>) ๒.๒ ช่วงเวลาของหลักฐาน(<i>สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๙</i>) ๒.๓ ประเภทหลักฐาน (<i>หลักฐานขั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร</i>)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๔ สารสำคัญของหลักฐาน (ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๔-๕ ให้สารสำคัญว่า สรีดภงส์ ซึ่งเป็นทำนบสำหรับกั้นน้ำหรือบังคับทิศทางของน้ำอยู่บริเวณทิศใต้ของเมืองสุโขทัย ส่วนศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๖-๗ ให้สารสำคัญว่า บริเวณกลางเมืองสุโขทัยมีการขุดสระพังหรือสระกักเก็บน้ำชื่อว่า “โพลี” น้ำในสระพังใสและมีรสดีเหมือนกับน้ำในแม่น้ำโขงยามหน้าแล้ง) ครูกล่าวว่า “จากหลักฐานข้างต้นทำให้เราทราบข้อมูลว่า เมืองสุโขทัยมีการบริหารจัดการชลประทานโดยการสร้างสรีดภงส์ ซึ่งเป็นทำนบสำหรับกั้นน้ำหรือบังคับทิศทางของน้ำอยู่บริเวณทิศใต้ของเมือง และมีการขุดสระน้ำหรือสระพังสำหรับกักเก็บน้ำไว้ใช้อุปโภคบริโภคยามฤดูแล้ง ตัวอย่างเช่น สระพัง โพลี อยู่บริเวณกลางเมืองสุโขทัย” ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพการบริหารจัดการด้านชลประทานของสุโขทัยจำนวน ๒ ภาพ จากนั้นครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านการชลประทานสมัยสุโขทัย พร้อมตั้งแนวคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพที่ ๑ สรีดภงส์ ที่มา : ถ่ายภาพโดยนายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ภาพที่ ๒ ตระพังเงิน ที่มา : https://www.google.co.th/maps/@17.0164286,99.700151,2a,90y,363.44h,69.8t/data=!3m6!1e1!3m4!1svnb5ogdcXcVhEu-a77JZbA!2e0!7i13312!8i6656	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๓.๑ เพราะเหตุใดชาวสุโขทัยต้องคิดระบบบริหารจัดการชลประทาน (เพราะประสบปัญหาในฤดูฝนมีน้ำมากจนเกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณกว้าง ส่วนในฤดูแล้งมีน้ำน้อย บางช่วงของแม่น้ำต้นเขินก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค) ๓.๒ สรีดภงส์หรือท่านบพระร่วง คืออะไร (สรีดภงส์หรือสมัยก่อนเรียกว่า ท่านบพระร่วง เป็นคันดินที่ทำขึ้นเป็นแนวสำหรับกั้นน้ำหรือบังคับทิศทางของน้ำที่มีมากในฤดูฝนบริเวณเขาพระบาทใหญ่และเขาก็้วยมาให้น้ำไหลมาลงที่คลองเสาหอ แล้วไหลสู่คูเมือง จากนั้นจะชักน้ำจากคูเมืองไปยังตระพังหรือสระน้ำในเมืองอีกต่อหนึ่ง) ๓.๓ ตระพัง คืออะไร (ตระพัง คือ สระน้ำของเมืองสุโขทัยใช้สำหรับกักเก็บน้ำในฤดูฝน เช่น ตระพังเงิน ตระพังทอง ตระพังตระกวน ตระพังสอ เป็นต้น) ๓.๔ การที่ชาวเมืองสุโขทัยสามารถคิดระบบจัดการชลประทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของบ้านเมืองอย่างไร (การที่ชาวเมืองสุโขทัยสามารถคิดระบบจัดการชลประทานได้ส่งผลให้สามารถจัดปัญหาภัยน้ำท่วมและภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ) ๓.๕ ระบบชลประทานสมัยสุโขทัย มีความสำคัญต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันอย่างไร (ภูมิปัญญาด้านระบบชลประทานสมัยสุโขทัย เป็นองค์ความรู้ที่ช่วยจัดปัญหาภัยน้ำท่วมและภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชาชนของเมืองมีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	๔. ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องสังคโลกและเตาเผาสังคโลกสมัยสุโขทัยจำนวน ๕ ภาพ จากนั้นครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการทำเครื่องสังคโลก พร้อมตั้งแนวคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ ภาพที่ ๑ จานสังคโลกเคลือบเขียว พุทธศตวรรษที่ ๒๐-๒๑ ผลิตจากแหล่งเตาบ้านเกาะน้อย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย ที่มา : http://www.finearts.go.th/sawakhavoranayokmuseum ภาพที่ ๒ มกรสังคโลกเป็นเครื่องประดับสถาปัตยกรรมสมัยสุโขทัย ที่มา : http://www.finearts.go.th/sawakhavoranayokmuseum	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพที่ ๓ จานสังคโลกลายปลา ได้จากแหล่งเรือจมบริเวณอ่าวสัตหีบ จ.ชลบุรี
ที่มา : <http://www.finearts.go.th/sawakhavoranayokmuseum>

ภาพที่ ๔ ตุ๊กตาสังคโลก
ที่มา : <https://guru.sanook.com/gallery/gallery/571/242345/>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	 ภาพที่ ๕ ซากเตาประทุนเผาสังคโลกบ้านเกาะน้อย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย ที่มา : ถ่ายภาพโดย นายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๔.๑ เครื่องสังคโลกคืออะไร (เครื่องสังคโลก คือ เครื่องปั้นดินเผาเนื้อละเอียดที่ผลิตขึ้นในสมัยสุโขทัย) ๔.๒ เครื่องสังคโลกแสดงถึงภูมิปัญญาของชาวสุโขทัยในด้านใดบ้าง (ภูมิปัญญาในการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผา เทคนิคการสร้างเตาเผาหลายรูปแบบและการควบคุมอุณหภูมิในการเผาสังคโลก การเขียนลวดลาย เป็นต้น) ๔.๓ การทำเครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัยได้รับอิทธิพลทางเทคนิคมาจากประเทศอะไร (การทำเครื่องสังคโลกสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลทางเทคนิคมาจากเครื่องเคลือบของเขมร เวียดนาม และจีน)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๔ แหล่งการผลิตเครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัยที่สำคัญอยู่บริเวณใด (เมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย) ๔.๕ จากภาพที่ ๓ จานสังคโลกลายปลา ซึ่งพบจากแหล่งเรือจมบริเวณอ่าวสัตหีบ จ.ชลบุรี สามารถตีความได้ว่าอย่างไร (การพบจานสังคโลกลายปลาจากแหล่งเรือบริเวณอ่าวสัตหีบ จ.ชลบุรี ตีความได้ว่า ในสมัยสุโขทัยมีการส่งเครื่องสังคโลกไปค้าขายกับต่างชาติ) ๔.๖ ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัยมีอะไรบ้าง (ผลิตภัณฑ์เครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัยมีหลายอย่าง เช่น จาน ชาม โถ กระปุก ขวด ไห พาน แจกัน โกร่งบดยา ตลับ ผอบ คนโหนดน้ำ กระโถน กระเบื้องมุงหลังคา กระเบื้องปูพื้น เครื่องประดับสถาปัตยกรรม ตุ๊กตารูปคนรูปลัตว์ เป็นต้น) ๔.๗ ภูมิปัญญาการทำเครื่องสังคโลก มีความสำคัญต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบันอย่างไร (การทำเครื่องสังคโลก เป็นองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ภาชนะเครื่องมือเครื่องใช้ที่ตกทอดมาถึงปัจจุบัน แสดงออกถึงภูมิปัญญาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นสินค้าสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน)(Obj.๑, Obj.๒) ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามนำไปสู่การอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ ๑.๑ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยมีความสำคัญอย่างไร (ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการปะทะสร้างสรรค์ของมนุษย์ในแต่ละสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สภาพทางภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ ความศรัทธาในศาสนา ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการรับความเจริญจากวัฒนธรรมอื่น เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษสืบต่อมาถึงคนในยุคปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ และความเจริญทางวัฒนธรรมของมนุษย์กลุ่มหนึ่งได้อย่างชัดเจน) ๑.๒ นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยอย่างไร (ร่วมกันศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ปลูกจิตสำนึก ตระหนักเห็นความสำคัญ ส่งเสริมกิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์สินค้าภูมิปัญญาไทย) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้แก่ การชลประทาน และเครื่องสังคโลก	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์ข้อความ จากศิลาจารึกพ่อขุนราม- คำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. การศึกษาภาพหลักฐาน ขั้นต้นทางประวัติศาสตร์ - ภาพสรีดภงส์ - ภาพตระพังเงิน - ภาพจานสังคโลกเคลือบ เขียว - ภาพมกรสังคโลก - ภาพจานสังคโลกลายปลา - ภาพตุ๊กตาสังคโลก - ภาพซากเตาประทุน เผาสังคโลกบ้านเกาะน้อย	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลา จารึกพ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. ภาพหลักฐานขั้นต้น ทางประวัติศาสตร์ - ภาพสรีดภงส์ - ภาพตระพังเงิน - ภาพจานสังคโลก เคลือบเขียว - ภาพมกรสังคโลก - ภาพจานสังคโลกลาย ปลา - ภาพตุ๊กตาสังคโลก - ภาพซากเตาประทุน เผาสังคโลกบ้านเกาะ น้อย	อธิบายความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้แก่ การชลประทาน และเครื่องสังคโลกได้ ถูกต้องและครอบคลุม สำคัญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์อิทธิพลของ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ ส่งผลต่อสังคมไทยสมัย ปัจจุบัน	๑. การถาม-ตอบ ๒. การวิเคราะห์ข้อ ความจากศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. การศึกษาภาพ หลักฐานชั้นต้นทาง ประวัติศาสตร์ - ภาพสรีดภงส์ - ภาพพระพิกุลเงิน - ภาพงานสังคโลก เคลือบเขียว - ภาพมกรสังคโลก - ภาพงานสังคโลก ปลายปลา - ภาพตุ๊กตาสังคโลก - ภาพซากเตาประทุน เฝ้าสังคโลกบ้านเกาะ น้อย	๑. คำถาม ๒. ข้อความจากศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหง (ศิลาจารึกหลักที่ ๑) ๓. ภาพหลักฐานชั้นต้น ทางประวัติศาสตร์ - ภาพสรีดภงส์ - ภาพพระพิกุลเงิน - ภาพงานสังคโลกเคลือบ เขียว - ภาพมกรสังคโลก - ภาพงานสังคโลกปลาย ปลา - ภาพตุ๊กตาสังคโลก - ภาพซากเตาประทุน เฝ้าสังคโลกบ้านเกาะน้อย	- ระบุประเภทและที่มา ของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของ หลักฐานได้ถูกต้องและมี เหตุผล - วิเคราะห์อิทธิพลของ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยที่ ส่งผลต่อสังคมไทยสมัย ปัจจุบันได้ถูกต้องและมี เหตุผล อธิบายความรู้ เกี่ยวกับ ภูมิปัญญา สมัยสุโขทัย ได้แก่ การ ชลประทานและเครื่อง สังคโลกได้ถูกต้องและ ครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความคุณค่าของ ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๑. การถาม-ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่า ของภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเมือง รวมทั้งความเจริญและความเสื่อมของรัฐ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย
- ๒) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา
- ๓) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับนครศรีธรรมราช
- ๔) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนา
- ๕) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญ
- ๖) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน
- ๗) ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยา
- ๘) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) การวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย
- ๒) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกาและนครศรีธรรมราช

- ๓) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสุขุทัยกับล้านนาและมอญ
- ๔) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างสุขุทัยกับจีนและอยุธยา
- ๕) วิเคราะห์สาเหตุของการเสื่อมอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย

เจตคติ

- ๑) การอภิปรายความสำคัญของสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย
- ๒) การอภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกาและนครศรีธรรมราช
- ๓) การอภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนาและมอญ
- ๔) การอภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีนและอยุธยา
- ๕) การอภิปรายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง และพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) มีวินัย
- ๓) ใฝ่เรียนอยู่
- ๔) อยู่อย่างพอเพียง
- ๕) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การทำแผนผังความคิดเรื่องเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย

เกณฑ์การประเมินผลการงาน/ชิ้นงาน

ประเด็น การประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. สรุปความรู้ได้ถูกต้องครบถ้วนตรงประเด็น	สามารถสรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็นและถูกต้องทุกหัวข้อ	สามารถสรุปความรู้ได้ครบถ้วนตรงประเด็นและมีความถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สรุปความรู้ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น	สรุปความรู้ไม่ถูกต้อง
๒. การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับความสัมพันธ์	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ และลำดับความสัมพันธ์ได้ค่อนข้างครบ	สามารถเชื่อมโยงความรู้และลำดับความสัมพันธ์ได้บ้าง	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ แต่ไม่เป็นไปตามลำดับความสัมพันธ์
๓. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด	สามารถเขียนผังความคิดได้ในรูปแบบที่ถูกต้องและสวยงาม	สามารถเขียนผังความคิดได้ถูกต้องและมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย	สามารถเขียนผังความคิดได้ และมีข้อบกพร่องเป็นบางส่วน	สามารถเขียนผังความคิดได้ แต่ขาดรูปแบบและความสวยงาม

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๗-๙	หมายถึง	ดี
คะแนน ๔-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑-๓	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ “เพลงในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” เพลง "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=mEjVrPboifo) จากนั้นใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “จากเพลงในน้ำมีปลา ในนามีข้าว สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยสมัยใด” (สมัยสุโขทัย เพราะเนื้อเพลงมีกล่าวถึงพ่อขุนรามคำแหง กษัตริย์ที่สำคัญในสมัยสุโขทัย) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าในสมัยสุโขทัย ผู้คนประกอบอาชีพอะไร (ทำการเกษตร ค้าขาย) ฉะนั้นวันนี้เราจะเรียนเรื่องสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ “เพลงในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ๒. วิดีทัศน์เรื่อง “เศรษฐกิจสุโขทัย” ๓. บัตรคำเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “เศรษฐกิจสุโขทัย รุ่งเรืองมาได้อย่างไร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	ขั้นสอน ๑. นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง “เศรษฐกิจสุโขทัย” พร้อมทั้งตั้งแนวคำถาม ดังนี้ ตอนที่ 4 เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=FWUv40TOlik) ๑.๑ ในสมัยสุโขทัยมีสภาพเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง (มีการทำเกษตรกรรม ทำจอบ ขวาน มีด ทอผ้า มีการทำเครื่องสังคโลกไปค้าขาย มีการค้าขายกับต่างประเทศ) ๑.๒ สมัยสุโขทัยมีการใช้ระบบเงินตรา แบบใด (เบี้ย เงินพดด้วง) ๑.๓ ในสมัยสุโขทัยมีการเก็บภาษีหรือไม่ อย่างไร (ไม่มีการเก็บภาษี ประชาชนสามารถค้าขายได้อย่างเสรี) ๑.๔ สินค้าส่งออกที่สุโขทัยส่งไปค้าขาย มีอะไรบ้าง (ไม้ฝาง น้ำผึ้ง ขนสัตว์ ยางรัก) (Obj.๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เศรษฐกิจสุโขทัยรุ่งเรืองมาได้อย่างไร” โดยขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรคำ ดังนี้ การเกษตร อุตสาหกรรม (สังคโลก) การค้าขาย ระบบเงินตรา การเก็บภาษีอากร ๒.๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากรับบัตรคำ ๒.๓ แต่ละกลุ่มเข้ากลุ่มเพื่อช่วยกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับบัตรคำนั้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ว่าบัตรคำที่กลุ่มตนเองได้รับเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยอย่างไร ลงในกระดาษ A๔ พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม (เช่น การเกษตรได้ดี เนื่องจาก ผู้นำมีการสร้างระบบชลประทานที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่งผลให้ประชาชนในสุโขทัยทำการเกษตรได้ดี) (เวลา ๑๐ นาที) (Obj.๒) ๒.๔ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองาน (กลุ่มละ ๓ นาที) ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ สภาพเศรษฐกิจในสุโขทัย เป็นอย่างไร (ทำการเกษตร ผลิตกรรม มีการค้าขายกับทั้งในและนอกรัฐ) ๑.๒ ปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมให้เศรษฐกิจของสุโขทัยรุ่งเรือง (มีผู้นำที่เก่ง ลักษณะภูมิประเทศที่ดี เป็นศูนย์กลางการติดต่อค้าขาย และมีการยกเว้นภาษีจังกอบ)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๓ ความสำคัญของสภาพเศรษฐกิจ ส่งผลอย่างไรต่อสุโขทัย (ส่งผลให้มีความเจริญรุ่งเรือง และการรู้จักค้าขายส่งผลความสัมพันธ์อันดีกับรัฐอื่น ๆ) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้อง และครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “เศรษฐกิจสุโขทัยรุ่งเรืองมาได้อย่างไร”	วิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้ถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของสภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรคำเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย

การเกษตร

การค้าขาย

อุตสาหกรรม (สังคโลก)

ระบบเงินตรา

การเก็บภาษีอากร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ลังกาและนครศรีธรรมราช) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราช จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูแผนที่อาณาจักรสุโขทัย ที่มา : http://thainationhistory.blogspot.com/p/18-1800-1.html ๒. ครูตั้งแนวคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ “สุโขทัยมีอาณาเขตติดต่อกับรัฐใดบ้าง” (ล้านนา อโยธยา นครศรีธรรมราช)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย ๒. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้น ม.๑ ๓. กระดาษเอสี่ ภาระงาน/ชิ้นงาน การอภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราช

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ลังกาและนครศรีธรรมราช)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของการสร้างสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้อย่างสมเหตุสมผล	๓. ครูอธิบายเพิ่มเติม การที่แต่ละรัฐมีอาณาเขตติดต่อกัน จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ต่อกัน เกิดการแลกเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เกิดวัฒนธรรมที่หลากหลาย และความเจริญก้าวหน้าด้านศิลปะวิทยาการ” ขั้นสอน ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราช ในหนังสือเรียน พร้อมทั้งใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “ความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กันในด้านใด” (<i>ด้านวัฒนธรรม ด้านศาสนา</i>) ๑.๒ “สุโขทัยกับลังกา เกิดความสัมพันธ์ในช่วงกษัตริย์พระองค์ใดบ้าง” (<i>พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระยาลิไทย พระมหาธรรมราชาที่ ๔</i>) ๑.๓ “พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทลัทธิลังกาวงศ์ประดิษฐานในสุโขทัยได้อย่างไร” (<i>พ่อขุนรามคำแหงมหาราชโปรดให้นิมนต์พระสงฆ์จากนครศรีธรรมราชขึ้นมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสุโขทัย</i>) ๑.๔ สุโขทัยได้รับประโยชน์ในเรื่องใดมากที่สุด จากความสัมพันธ์กับลังกาและนครศรีธรรมราช” (<i>การนับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทลัทธิลังกาวงศ์</i>) (<i>Obj.๑</i>) ๒. นักเรียนทำกิจกรรม “เรอทายฉันทอบ” โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูแจกกระดาษ A๔ ให้นักเรียน พร้อมทั้งแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ลังกาและนครศรีธรรมราช) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราช กลุ่มละ ๕ คำถาม ลงในกระดาษเอสี่ ๒.๓ ครูสุ่มนักเรียนออกมาถามคำถาม และให้เพื่อนกลุ่มอื่นทาย โดยการยกมือตามความเร็ว (กลุ่มไหนตอบถูกข้อละ ๑๐ คะแนน) ๒.๔ กลุ่มไหนมีคะแนนรวมมากที่สุดเป็นผู้ชนะ (Obj.๒) ขั้นสรุป ๑. นักเรียนอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชร่วมกันในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ “สุโขทัยกับลังกามีลักษณะความสัมพันธ์อย่างไร” (มีความสัมพันธ์ในลักษณะการเป็นมิตร ในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและได้รับความเชื่อทางศาสนา เช่น รอยพระพุทธบาท การปลูกต้นมหาโพธิ์) ๑.๒ “สุโขทัยกับนครศรีธรรมราชมีลักษณะความสัมพันธ์อย่างไร” (มีความสัมพันธ์ในลักษณะการเป็นมิตร ในด้านพระพุทธศาสนา และในเรื่องสถาปัตยกรรมโดยมีผู้สันนิษฐานว่าเจดีย์ทรงกลมได้รับอิทธิพลจากนครศรีธรรมราช) ๑.๓ “การที่สุโขทัยมีความสัมพันธ์กับรัฐต่าง ๆ ส่งผลได้อย่างไร” (ทำให้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีศิลปะวิทยาการที่ก้าวหน้า เจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น) (Obj.๓) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์		

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรมเรอทายฉันทอบ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้ถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการสร้างสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้อย่างสมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุขทัยกับลังกา และนครศรีธรรมราชได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ล้านนา มอญ) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มา ใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยใน ปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนาและ มอญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัย กับล้านนาและมอญได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัย กับล้านนาและมอญได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ภาพอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ที่มา : http://sanphisua.go.th/?p=2523 จากนั้นใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ๒. ใบความรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญและล้านนา ๓. กิจกรรม “ความสัมพันธ์สุโขทัยกับล้านนาและมอญ” ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญและล้านนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ล้านนา มอญ) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนาและมอญได้อย่างสมเหตุสมผล	๑.๑ “จากภาพอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าอยู่จังหวัดใด และมีกษัตริย์พระองค์ใดบ้าง” (จังหวัดเชียงใหม่ โดยประกอบไปด้วย พญางำเมือง, พญามังราย, พ่อขุนรามคำแหง) ๑.๒ จากภาพนักเรียนคิดว่า ทั้งสามกษัตริย์ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด (มีความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างกัน โดยพระยามังรายเป็นกษัตริย์ที่สถาปนา ล้านนา และเป็นพระสหายร่วมสาบานกับพ่อขุนรามคำแหงและพระยางำเมือง แห่งแคว้นพะเยา เมื่อพระยามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่ก็ได้ทรงเชิญพระสหาย ทั้งสองพระองค์ไปร่วมปรึกษาหารือ แสดงถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างกัน) ฉะนั้นวันนี้เราจะเรียนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญและ ล้านนา ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญ และล้านนา โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ “ความสัมพันธ์สุโขทัยกับล้านนา มีลักษณะความสัมพันธ์แบบใด” (มีความสัมพันธ์ฉันมิตรโดยพระยามังราย เป็นพระสหายร่วมสาบานกับพ่อขุนรามคำแหง มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ทั้งด้านพระพุทธศาสนา สถาปัตยกรรม และประติมากรรม)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ล้านนา มอญ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๑.๒ “ความสัมพันธ์สุโขทัยกับมอญ มีลักษณะความสัมพันธ์แบบใด ” (มีความสัมพันธ์เครือญาติ โดยพระเจ้าฟ้ารั่ว เป็นพระราชบุตรเขยของพ่อขุนรามคำแหง นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทั้งด้านการเมือง ทางการค้า และทางวัฒนธรรม) (Obj.๑)	
	๒. นักเรียนทำกิจกรรม “ความสัมพันธ์สุโขทัยกับล้านนาและมอญ” โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ (Obj.๒)	
	๒.๑ นักเรียนจับคู่กัน และร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับล้านนาและมอญในใบงานเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญ และล้านนา	
	รัฐ	สมัย
	ลักษณะความสัมพันธ์	
	ล้านนา	พระยามังราย
	พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)	
	พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลิอไทย)	
	มอญ	พ่อขุนรามคำแหง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (ล้านนา มอญ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒.๒ ครูสุ่มนักเรียนออก ๒-๓ คน มานำเสนอความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับล้านนาและมอญ ขั้นสรุป ๑. นักเรียนอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนาและมอญร่วมกันในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ “สุโขทัยกับล้านนามีลักษณะความสัมพันธ์อย่างไร” (มีความสัมพันธ์ฉันมิตร) ๑.๒ “สุโขทัยกับมอญมีลักษณะความสัมพันธ์อย่างไร” (มีความสัมพันธ์เครือญาติ) ๑.๓ “การที่สุโขทัยมีความสัมพันธ์กับรัฐต่าง ๆ ส่งผลได้อย่างไร” (ทำให้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีศิลปะวิทยาการที่ก้าวหน้า เจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น) (Obj.๓) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรมเรอทายฉั่นตอบ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้ถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้อย่างสมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	อภิปรายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับล้านนาและมอญได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัย กับล้านนาและมอญ

 อาณาจักรล้านนา ผู้สถาปนาอาณาจักรล้านนา คือ พระยามังรายเป็นพระสหายร่วมสาบานกับพ่อขุนรามคำแหงและพระยาจำเมืองแห่งแคว้นพะเยา เมื่อพระยามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่ก็ได้ทรงเชิญพระสหายทั้งสองพระองค์ไปร่วมปรึกษาหารือ แสดงถึงความสัมพันธ์อันมิตรระหว่างกัน

สมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) พระเจ้ากือนาแห่งล้านนาแต่งทูตมาขออาราธนาพระเถระผู้ใหญ่ของสุโขทัยไปสืบทอดพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ที่ล้านนา นับเป็นการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐทั้งสองแน่นแฟ้นมากขึ้น และยังมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมด้านอื่น ๆ เช่น สถาปัตยกรรมและประติมากรรม สุโขทัยและล้านนาต่างได้รับอิทธิพลซึ่งกันและกัน

สมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไทย) ทางล้านนาเกิดชิงอำนาจกัน ท้าวยี่กุมกามขอให้สุโขทัยส่งกองทัพไปยึดเมืองเชียงใหม่คืนจากพระเจ้าสามฝั่งแกน สุโขทัยจึงยกทัพไปโจมตีเชียงใหม่ แต่ไม่ได้รับชัยชนะ นับแต่นั้นสุโขทัยกับล้านนาก็บาดหมางกัน จนสุโขทัยถูกรวมเข้ากับอยุธยา ส่วนล้านนาก็ตกเป็นประเทศของพม่า และบางยุคบางสมัยก็เป็นประเทศราชของอยุธยา

 อาณาจักรมอญ อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์กับอาณาจักรมอญในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เพราะในขณะนั้นพระเจ้าฟ้ารั่ว (มะกะโท) กษัตริย์มอญอยู่ในฐานะเป็นพระราชบุตรเขยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช พ่อขุนรามคำแหงมหาราชพยายามส่งเสริมและสนับสนุนให้มะกะโทจนได้เป็นกษัตริย์แห่งอาณาจักรมอญ และพระราชทานนามว่า “พระเจ้าฟ้ารั่ว”

มอญมีเมืองท่าหลายเมือง และเดินทางจากสุโขทัยไปเมืองท่าของมอญทำได้สะดวก ทำให้สุโขทัยใช้เป็นช่องทางในการส่งสินค้าไปยังเมืองที่อยู่ห่างไกลออกไป

มอญมีพระสงฆ์ทรงคุณวุฒิจำนวนมาก ซึ่งได้ไปศึกษาจากลังกาโดยตรง พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ได้ส่งพระสงฆ์สุโขทัยไปศึกษาจากสำนักของคณะสงฆ์มอญที่มีพระอุทุมพรบุปผามหาสวามีเป็นเจ้าสำนัก และต่อมาทรงส่งพระสงฆ์สุโขทัยไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรัฐใกล้เคียง

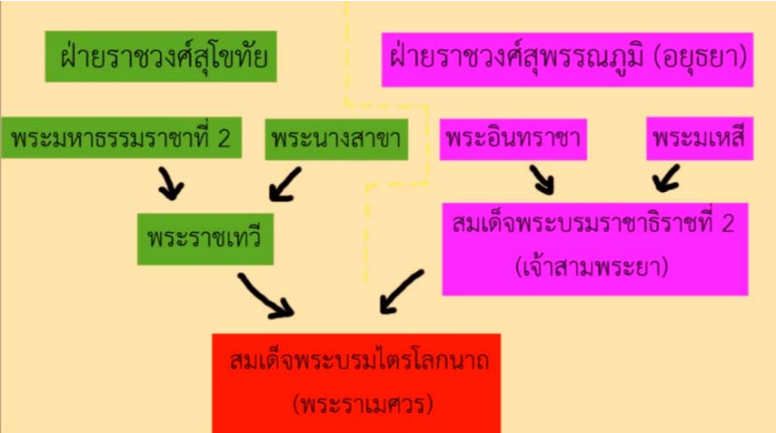
ที่มา : หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม.๑ สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

http://sukothaikingdom.blogspot.com/2013/07/blog-post_1910.html

ใบงานเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับล้านนาและมอญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับล้านนาและมอญให้ถูกต้อง

	สมัย	ลักษณะความสัมพันธ์
ล้านนา	พระยามังราย	
	พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)	
	พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลิไทย)	
มอญ	พ่อขุนรามคำแหง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (อยุธยา) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูแผนภาพความสัมพันธ์ทางเครือญาติระหว่างสุโขทัยและอยุธยา ที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=FfZACWWDsCQ จากนั้นตั้งคำถามโดยใช้แนวคำถามดังนี้ “จากแผนภาพสุโขทัยและอยุธยา มีลักษณะความสัมพันธ์กันอย่างไร” (สัมพันธ์กันในลักษณะเครือญาติ) ครูอธิบายเพิ่มเติม ก่อนที่อยุธยากับสุโขทัยจะมีความสัมพันธ์เครือญาติได้มีการรบและเหตุการณ์สำคัญหลายเหตุการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แผนภาพความสัมพันธ์ทางเครือญาติระหว่างสุโขทัยและอยุธยา ๒. บัตรคำกิจกรรม “Time Line ความสัมพันธ์สุโขทัยกับอยุธยา” ภาระงาน/ชิ้นงาน การร่วมกิจกรรม “Time Line ความสัมพันธ์สุโขทัยกับอยุธยา”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (อยุธยา) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยาได้อย่างสมเหตุสมผล	ฉะนั้นวันนี้เราจะเรียนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยา ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัย กับอยุธยา ในหนังสือเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ สุโขทัยกับอยุธยามีลักษณะความสัมพันธ์แบบใด <i>“ลักษณะการทำสงครามสู้รบเริ่มขึ้นในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) แห่งอาณาจักรอยุธยา ขณะนั้นตรงกับสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) แห่งสุโขทัย อาณาจักรอยุธยามีอำนาจเข้มแข็งขึ้นเรื่อย ๆ ในที่สุดก็สามารถผนวกอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาได้”</i> (Obj.๑) ๒. นักเรียนทำกิจกรรม “Time Line ความสัมพันธ์สุโขทัยกับอยุธยา” โดยขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ (Obj.๒) ๒.๑ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ครูแจกบัตรคำให้นักเรียน แล้วนักเรียนร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์ความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับอยุธยา ๒.๒ ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ และร่วมกันเฉลยลำดับเหตุการณ์ของสุโขทัยกับอยุธยา และสุโขทัยกับจีน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย (อยุธยา)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็น ดังต่อไปนี้ ๑.๑ “การที่สุโขทัยมีความสัมพันธ์กับจีน ส่งผลอย่างไรต่อสุโขทัย” (ได้ทำการค้าขายกับจีน สินค้าจากสุโขทัยได้รับการยกเว้นภาษี ได้เรียนรู้วิธีการทำเครื่องขามสังคโลก จนนำมาผลิตเป็นสินค้าส่งออกได้) ๑.๒ “การที่สุโขทัยมีความสัมพันธ์กับอยุธยาส่งผลอย่างไร” (อาณาจักรอยุธยาใช้อำนาจเข้มแข็งขึ้นเรื่อย ๆ ในที่สุดก็สามารถผนวกอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาได้) (Obj.๓) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “Time Line ความสัมพันธ์สุขุขทัยกับอยุธยา”	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้ถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้อย่างสมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	อภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับอยุธยาได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยา

อาณาจักรอยุธยา สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๙๓ ขณะนั้นตรงกับสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) แห่งสุโขทัย โดยอาณาจักรอยุธยากับสุโขทัยมีการสู้รบกัน มีหลักฐานจากตำนานว่าพระเจ้าอู่ทอง ทรงยกทัพไปยึดเมืองพิษณุโลกไว้ได้ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ แห่งสุโขทัยต้องให้การเจรจาทางการทูตส่งเครื่องราชบรรณาการมาถวาย และขอเมืองพิษณุโลกคืนไปได้

สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพองั่ว) แห่งอยุธยา ทรงมีนโยบายที่จะขยายอำนาจขึ้นสู่ทางเหนือ โดยได้ยกกองทัพไปตีเมืองที่อยู่ในอำนาจของสุโขทัยหลายครั้ง จนกระทั่งถึงสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๒ อาณาจักรสุโขทัยก็ตกเป็นประเทศราชของอาณาจักรอยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๑

ต่อมาในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสยลือไทย) สุโขทัยตกเป็นประเทศราชของอยุธยาอีกครั้งหนึ่ง และมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติด้วยกัน เนื่องจากสมเด็จพระอินทราชาแห่งอยุธยาได้ขอพระราชธิดาของพระมหาธรรมราชาที่ ๒ ให้อภิเษกสมรสกับเจ้าสามพระยา พระราชโอรสของพระองค์ นับเป็นครั้งแรกที่ราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับอยุธยา

ที่มา : www.youtube.com/watch?v=FfZACWWDsCQ

พ.ศ. ๑๙๖๒ พระมหาธรรมราชาที่ ๓ สวรรคต พระยาบาลเมืองกับพระยารามแย่งชิงราชสมบัติกัน สมเด็จพระอินทราชายกทัพมาถึงเมืองพระบาง (นครสวรรค์) และใกล้เกลี้ยกลืนขัดแย้งโดยตั้งพระยาบาลเมืองเป็นพระมหาธรรมราชาที่ ๔ ครองเมืองพิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยขณะนั้น และให้พระยารามครองกรุงสุโขทัย

พ.ศ. ๑๙๘๑ พระมหาธรรมราชาที่ ๔ สวรรคต ต่อมาสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) แห่งอยุธยาไม่ได้ตั้งผู้ใดเป็นพระมหาธรรมราชาอีก เพียงแต่ให้พระยาอุทิศฐิเฐียร พระราชโอรสของพระมหาธรรมราชาที่ ๔ ให้ครองเมืองพิษณุโลก แต่ไม่ได้อยู่ในฐานะกษัตริย์ของอาณาจักรสุโขทัย ถึง พ.ศ. ๑๙๙๔ พระยาอุทิศฐิเฐียรไปเข้ากับพระเจ้าติโลกราชแห่งล้านนาซึ่งเป็นศัตรูกับอยุธยา พระราชเทวีซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระมหาธรรมราชาที่ ๒ และเป็นพระราชมารดาของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ได้ครองเมืองพิษณุโลกต่อมาจนสิ้นพระชนม์ ใน พ.ศ.

๒๐๐๖ จากนั้นสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถรวมอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา นับว่าเป็นการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ที่มา : หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม.๑ สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

บัตรคำกิจกรรม “Time Line ความสัมพันธ์สุโขทัยกับอยุธยาและจีน”

ความสัมพันธ์สุโขทัย กับอาณาจักรอยุธยา

พ.ศ. ๑๘๙๓ สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรง
ก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา

พ.ศ. ๑๙๒๑ สมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๒
พ่ายแพ้สงคราม อาณาจักรสุโขทัยก็ตกเป็น
ประเทศราชของอาณาจักรอยุธยา

พ.ศ. ๑๙๓๑ สมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๓
(ไสยลือไทย) สุโขทัยได้ประกาศอิสรภาพจาก
อยุธยาได้สำเร็จ

พ.ศ. ๑๙๖๒ พระมหาธรรมราชาที่ ๓ สวรรคต เกิดการแย่งชิง
ราชสมบัติกันเอง สมเด็จพระอินทราชาของอยุธยา ก็ยกทัพ
ไปปราบ และรวมอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ
อาณาจักรอยุธยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัยกับจีน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีนได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีนได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพงานสังคโลกสมัยสุโขทัย งานสังคโลกสมัยสุโขทัย ที่มา : http://www.trueplookpanya.com จากนั้นครูตั้งแนวคำถามว่า “งานสังคโลกสมัยสุโขทัยได้รับอิทธิพลเรียนรู้วิธีการทำจากชาติใด” (จีน) ฉะนั้นวันนี้เราจะเรียนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน ในหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูตั้งแนวคำถาม ดังต่อไปนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพงานสังคโลกสมัยสุโขทัย ๒. ข้อความตำนานพระร่วงไปเมืองจีน ภาระงาน/ชิ้นงาน การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัยกับจีน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		รายวิชาประวัติศาสตร์
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีนได้อย่างมีเหตุผล	๑.๑ “ความสัมพันธ์สุโขทัยกับจีน มีลักษณะความสัมพันธ์แบบใด” (มีความสัมพันธ์เริ่มต้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหง โดยมีการติดต่อทางการทูตและการค้า)(Obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนศึกษา “ตำนานพระร่วงไปเมืองจีน” จากเอกสารที่มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีน เช่น (Obj.๒) - “...สมเด็จพระร่วงขัดเคือง ยกออกไปเมืองจีนพระเจ้ากรุงจีนต้องการถวายราชธิดา แลได้พวกจีนบริวารเข้ามาคราวนั้น จึงได้มาทำถว้ยขามสังคโลกขึ้นเป็นปฐมอีกเท่า ๑...” (จดหมายเหตุจีน แปลโดยพระเจนจันอักษร (สุดใจ) ในประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๕) ๓. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ และตีความตำนานดังกล่าว จากนั้นครูตั้งแนวคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ “จากตำนานนักเรียนคิดว่าพระร่วงหมายถึงใคร” (ในสมัยแรกมีความเชื่อว่าเป็นพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภายหลังนักวิชาการได้เสนอว่าพระร่วงที่เดินทางไปเมืองจีนนั้น คือ สมเด็จพระนครอินทราธิราช พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ซึ่งพระองค์มีเชื้อสายจากราชวงศ์สุโขทัย) ๓.๒ “จากตำนานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องสังคโลกอย่างไร” (เครื่องสังคโลกถือว่าเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ มีการสันนิษฐานมากมายเกี่ยวกับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัยกับจีน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชาประวัติศาสตร์		
	การริเริ่มการผลิต บ้างเชื่อว่ามีมาก่อนแคว้นสุโขทัยแล้วส่งสมพัฒนาฝีมือ และต่อมาก็ได้รับอิทธิพลการเคลือบ และเขียนลายจากขอม อันนัม (เวียดนาม) และจีน หนึ่งในนั้นคือเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระร่วงไปเมืองจีนแล้วได้ช่างจีนกลับมาผลิตเครื่องสังคโลกในสุโขทัย) ๓.๓ จากตำนานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับจีนอย่างไร (เป็นหลักฐานยืนยันความสัมพันธ์ว่าระหว่างสุโขทัยกับจีนที่มีการติดต่อทางการค้าและการทูตระหว่างกัน) ขั้นสรุป ๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ “การที่สุโขทัยมีความสัมพันธ์กับจีน ส่งผลอย่างไรต่อสุโขทัย” (ได้ทำการค้าขายกับจีน สินค้าจากสุโขทัยได้รับการยกเว้นภาษี ได้เรียนรู้วิธีการทำเครื่องขามสังคโลก จนนำมาผลิตเป็นสินค้าส่งออกได้) (Obj.๓) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์		

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้อย่างถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้อย่างมีเหตุผล	การถาม-ตอบ	คำถาม	อธิบายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสุขุขทัยกับจีนได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ส ๔.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน ขอบเขตเนื้อหา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายสาเหตุความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมอำนาจของอาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้องและมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่อง “ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=NMG5GHK7xEA จากนั้นครูใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ จากวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (<i>การเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย</i>) ๑.๒ ปัจจัยในการเสื่อมของสุโขทัยมีอะไรบ้าง (<i>มีที่ตั้งอยู่ห่างไกลทะเล มีรูปแบบการปกครองแบบกระจายอำนาจดูแลไม่ทั่วถึง การก่อตั้งอาณาจักรอยุธยาทำให้ถูกตัดขาดด้านการค้า</i>) ฉะนั้นวันนี้เราจะเรียนเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย” ๒. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน การร่วมกิจกรรม “ถ้าฉันอยู่ในสุโขทัย ฉันจะอย่างไร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงได้สมเหตุสมผล	ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย จากหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พร้อมใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “การเสื่อมอำนาจในสมัยสุโขทัยมีปัจจัยภายในด้านใดบ้าง” (รัฐต่าง ๆ ตั้งตัวเป็นอิสระ, สภาพภูมิประเทศสุโขทัยไม่เหมาะแก่การเป็นราชธานีในระยะยาว) ๑.๒ “การเสื่อมอำนาจในสมัยสุโขทัยมีปัจจัยภายนอกด้านใดบ้าง” (อยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา ล้วนมาปิดกั้นการขยายอำนาจทางตอนเหนือ) (Obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ถ้าฉันอยู่ในสุโขทัย ฉันจะอย่างไร” โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๒.๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบแผนผังความคิดปัจจัยในการเสื่อมของสุโขทัย พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายในประเด็น ดังนี้ “ถ้านักเรียนเป็นผู้ปกครองเมืองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับสุโขทัย จะมีแนวนโยบายใดที่ทำให้เมืองของนักเรียนเสื่อมอำนาจซาลง (Obj.๒, Obj.๓) ๒.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองาน (กลุ่มละ ๓ นาที)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุป ๑. ครูตั้งคำถามในการอภิปรายในประเด็น ดังต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสื่อมในสมัยสุโขทัย (ความเสื่อมในอาณาจักรสุโขทัย เป็นความเสื่อมที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก จึงทำให้อาณาจักรสุโขทัยถูกรวมไปอยู่กับอยุธยา) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายสาเหตุความ เสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้ ถูกต้อง	การถาม-ตอบ	คำถามสำคัญ	อธิบายสาเหตุความเสื่อม ของอาณาจักรสุโขทัยได้ ถูกต้องครอบคลุมสาระ สำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ ส่งผลต่อความเสื่อมอำนาจ ของอาณาจักรสุโขทัยได้ ถูกต้องและมีเหตุผล	การถาม-ตอบ	คำถามสำคัญ กิจกรรม “ถ้าฉันอยู่ ในสุโขทัย ฉันจะทำ อย่างไร”	วิเคราะห์สาเหตุของการ เสื่อมอำนาจของอาณาจักร สุโขทัยได้ถูกต้องและมี เหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญ ของการเปลี่ยนแปลงและ พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยน- แปลงได้สมเหตุสมผล	การถาม-ตอบ	คำถามสำคัญ กิจกรรม “ถ้าฉันอยู่ ในสุโขทัย ฉันจะทำ อย่างไร”	อภิปรายความสำคัญของ การเปลี่ยนแปลงและพร้อม รับมือต่อการเปลี่ยนแปลง ได้สมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ โสภณวัฒน์วิจิตร. (๒๕๖๐). **ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นนทบุรี : สารคดี.
- ขจร สุขพานิช. (๒๕๕๖). **ฐานันดรไพร่**. กรุงเทพฯ : สมาคมประวัติศาสตร์ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
- จารึก. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก ฐานข้อมูลจารึกในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) http://www.sac.or.th/databases/inscriptions/inscribe_keyword.php?keyword=บุคคล-กษัตริย์และผู้ครองอาณาจักรศรีjana
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร. (๒๕๔๔). “สืบรอยวัฒนธรรมทวารวดี.” ใน เอกสารประกอบการทัศนศึกษาโครงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนครั้งที่ ๑๑.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. (๒๕๕๔). “ศิลาจารึกกฎหมายลักษณะลักพา/โจร.” ใน เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องประวัติศาสตร์และหลักฐานประวัติศาสตร์สุโขทัย.
- ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๑๐ มิถุนายน. เข้าถึงได้จาก <http://www.info.ru.ac.th/province/Sukhotai/msrj.htm>
- ศิลปะลพบุรี. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๑๙ กรกฎาคม. เข้าถึงได้จาก ห้องสมุดดิจิทัล ศ. ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล <http://www.thapra.lib.su.ac.th/supatlib/picture2.php?check=slide&keyword=6>
- สันติ เล็กสุขุม. (๒๕๔๔). **ประวัติศาสตร์ศิลปะไทย (ฉบับย่อ) : การเริ่มต้นและการสืบเนื่องงานช่างในศาสนา**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินรวม

แบบประเมินรวม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

๑. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะผู้เรียน (Rubric)

ใช้สำหรับประเมินสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนสำหรับครู

การบันทึกข้อมูล

ให้ครูผู้สอนทำการประเมินสมรรถนะผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) ในแต่ละตัวชี้วัดและสมรรถนะต่อไปนี แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึกผลการประเมินที่แนบมาพร้อมกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการบันทึก ดังนี้

ถ้า ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดีเยี่ยม	ให้กรอกหมายเลข ๓ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดี	ให้กรอกหมายเลข ๒ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับพอใช้	ให้กรอกหมายเลข ๑ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับปรับปรุง	ให้กรอกหมายเลข ๐ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓		ตัวชี้วัดที่ ๔	หมายเหตุ
		พฤติกรรม บ่งชี้				พฤติกรรม บ่งชี้		พฤติกรรม บ่งชี้		พฤติกรรม บ่งชี้	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๑	๒	๑	
๑	ด.ช.เอ	๓	๒	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	
๒	ด.ช.บี	๑	๑	๑	๐	๑	๒	๒	๑	๑	
๓	ด.ญ.ซี	๓	๓	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Rubric)

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างคล่องแคล่วชัดเจน	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างชัดเจนแต่ขาดความคล่องแคล่ว	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้บ้าง	ไม่สามารถพูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองหรือพูดได้
๒. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้อย่างสมเหตุสมผล คล่องแคล่วชัดเจน ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้อย่างมีเหตุผล ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้บ้างโดยมีเหตุผลไม่เพียงพอ	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามแบบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความครอบคลุมครบถ้วน และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความสำคัญเป็นบางส่วน และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ใจความครอบคลุมครบถ้วน และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเอง ได้ใจความสำคัญเป็นบางส่วนและมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จ บางสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ
๒. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จบางสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาต่อรองให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองทุกครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองเป็นบางครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ผู้อื่นชี้แนะ	รับ ข้อมูล ข่าว สาร ทุกประเภทโดยไม่จำแนกแยกแยะ
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบในทุก ๆ ครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบเป็นบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง หรือส่วนรวมโดยมีเหตุผลประกอบบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร ตามความต้องการของตนเองโดยไม่ไตร่ตรอง

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมทุกครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมเป็นบางครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองหรือสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารกับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับ ความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ ๑. จำแนกข้อมูลได้ ๒. จัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ ๓. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้ ๔. เปรียบเทียบข้อมูลได้ ในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ๓ พฤติกรรมในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ๒ พฤติกรรมในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือไม่ปรากฏพฤติกรรมใดเลย
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องครบถ้วน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลได้ถูกต้อง แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้	ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูล ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนิน ชีวิตประจำวัน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือ ความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบ เห็นในบริบทของการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและ ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือ ความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบ เห็นในบริบทของการดำเนินชีวิต ประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือ ความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่ พบเห็นในบริบทของการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเป็น บางส่วนและไม่ครบถ้วน	หลักการสำคัญ แนวคิด หรือ ความรู้ที่ปรากฏในข้อมูล ต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบท ของการดำเนินชีวิตประจำ วันไม่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. คิดสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การ วางแผน ออกแบบ คาดการณ์ กำหนด เป็นเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบ การตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และ นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อประกอบการวางแผนตัดสินใจที่ เกี่ยวกับการสร้างผลงานที่เกี่ยวกับ ตนเองและสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็น องค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อ ประกอบการวางแผนตัดสินใจที่ เกี่ยวกับการสร้างผลงาน ที่เกี่ยวกับ ตนเองหรือสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอม รวมกันได้เป็นผลงาน	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำ ข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกัน ไม่ได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้าง-สรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อตนเองหรือสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ไม่ได้
๓. คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองและสังคม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองหรือสังคม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องได้	คิดแบบองค์รวมรอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ และตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องไม่ได้

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบ และสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วิเคราะห์ปัญหา				
๑.๑ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๒ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิด	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิดที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิดที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิดที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิดที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๓ ระบุสาเหตุของปัญหา	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา มากกว่า ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๒ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ๑ สาเหตุหรือระบุสาเหตุได้แต่ไม่สอดคล้องกับปัญหา
๑.๔ จัดระบบข้อมูล				
๑.๔.๑ การจำแนก	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้องทุกสาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๒ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๑ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาไม่ได้หรือไม่มีการจัดหมวดหมู่
๑.๔.๒ การจัดลำดับ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหา หรือจัดได้ไม่สมเหตุสมผล

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบ และสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑.๔.๓ เชื่อมโยง	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้น
๑.๕ การตั้งสมมุติฐาน	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่า ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๒ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๑ สถานการณ์หรือบอกไม่ได้
๑.๖ การกำหนดทางเลือก	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้มากกว่า ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๒ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา มีความเป็นไปได้ ๑ วิธี หรือกำหนดทางเลือกที่เป็นไปไม่ได้
๑.๗ การตัดสินใจเลือกวิธีการ	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดซึ่งไม่เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นไม่เกิน ๑ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น ๒ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยไม่พิจารณาข้อดีและข้อจำกัดทำให้เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นมากกว่า ๒ ประเด็น

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบ และสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. การวางแผนในการแก้ปัญหา	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ อย่างสมเหตุสมผลโดยใช้ข้อมูล รายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียด ประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียด ประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ไม่มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
๓. การดำเนินการแก้ปัญหา ๓.๑ การปฏิบัติตามแผน	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอนมีข้อมูลสนับสนุนครบถ้วนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๒ ใน ๓ ของขั้นตอนและมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๑ ใน ๓ ของขั้นตอนและมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ไม่มีการปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่วางไว้
๓.๒ การตรวจสอบทบทวนแผน	มีการตรวจสอบทบทวนแผนและมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องครบถ้วนสมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผน และมีการแก้ไขข้อบกพร่องแต่ไม่สมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผน แต่ไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่อง	ไม่มีการตรวจสอบทบทวน

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบ และสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. สรุปผลและรายงาน	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผล และแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิง และแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงาน แต่ไม่แสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการสรุปและจัดทำรายงานผล

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้อง ตามหลักการ เหตุผล และเกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างชัดเจน	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการเหตุผล แต่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทั้งหมด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการ เหตุผล แต่การแก้ปัญหาไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหาไม่ถูกต้องตามหลักการ เหตุผล และไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. นำไปประยุกต์ใช้	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสอดคล้องตามหลักเหตุผลและคุณธรรม	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการนำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๑ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลาย มาสร้างผลงาน/โครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (ผลงานมีประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบแต่ขาดประสิทธิภาพ (ประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานได้ แต่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่สำเร็จในเวลาที่กำหนด	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติทุกครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งอ้างอิงที่ไม่หลากหลาย	คัดลอก ข้อมูล ข่าวสาร ผู้อื่น โดยไม่มีการสืบค้น
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือทุกประเด็น	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้เป็นบางส่วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือเป็นบางประเด็น	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับไม่ได้หรือนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญโดยเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีไม่สอดคล้องหรือไม่น่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตามความสนใจได้	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารที่ไม่หลากหลาย เพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจ	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสาร แต่ไม่สามารถสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นนั้นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของกลุ่ม	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นบ้างด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ	แสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมากระตุ้น	ปฏิบัติงานของตนเองได้ แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๒. ปฏิบัติตามกฎ กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุน้ำที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุน้ำที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองได้	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุน้ำที่ได้ แต่ละเลยการปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมหรือละเลยในหน้าที่
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตามสิทธิของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความกล้าในการเรียกร้องสิทธิที่ถูกละเลยและไม่ละเมิดหรือรู้จักเคารพสิทธิที่พึงได้ของผู้อื่น	ปฏิบัติตามสิทธิที่มีในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ไม่กล้าเรียกร้องสิทธิที่ถูกละเลยและให้โอกาสผู้อื่นใช้สิทธิที่พึงได้	ปฏิบัติตามสิทธิที่มีในบางกิจกรรม แต่ไม่ละเมิดหรือใช้โอกาสในการหยอกล้อสิทธิที่พึงได้ของผู้อื่น	ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในบางโอกาส

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต ของตนเองและผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต ของตนเองหรือผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพ จิตของผู้อื่นโดยหวังประโยชน์ส่วน ตน	มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลต่อ สุขภาพกาย สุขภาพจิตของ ตนเองและผู้อื่น
๕. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัว ต่อการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอ ภาคทางเพศ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการ ยอมรับ กับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่าง ทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่าง วัยอย่างจริงใจ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการ ยอมรับ กับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่าง ทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย อย่างมีเงื่อนไข	เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยของตนเอง	ไม่สามารถดูแลตนเองตาม การเปลี่ยนแปลงของ ร่างกาย และไม่เห็นความ สำคัญของการเสมอภาคทาง เพศ
๖. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางเหมาะสม กับบุคคลและโอกาสตามมารยาท สังคม	มีกิริยา วาจา ท่าทางและแต่งกาย สุภาพ เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ใน ทุกโอกาส	มีกิริยา วาจา ท่าทาง และแต่งกาย สุภาพเหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชน	มีกิริยา วาจา ท่าทางหรือแต่งกาย ไม่เหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชน ในบางครั้ง	มีกิริยา วาจา ท่าทางหรือ แต่งกายไม่เหมาะสมในทุก โอกาส
๗. ปฏิบัติงานในส่วนรวมอย่างมี ความสุข	พึงพอใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกว้าง ขวางในฐานะผู้นำหรือผู้ตาม	เข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมได้เป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน	มีความกังวลอยู่บ้างเมื่อต้อง ปฏิบัติงานกับผู้อื่น	แยกตนเองจากการปฏิบัติ งานร่วมกับผู้อื่นมาทำงาน แต่ผู้เดียว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหา และ มีการจัดการได้เหมาะสม	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาก็ประสบผลสำเร็จ	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการสอบถามหรือเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองหรือผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาก็ประสบผลสำเร็จ	ควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ และแก้ไข ปัญหาโดยไม่ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและชุมชน	รับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตน	ขาดความใส่ใจในข้อมูลข่าวสาร
๒. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม โดยไม่มีพฤติกรรมขัดแย้งกับวัฒนธรรมของสังคมไทย	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสังคม และสภาพแวดล้อม	รับรู้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม แต่ไม่ใส่ใจที่จะปรับตัว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่องละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทุกรายการ ๑. หลีกเลี่ยงจากสารเสพติดทุกประเภท ๒. ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ๓. ไม่ปรากฏพฤติกรรมล่องละเมิดทางเพศ ๔. มีความระมัดระวังในการเล่นหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ ๕. รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ๖. ออกกำลังกายเป็นประจำ	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔ และข้อ ๕-๖ ข้อใดข้อหนึ่ง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ครบตามข้อ ๑-๔
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น ใช้เวลาว่างในการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อผ่อนคลายความเครียดได้	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น ใช้เวลาว่างเพื่อผ่อนคลายความเครียด	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะทั่วถึง	แสดง ความ ฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลาย แปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลาย แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้แต่ต้องอาศัยผู้แนะนำ
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องและมีความหลากหลาย แปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และมีความหลากหลายแปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องแต่ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลาย แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานได้โดยไม่ต้องมีผู้แนะนำ
๔. การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาได้โดยต้องมีผู้แนะนำ

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. การกำหนดปัญหา หรือ ความต้องการ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน ครอบคลุมและตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน แต่ไม่ครอบคลุม และตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้	ระบุปัญหาหรือความต้องการไม่ได้
๒. การรวบรวมข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง นำเชื่อถือตรงกับปัญหาหรือความต้องการ เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องตรงกับปัญหาหรือความต้องการ เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง แต่ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้ทุกครั้ง	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นส่วนใหญ่	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นบางส่วน	เลือกวิธีการไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามทีออกแบบไว้ได้สำเร็จทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามทีออกแบบไว้ได้สำเร็จเกือบทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามทีออกแบบไว้ได้สำเร็จบางขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการได้ แต่ไม่สามารถปฏิบัติการตามทีออกแบบไว้ได้สำเร็จ
๕. ทดสอบ	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเกือบทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการบางขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานแต่ไม่มีหลักวิชาการสนับสนุน

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	งานไม่มีข้อบกพร่องหรือมีข้อบกพร่องได้รับการแก้ไขทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเกือบทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเป็นบางส่วน	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเล็กน้อย
๗. การประเมินผล	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

[illegible]

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

[illegible]

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

[illegible]

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

[illegible]

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Rubric)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัดที่ ๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. มีความสามัคคี ประองดอง				

ตัวชี้วัดที่ ๒ อารังไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองดอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักษา ศาสน์ กษัตริย์ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน				

ตัวชี้วัดที่ ๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัดที่ ๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเป็นจริง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและ กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและ กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและ กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา				

ตัวชี้วัดที่ ๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำ สิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง เป็นแบบอย่างที่ดีด้าน ความซื่อสัตย์	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำ สิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำ สิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและ เป็นจริง มีพฤติกรรมนำ สิ่งของและผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเอง
๓. ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน หรือมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และไม่รับผิดชอบในการทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ตั้งใจเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. เอาใจใส่และความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บางครั้ง	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน และไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุป เป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ	สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง	สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัดคุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนบ่อยครั้ง	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
๓. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วางแผนการเรียนรู้ การทำงาน และ การใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และ ปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	ใช้ทรัพยากรของตนเอง และ ทรัพยากรของส่วนรวมอย่าง ประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่าง ดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพยากรของตนเองและทรัพยากร ของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบ ผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน บ่อยครั้ง	ใช้ทรัพยากรของตนเอง และ ทรัพยากรของส่วนรวมอย่าง ประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแลอย่าง ดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพยากรของตนเอง และทรัพยากรของส่วนรวม อย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บ รักษาดูแลอย่างดี ไม่เอา เปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน
๓. พุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน				
๔. พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้แล้วเสร็จ				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่เวที

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเป็นประจำ	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยบ่อยครั้ง	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเป็นบางครั้ง	ไม่แต่งกายและไม่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัดที่ ๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นประจำ	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องบ่อยครั้ง	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย และมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นประจำ	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย และมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยบ่อยครั้ง	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย และมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย และมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นประจำ	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนบ่อยครั้ง	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นบางครั้ง	ไม่อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตัวชี้วัดที่ ๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและ สิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นประจำ	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมบ่อยครั้ง	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นบางครั้ง	ไม่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วม กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

[illegible]

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๑	๒	๓	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๓	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				
		๑	๒	๓	๔	
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒	ตัวชี้วัดที่ ๓		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๑	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๑	๒	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

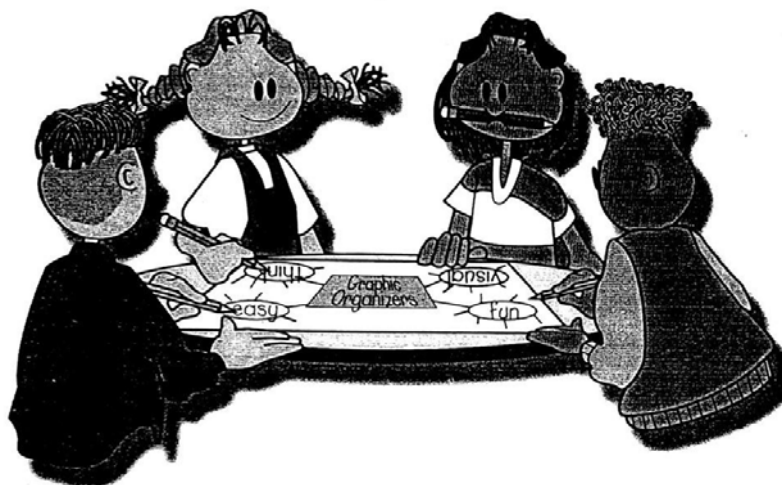
ภาคผนวก ข.

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

Graphic Organizers

Graphic Organizers are visual frames used to represent and organize learning information. Graphic organizers engage students' visual intelligence, stretch students' thinking skills, and promote active learning. We may use graphic organizers to plan lessons, units, and present information to our students. This **SmartCard** explores the rationale for using graphic organizers, provides ideas for use in your classroom, and illustrates over 30 graphic organizers to transform your class into a visual think tank!

Ideas and Activities for My Class

- **Presentations** - On the board or overhead, display a filled-in graphic organizer relating to the topic as you teach. Alternatively, fill in a graphic organizer as you teach. Encourage students to use Mind Maps and other organizers for visual note-taking and as visual aids in their own presentations.
- **Cooperative Learning** - Graphic organizers are excellent for cooperative learning. Have students work in pairs or in teams to fill in or create their organizers. Have students take turns so no single student does all the work and/or have each student use a different colored marker to tell at a glance that everyone is contributing. One favorite method is to have teams brainstorm ideas, organize them in their own frame, then share and compare their organizers with other teams.
- **Reflection and Assessment** - After an activity, lesson or unit, have students create graphic organizers to summarize and reflect on what they learned. Mind Maps work especially well for big concepts. Collect students' organizers to authentically assess their learning.
- **Find My Rule** - This is a fun, cooperative logic activity that works with numerous organizers across the curriculum. Draw an organizer on the board. A math example: Draw two category boxes. Add a symmetrical shape to one Box 1 and an asymmetrical shape to Box 2. Have students discuss why the shapes belong in different categories. Continue to add items, until a team thinks they know the rule. Teams show they know the rule by correctly adding the next items to the organizers. Continue adding items until all teams have "found your rule."
- **Prewriting** - Have students fill in a graphic organizer before they write an essay, story, or steps, or as they prepare a presentation. The graphic organizer depends on the content. For example, for a compare & contrast essay, use a Venn Diagram; for writing instructions, use a Step Chart.
- **Bulletin Boards & Displays** - On the bulletin board, post the many types of organizers; highlight a specific organizer; or display students' completed organizers on any topic.

Why Use Them?

Higher-Level Thinking

Graphic organizers expand many facets of students' higher-level thinking skills including analyzing, synthesizing, evaluating, relating, and developing concepts, categorizing, sequencing, and comparing & contrasting.

Comprehension

Using graphic organizers helps students better understand the learning material. Students make content connections, and can see how the information is related.

Memory

Graphic organizers facilitate long-term retention of information. Information in organizers is presented in short, easy-to-remember visual cues rather than long cumbersome text. Students remember more of what they see than what they hear and write.

Brain-Based Learning

Our brains process and store information in a uniform fashion. We strive to make sense of information, and search for patterns and organization. Graphic organizers promote brain-compatible learning.

Multiple Intelligences

Graphic organizers strongly engage four intelligences simultaneously:

- **Verbal/Linguistic** - Students select words and phrases for their organizers
- **Logical/Mathematical** - Organizers deal with hierarchy, sequence, part/whole relationships, concept development, cycles — all logical processes.
- **Visual/Spatial** - The learning material is organized in a visual format.
- **Naturalist** - Different graphic organizers engage different facets of the naturalist intelligence, such as: categorizing, classifying, sequencing, attention to attributes, comparing & contrasting.

Language Learning & ESL

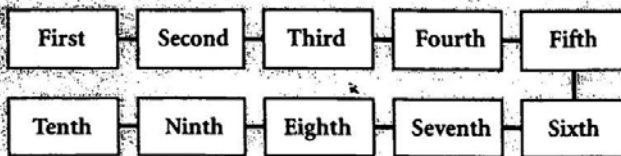
Information is presented visually rather than verbally which helps limited English proficient students grasp basic concepts.

© 1998 Kagan Cooperative Learning

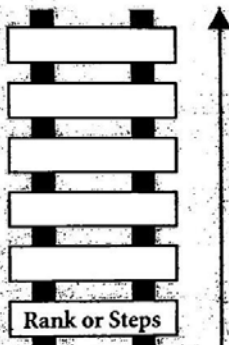
Graphic Organizers! Transform

Sequence Organizers

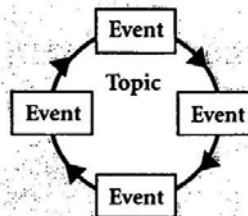
Chains

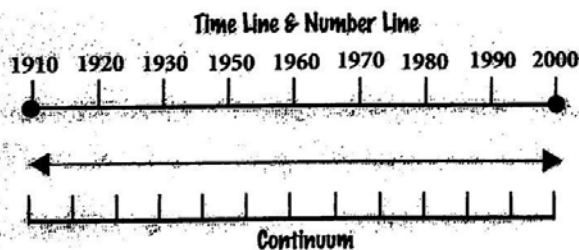
Ladder

Cycle Graph

Line Graphs

Cartoon & Picture Strip

Picture 1	Picture 2	Picture 3	Picture 4	Picture 5

Ideas for Sequence Organizers

Mathematics

- Area, Volume
- Decimals
- Degree of Angle
- Fractions
- Length
- Money
- Number Lines
- Number of Sides
- Numerical Order
- Order of Operation
- Ordinal Sequence
- Percents
- Roman Numerals
- Steps of Problem Solving
- Time
- Weight

Language Arts

- Alphabetical Order
- Parts of a Book
- Parts of a Letter
- Parts of an Essay
- Parts of a Paragraph
- Story Plot, Sequence of Events
- Writing Directions
- Writing Instructions
- Writing Process

Social Studies

- Historical Events
- Inventions
- Presidents
- Sequence of Events
- Time Lines
- Time Periods

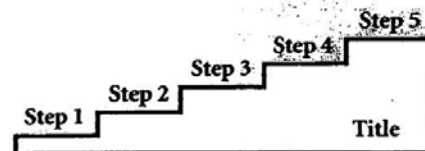

Science

- Chain of Events
- Consequences of Action
- Food Chain
- Planets from Sun
- Procedures for Experiments
- Scientific Method
- Seasonal Cycle
- Water Cycle

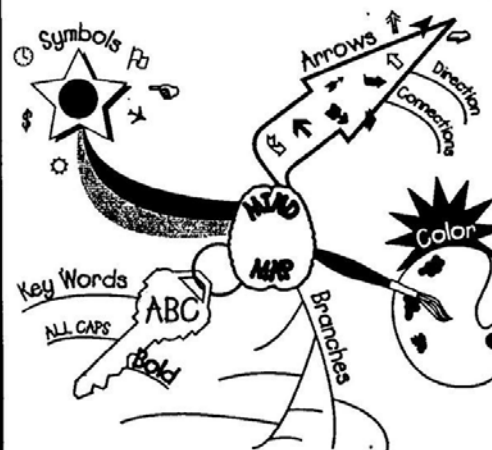

Step Chart

Concept Development

Mind Map

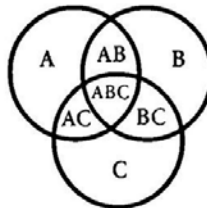
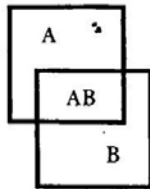
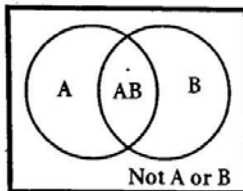

Page 3

your class into a visual think tank!

Compare/Contrast Organizers

Venn Diagrams

Ideas for Compare/Contrast Organizers

Math

- Addition/Subtraction
- Acute/Obtuse
- Concave/Convex
- Fractions/Decimals
- Metric/ Inch-Pound
- Multiplication/Division
- Symmetrical/Asymmetrical

Language Arts

- Authors
- Books/Movies
- Business/Friendly Letter
- Characters in Same Book
- Characters in Different Books
- Fairy Tales
- Stories

Social Studies

- Articles of Confederation/ Constitution
- Careers
- Cultures
- Historical Events
- Judicial/Executive/Legislative Branches
- Presidents
- State/Federal
- Wars

Science

- Animals
- Fruits/Vegetables
- Solids/Liquid/Gas
- Vitamins

Comparison Charts

Same	Different

T-Chart

Item 1	Item 2
with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3	

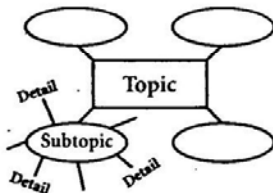
Compare or Contrast Chart

Item 1	Item 2	Item 1	Item 2
Compare		Contrast	
with regard to Characteristic 1		with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2		with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3		with regard to Characteristic 3	

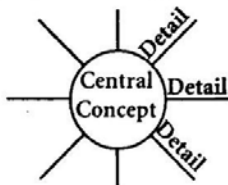
Compare & Contrast Chart

Organizers

Word Web

Concept Map

Concept Charts

Who
What
Where
When
Why

5W Chart

Looks
Tastes
Feels
Smells
Sounds

Senses Chart

Know	Wonder	Learned

Know-Wonder-Learned Chart

Ideas for Concept Development Organizers

Math

- Fractions, Decimals, Percents
- Numbers
- Operations (+, -, x, ÷)
- Patterns
- Place Value
- Probability
- Time, Money

Language Arts

- Book, Poem, Story
- Fairy Tale
- Grammar
- The Library

Science

- Animal
- Acid Rain
- Adaptation
- Dinosaurs
- Electricity
- Health
- Human Body
- Magnets
- Rainforest
- Seas
- Solar System
- Weather

Social Studies

- Career
- Culture
- Current Event
- Explorer
- Historical Event
- Mission
- Native Americans
- Neighborhood
- President
- State
- War

1 (800) WEE CO-OP

© 2001 K2

More Great Graphic Organizers!

Evaluation Organizers

Evaluation Charts

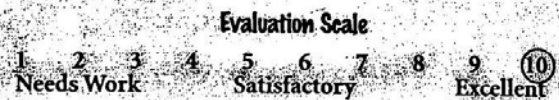
P	M	I
Plus	Minus	Interesting

PMI Chart

+	-
Positive or Like or Agree	Negative or Dislike or Disagree

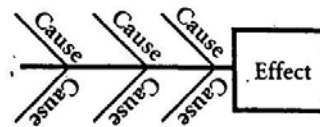
Plus/Minus T-Chart

Scales

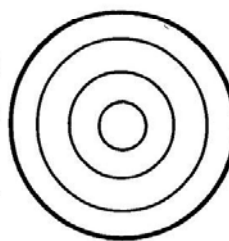

Relational Organizers

Fish Bone

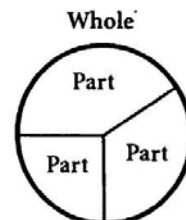

Target

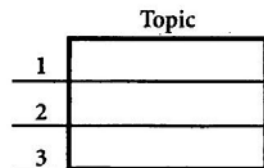
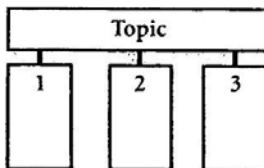
Embedded Concepts or Objects

Pie Chart

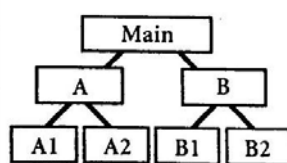

Categorize/Classify Organizers

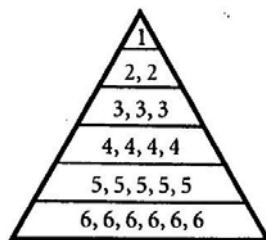
Categories

Tree

Pyramid

Hierarchical

Ideas for Categorize/Classify Organizers

Language Arts

- Common Nouns, Proper Nouns
- End Marks
- Nouns, Verbs, Adjectives, Adverbs
- Phonetic Sounds

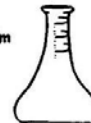

Social Studies

- Caste System
- Family Tree
- Military Rank
- North of, South of, East of, West of
- Social Stratification
- WWI/ WWII, Vietnam War/Korean War

Science

- Birds, Mammals, Reptiles, Amphibians, Fish
- Carnivores, Herbivores, Omnivores
- Food Pyramid
- Pasta, Beans, Buttons, Nuts, Bolts, Screws
- Plants, Trees, Flowers
- Taxonomy
- Things That Walk, Fly, Swim
- Travel by Air, Land, Sea

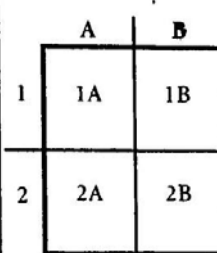

Math

- Acute/Obtuse
- Coins
- Factor Tree
- Odd/Even Numbers
- Round Up/Round Down
- Shapes

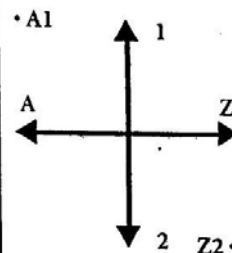

Matrix

2 x 2 Matrix

Plot

แผนผังความคิด

(Graphic Organizers)

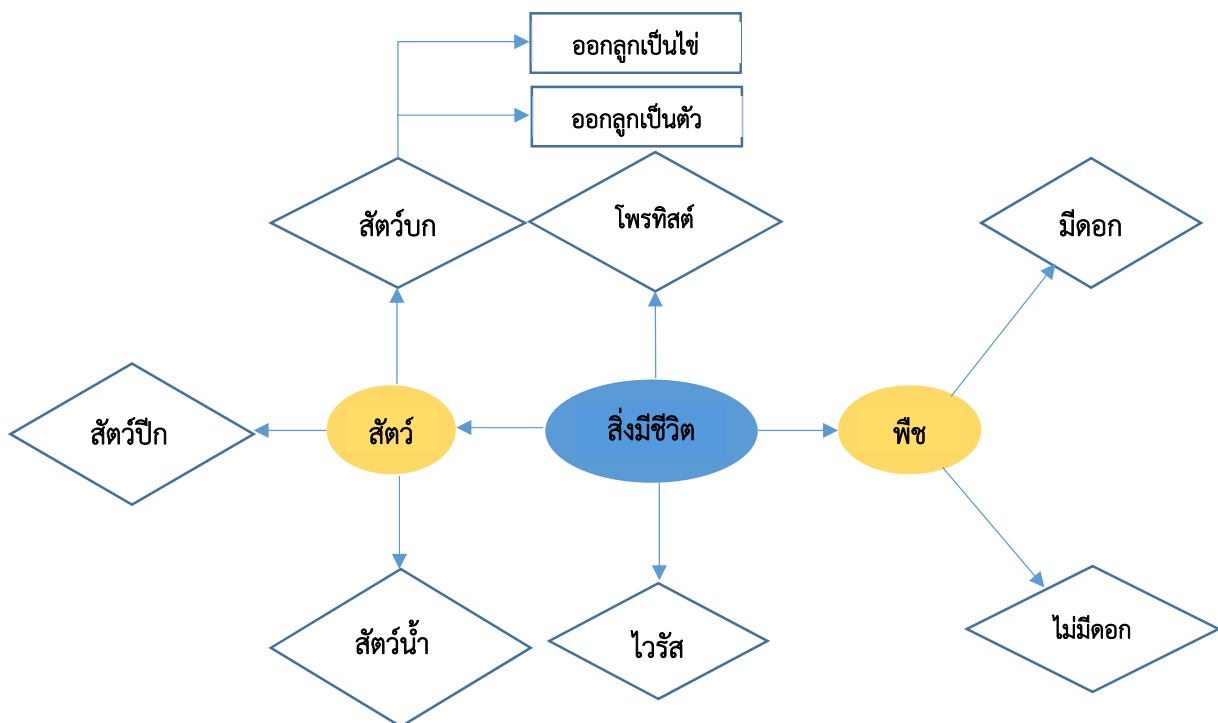

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

แผนผังความคิด เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลหรือความรู้จากการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การฟังคำบรรยาย แล้วนำข้อมูลมาจัดกลุ่ม เขียนเป็นภาพแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง ความคิด กระบวนการคิด และความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด โดยใช้รูปภาพ หรือแผนภาพ

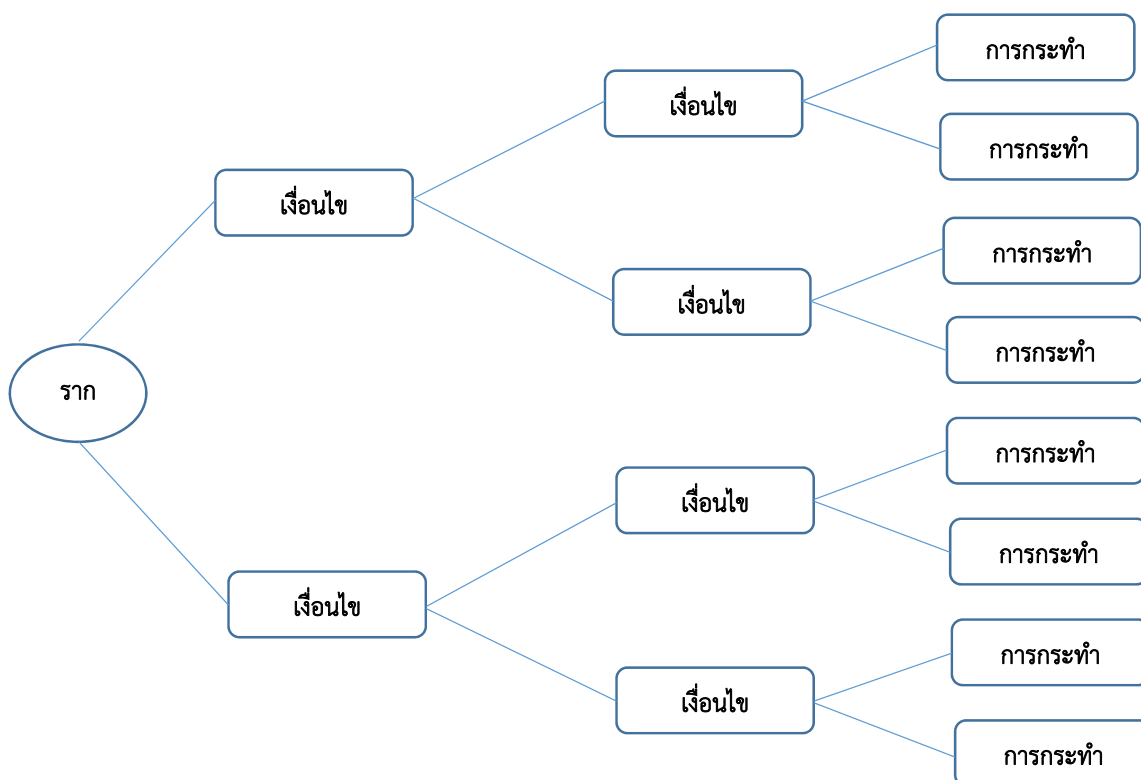
ผังความคิด (Mind Mapping)

เป็นการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด ตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้เห็น ภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กำลังคิด ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรองความคิดย่อย และความคิดที่แยกย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันก็ขยายได้ต่อไปอีก ไม่มีทิศทางที่กำหนดแน่นอนตายตัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ (Tree Structure)

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ จะใช้ในการแสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นลำดับจากใหญ่ไปหาจุดเล็ก ๆ รูปร่างของการเขียนจะมีโครงสร้างลักษณะคล้ายต้นไม้ที่มีกิ่งก้านหรืออาจจะมีลักษณะคล้ายแผนภูมิการบริหารองค์กร วิธีการเขียนให้เริ่มต้นหัวข้อเรื่องไว้ข้างบนหรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

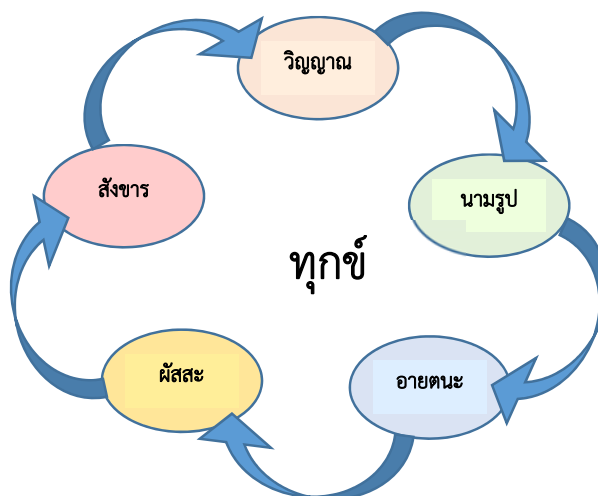
ผังรูปแบบเวนน์ (Venn Diagram)

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสิ่งของหรือแนวคิดตั้งแต่ ๒ สิ่งขึ้นไปว่าส่วนใดลักษณะใดที่มีความเหมือนหรือความต่างกัน เป็นการคิดแบบหาตัวร่วมในสิ่งที่เหมือนกัน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนกความเหมือนและความต่างของสิ่งของ สถานที่ และบุคคล หรืออื่น ๆ ได้ดี โดยการเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ ดังตัวอย่างนี้

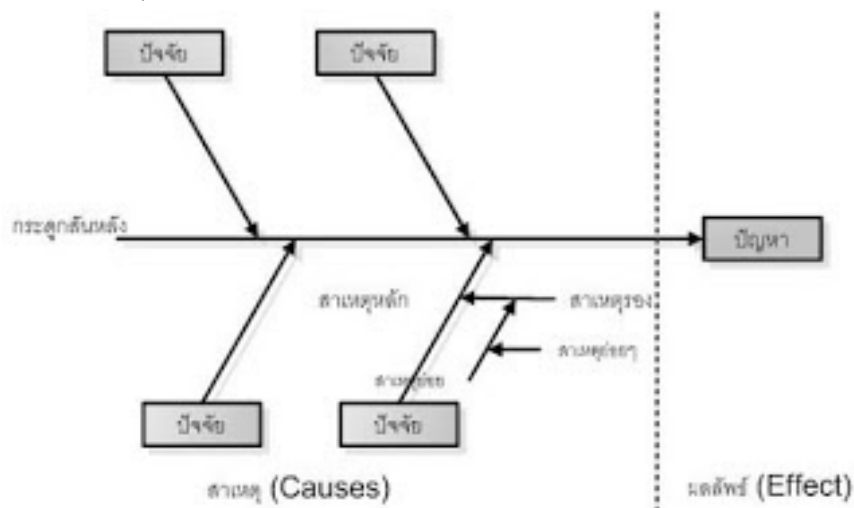
ผังความคิดแบบวงจร (The Circle)

เป็นการคิดแบบเป็นวงจรหรือวงกลม โดยในวงกลมจะไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบเพื่อเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เรียงลำดับเป็นวงกลม ตัวอย่างเช่น

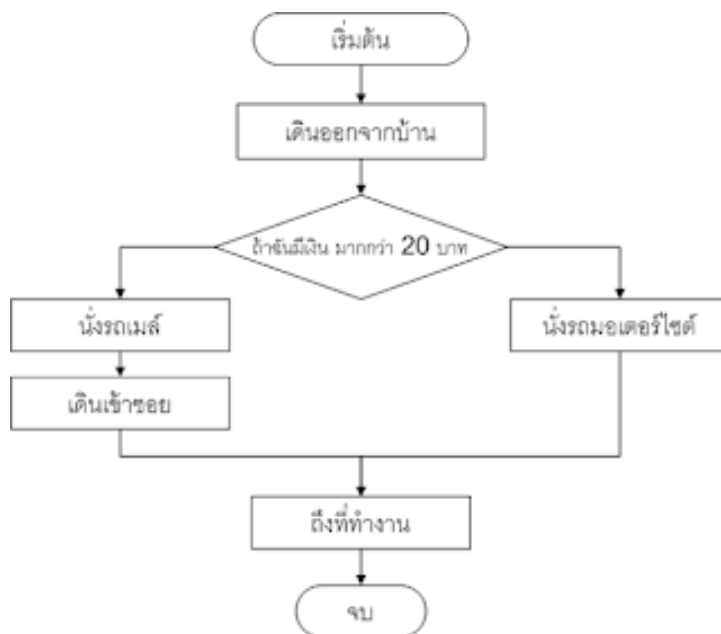
ผังก้างปลา (The Fish Bone)

เป็นการคิดหาสาเหตุของปัญหา เช่น แดงหน้าเรียน เพราะสาเหตุใด เป็นต้น การเขียนแผนผังทำได้ โดยกำหนดเรื่องแล้วหาสาเหตุและผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน ตัวอย่างเช่น

ผังแบบลำดับขั้นตอน (Sequence Chart)

แผนผังแบบลำดับขั้นตอนเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับขั้นตอน เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพเหตุการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น

ภาคผนวก ค.

บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่
วิชา วัน เดือน ปี

ความรู้ที่ฉันได้ จากการเรียนรู้ในวันนี้ ?	ความรู้สึกละเอียด จากการเรียนรู้ในวันนี้ ?
แนวทางการประยุกต์ใช้ จากการเรียนรู้ในวันนี้ ?	สิ่งที่ฉันสงสัย จากการเรียนรู้ในวันนี้ ?

“ขอ ๓ คำ”

สำหรับการเรียนรู้วันนี้ ?

แบบบันทึกการเรียนรู้/อนุทินการเรียนรู้ (Learning Log)

ชุดที่ ๑

สิ่งที่ฉันชอบ คือ

สิ่งที่ฉันไม่ชอบ คือ

สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ คือ

ชุดที่ ๒

สิ่งใหม่ที่ไม่คาดคิดจากบทเรียนวันนี้ คือ

สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

สิ่งที่ฉันอยากรู้เพิ่มเติมไปจากบทเรียนวันนี้ คือ

ชุดที่ ๓

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

สิ่งที่ทำให้ฉันได้ใช้ความคิดจริง ๆ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๔

สิ่งที่ฉันสนใจมากเป็นพิเศษจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันยังไม่ค่อยเข้าใจจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันได้ประโยชน์มากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๕

หนึ่ง สิ่งที่ฉันได้เคยเรียนมาแล้ว คือ

.....

.....

สอง คำถามที่ฉันยังต้องการคำตอบเพิ่มเติม คือ

.....

.....

สาม สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๖

จากบทเรียนวันนี้...

สิ่งที่ดำเนินไปได้ดี คือ

.....

.....

สิ่งที่เราควรปรับให้ดีขึ้นได้ คือ

.....

.....

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

.....

.....

ชุดที่ ๗ (กิจกรรมกลุ่ม/โครงการ-เด็กเล็ก)

๑. วันนี้ฉันทำ/เขียน

.....

.....

๒. ฉันพูดคุยเกี่ยวกับ

.....

.....

๓. ฉันเขียน

.....

.....

๔. ปัญหาอย่างหนึ่งของฉันในวันนี้ คือ

.....

.....

๕. ขึ้นต่อไปฉันจะ

.....

.....

ชุดที่ ๘ (กิจกรรมกลุ่ม/โครงการ-เด็กโต)

๑. สิ่งที่คุณและกลุ่มทำได้ดีในวันนี้คือ

.....

.....

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานแบบเดิมอีกครั้ง คุณจะทำอะไรที่ต่างไปจากเดิมบ้าง

.....

.....

๓. ส่วนที่คุณยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

.....

.....

๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

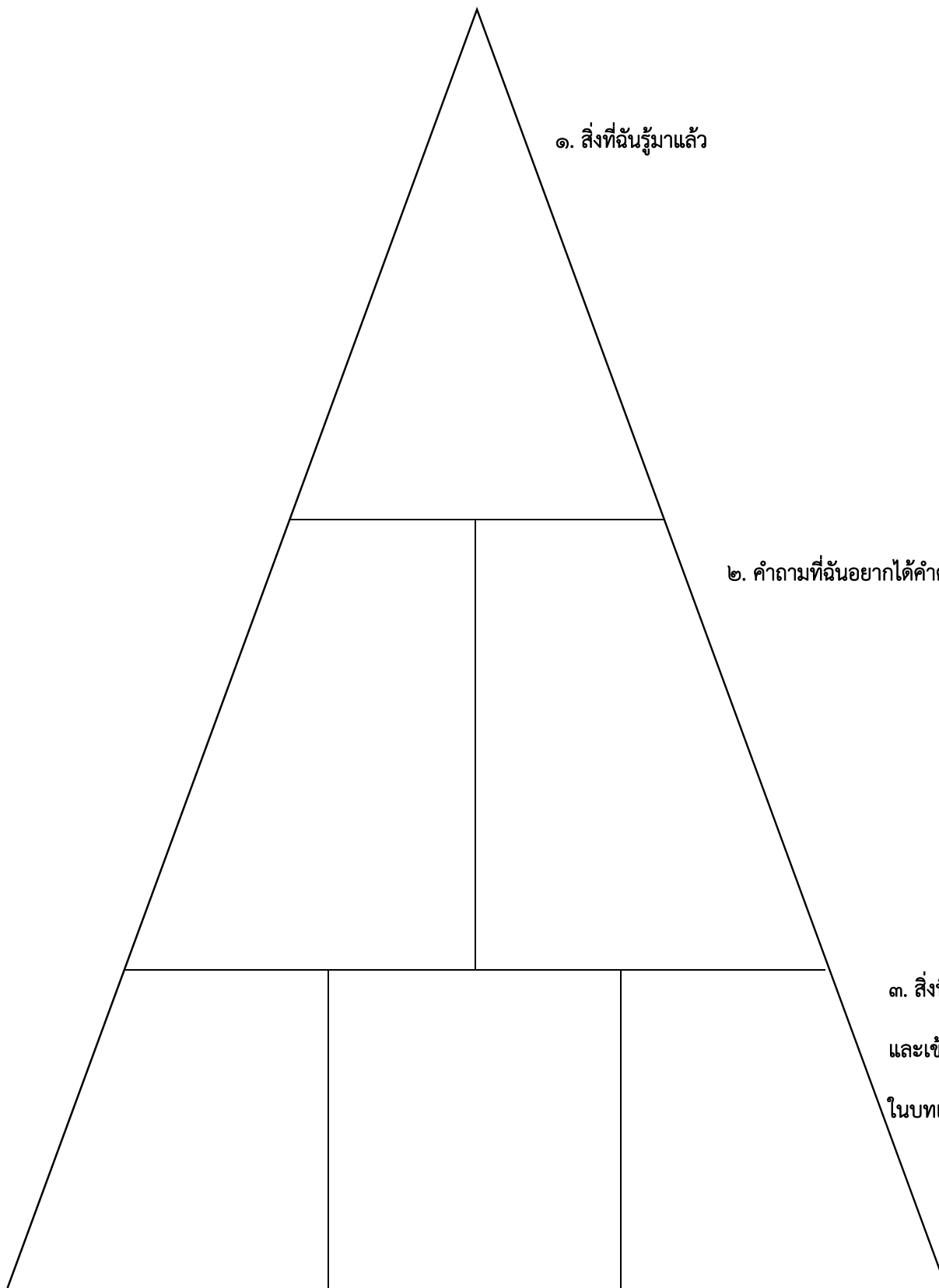
.....

.....

สามเหลี่ยมการเรียนรู้ของฉัน

ชื่อ-สกุล	วัน เดือน ปี :
-----------------	----------------------

บันทึกการย้อนคิดและไตร่ตรองสิ่งที่เรียนรู้

ชื่อ-สกุล	วัน เดือน ปี :
-----------------	----------------------

คำชี้แจง : นักเรียนเลือกตอบคำถามข้างล่าง ๒ ข้อ เขียนลงในแผ่นกระดาษแล้วนำไปติดตามช่องของคำถาม

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนวันนี้	สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้
คำถาม ฉันอยากทราบคำตอบ	สิ่งที่เป็นปัญหาของฉัน คือ

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑. รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. พลอากาศโท ภักดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นายเชิดศักดิ์ ศรีศักดิ์วิชัย	หัวหน้าสำนักงาน
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗. นางสาวนิจสุตา อภินันท์ทากรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙. นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑. นายชัยรัตน์ โตศิลา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นายอชิระ อุดมาน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๔. นางสาวศศิพัชร จำปา อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๕. นายพศวีร์ ศรีพิกุล ครู โรงเรียนวัดช้างข้าม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๖. นางสาวชญาพร ฐะทอง ครู โรงเรียนบ้านสันติคาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓
๗. นางสาวอารียา พักหอม ครู โรงเรียนบ้านหนองไม้ไผ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๘. นายณัฐภัทร จินาสุย ครู โรงเรียนวัดปัญญทายิกาวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๙. นางสาวเพ็ญนภา ดวงแก้ว ครู โรงเรียนกระบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
๑๐. นายกังวาล กล้าหาญ ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๑๑. นายพัทธดนย์ อุ่นเรือน ครู โรงเรียนวัดสี่ชัยศรีเจริญธรรม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒
๑๒. นายณัฐพล กุลครอง ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๓. นายศุภกฤตย์ อุ่นแอ ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตริวิทยา พุทธรณพล
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๔. นายธนากร อ่อนสำลี ครู โรงเรียนโยธินบูรณะ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๕. นายธนสรณ์ สุ่มังคละกุล ครู โรงเรียนโพธิสารพิทยากร
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๖. นายปวิตร พุทธิรานนท์ ครู โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๗. นางสาวพรพนา รัตนพงษ์ไชย ครู โรงเรียนปัญญาบรรณ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๘. นางสาวชวนพิศ สิงห์เย็น ครู โรงเรียนปัญญาบรรณ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑

๑๙. นางสาวจรรววรรณ ยิ่งยงค์	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๐. นางสาวกษมา มาลาแวจันทร์	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๑. นายเมธี ตั้งสิริพัฒนา	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๒. นายพิชชากร สิงหนิยม	ครู โรงเรียนศึกษานารี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๓. นางสาวเกวลิน อังคนากร	ครู โรงเรียนสตรีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๔. นางสาวปัญชรสมิ์ เอื้อสุรมย์	ครู โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๕. นายอัสนี สมทิธิชัยนนท์	ครู โรงเรียนวัดราชโอรส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๖. นายเหมวิกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๗. นายธนวัต เปรมปรีชา	ครู โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๘. นายวรวุฒิ สุขสถิตย์	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๙. นายกิตติศักดิ์ วันงาม	ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๐. นางสาวเสาวลักษณ์ ศรีสว่าง	ครู โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๑. นายณรงค์ฤทธิ์ ศักดิ์แสน	ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๒. นายศรันพงศ์ บุญเตปิณ	ครู โรงเรียนวัดสุทธิวาราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒

๓๓. นางสาวสิริวรรณ มีรอด	ครู โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๔. นายครองคน บำรุงเวช	ครู โรงเรียนบางปะหัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๕. นายศักดิ์พี แสนสุข	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๖. นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๗. นายนำชัย รัตริโชติ	ครู โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๘. นางสาวจุฑามาศ กมล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๓๙. นายอภิสิทธิ์ เครือสา	ครู โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๔๐. นายพีรวัฒน์ แสงเงิน	ครู โรงเรียนโคกตูมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๕
๔๑. นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๔๒. นายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๓. นายพิสิฐ เลิศพันธ์	ครู โรงเรียนโพธารวัฒนาเสนี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๔. นายชยานันต์ ปรางจโรจน์	ครู โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๕. นางสาวกิตติยา น้อยตันวงษ์	ครู โรงเรียนร่มเกล้า กาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๖. นางสาวอัจฉราพร กลิ่นเกษร	ครู โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙

๔๗. นางสาวอำภา กลิ่นพยอม	ครู โรงเรียนศรีประจันต์ "เมธีประมุข"
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๘. นางสาววัลยา แซ่จิ้ว	ครู โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๙. นายดุสิต สว่างศรี	ครู โรงเรียนอุทอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๕๐. นางสาวกัลยา พัวอุดมเจริญ	ครู โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๑. นางสาวสกลัญญา ตลิ่งจิตร	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๒. นางสาวจุฑาพร สำเภาแก้ว	ครู โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๓. นางสาวอัจฉรา อยู่ทศศิริกุล	ครู โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๔. นางสาวหทัยา เพ็ชรอิน	ครู โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๕. นายธรรนนต์ นิยมญาติ	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๖. นางสาวศิริกาญจน์ บุญเกิด	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑
๕๗. นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑
๕๘. นางสาวณัฐกานต์ รักษา	ครู โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๓
๕๙. นางสาวนัยนา จันทรมัย	ครู โรงเรียนผดุงนารี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖
๖๐. นางสาวเบญจมาศ บุตศรี	ครู โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑
๖๑. นายนิธิวัชร ทรัพย์เพ็ญภพ	ครู โรงเรียนคลองหนองใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร

๖๒. ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงรัชต์ แสนแอ่น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๓. ว่าที่ร้อยตรี วิจิต ลือยศ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๔. นางสาวสุธิมา ขุนณรงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑. นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญญทายิกาवास
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๒. นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๓. นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
๔. นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖
๕. นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

คณะตรวจปรับปรุงและจัดทำรูปแบบคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑. นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธานกรรมการ
๒. นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓. นายธีระพล แข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔. นางวิภา ตันตุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕. นางพรทิพา คำแหง	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๖. นางสาวศรินทิพย์ บุญเต็ม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๗. นางสาวปวีณา ไคว์จำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน

๘.	นางสาวชุตีมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๙.	นางสาวณัฐกานต์ ชันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวสาวิตรี ศรีโนนยาง	โรงเรียนวัดอัยยการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๑.	นางสาวสุณิสา ถาปันแก้ว	โรงเรียนวัดคุณหญิงส้มจีน มีตรภาพที่ ๖๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๒.	นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๓.	นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๔.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๕.	นางสาวณัฐพร เผือดจันทิก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๖.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ

รายชื่อคณะกรรมการ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. นางผาณิต ทวีศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางสาวอรอร ฤทธิกลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕. นางเกศกัญญา อนุกุล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗. นายนพพร แสงอาทิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙. นางสาวภัทรา ด้านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐. นางสาวอริฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑. นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. นางสาวบุญกัญฐพันธ์ วัลย์มาลี	เจ้าพนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๓. นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ

พนักงานธุรการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๔. นางสาวอริยวรรณ สอดแสงจันทร์

พนักงานธุรการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๕. นางสาวศินี เขียวเงิน

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

การติดต่อ รับข้อมูลข่าวสาร

๑. มุลินิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕
๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗-๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)
๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มุลินิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>